

2023

KONSOLIDIRANO

LETNO

POROČILO

O DEJAVNOSTIH

**Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov
s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA)**

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih za leto 2023

Sprejel upravni odbor eu-LISA 20. junija 2024

Dokument 2024-153 REV 2

Vsebina tega poročila

Seznam slik in preglednic.....	4	Upravljanje.....	88
Krajšave	6	7.1. Upravni odbor	88
eu-LISA – na kratko	8	7.2. Pomembni dogodki	89
Informacijski sistemi s področja PNZ, ki jih upravlja agencija eu-LISA.....	13	7.3. Upravljanje proračuna in finančno poslovanje.....	90
Analiza in ocena upravnega odbora	16	7.4. Prenos in nadaljnji prenos pooblastil za izvrševanje proračuna na zaposlene.....	95
Predgovor izvršne direktorice	18	7.5. Upravljanje človeških virov	95
Povzetek	20	7.6. Strategija za večjo učinkovitost.....	97
Uvod.....	26	7.7. Ocena rezultatov revizije in naknadnega ocenjevanja	98
DEL I:		7.8. Spremljanje revizijskih priporočil in z njimi povezanih akcijskih načrtov	100
Dosežki leta	28	7.9. Nadaljnji ukrepi v zvezi s preiskavami, ki jih je izvedel urad OLAF ().....	102
1. Operativno upravljanje in nadgradnja delujočih sistemov	31	7.10. Spremljanje ugotovitev organa za podelitev razrešnice.....	102
1.1. Schengenski informacijski sistem (SIS)	31	7.11. Okoljsko upravljanje	107
1.2. Vizumski informacijski sistem (VIS)	34	7.12. Ocena vodstva.....	107
1.3. Evropska zbirka azilnih daktiloskopskih podatkov (Eurodac)	36	7.13. Zunanja ocena.....	107
1.4. Referenčna programska oprema za izvajanje evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc.....	38	DEL III:	
2. Izvajanje novih sistemov in inovacije	39	Ocena učinkovitosti okvira notranjih kontrol	109
2.1. Nova strategija reševanja.....	39	8.1. Učinkovitost okvira notranjih kontrol	109
2.2. Novi sistemi v razvoju	40	8.2. Ugotovitve ocene učinkovitosti okvira notranjih kontrol	114
2.3. Interoperabilnost	47	8.3. Izjava vodstvenega delavca, odgovornega za obvladovanje tveganja in notranjo kontrolo	114
3. Raziskave in inovacije	52	DEL IV:	
3.1. Raziskave in inovacije	52	Zagotovilo vodstva	116
3.2. Krepitev zmogljivosti: poročanje in usposabljanje	53	9. Pregled elementov, na katerih temelji zagotovilo	116
4. Infrastruktura in omrežja	57	9.1. Sklepne ugotovitve	117
4.1. Omrežja	57	9.2. Pridržki	117
4.2. Podatkovna centra	58	DEL V:	
4.3. Skupna platforma (CSP) ()	60	Izjava o zanesljivosti	119
5. Neposredna podpora operacijam	63	PRILOGE:	
5.1. Varnost in neprekinjeno poslovanje	63	Annex I. Statistika o osnovni dejavnosti	121
5.2. Sistemske operacije	65	Annex II. Statistični podatki o finančnem poslovanju	124
5.3. Prehod storitev	68	Annex III. Organizacijska shema	132
5.4. Podpora Evropski komisiji in državam članicam	69	Annex IV. Kadrovski načrt in dodatne informacije o upravljanju človeških virov	133
5.5. Operativna zunanja podpora in svetovanje	69	Annex V. Človeški in finančni viri po dejavnostih	136
5.6. Operativno usposabljanje osebja	70	Annex VI. Sporazumi o prispevku, nepovratnih sredstvih in ravni storitve	138
5.7. Svetovalne skupine in upravljanje poslovnih odnosov	70	Annex VII. Okoljsko upravljanje.....	139
6. Poslovne dejavnosti	72		
6.1. Upravljanje	72		
6.2. Korporativna podpora	79		
DEL II:			

Annex VIII.	Letni zaključni račun.....	141	Annex X.	Poročilo o trajnostnosti.....	145
Annex IX.	Poročilo o dostopu javnosti do dokumentov	143			

Seznam slik in preglednic

Seznam preglednic

Preglednica 1. Število incidentov in zahtevkov za storitev, obravnavanih v letu 2023.	66
Preglednica 2. Razčlenitev incidentov po prednostnih stopnjah obravnave in sistemih.	66
Preglednica 3. Razčlenitev spremembe proračuna za leto 2023 (v milijonih EUR).	91
Preglednica 4. Sprostitve proračunskih obveznosti za leto 2023 po letu nastanka (v milijonih EUR)	92
Preglednica 5. Delež uporabljenih postopkov za oddajo javnega naročila po vrstah v letu 2023.	95
Preglednica 6. Povzetek tem notranje revizije, obravnavanih v letu 2023.	99
Preglednica 7. Revizijska priporočila: napredek pri izvajanju.	101
Preglednica 8. Nezaključena revizijska priporočila, vključno s tistimi z velikimi zamudami (> 6 mesecev na dan 31. 12. 2023).	101
Preglednica 9. Ugotovitve organa, odgovornega za razrešnico.	103
Preglednica 10. Poslovna tveganja 31. decembra 2023.	113
Preglednica 11. Primerjalna analiza eu-LISA za leto 2023: delovna mesta zaposlenih.	134
Preglednica 12. Primerjalna analiza eu-LISA za leto 2023: zunanji ponudniki storitev (izvajalci na kraju samem).	134
Preglednica 13. Nadomestilo za nadurno delo (po funkcionalni skupini).	135
Preglednica 14. Človeški viri (po področjih dejavnosti).	136
Preglednica 15. Stroški po dejavnostih za leto 2023 po sistemih (skupni stroški sistema).	137
Preglednica 16. Razvoj izračuna emisij toplogrednih plinov.	140

Seznam slik

Slika 1. Potnikova celotna pot ().	29
Slika 2. Arhitektura interoperabilnosti za področje PNZ	48
Slika 3. Poraba odobritev za prevzem obveznosti C1 (v milijonih EUR).	93
Slika 4. Trendi porabe sredstev, za katera so bile prevzete obveznosti in ki so bila vključena v proračun leta 2023 (v milijonih EUR).	93
Slika 5. Izvršene odobritve za prevzem obveznosti iz naslova 3 (v milijonih EUR).	93
Slika 6. Poraba odobritev plačil C1 (v milijonih EUR).	93
Slika 7. Trendi porabe sredstev, ki so bila izplačana in vključena v proračun leta 2023 (v milijonih EUR).	93
Slika 8. Izvršene odobritve plačil iz naslova 3 (v milijonih EUR).	94
Slika 9. Mesečni razvoj skupnega časa do plačila.	94
Slika 10. Plačila s 30-dnevnim rokom.	94
Slika 11. Plačila s 60-dnevnim rokom.	94
Slika 12. Pogodbe in spremembe pogodb, podpisane v letih 2022 in 2023.	94
Slika 13. Ocena stanja pomanjkljivosti okvira notranjih kontrol v letih 2023 in 2024.	110

Slika 14. Razčlenitev stroškov po sistemih (v mio. EUR).....	137
Slika 15. Delež neposrednih stroškov leta 2023, povezanih z organizacijo eu-LISA na več lokacijah (v mio. EUR).	137
Slika 16. Število analiziranih dokumentov leta 2023.....	143
Slika 17. Število analiziranih strani leta 2023.	143

Krajšave

Informacijski sistemi in komunikacijska infrastruktura

AFIS	sistem za avtomatizirano identifikacijo prstnih odtisov	SVI	sistem vstopa/izstopa
API	predhodne informacije o potnikih	ESP	evropski iskalni portal
BMS	sistem za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov	ETIAS	Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve
CIR	skupno odložišče podatkov o identiteti	Eurodac	evropska zbirka azilnih daktiloskopskih podatkov
CRRS	centralni register za poročanje in statistične podatke	platforma JIT	platforma za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin
CSP	skupna platforma	MID	detektor več identitet
DubliNet	dublinsko elektronsko komunikacijsko omrežje	skupna BMS	skupna storitev za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov
e-CODEX	sistem za obveščanje v okviru e-pravosodja prek spletne izmenjave podatkov	SERENA	varen dostop do omrežij (do okolij osnovnih poslovnih sistemov)
ECRIS	evropski informacijski sistem kazenskih evidenc	SIRENE	zahteva za dopolnilne podatke pri vnosih držav članic
referenčna programska oprema sistema ECRIS	referenčna programska oprema za izvajanje evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc	SIS	Schengenski informacijski sistem
ECRIS-TCN	evropski informacijski sistem kazenskih evidenc državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva	TESTA-ng	čezevropske telematske storitve med upravami – nova generacija
		VIS	Vizumski informacijski sistem

Druge uporabljene kratice

ACFC	odbor za revizije, skladnost in finance v okviru upravnega odbora agencije eu-LISA	EMAS	sistem za okoljsko ravnanje in presojo
.	.	ENISA	Agencija Evropske unije za kibernetisko varnost
ALM	upravljanje življenjskega cikla aplikacij	EUAA	Agencija Evropske unije za azil
BCU	podporna centralna enota (Sankt Johann im Pongau, Avstrija)	EUAN	mreža agencij EU
ALM	upravljanje življenjskega cikla aplikacij	eu-LISA	Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice
CAF	skupni ocenjevalni okvir	Eurojust	Agencija Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah
CBS	osnovni poslovni sistemi	Europol	Agencija Evropske unije za sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj
ALM	upravljanje življenjskega cikla aplikacij	Frontex	Evropska agencija za mejno in obalno stražo
CEAS	skupni evropski azilni sistem	EPDČ	ekvivalent polnega delovnega časa
CEPOL	Agencija Evropske unije za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj	IAC	skupina za notranjo revizijo
skupina CSIRT	skupina za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti	IAS	Služba Evropske komisije za notranjo revizijo
.	.	ICF	okvir notranje kontrole
GD za migracije in notranje zadeve	Generalni direktorat za migracije in notranje zadeve	ITSM	upravljanje storitev informacijske tehnologije
GD za pravosodje	Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike	PNZ	pravosodje in notranje zadeve
ERS	Evropsko računsko sodišče	JHAAN	mreža agencij na področju pravosodja in notranjih zadev
ENVP	Evropski nadzornik za varstvo podatkov		

KKU	ključni kazalnik uspešnosti	SLA	sporazum o ravni storitve
.	.	NNS	napoteni nacionalni strokovnjak
OLAF	Evropski urad za boj proti goljufijam	.	.
SEMM	schengenski ocenjevalni in spremljevalni mehanizem	TEF	okvir prečnega inženiringa
EPD	enotni programski dokument	TOF	prečni operativni okvir
		.	.

eu-LISA – na kratko

Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) je odgovorna za pripravo, razvoj in operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ) ⁽¹⁾. Ustanovljena je bila leta 2012 in prispeva k izvajanju politik EU na področjih notranje varnosti, migracij in azila, vizumov ter pravosodja. Agencija eu-LISA se osredotoča predvsem na lažje upravljanje meja na podlagi podatkov in učinkovito izmenjavo informacij med pravosodnimi organi in organi za notranje zadeve po vsej Evropi, da se zagotovijo varnost in zaščita schengenskega območja ter nemoteno potovanje mednarodnih potnikov.

Osnovna naloga agencije je zagotoviti učinkovito, varno in neprekinjeno delovanje informacijskih sistemov EU s področja PNZ v skladu z ustreznimi pravnimi podlagami, vključno z zahtevami glede varstva in varnosti podatkov. Stalna razpoložljivost teh informacijskih sistemov je bistvena za zagotavljanje notranje varnosti EU ter lažje prosto gibanje državljanov in prebivalcev EU. Agencija eu-LISA je trenutno odgovorna za upravljanje naslednjih informacijskih sistemov na področju PNZ:

- **Schengenski informacijski sistem (SIS)** ⁽²⁾,
- **Vizumski informacijski sistem (VIS)** ⁽³⁾,
- **evropska zbirka azilnih daktiloskopskih podatkov (Eurodac)** ⁽⁴⁾
- in **referenčna programska oprema za izvajanje evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc** (referenčna programska oprema sistema ECRIS).

Agencija eu-LISA za nadaljnjo racionalizacijo upravljanja meja EU in krepitev notranje varnosti schengenskega območja razvija več novih obsežnih informacijskih sistemov ter krovno arhitekturo interoperabilnosti:

- **sistem vstopa/izstopa (SVI)** ⁽⁵⁾,
- **Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)** ⁽⁶⁾,
- **evropski informacijski sistem kazenskih evidenc državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (ECRIS-TCN)** ⁽⁷⁾,
- **elementi interoperabilnosti** ⁽⁸⁾, tj. skupna storitev za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (**skupna BMS**), evropski iskalni portal (**ESP**), skupno odložišče podatkov o identiteti (**CIR**), detektor več identitet (**MID**),
- centralni register za poročanje in statistične podatke (**CRRS**).

Agencija je leta 2023 začela priprave na prevzem operativnega upravljanja **sistema e-CODEX** (za obveščanje v okviru e-pravosodja prek spletne izmenjave podatkov), ki lajša varno komunikacijo med evropskimi pravosodnimi organi v čezmejnih civilnih in kazenskih postopkih ⁽⁹⁾. Začela je tudi priprave na oblikovanje in razvoj **platforme za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin** (platforma JIT), ki bo zagotavljala varno elektronsko izmenjavo informacij za čezmejne kazenske preiskave ⁽¹⁰⁾.

Poleg tega je bila agencija eu-LISA zadolžena za razvoj **platforme EU za pridobitev vizuma** za digitalizacijo vizumskega postopka ⁽¹¹⁾.

¹ Uredba (EU) 2018/1726 (UL L 295, 21.11.2018).

² Uredbe (EU) 2018/1860, 2018/1861 in 2018/1862 (UL L 312, 7.12.2018).

³ Uredba (ES) št. 767/2008, Sklep Sveta 2004/512/ES in Sklep Sveta 2008/633/PNZ.

⁴ Uredbi (EU) št. 603/2013 in št. 604/2013, Uredba (ES) št. 1560/2003.

⁵ Uredba (EU) 2017/2226 (UL L 327, 9.12.2017).

⁶ Uredbi (EU) 2018/1240 in 2018/1241 (UL L 236, 19.9.2018).

⁷ Uredba (EU) 2019/816 (UL L 135, 22.5.2019).

⁸ Uredbi (EU) 2019/817 in (EU) 2019/818 (UL L 135, 22.5.2019).

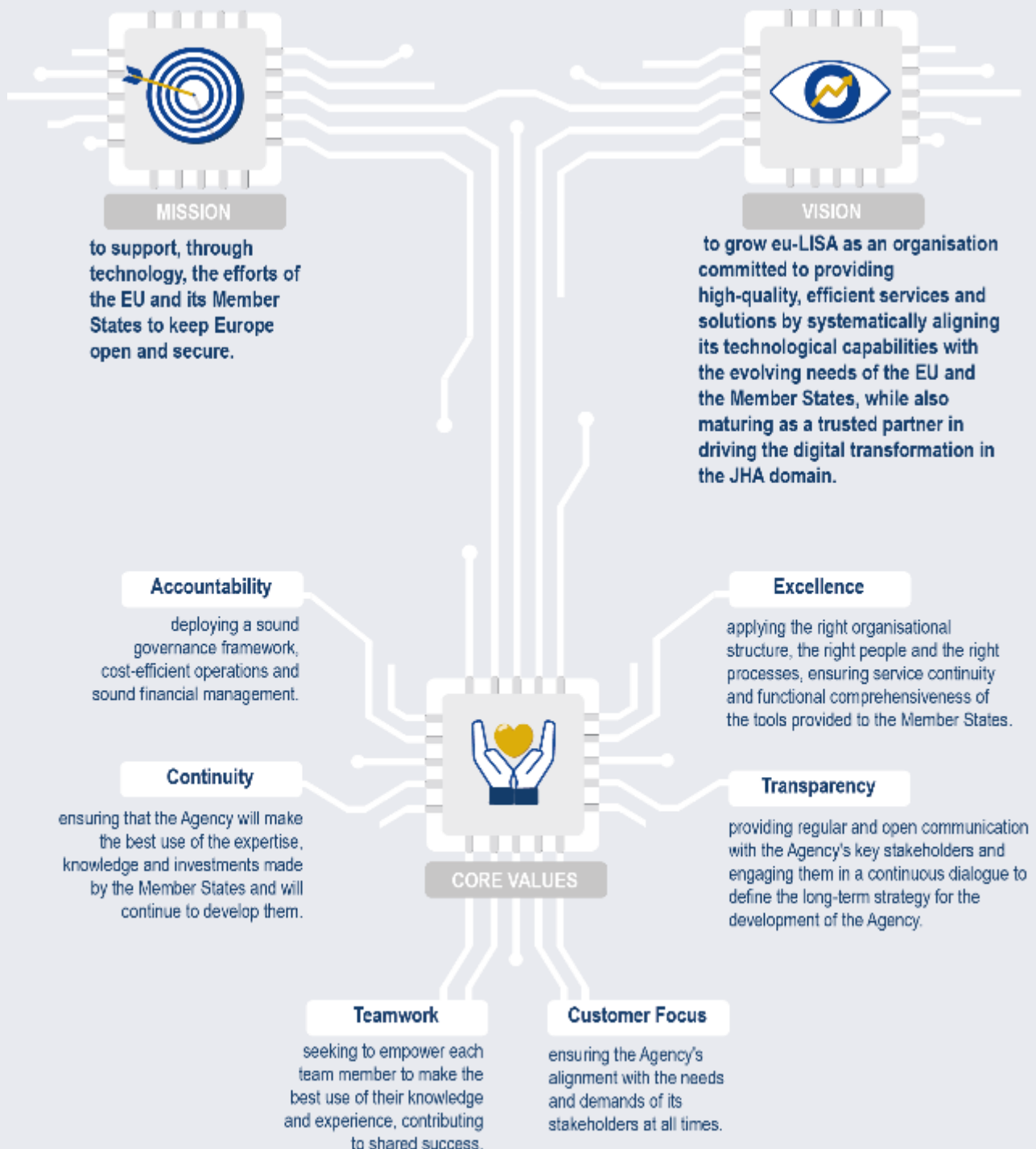
⁹ Uredba (EU) 2022/850 (UL L 150, 1.6.2022).

¹⁰ Uredba (EU) 2023/969 (UL L 132, 17.5.2023).

¹¹ Uredba (EU) 2023/2667 (UL L, 7.12.2023).

Da bi svojim ključnim deležnikom, tj. Komisiji, državam članicam in drugim agencijam EU, zagotovila najsodobnejše strokovno znanje, eu-LISA dejavno spremlja najnovejši razvoj na področju raziskav in inovacij, da bi opredelila nove tehnološke rešitve, ki bi ji omogočile, da dodatno poveča svojo operativno učinkovitost ter spodbudi digitalno preobrazbo na področju PNZ. Poleg tega eu-LISA vsem končnim uporabnikom sistemov zagotavlja visokokakovostne storitve, vključno s podporo 24 ur na dan in vse dni v tednu ter usposabljanjem uporabnikov ⁽¹²⁾. Agencija prav tako ohranja preglednost ter ostaja odgovorna svojim deležnikom in državljanom EU.

Poslanstvo, vizija in temeljne vrednote

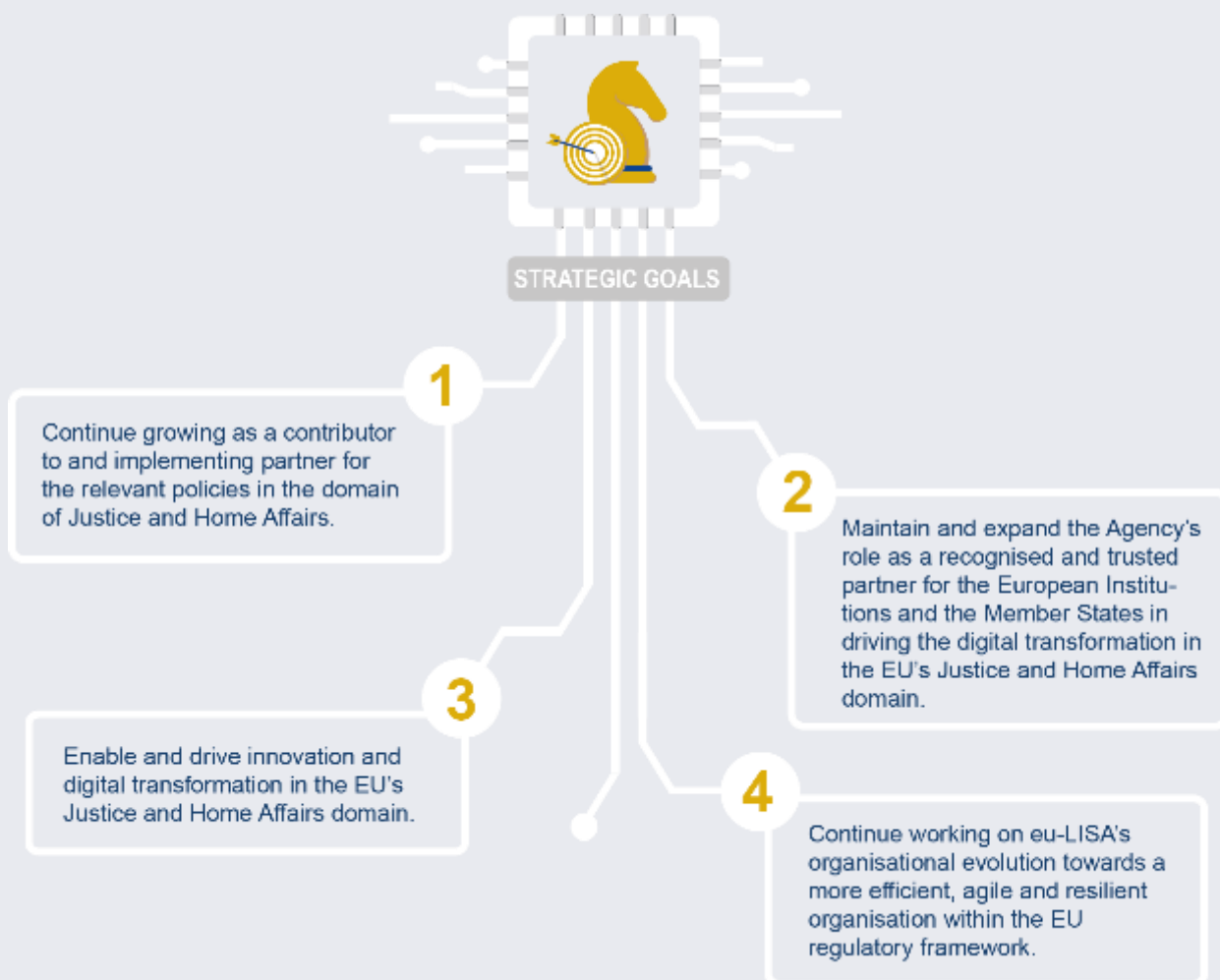
¹² Agencija mora za e-CODEX zagotavljati tehnično podporo v delovnem času.

[PLEASE LEAVE EMPTY/PUSTITE PRAZNO]

Dolgoročna strategija

Strateški cilji, določeni v **dolgoročni strategiji agencije za obdobje 2021–2027**, podpirajo glavno poslanstvo eu-LISA, da zagotavlja najsodobnejše tehnološke rešitve in nadaljuje digitalizacijo področja PNZ, da bi svoje deležnike podprla pri njihovih prizadevanjih za ohranitev odprte in varne Evrope ⁽¹³⁾.

Dolgoročne in letne dejavnosti agencije temeljijo na naslednjih štirih strateških ciljih:

SEAT OF THE AGENCY
Tallinn, Estonia

TECHNICAL SITE
Strasbourg, France

LIAISON OFFICE
Brussels, Belgium

TECHNICAL BACK-UP SITE
St Johan im Pongau, Austria

¹³ [Strategija eu-LISA za obdobje 2021–2027](#), ki jo je upravni odbor sprejel novembra 2021.

[PLEASE LEAVE EMPTY/PUSTITE PRAZNO]

Informacijski sistemi s področja PNZ, ki jih upravlja agencija eu-LISA

Namen sistema	Začetek delovanja	Stanje	Podatki, shranjeni leta 2023	Število operacij leta 2023
Azil, migracije in meje				
Eurodac evropska zbirka azilnih daktiloskopskih podatkov				
Eurodac je podatkovna zbirka digitaliziranih prstnih odtisov EU za upravljanje prošelj za azil v skladu z dublinsko uredbo. Sistem pomaga pri določitvi odgovorne države članice z ugotavljanjem, ali je prosilec že zaprosil za azil v drugi državi EU. Agencija eu-LISA se bo za uspešnejši boj proti nedovoljenim migracijam lotila pomembnega razvoja sistema z uvedbo novih funkcionalnosti in prenovo osrednjega sistema.	2003 eu-LISA ga upravlja od junija 2013.	 Deluje.	7,4 milijona kompletov prstnih odtisov	2,6 milijona prenesenih podatkov
Notranja varnost in meje EU				
SIS Schengenski informacijski sistem				
SIS je največji sistem za izmenjavo informacij za upravljanje zunanjih meja in zagotavljanje notranje varnosti schengenskega območja. Omogoča izmenjavo informacij o iskanih ali pogrešanih osebah ali predmetih, skupaj z navodili za pristojne organe, kako ukrepati, ko so osebe ali predmeti najdeni. Kot tak pomeni neprecenljivo orodje za boj proti čezmejnemu kriminalu in terorizmu.	1995 eu-LISA ga upravlja od maja 2013.	 Deluje.	90,5 milijona razpisov ukrepov	14,7 milijarde izvedenih iskanj 355 000 zadetkov
Schengensko območje, meje in vizumi				
VIS Vizumski informacijski sistem				
Sistem VIS lajša obdelavo vlog za izdajo vizuma in upravljanje vizumov za kratkoročno bivanje za državljane tretjih držav, ki potujejo v schengensko območje ali skozenj. Podpira izvajanje skupne vizumske politike EU in prispeva k boju proti vizumskim goljufijam, saj pomaga pri identifikaciji oseb, ki ne izpolnjujejo potrebnih pogojev za bivanje ali vstop.	2011 eu-LISA ga upravlja od decembra 2012.	 Deluje.	51,2 milijona vlog za izdajo vizumov	211 milijonov operacij
SVI sistem vstopa/izstopa				
SVI naj bi poenostavil postopke nadzora meje z nadomestitvijo ročnega žigosanja potnih listov z elektronskim evidentiranjem vseh državljanov tretjih držav, ki vstopajo v schengensko območje in izstopajo iz njega. Ko bo SVI začel delovati, bo zagotovil boljše spremljanje dovoljenega bivanja in identificiranje morebitnih oseb, ki so prekoračile obdobje dovoljenega bivanja, s čimer bo prispeval k preprečevanju nedovoljenih migracij in krepitvi notranje varnosti ter hkrati pomagal v boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu.	2024	 V razvoju.	n. r.	n. r.
ETIAS Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve				
ETIAS je spletni sistem za odobritev potovanj državljanov tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti in ki lahko brez vizuma potujejo v 30 evropskih držav. Ta sistem preverjanja pred samim potovanjem bo primerjal informacije iz vseh sistemov na področju PNZ ter podatkovnih zbirk Europol in Interpol, da se vnaprej ugotovijo morebitna tveganja za varnost, nedovoljene migracije ali visoka tveganja za epidemije, ki bi lahko bila razlog za zavrnitev vstopa v schengensko območje. Letalski, pomorski in kopenski prevozniki potovalno odobritev ETIAS preverijo pred vkrcanjem, mejni policisti pa na schengenskih mejah.	2025	 V razvoju.	n. r.	n. r.

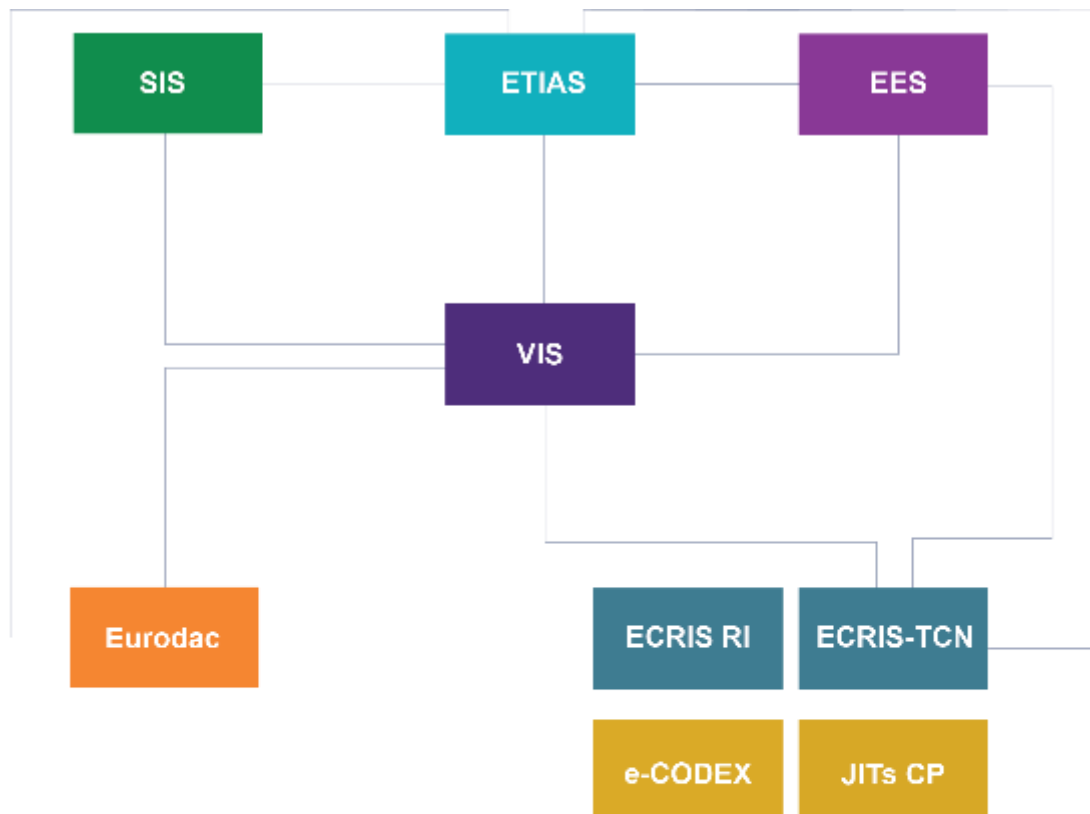
Namen sistema	Začetek delovanja	Stanje	Podatki, shranjeni leta 2023	Število operacij leta 2023
Sodelovanje na področju pravosodja				
Referenčna programska oprema sistema ECRIS evropski informacijski sistem kazenskih evidenc – referenčna programska oprema				
ECRIS je decentraliziran sistem za izmenjavo informacij o kazenskih evidencah državljanov EU med državami članicami. Referenčna programska oprema sistema ECRIS zagotavlja integracijski vmesnik, ki omogoča povezavo z nacionalnimi registri kazenskih evidenc držav članic.	2012 eu-LISA ga upravlja od aprila 2020.	 Deluje.	n. r.	n. r.
ECRIS-TCN evropski informacijski sistem kazenskih evidenc državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva				
Sistem ECRIS-TCN bo lajšal elektronsko izmenjavo informacij o kazenskih evidencah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva. Kot tak podpira načelo vzajemnega priznavanja kazenskih sankcij in sodnih odločb po vsej Evropi.	2025	 V razvoju.	n. r.	n. r.
e-CODEX obveščanje v okviru e-pravosodja prek spletne izmenjave podatkov				
e-CODEX je komunikacijska platforma, ki omogoča varen prenos elektronskih vsebin med pravosodnimi organi in delavci v pravni stroki v čezmejnih sodnih postopkih, pri čemer zagotavlja učinkovitejše sodne postopke za državljane in podjetja po vsej Evropi. Agencija eu-LISA bo za sistem e-CODEX odgovorna od 3. junija 2024 ⁽¹⁴⁾ .	2013 eu-LISA od marca 2024 izvaja začasno vzdrževanje ⁽¹⁵⁾ .	 Deluje.	n. r.	n. r.
platforma JIT platforma za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin				
Platforma za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin bo lajšala komunikacijo in sodelovanje med evropskimi pravosodnimi organi in organi kazenskega pregona, ustreznimi agencijami EU ter Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF), da bi izboljšali učinkovitost in uspešnost čezmejnih preiskav in pregona.	2025	 V razvoju.	n. r.	n. r.
Interoperabilnost				
Nova arhitektura interoperabilnosti				
Interoperabilnost je zmožnost medsebojno povezanih sistemov za izmenjavo podatkov in informacij, pri čemer se ustreznim organom zagotavlja racionaliziran dostop do celovitih informacij. Krovna interoperabilnost sistemov na področju PNZ bo omogočena z naslednjimi elementi, ki omogočajo pooblaščen iskanje in izmenjavo informacij:	2024–2026	 V razvoju.	n. r.	n. r.
■ evropski iskalni portal (ESP), ki pooblaščenim uporabnikom omogoča, da z enkratnim iskanjem pridobijo rezultate iz vseh informacijskih sistemov na področju PNZ, za katere imajo pooblastilo za dostop, ■ skupno odložišče podatkov o identiteti (CIR) zagotavlja skupno mesto za podatke o identiteti, podatke o potni listini in biometrične podatke oseb, registriranih v sistemih SVI, VIS, ETIAS, Eurodac in ECRIS-TCN, ■ detektor več identitet (MID) ustvarja in shranjuje povezave med podatki v različnih informacijskih sistemih EU, da bi odkril več identitet, in sicer z dvojnimi namenoma lajšanja preverjanj identitete za dobroverne potnike in boja proti identitetnim prevaram, ■ skupna storitev za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (skupna BMS) za preverjanje biometričnih podatkov posameznika v različnih sistemih.				

¹⁴ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2023/117 z dne 13. januarja 2023 o zahtevah glede ravni storitev za dejavnosti, ki jih agencija eu-LISA izvaja v zvezi s sistemom e-CODEX.

¹⁵ Agencija eu-LISA od marca 2024 zagotavlja začasno vzdrževanje sistema. Komisija je maja 2024 razglasila uspešen zaključek postopka prevzema, 3. junija 2024 pa bo agencija eu-LISA uradno prevzela polno odgovornost za upravljanje sistema e-CODEX v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2024/1272 (UL L, 14.5.2024).

Pregled poslovnih odnosov med informacijskimi sistemi EU na področju PNZ, ki jih upravlja eu-LISA ⁽¹⁶⁾

V spodnjem diagramu so prikazane linije izmenjave informacij med obstoječimi informacijskimi sistemi na področju PNZ, tj. sistemi SIS, VIS, Eurodac in e-CODEX, ter novimi sistemi, ki se razvijajo, tj. SVI, ETIAS, ECRIS-TCN in platformo za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin (platformo JIT), skupaj z elementi, ki bodo omogočili interoperabilnost med vsemi sistemi PNZ, ki jih upravlja eu-LISA, da bi se olajšalo integrirano upravljanje meja in izboljšala notranja varnost schengenskega območja.

¹⁶ * Deli funkcionalnosti bodo povezani z arhitekturo interoperabilnosti.

Analiza in ocena upravnega odbora

Upravni odbor eu-LISA je analiziral in ocenil konsolidirano letno poročilo o dejavnostih agencije za leto 2023 ⁽¹⁷⁾.

Odbor poudarja bistveno vlogo eu-LISA pri učinkovitem delovanju schengenskega območja ter njeno neprecenljivo podpiranje politik EU na področju nadzora meje, vizumov, migracij in azila, e-pravosodja, digitalizacije ter kibernetске varnosti.

Upravni odbor:

- **priznava** prizadevanja agencije eu-LISA za doseganje ciljev, določenih za leto 2023 v enotnem programskem dokumentu za obdobje 2023–2025,
- **se zahvaljuje** agenciji za njena nenehna prizadevanja za zagotavljanje stabilne in neprekinjene razpoložljivosti informacijskih sistemov EU, s čimer prispeva k učinkovitemu delovanju schengenskega območja,
- **čestita** agenciji za uspešen začetek delovanja prenovljenega sistema SIS 7. marca 2023, nemoteno vključitev Hrvaške v sistem VIS in dokončanje popolne vključitve Cipra v sistem SIS,
- **obžaluje**, da sistem vstopa/izstopa (SVI), Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), sistem ECRIS-TCN in elementi interoperabilnosti niso mogli začeti delovati leta 2023,
- **izreka pohvalo** izvršni direktorici za predlaganje nove strategije reševanja (3R) in premagovanje zastoja v zvezi s sistemom vstopa/izstopa,
- **pozdravlja** revidirani časovni načrt interoperabilnosti, ki ga je pripravila agencija ter sta ga potrdila upravni odbor in Svet PNZ,
- **priznava** kakovost in pravočasnost podpore, ki jo je agencija leta 2023 zagotavljala državam članicam ter Evropski komisiji,
- **priznava**, da je za agencijo izziv vzporedno izvajati veliko število medsebojno povezanih dejavnosti, in ugotavlja, da sta se obseg in zapletenost dejavnosti agencije v letu 2023 še naprej povečevala,
- **hvali** dober napredek agencije pri zaključevanju neizvedenih revizijskih priporočil, saj je do 31. decembra dosegla skupno 87-odstotno stopnjo izvajanja,
- **pozdravlja** napredek pri izvajanju priporočil Evropskega nadzornika za varstvo podatkov (ENVP),
- **hvali** izjemno raven izvrševanja proračuna za prevzem obveznosti in odobritev plačil za leto 2023, ki je bila skoraj 100-odstotna, ter opazno povečanje stopnje zasedenosti delovnih mest agencije,
- **izraža zaskrbljenost** zaradi ponavljajočih se mnenj ERS s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z računovodskimi izkazi agencije, ob upoštevanju, da je proračunski organ agenciji podelil razrešnico za izvrševanje proračuna za leto 2022,
- **spodbuja** agencijo, naj še dodatno okrepi učinkovitost in uspešnost svojega sistema notranje kontrole ter

¹⁷ Glej člen 19(1)(t) Uredbe (EU) 2018/1726 o ustanovitvi agencije eu-LISA.

zaključí preostala odprta, dolgoletna revizijska priporočila,

- **ugotavlja**, da se stopnja zasedenosti delovnih mest v agenciji postopoma povečuje, vendar je ob koncu leta 2023 ostalo nezasedenih 57 delovnih mest,
- **čestita** agenciji za prejem evropskega certifikata za upravljanje kakovosti „uspešna uporabnica skupnega ocenjevalnega okvira“, kar poudarja zavezanost agencije eu-LISA k odličnosti, upoštevanje evropskih standardov in njeno stalno zavezanost k nenehnim izboljšavam, in
- **izraža zadovoljstvo** s splošnim upravljanjem agencije eu-LISA v letu 2023.

Upravni odbor meni, da to poročilo prinaša zadostno zagotovilo, da je kljub številnim izzivom, ki ovirajo upoštevanje zahtevnih izvedbenih časovnih načrtov, **agencija eu-LISA ubrala sistematičen in dosleden pristop k izvajanju svojega mandata** ter uporabila svoje finančne in človeške vire v skladu z nameni, določenimi v njenem letnem delovnem programu za leto 2023, kot je opisano v enotnem programskem dokumentu za obdobje 2023–2025.

Upravni odbor ob upoštevanju informacij iz tega poročila:

- poudarja **znaten pritisk na osebje agencije eu-LISA**, ki se ukvarja z zapletenimi projekti, za katere so ključni ustrezni človeški viri, in sicer za operativne in horizontalne funkcije,
- dodatno poudarja, da mora eu-LISA zmanjšati **svojo odvisnost od zunanjih izvajalcev**,
- **podpira agencijo pri njenih stalnih prizadevanjih** za izvajanje njenih zavez za izvedbo revidiranega časovnega načrta za vzpostavitev sistemov SVI, ETIAS in ECRIS-TCN ter arhitekture interoperabilnosti,
- se zaveda **soodvisnosti** med delom agencije za centralne sisteme in delom držav članic na nacionalni ravni ter spodbuja eu-LISA, naj še naprej tesno sodeluje z deležniki, vključno z Evropsko komisijo, da bi se zagotovila uspešna uvedba novih sistemov,
- priznava, da je **program povečanja zmogljivosti agencije eu-LISA pomemben** za zagotovitev zadostnih zmogljivosti podatkovnih centrov za učinkovito in trajnostno uvajanje ter upravljanje novih in že obstoječih informacijskih sistemov, hkrati pa še naprej zagotavlja neprekinjeno razpoložljivost in pravočasen razvoj vseh sistemov, ki so v njeni pristojnosti.

Upravni odbor se zahvaljuje izvršni direktorici agencije Agnès Diallo, nekdanjemu namestniku izvršnega direktorja Luci Tagliarettiju, vodstvu agencije eu-LISA in njenemu celotnemu osebju za njihovo neomajno predanost ter neutrudna prizadevanja v tem izjemno zahtevnem letu.

Zsolt Szolnoki

Predsednik upravnega odbora

Predgovor izvršne direktorice

Leto 2023 je bilo za agencijo eu-LISA v marsičem prelomno.

Marca je agencija uspešno uvedla **ново različico sistema SIS**, ki državam članicam zdaj zagotavlja popolnoma nov sklop funkcij in možnosti iskanja, vključno z biometričnimi funkcijami ter informacijami o vračanju. Vsi ti dosežki prispevajo k nadaljnji krepitvi varnosti v schengenskem območju.

Agencija eu-LISA je v letu 2023 še naprej zagotavljala **nemoteno operativno upravljanje informacijskih sistemov PNZ** v okviru svojih pristojnosti (SIS, VIS in Eurodac) ter zagotavljala njihovo razpoložljivost državam članicam 24 ur na dan, 7 dni v tednu in vse leto, pri čemer je odzivni čas sistema ostal v okviru zastavljenih ciljev.

V letu 2023 so se našim sistemom pridružile tudi nove države: Hrvaška je januarja dobila popoln dostop do sistema VIS, Ciper pa je bil julija v celoti vključen v sistem SIS.

Evropska unija si je s **sistemoma SVI in ETIAS ter arhitekturo interoperabilnosti** zastavila ambiciozen cilj izvajanja enega najnaprednejših sistemov za upravljanje meja na svetu, da bi omogočila večjo varnost v schengenskem območju in hkrati olajšala nemoteno mednarodno potovanje v EU. Ko sem se pred enim letom pridružila agenciji, je razvoj teh novih sistemov zastal zaradi ponavljajočih se zamud pri začetku njihovega delovanja, ki je bil prvotno predviden za leto 2022.

Za reševanje teh izzivov smo junija 2023 določili novo strategijo, interno imenovano **3R**, katere cilji so **Remobilizacija** naših dobaviteljev na vseh ravneh, **Reševanje** kompleksnosti sistemov in **Reformiranje** naših notranjih delovnih metod s sprejetjem agilne metodologije, najboljših industrijskih praks in ustanovitvijo medfunkcijskih skupin. Ta novi pristop je hitro prinesel prve rezultate, kar nam je omogočilo, da smo razrešili položaj in državam članicam do poletja dostavili prvi delujoči sistem, ki jim je omogočil, da so nadaljevale s pripravami.

Jeseni je agencija eu-LISA predlagala nov pristop za vzpostavitev arhitekture interoperabilnosti do leta 2026, tj. postopno uvajanje novih sistemov v štirih valovih uvajanja. Ta pristop, **novi časovni načrt interoperabilnosti**, je soglasno potrdil upravni odbor, nato pa oktobra še Svet PNZ. V okviru revidiranega časovnega načrta interoperabilnosti je predvidena uvedba novih sistemov v štirih valovih uvajanja:

- **SVI** skupaj z vmesnikom za prevoznike in skupno storitvijo za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (**skupna BMS**) pred koncem leta 2024,
- **ETIAS** šest mesecev pozneje,
- **ECRIS-TCN** do sredine leta 2025
- in zadnji **elementi interoperabilnosti** v letu 2026.

Agencija eu-LISA je bila konec leta 2023 **na dobri poti z razvojem novih sistemov**, ki je napredoval v skladu z revidiranim časovnim načrtom.

Da bi se oddaljila od silosnega pristopa, se je zgledovala po najboljših praksah v panogi in uvedla **nove načine dela**. Pri tem je bila najpomembnejša sprememba notranja reorganizacija skupin v prečne oddelke s stalnim usmerjanjem na vseh ravneh ter vključevanje izvajalcev, da bi z našim osebjem delali kot ena ekipa pod eno streho. Na podlagi tega uspeha je agilni model razširila na vsa področja svojega dela in na arhitekturo interoperabilnosti.

Agencija je za eno svojih najpomembnejših prednostnih nalog še naprej štela **fizično in kibernetsko varnost sistemov ter podatkov, ki jih gosti, z uporabo privzete varnosti, s preходом na politiko nezaupanja** in zagotavljanjem **varstva osebnih podatkov** v okviru splošne uredbe EU o varstvu podatkov ter pod nadzorom Evropskega nadzornika za varstvo podatkov.

Agencija postopoma prehaja tudi na novo področje dela, saj podpira **digitalizacijo pravosodja** v Evropi. Leta 2023 so bila prizadevanja usmerjena v pripravo na prevzem sistema e-CODEX s strani eu-LISA in nadaljnje napredovanje pri razvoju sistema ECRIS-TCN.

Ena ključnih prednostnih nalog agencije eu-LISA v letu 2023 je bila **okrepiti njeno skladnost s pravili EU**, zlasti z vzpostavitvijo ambicioznega akcijskega načrta za obravnavo odprtih revizijskih priporočil. Tako je agenciji uspelo povečati stopnjo izvajanja revizijskih priporočil na 87 %, kar ji omogoča bolj usklajeno upravljanje dejavnosti. Večji skladnosti je bila v pomoč uvedba učinkovitejših orodij za upravljanje, tesno sodelovanje med finančnimi in operativnimi skupinami ter mesečni pregledi proračuna na vodstveni ravni, da bi se proračunska poraba do konca leta povečala na odlično raven, in sicer na skoraj 100 % za obveznosti in plačila. Poleg tega so se leta 2023 znatno izboljšali stopnja zasedenosti delovnih mest (tj. 94,7 %), uravnotežena zastopanost spolov in izvajanje akcijskega načrta, s čimer želi agencija eu-LISA biti odlično delovno mesto z oznako „Great Place to Work“. V ta namen je morala agencija pripraviti načrt za povečanje zavzetosti zaposlenih in imenovati ambasadorja zavzetosti. Zaradi teh prizadevanj je bila eu-LISA omenjena na podelitvi nagrad mreže agencij EU (EUAN) na področju raznolikosti in vključevanja za delo pri izvajanju pobud iz svojega akcijskega načrta za raznolikost, enakost in vključevanje za obdobje 2023–2024.

Izboljšave pri dejavnostih zagotavljanja skladnosti so bile potrjene z letno oceno okvira notranjih kontrol, ki je povzeta v delu 2 tega dokumenta. Pomemben dosežek agencije je bil podelitev evropskega **certifikata za upravljanje kakovosti „uspešna uporabnica skupnega ocenjevalnega okvira“**, kar je priznanje za zavezanost eu-LISA k odličnosti, upoštevanje evropskih standardov in stalno zavezanost agencije k nenehnim izboljšavam. Agenciji je bila podeljena razrešnica proračunskega organa za letni zaključni račun za leto 2022.

Vsa ta prizadevanja podpirajo glavne elemente strategije agencije eu-LISA za prihodnja leta, in sicer:

- **zagotoviti učinkovito delovanje in izvajanje informacijskih sistemov EU na področju PNZ, ki jih upravlja agencija eu-LISA**, s postopnim preходом na nov način dela z agilnimi metodami in posodobljenim operativnim modelom;
- **še naprej izboljševati uspešnost agencije v smislu skladnosti** ter zagotavljati visoko raven skladnosti, učinkovitosti in preglednosti;
- **spodbujati zavzetost zaposlenih tako, da eu-LISA postane odlično delovno mesto za privabljanje in zadrževanje novih talentov**, kar bo še povečalo stopnjo zasedenosti delovnih mest ter spodbujalo preglednost, vključenost in etičnost;
- **biti pripravljen na prihodnost, izboljšati tehnologijo in inovacije**, proučiti možnosti uporabe novih tehnologij, kot so rešitve v oblaku in umetna inteligenca;
- **utrditi upravljanje agencije in njene odnose s ključnimi deležniki**, zlasti institucijami EU, državami članicami, državami gostiteljicami, akademskim svetom ter industrijo.

Agencija ima poleg upravljanja in razvoja informacijskih sistemov pomembno vlogo v EU, saj je temelj schengenskega območja svobode, varnosti in pravice, državam članicam in strokovnjakom zagotavlja vrsto storitev, lajša delo organov kazenskega pregona in pravnim strokovnjakom ter državljanom EU zagotavlja opazno boljše storitve.

Z uporabo najboljših tehnologij in digitalizacijo procesov je še naprej zavezana prevzemanju novih nalog in novih sistemov, da bi lahko imela še naprej ključno vlogo pri uspešni digitalni preobrazbi Evrope. Agencija eu-LISA v luči nenehnih sprememb in preoblikovanja še naprej širi svoje zmogljivosti za sprejemanje teh novih izzivov in je ponosna, da lahko pozitivno vpliva na življenja milijonov ljudi v Evropi z zagotavljanjem boljših storitev za državljane in strokovnjake.

Agnès Diallo

Izvršna direktorica

Povzetek

Agencija Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) je bila leta 2011 ustanovljena, da bi prevzela upravljanje treh obstoječih informacijskih sistemov, razvitih za schengensko območje. Postala je eden od ključnih dejavnikov, ki prispeva k zaščiti notranje varnosti v Evropi, hkrati pa lajša uresničevanje ene od temeljnih pravic državljanov EU, tj. prosto gibanje. V preteklih letih se je eu-LISA razvila v eno ključnih gonilnih sil tekoče digitalne preobrazbe na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ) v EU.

V tem poročilu je predstavljen napredek agencije eu-LISA pri izvajanju zelo zahtevnih in ključnih nalog v vse bolj zapletenem operativnem okolju. Agencija je v letu 2023 ostala zanesljiva in predana partnerica evropskih institucij in držav članic v procesu izvajanja ustreznih politik na področju PNZ ter zagotavlja varnost in celovitost uporabljenih tehnologij.

Njeni ključni dosežki v letu 2023 so med številnimi drugimi tudi:

oblikovanje strategije reševanja 3R za zagotovitev novih sistemov na področju PNZ	nov časovni načrt interoperabilnosti za postopno uvajanje novih sistemov	prejem evropskega certifikata za upravljanje kakovosti „ uspešna uporabnica skupnega ocenjevalnega “
uspešen začetek delovanja prenovljenega sistema SIS 7. marca 2023	Hrvaška se je vključila v sistem VIS, Ciper pa je bil vključen v sistem SIS	dokončanje priprav na prevzem sistema e-CODEX
izvedenih je bilo 87 % nerealiziranih revizijskih priporočil	99,9-odstotno izvrševanje proračuna za obveznosti in plačila	opazno povečanje stopnje zasedenosti delovnih mest agencije

Dosežki leta

Agencija eu-LISA si je leta 2023 še naprej prizadevala prispevati k popolnoma delujočemu in odpornemu schengenskemu območju v korist evropskih državljanov. Ker vsi sistemi na področju PNZ, ki jih upravlja agencija, **podpirajo izvajanje politik EU** na področju upravljanja meja, vizumov, migracij in azila ter digitalizacije ter prispevajo k boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu, sta njihov nadaljnji razvoj in vzdrževanje ključnega pomena za EU in agencijo.

V prihodnjih letih bo agencija razširila svoj prispevek na področju PNZ z uvedbo več novih informacijskih sistemov, ki so trenutno v razvoju. Ti novi sistemi in krovna **arhitektura interoperabilnosti** za področje PNZ se bodo uvajali postopoma v štirih valovih uvajanja, kot je določeno v revidiranem časovnem načrtu interoperabilnosti, ki ga je oktobra 2023 odobril Svet PNZ. Ti interoperabilni sistemi bodo skupaj z digitalizacijo preoblikovali upravljanje meja in zagotovili **integriran inteligenen pristop k zagotavljanju notranje varnosti v Evropi**, hkrati pa bodo potnikom, ki se odpravljajo v schengensko območje, zagotovili nemoteno potovanje.

Agencija eu-LISA je na podlagi svojih novih odgovornosti na področju pravosodja v EU še naprej krepila sodelovanje s pravosodno skupnostjo z nadaljnjim razvojem novih digitalnih rešitev za tekočo modernizacijo in digitalizacijo pravosodnih sistemov po Evropi. Agencija je še naprej krepila prizadevanja za **spodbujanje digitalizacije** na področju pravosodja in notranjih zadev EU, hkrati pa se je osredotočila tudi na kibernetko varnost in boj proti grožnjam na kibernetnem področju, zlasti z ustreznimi pripravami na obveznosti, ki izhajajo iz novih uredb EU o informacijski varnosti in kibernetki varnosti.

Kot agencija EU, pristojna za operativno upravljanje in razvoj informacijskih sistemov za pravosodje in notranje zadeve, je še naprej delovala kot **ključna partnerica** svojim deležnikom in jim zagotavljala najsodobnejše strokovno znanje s proaktivnim sodelovanjem ter izmenjavo informacij z institucijami, agencijami in državami članicami EU.

Delo agencije je bilo na splošno osredotočeno na naslednje letne prednostne naloge:

➤ **Prednostna naloga 1: zagotavljanje stabilnega in neprekinjenega delovanja ter razvoja sistemov in storitev, ki jih upravlja agencija (tj. SIS, VIS, Eurodac, referenčna programska oprema sistema ECRIS)**

Glavni cilj eu-LISA za leto 2023 je bil zagotoviti učinkovito in neprekinjeno delovanje sistemov, ki so v njeni pristojnosti, hkrati pa izvesti potrebne spremembe in se pripraviti na njihovo integracijo z elementi interoperabilnosti. Agencija je zagotavljala stabilno delovanje ključnih sistemov EU na področju PNZ:

- **Schengenski informacijski sistem (SIS)** in njegov sistem za avtomatizirano identifikacijo prstnih odtisov (AFIS);
- **Vizumski informacijski sistem (VIS)**, njegov sistem za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (BMS) in funkcionalnost sistema VIS Mail;
- **evropska zbirka azilnih daktiloskopskih podatkov (Eurodac)** skupaj z omrežjem DubliNet in
- **referenčna programska oprema za izvajanje evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc** (referenčna programska oprema sistema ECRIS).

Poleg tega je agencija eu-LISA zagotovila učinkovito operativno upravljanje osnovne infrastrukture, omrežij in storitev, ki so ga dopolnjevale podporne storitve za končne uporabnike sistema 24 ur na dan ter 7 dni v tednu.

Razen nekaterih kratkoročnih nerazpoložljivosti in zamud so sistemi delovali v skladu s svojimi cilji glede ravni storitev, pri čemer je bila razpoložljivost SIS **99,67 %**, VIS pa **99,97 %**. Razpoložljivost sistema Eurodac, na katero je vplivalo več kritičnih incidentov, je bila pod ciljno vrednostjo (99,47 %). Čeprav se je **uporaba sistemov** vse leto povečevala (tj. iskanja v SIS, operacije VIS, prenosi podatkov v okviru Eurodac), je le uporaba VIS ostala pod ravno pred pandemijo.

S skupnimi prizadevanji agencije eu-LISA, držav članic in Komisije **je 7. marca 2023 začel delovati prenovljeni SIS** z novim sklopom funkcij in možnostmi iskanja, ki zagotavlja, da so pristojnim organom na voljo popolnejše in zanesljivejše informacije. Agencija je v okviru prenovljenega sistema SIS zaključila projekt druge faze sistema AFIS in zagotovila **nove biometrične funkcije**, kot je možnost shranjevanja odtisov dlani in latentnih odtisov (odtisov na površinah). Sedanja schengenska arhitektura, ki jo upravlja agencija eu-LISA, je bila dodatno okrepljena z **vkjučitvijo Cipra julija 2023**, s čimer se je število uporabnikov sistema SIS povečalo na 34. Agencija je hkrati še naprej pomagala agenciji Frontex pri razvoju tehničnih elementov, potrebnih za zagotovitev pripravljenosti za vključitev v sistem SIS. Leta 2023 je podprla tudi vključitev Hrvaške v sistem VIS.

Od 1. januarja 2023 **ima Hrvaška popoln dostop do VIS**, kar omogoča odpravo mejnih kontrol na notranjih mejah z drugimi schengenskimi državami. To je prva širitev po letu 2011, ko se je območju brez meja pridružil Lihtenštajn. Agencija je nadaljevala tudi z izvajanjem **revidiranega sistema VIS**, kar je zaradi zapletenosti tehničnih zahtev, ki so vplivale na načrtovane dejavnosti projekta, trajalo precej dlje, kot je bilo sprva predvideno. Agencija eu-LISA je oktobra 2023 izvedla **vajo na področju varnosti in neprekinjenega poslovanja sistema VIS**, da bi testirala ter dodatno izboljšala odpornost sistema.

V podporo izvajanju **skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS)** je še naprej vzdrževala **Eurodac** in zagotovila nujne nadgradnje sistema v pričakovanju prihodnjega sprejetja **novega pakta o migracijah in azilu** ter **prenovljene uredbe Eurodac**. Agencija je leta 2023 zaključila projekt povečanja zmogljivosti sistema Eurodac, s katerim se je največja **zmogljivost shranjevanja** sistema povečala s 7 na 9 milijonov zapisov, hkrati pa se je dnevna **zmogljivost prepustnosti** povečala s 15 000 na 24 000 transakcij.

Poleg tega je varnostna analiza **uporabe referenčne programske opreme sistema ECRIS** razkrila več **varnostnih ranljivosti**, zato je agencija začela razprave s Komisijo in zadevnimi deležniki o morebitni predelavi referenčne programske opreme ECRIS, da bi ublažila vsa preostala varnostna tveganja in zagotovila začetek delovanja sistema ECRIS-TCN.

Kar zadeva infrastrukturo, je agencija eu-LISA maja 2023 dosegla pomemben mejnik, ko je bila **imenovana za lokalni internetni register (LIR)** in postala članica regionalnega internetnega registra Evrope. Tako lahko agencija zdaj naslove IP kot ponudnik storitev razdeli končnim uporabnikom ali jih uporabi za svojo infrastrukturo. V podporo tej dejavnosti je eu-LISA pridobila bistvene internetne vire za povezavo z internetom in zagotavljanje javnih sistemskih storitev na področju PNZ, npr. spletnih storitev SVI/ETIAS.

Poleg tega je eu-LISA za povečanje operativne učinkovitosti uvedla namensko **orodje za upravljanje infrastrukture podatkovnih centrov (DCIM)**, da bi izboljšala optimizacijo infrastrukture in upravljanje energije. Da bi zadostila prihodnjim potrebam po zmogljivosti, je eu-LISA še naprej optimizirala in reorganizirala svoja podatkovna centra ter nadaljevala s pripravami za svoj **prihodnji modularni podatkovni center v Strasbourgju**.

Agencija je zagotovila tudi neprekinjeno delovanje in zagotavljanje storitev **skupne infrastrukture (CSP)** z vzpostavitvijo kontejnerske platforme na kraju samem, da bi z avtomatizacijo skrajšala čas dobave, ter vzpostavila cevovod za neprekinjeno integracijo, dobavo in uvedbo (CI/CD), da bi izboljšala učinkovitost in čas uvedbe novih aplikacij. Poleg tega je sodelovala pri **celoviti platformi v oblaku**, da bi testirala in preverila uporabo tehnologij v oblaku za gostovanje ustreznih delovnih obremenitev, ter oblikovala **cevovod za graditev mobilnih aplikacij**, ki je potreben za razvoj aplikacij za nove sisteme.

Poleg operativnega upravljanja informacijskih sistemov na področju PNZ je eu-LISA še naprej uresničevala druge tesno povezane zakonske naloge, kot so zagotavljanje usposabljanja držav članic o uporabi informacijskih sistemov s področja PNZ, priprava zakonskih poročil o njihovem tehničnem delovanju, letni statistični podatki in priprava seznamov imenovanih organov.

➤ **Prednostna naloga 2: nadaljevanje izvajanja in razvoja novih informacijskih sistemov na področju PNZ (tj. SVI, ETIAS, ECRIS-TCN), ter arhitekture interoperabilnosti**

Agencija eu-LISA je maja 2023 sprejela nov pristop, interno imenovan **strategija reševanja 3R** (remobilizacija, reševanje, reformiranje), da bi prekinila dolgotrajen zastoj pri razvoju sistema vstopa/izstopa (**SVI**), ki je začel vplivati na razvoj in pravočasno izvedbo drugih novih sistemov, tj. evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (**ETIAS**), evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc o državljanih tretjih držav (**ECRIS-TCN**) in elementov interoperabilnosti. Novi pristop je v razmeroma kratkem času bistveno **izboljšal upravljanje težav in omogočil učinkovitejšo uporabo korektivnih ukrepov** za usmerjanje izvajanja projekta, preprečevanje upada uspešnosti in morebitnih novih večjih zamud. Zato je agenciji uspelo pospešiti razvoj sistema SVI in državam članicam zagotoviti stabilnejše pogoje za nadaljevanje priprav.

Za zagotovitev uspešne dobave novih sistemov na področju PNZ in krovne arhitekture interoperabilnosti je eu-LISA sprejela odločne ukrepe za preoblikovanje obstoječega pristopa k razvoju sistemov z uvedbo **pristopa v valovih**. Ta novi pristop predvideva uvedbo novih sistemov na področju PNZ in arhitekture interoperabilnosti v štirih valovih, in sicer od leta 2024 do leta 2027, pri čemer bo vsak zaporedni val osredotočen na doseganje tehnične pripravljenosti za en ključni sistem in spremljajoče storitve.

2024 1. val	SVI skupaj s skupnimi spletnimi storitvami (vključno z vmesnikom za prevoznike) in skupnim sistemom za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (skupna BMS);
2025 2. val	ETIAS skupaj s spletnimi storitvami za državljane tretjih držav; dva elementa interoperabilnosti: evropski iskalni portal (ESP), skupno odložišče podatkov o identiteti (CIR) in centralni register za poročanje in statistične podatke (CRRS);
2025 3. val	ECRIS-TCN z elementi interoperabilnosti;
2026 4. val	dokončanje arhitekture interoperabilnosti na področju PNZ (vključno s končnim elementom interoperabilnosti: detektorjem več identitet, MID) in revidiranim sistemom VIS .

Da bi agencija nadzirala uspešno izvedbo vsakega vala, je ustanovila posebno projektno skupino, osredotočeno na izvedbo dela s pristopom „ena ekipa pod eno streho“, ki temelji na agilni metodologiji projektnega vodenja. Ta pristop je bil zasnovan za doseganje oprijemljivih rezultatov v rednih časovnih presledkih s postopno uvedbo **minimalnih proizvodov (MVP)**, tj. vmesne različice končnega proizvoda, ki se uvaja v stabilnem okolju in državam članicam omogoča izvajanje kampanj testiranja in nadaljevanje priprav.

Razvoj in testiranje sistema **SVI** sta se nadaljevala vse leto. Agencija je v sodelovanju z izvajalcem odpravila tehnične težave, ki so državam članicam preprečevale napredek pri testiranju in pripravi nacionalnih sistemov. Od uvedbe novega pristopa so bile v testna okolja držav članic nameščene tri večje različice sistema SVI z znatno manjšim številom napak programske opreme, kar kaže na večjo kakovost razvoja in testiranja. Poleg tega so se z novoustanovljenim učinkovitim skupnim mehanizmom upravljanja še naprej redno spremljali napredek in izvajali korektivni ukrepi za usmerjanje izvajanja, kar je omogočilo rešitev večine odprtih pogodbenih vprašanj.

Agencija je nadaljevala tudi z razvojem **spletnih storitev SVI/ETIAS**, pri čemer se je osredotočila na spletni portal, testiranje kakovosti in zahtev vmesniške programske opreme za prevoznike ter mobilno aplikacijo, ki jo je interno razvila sama.

Izvajanje sistema **ETIAS** je leta 2023 ostalo v **fazi analize in načrtovanja** zaradi odvisnosti od skupnih elementov s SVI (tj. spletne storitve) in specifikacij interoperabilnosti, ki so ovirale dokončanje načrtovanja za integracijo. Vendar pa je eu-LISA novembra dokončala **platformo testnega okolja**. Poleg tega je leta 2023 zaključila proučevanje tehnoloških rešitev za „**beli seznam**“ **varnih avdio-video komunikacijskih orodij**, ki jih bodo nacionalne enote ETIAS uporabljale za razgovore s prosilci v primerih, ko konzularne storitve niso dosegljive.

Vzporedno je eu-LISA nadaljevala tudi z razvojem sistema **ECRIS-TCN**, čeprav so **dejavnosti analize, načrtovanja in razvoja** zaradi odvisnosti od skupnih elementov s SVI napredovale počasneje, kot je bilo načrtovano. Leta 2023 sta bili državam članicam za testiranje posredovani dve različici **integriranega simulatorja** sistema ECRIS-TCN (ki združuje centralni sistem, vmesniško programsko opremo, dele ECRIS RI in simulator ESP).

Za lažjo izmenjavo informacij med novimi in obstoječimi informacijskimi sistemi bo agencija eu-LISA razvila **krovno arhitekturo interoperabilnosti za področje PNZ**. Ko bo interoperabilnost sistemov na področju PNZ začela delovati, bo podpirala integrirano upravljanje meja in notranjo varnost. Program interoperabilnosti je zaradi odvisnosti od programa razvoja sistema SVI ostal v **fazi izvajanja**.

Agencija eu-LISA je vse leto nadaljevala z izvajanjem elementov interoperabilnosti, pri čemer se je osredotočila na razvoj funkcionalnosti skupne BMS, povezanih z migracijami in prenovami sistemov, nadaljevala je z **migracijo podatkov** iz različnih sistemov na področju PNZ v skupno BMS, da bi omogočila meddomensko identifikacijo, ter z razširitvijo skupnega odložišča podatkov o identiteti (CIR) in detektorja več identitet (MID) za področje pravosodja. Junija je dostavila **izdajo skupne BMS, ki je bila usklajena z najnovejšo programsko opremo** in novo različico integracijskega sloja. Novembra je zaključila razvoj in tovarniško testiranje sprejemljivosti **prve večje izdaje minimalnega proizvoda za ESP, CIR in CRRS**, ki v celoti podpira potrebe sistema ETIAS.

V sodelovanju s Švedsko je zaključila **pilotni projekt uporabniškega programskega kompleta skupne BMS za sistem VIS** za vloge za izdajo vizuma, v okviru katerega je potekalo zbiranje ocene kakovosti, izračunane za vsak poskus zajema (prstni odtisi in podobe obraza), da bi ugotovila, ali bi dogovorjeni pragovi kakovosti lahko privedli do več poskusov zajema med postopkom vloge, in ocenila vpliv preverjanj kakovosti na celotno trajanje zajema. Analiza vrednosti kakovosti prstnih odtisov je pokazala, da bi kombinirana strategija kakovosti, uporabljena v uporabniškem programskem kompletu skupne BMS, izboljšala sedanji postopek zajema na delovnih postajah za vloge za izdajo vizuma, saj bi se osredotočila le na zapise VIS, ki jih je treba ponovno zajeti. Pilotni projekt je potrdil tudi splošno kakovost zbirk podatkov o kakovosti podobe obraza in ponudil možnost skrajšanja časa, porabljenega za zajemanje podob obraza.

➤ **Prednostna naloga 3: zagotavljanje podpore in strokovnega znanja Komisiji in državam članicam**

Agencija eu-LISA je vedno pripravljena podpirati države članice, Komisijo in agencije EU pri vprašanjih, povezanih z razvojem in nadgradnjo informacijskih sistemov na področju PNZ, ki so v njeni pristojnosti, vključno s podpiranjem svetovalnih skupin in odborov za upravljanje programov. Poleg tega eu-LISA svoje strokovno znanje usmerja v zagotavljanje rednih usposabljanj o delovanju in tehnični uporabi sistemov na področju PNZ ter jih prilagaja potrebam in ugotovljenim vrzelim v znanju držav članic ter drugih deležnikov. Poročila o tehničnem delovanju sistema in statistični podatki, ki jih zagotavlja agencija eu-LISA, se uporabljajo v **schengenskem barometru plus**, ki ga je Komisija razvila za izboljšanje spremljanja razmer in zmogljivosti napovedovanja na ravni EU.

Da bi agencija eu-LISA zagotovila nadaljnji razvoj informacijskih sistemov na področju PNZ, še naprej spremlja in izvaja raziskave (vključno s projekti za potrditev koncepta), hkrati pa spodbuja standardizacijo ter usklajuje dejavnosti ozaveščanja z industrijo in akademskimi krogi, da bi spodbujala inovacije ter digitalizacijo. Agencija je še naprej razvijala svoje zmogljivosti in strokovno znanje na področju umetne inteligence (UI) z zaključkom **projekta za potrditev koncepta za rešitev na podlagi umetne inteligence za napovedno analitiko informacijske infrastrukture in omrežij** za boljšo razpoložljivost infrastrukture ter zmanjšanje izpadov.

Agencija eu-LISA je v letu 2023 še naprej dejavno prispevala k **evropskemu inovacijskemu vozlišču za notranjo varnost**, in sicer tako, da je v Europol napotila uslužbenca v podporo sekretariatu vozlišča, poleg tega pa je evidentirala ustrezne projekte ter vrzeli v znanju in zmogljivostih na področju PNZ.

Poleg tega je agencija eu-LISA še naprej razvijala svoj portfelj biometričnih podatkov z vlaganjem v uporabne raziskovalne in inovacijske dejavnosti ter ciljno usmerjene rešitve za povečanje kakovosti vidikov zbiranja biometričnih podatkov ter svojim deležnikom ponudila hitro in visokokakovostno podporo. V okviru stalnih

prizadevanj za standardizacijo kakovosti podatkov v vseh sistemih na področju PNZ je agencija v tesnem sodelovanju s Skupnim raziskovalnim središčem Komisije (JRC) **začela pripravljati nov mednarodni standard za sledi prstnih odtisov** (latentne prstne odtise). eu-LISA si je tudi še naprej prizadevala postati mednarodno priznan strokovnjak na področju biometrije in upravljanja identitete. Za spodbujanje standardizacije na mednarodni ravni in izboljšanje storitev, ki jih ponuja agencija, je eu-LISA **predložila predlog za novo metriko kakovosti sledi prstnih odtisov**. To so pomembni dosežki za izboljšanje interoperabilnosti vseh sistemov na področju PNZ, pa tudi za preprečevanje vezanosti na dobavitelje in doseganje boljše prenosljivosti biometričnih proizvodov med okvirnimi pogodbami/dobavitelji.

Poleg tega je agencija eu-LISA aprila na 11. mednarodni delavnici o biometriji in forenziki (IWBF) v Barceloni predstavila svoj **prvi znanstveni raziskovalni članek**, in sicer **obsežno študijo o kakovosti podatkov o prstnih odtisih**.

Agencija je prav tako še naprej gostila **okrogle mize o industriji** za spodbujanje izmenjave stališč o posebnih prednostnih področjih, predstavitev inovativnih tehnologij, proizvodov in storitev iz industrije ter obravnavanje potreb in vrzeli v zmogljivostih držav članic. Agencija je leta 2023 organizirala dve okrogli mizi o industriji, eno o **kibernetski odpornosti** in drugo o **digitalizaciji pravosodja**.

➤ **Prednostna naloga 4: okrepitev prispevka agencije na področju pravosodja v EU**

Agencija je vse leto še naprej širila svojo vlogo pri spodbujanju digitalne preobrazbe na področju pravosodja v EU. Ključni cilj eu-LISA v letu 2023 je bil **prevzeti operativno upravljanje sistema e-CODEX** (obveščanje v okviru e-pravosodja prek spletne izmenjave podatkov). Agencija eu-LISA in konzorcij, odgovoren za upravljanje sistema e-CODEX, sta 8. decembra 2023 Komisiji predložila skupno zahtevo za razglasitev uspešnega zaključka postopka predaje/prevzema. Komisija je 7. maja 2024 uradno razglasila dokončanje postopka predaje/prevzema, agencija eu-LISA pa 3. junija 2024 uradno prevzema operativno upravljanje sistema e-CODEX.

Naslednji večji razvojni projekt agencije na področju pravosodja je **platforma za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin**, ki naj bi izboljšala učinkovitost čezmejnih preiskav in pregonov. Agencija je junija 2023 po začetku veljavnosti uredbe o platformi za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin začela priprave z vzpostavitvijo organov upravljanja za usmerjanje izvajanja projekta in začela izvajati projekt za razvojno delo. Med letom je še naprej krepila sodelovanje s pravosodno skupnostjo EU in vzpostavljala tesnejša partnerstva.

➤ **Prednostna naloga 5: napredek pri drugi razširitvi operativne lokacije agencije v Strasbourg (program za povečanje zmogljivosti).**

Po konsolidaciji več medsebojno povezanih infrastrukturnih projektov v okviru **programa za povečanje zmogljivosti** v letu 2021 je eu-LISA nadaljevala delo v zvezi z drugo razširitvijo svoje operativne lokacije v Strasbourg, da bi razširila razpoložljive pisarniške prostore. Vendar je bil projekt gradnje zaradi proračunskih omejitev preložen na naslednje obdobje večletnega finančnega okvira.

Program povečanja zmogljivosti za obravnavanje nujnih poslovnih potreb pred dokončanjem druge razširitve vključuje še dva projekta, tj. namestitve kontejnerskega **modularnega podatkovnega centra** (prilagodljiva in nadgradljiva rešitev, ki ne zahteva nobenih gradbenih dejavnosti) ter nadgradnjo **napajanja in hlajenja** za zagotavljanje kratkoročnih in dolgoročnih potreb po napajanju in hlajenju operativne lokacije v Strasbourg.

Agencija je leta 2023 izvedla raziskavo o virih za kontejnerski **modularni podatkovni center**, da bi pridobila pregled nad možnostmi na trgu in potencialnimi ponudniki v okviru priprav na začetek faze načrtovanja. Projekt je trenutno v fazi načrtovanja in se osredotoča na opredelitev končne zasnove, varnostnih zahtev ter gradbenih in električnih del.

Kar zadeva **nadgradnjo napajanja in hlajenja**, je bila junija pripravljena predhodna študija izvedljivosti za optimizacijo zmogljivosti hlajenja, agencija pa je izbrala dva scenarija: prvi omogoča kratkoročno učinkovitejšo uporabo trenutne hladilne infrastrukture, drugi pa je srednjeročna rešitev, ki temelji na geotermalnem pristopu za zmanjšanje ogljičnega odtisa. Z izvajanjem teh dveh scenarijev se bo splošna učinkovitost porabe energije (PUE) izboljšala, da bi se zagotovila skladnost s smernicami EU za izboljšanje energijske učinkovitosti podatkovnih centrov.

➤ **Prednostna naloga 6: priprava na redno ocenjevanje agencije v skladu s členom 39 uredbe o ustanovitvi agencije eu-LISA**

Komisija v skladu s členom 39 uredbe o ustanovitvi agencije eu-LISA oceni uspešnost agencije eu-LISA glede na njene cilje, mandat, lokacije in naloge, da bi opredelila priporočila za morebitne spremembe mandata agencije.

Agencija je leta 2023 nadaljevala z neodvisno primerjalno analizo, ki se je začela izvajati leta 2022 na zahtevo Komisije, da bi se pripravila na prihodnjo zunanjo oceno eu-LISA. Zunanji izvajalec je ocenil splošno operativno uspešnost agencije, ustreznost porazdelitve in uporabe človeških virov ter njen prispevek k ciljem ustreznih politik EU na področju pravosodja in notranjih zadev. Da bi zagotovili celovit vpogled v možno razvojno pot in razvoj eu-LISA v prihodnjih letih, je agencija pri izvajalcu naročila dodatne naloge in poročilo povzdignila na bolj strateško raven s priporočili za srednjeročne izboljšave. Zaradi razširjenega obsega naloge je bilo končno poročilo dokončano januarja 2024.

Ocena upravljanja in notranjih kontrol

Drugi in tretji del tega poročila vsebujeta pregled upravljanja agencije leta 2023, vključno s povzetkom letnega ocenjevalnega poročila o okviru notranjih kontrol, povzetkom revizij in nadaljnjimi ukrepi na podlagi ugotovitev organa, odgovornega za razrešnico.

Agencija pripravlja kompleksen sklop zapletenih obsežnih informacijskih sistemov ter se razvija v dinamičnem okolju, ki zahteva agilnost in hkrati zagotavljanje skladnosti s pravili EU. Te okoliščine povzročajo dodatne izzive in pritiske na delo agencije ter njeno organizacijo. Upravni odbor eu-LISA je januarja 2023 ugotovil, da začetek delovanja sistema vstopa/izstopa maja 2023 ni več izvedljiv. Od takrat je agencija uvedla novo strategijo reševanja 3R (remobilizacija, reševanje, reformiranje), da bi odpravila težave, in je pripravila nov časovni načrt interoperabilnosti s postopnim izvajanjem v štirih valovih med letoma 2024 in 2026.

Maja 2023 je eu-LISA prejela oznako „uspešna uporabnica skupnega ocenjevalnega okvira“, s čimer je bila v času priprave tega poročila edina agencija EU z veljavnim certifikatom skupnega ocenjevalnega okvira (CAF). Oznaka ni le priznanje za opravljeno delo, temveč tudi skupna zaveza vodstva in osebja agencije, da si bodo še naprej prizadevali za kakovost ter odličnost. V prihodnje se delo nadaljuje na podlagi **načrta za izboljšanje okvira CAF**, v katerem je opisan seznam ukrepov za izboljšanje v podporo organizacijskemu razvoju ter izboljšanje kakovosti in uspešnosti upravljanja na vseh ravneh. Poleg tega je agencija leta 2023 dosegla odlično raven izvrševanja proračuna za obveznosti in plačila (skoraj 100 %) ter znatno povečala stopnjo zasedenosti delovnih mest.

V poročilu o oceni okvira notranjih kontrol za leto 2023 je bilo ugotovljeno, da je **sistem notranje kontrole agencije eu-LISA vzpostavljen, delujoč in učinkovit, čeprav je še vedno potrebnih nekaj izboljšav**. Na področja, ki jih je treba izboljšati, so opozorile tudi različne revizije, vključno z revizijo Evropskega računskega sodišča (ERS). Agencija je bila v letu 2023 še naprej v celoti zavezana izboljšavam na področjih, na katerih so bile ugotovljene pomanjkljivosti, s poudarkom na upravljanju pogodb, povezanih z operativnimi programi in projekti. eu-LISA si je prizadevala, da bi preostala revizijska priporočila odpravila na najbolj učinkovit način, pri čemer je dala prednost najnujnejšim priporočilom in tistim, ki so bila v obravnavi najdlje. Zato je agencija do 31. decembra 2023 zaključila 33 od 38 (87 %) neizvedenih revizijskih priporočil. Agencija se zavzema za hitro in odločno ukrepanje za odpravo zamud pri izvajanju preostalih neizvedenih priporočil.

Uvod

Konsolidirano letno poročilo o dejavnostih eu-LISA za leto 2023 vsebuje strukturiran pregled izvajanja letnega delovnega programa agencije za leto 2023 in doseganja ciljev iz enotnega programskega dokumenta za obdobje 2023–2025 ⁽¹⁸⁾.

Poročilo je pripravljeno v skladu s strukturo, ki jo je Evropska komisija določila za vse agencije EU ⁽¹⁹⁾, in zahtevami iz člena 48 finančnih pravil eu-LISA ⁽²⁰⁾.

- V **poglavju 1** je podroben pregled **dosežkov** pri operativnem upravljanju in razvoju informacijskih sistemov na področju PNZ, razvoju novih sistemov ter drugih dejavnostih.
- V **poglavju 2** so opisani glavni elementi **upravljanja agencije eu-LISA**, kot sta proračun in človeški viri.
- V **poglavju 3** so podani ocena učinkovitosti **okvira notranjih kontrol** ter sezname večjih poslovnih tveganj v poročevalskem obdobju.
- V **poglavjih 4 in 5** so ustrezne **izjave o zanesljivosti**.
- **Priloge** k temu poročilu zagotavljajo podrobnejši pregled izrabe virov ter dodatno preglednost glede dela in dejavnosti agencije.

✎ PRAVNI OKVIR

V skladu s členom 24(3)(g) Uredbe (EU) 2018/1726 mora izvršni direktor pripraviti osnutek konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih ter ga po predhodnem posvetovanju s svetovalnimi skupinami predložiti upravnemu odboru v oceno in sprejetje.

V skladu s členom 19(1)(t) iste uredbe mora upravni odbor oceniti in sprejeti konsolidirano letno poročilo o dejavnostih agencije za preteklo leto, pri čemer predstavi celovit pregled doseženih rezultatov in jih primerja s cilji iz letnega delovnega programa.

Upravni odbor mora poročilo skupaj s svojo oceno do 1. julija predložiti Evropskemu parlamentu, Svetu, Komisiji in Računskemu sodišču ter ga dati na voljo javnosti.

Struktura letnega poročila o dejavnostih

Dejavnosti agencije temeljijo na **portfeljih**, ki odražajo model delovanja eu-LISA ter soodvisnosti med različnimi projekti in dejavnostmi. Ta pristop zagotavlja boljše usklajevanje za omogočitev sinergij in ekonomij obsega, hkrati pa izboljšuje učinkovitost v smislu upravljanja virov in sledljivosti.

„**Portfelj**“ v okviru tega pristopa se nanaša na zbirko dejavnosti, posameznih projektov in neprojektnih nalog, ki skupaj aktivno prispevajo k doseganju strateških ciljev agencije eu-LISA. Vsak portfelj zajema več **področij dejavnosti** za usklajevanje upravljanja medsebojno povezanih projektov in neprojektnih dejavnosti.

Agencija je leta 2023 svoj delovni program strukturirala na podlagi naslednjih portfeljev ⁽²¹⁾:

- operativno upravljanje in razvoj delujočih sistemov,
- razvoj novih sistemov in inovacije,
- inovacije, raziskave in razvoj,
- infrastruktura in omrežja,
- neposredna podpora operacijam in
- poslovne dejavnosti.

¹⁸ [Enotni programski dokument agencije eu-LISA za obdobje 2023–2025](#).

¹⁹ Sporočilo Komisije o [smernicah za enotni programski dokument in konsolidirano letno poročilo o dejavnostih](#) (C(2020)2297 final).

²⁰ [Finančna pravila eu-LISA](#), sklep upravnega odbora št. 2019-198, začetek veljavnosti: 1. september 2019.

²¹ Število portfeljev ni fiksno in se lahko spremeni glede na razvoj nalog, dodeljenih agenciji eu-LISA.

I

DOSEŽKI

Pregled glavnih dosežkov agencije eu-LISA na področju operativnega upravljanja in razvoja informacijskih sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev, razvoja novih informacijskih sistemov, raziskav in inovacij ter drugih ključnih dejavnosti

Dosežki leta

Agencija eu-LISA si je leta 2023 še naprej prizadevala prispevati k popolnoma delujočemu in odpornemu schengenskemu območju v korist evropskih državljanov. Odgovorna je za operativno upravljanje informacijskih sistemov EU na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ), ki lajšajo integrirano upravljanje meja in sodelovanje med organi kazenskega pregona, zato njene dejavnosti prispevajo k notranji varnosti in prostemu pretoku v EU, kar vpliva na milijone ljudi, ki potujejo v Evropo z vsega sveta.

Mandat in temeljne operativne dejavnosti agencije eu-LISA prispevajo k izvajanju **političnih smernic za Evropsko komisijo za obdobje 2019–2024** ⁽²²⁾. Delovni program agencije ob upoštevanju smernic iz **strategije Komisije za popolnoma delujoče in odporno schengensko območje** ⁽²³⁾ ter revidiranega schengenskega mehanizma za ocenjevanje in spremljanje (**SEMM**) ⁽²⁴⁾ prispeva h krepitvi ter izboljšanju odpornosti in celovitosti schengenskega območja. Sistemi na področju PNZ, ki jih upravlja agencija eu-LISA, omogočajo hitro, učinkovito in zanesljivo izmenjavo informacij, ki je **ključna za ohranjanje in krepitev območja svobode, varnosti in pravice EU**. V ta namen Schengenski informacijski sistem (SIS) podpira nadzor meja in sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, Vizumski informacijski sistem (VIS) pa lajša izdajanje in preverjanje vizumov.

Agencija se v okviru **strategije EU za varnostno unijo** za obdobje 2020–2025 ⁽²⁵⁾ osredotoča na dejavnosti, ki prispevajo k izgradnji **trdnega evropskega varnostnega ekosistema**, vključno z lajšanjem policijskega sodelovanja in izmenjave informacij, zagotavljanjem trdnih zunanjih meja ter sodelovanjem v raziskavah in inovacijah, povezanih z varnostjo. Sedanja schengenska arhitektura, ki jo upravlja in vzdržuje agencija eu-LISA, je bila dodatno okrepljena s polnim izvajanjem **prenovljenega sistema SIS v marcu 2023**. Z **vklučitvijo Cipra v juliju 2023** se je število uporabnikov sistema SIS povečalo na 34. Agencija je poleg tega leta 2023 podprla vključitev Hrvaške v VIS. Prav tako je podprla izvajanje platforme EMPACT za obdobje 2022–2025 s sodelovanjem v treh operativnih akcijskih načrtih o naslednjih temah: tihotapljenju migrantov, strelnem orožju in kibernetičnih napadih ⁽²⁶⁾.

V pričakovanju prihodnjega sprejetja **novega pakta o migracijah in azilu** ⁽²⁷⁾, zlasti **prenovljene uredbe Eurodac** ⁽²⁸⁾, je agencija eu-LISA še naprej izvajala ključne nadgradnje sistema Eurodac v podporo uporabi dublinske uredbe ⁽²⁹⁾, ki je eden od osrednjih instrumentov za izvajanje skupnega evropskega azilnega sistema (**CEAS**) ⁽³⁰⁾.

Ker vsi sistemi na področju PNZ, ki jih upravlja agencija, **podpirajo izvajanje politik EU** na področju upravljanja meja, vizumov, migracij in azila ter digitalizacije in prispevajo k boju proti organiziranemu kriminalu ter terorizmu, sta njihov nadaljnji razvoj in vzdrževanje ključnega pomena za EU ter agencijo.

V prihodnjih letih bo agencija razširila svoj prispevek na področju PNZ z uvedbo več novih informacijskih sistemov, ki se trenutno razvijajo: sistem vstopa/izstopa (**SVI**), Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (**ETIAS**) ter evropski informacijski sistem kazenskih evidenc državljanov tretjih držav (**ECRIS-TCN**). Ti novi sistemi in krovna **arhitektura interoperabilnosti** za področje PNZ se bodo **postopoma uvajali v štirih valovih uvajanja**, v skladu z revidiranim časovnim načrtom interoperabilnosti, ki ga je oktobra 2023 odobril Svet PNZ ⁽³¹⁾. Skupaj bodo ti interoperabilni sistemi z digitalizacijo preoblikovali upravljanje meja in zagotovili **integriran inteligentni pristop** k zagotavljanju notranje varnosti Evrope, hkrati pa bodo potnikom, ki se odpravljajo v schengensko območje, zagotovili nemoteno potovanje (glejte Slika 1. Potnikova celotna pot (.)).

²² Politične usmeritve naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024, november 2019.

²³ Sporočilo Komisije, „Strategija za v celoti delujoče in odporno schengensko območje“ (COM(2021) 277 final).

²⁴ Uredba Sveta (EU) 2022/922 o vzpostavitvi in delovanju schengenskega ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma.

²⁵ Sporočilo Komisije o strategiji EU za varnostno unijo (COM(2020) 605 final).

²⁶ Več informacij je na voljo na strani Komisije o platformi EMPACT (Evropska večdisciplinarna platforma proti grožnjam kriminala).

²⁷ Sporočilo Komisije o novem paktu o migracijah in azilu (COM(2020) 609 final).

²⁸ Uredba (EU) 2024/1358 o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo biometričnih podatkov za učinkovito uporabo uredb (EU) 2024/1351 in (EU) 2024/1350 ter Direktive Sveta 2001/55/ES in za ugotavljanje istovetnosti nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva ter o zahtevah organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj držav članic in Europolu za primerjavo podatkov (UL L, 22.5.2024).

²⁹ Uredba (EU) št. 604/2013 (UL L 180, 29.6.2013, str. 31–59).

³⁰ Več informacij je na voljo na strani GD za migracije in notranje zadeve, namenjeni skupnemu evropskemu azilnemu sistemu (CEAS).

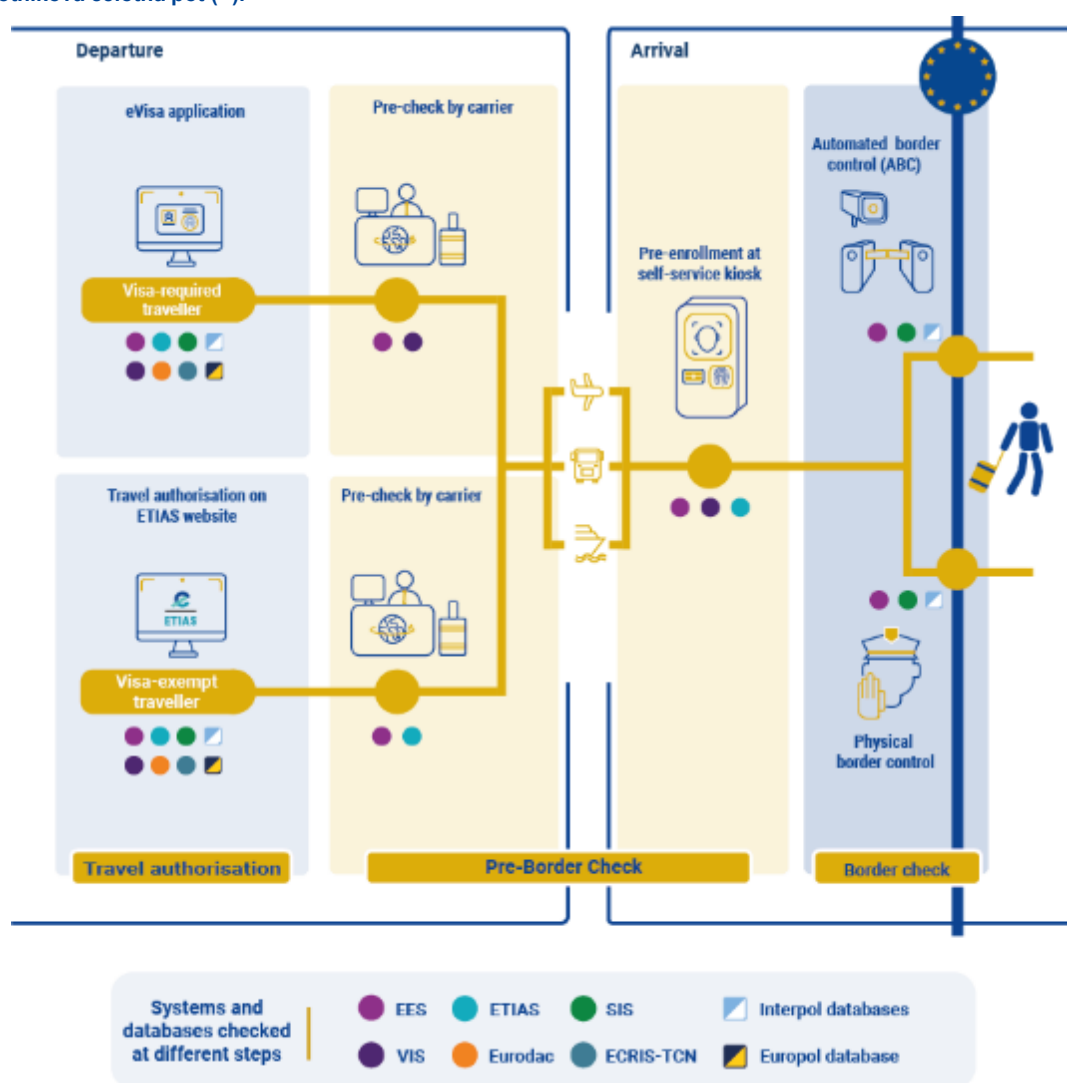
³¹ Več informacij je na voljo na spletni strani z glavnimi rezultati zasedanja Sveta za pravosodje in notranje zadeve 19. in 20. oktobra 2023.

Poleg tega je agencija še naprej povečevala svoj **prispevek na področju pravosodja EU**. Agencija eu-LISA in konzorcij, pristojen za upravljanje sistema **e-CODEX**, sta 8. decembra 2023 Komisiji predložila skupno zahtevo za razglasitev uspešnega zaključka postopka predaje in prevzema ⁽³²⁾. Od 3. junija 2024 bo eu-LISA odgovorna za operativno upravljanje sistema e-CODEX in bo nadaljevala z razvojem **platforme za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin**, ki bo izboljšala učinkovitost čezmejnih preiskav ter pregona. Agencija eu-LISA je v letu 2023 še naprej krepila sodelovanje s pravosodno skupnostjo EU in vzpostavljala tesnejša partnerstva.

Agencija je še naprej krepila prizadevanja za **spodbujanje digitalizacije na področju pravosodja in notranjih zadev EU**, hkrati pa se je osredotočila tudi na kibernetско varnost in boj proti grožnjam na kibernetickem področju, zlasti z ustreznimi pripravami na obveznosti, ki izhajajo iz novih uredb EU o informacijski varnosti in kibernetiski varnosti ⁽³³⁾.

Agencija eu-LISA je kot agencija EU, ki je odgovorna za operativno upravljanje in razvoj informacijskih sistemov na področju PNZ, **ključna partnerica institucij EU, agencij na področju PNZ in držav članic**, saj zagotavlja najsodobnejše strokovno znanje ter proaktivno sodeluje in izmenjuje informacije z ustreznimi deležniki.

Slika 1. Potnikova celotna pot ⁽³⁴⁾.

³²eu-LISA bo odgovornost za sistem e-CODEX uradno prevzela 3. junija 2024 v skladu z Izvedbenim sklepom Komisije (EU) 2024/1272 z dne 7. maja 2024 o razglasitvi dokončanja postopka predaje in prevzema sistema e-CODEX.

³³ Predlog uredbe o **informacijski varnosti** v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije (COM(2022) 119 final) in predlog uredbe o določitvi ukrepov za **visoko skupno raven kibernetiske varnosti** v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije (COM(2022) 122 final).

³⁴ Ta infografika prikazuje pot potnika z vidika državljanov tretjih držav, ki načrtujejo kratkotrajen obisk schengenskega območja, in predstavlja pregled, kako bodo novi sistemi prispevali k integriranemu upravljanju zunanjih meja EU.

[PUSTITE PRAZNO]

1. Operativno upravljanje in nadgradnja delujočih sistemov

V naslednjem razdelku je predstavljen pregled dejavnosti agencije eu-LISA, povezanih z operativnim upravljanjem in razvojem informacijskih sistemov PNZ na področjih upravljanja meja, migracij in azila, notranje varnosti, kazenskega pregona ter pravosodnega sodelovanja. Glavna prednostna naloga agencije je zagotoviti uspešno in učinkovito upravljanje vseh sistemov v njeni pristojnosti – Schengenskega informacijskega sistema (SIS), Vizumskega informacijskega sistema (VIS), evropske zbirke azilnih daktiloskopskih podatkov (Eurodac) in referenčne programske opreme za izvajanje evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc (referenčna programska oprema sistema ECRIS) – v skladu z ustreznimi predpisi in sporazumi o ravni storitve, hkrati pa zagotoviti neprekinjeno razpoložljivost sistemov.

1.1. Schengenski informacijski sistem (SIS)

SIS je največji in najbolj razširjen informacijski sistem za notranjo varnost in upravljanje meja v Evropi. Uporabljajo ga predvsem imenovani nacionalni organi za izmenjavo informacij o iskanih ali pogrešanih osebah ali predmetih, kot so osebni dokumenti ali vozila. Od leta 2018 je SIS opremljen z biometrično funkcijo iskanja, tj. **sistemom za avtomatizirano identifikacijo prstnih odtisov (AFIS)**, ki omogoča identifikacijo oseb na podlagi odtisov dlani in prstnih odtisov. Sistem SIS je tako eden od temeljev schengenske arhitekture, ki lajša upravljanje zunanjih meja EU, hkrati pa podpira sodelovanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter pravosodja v kazenskih zadevah po vsej Uniji.

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA je **7. marca 2023** z **začetkom delovanja prenovljenega sistema SIS** dosegla pomemben mejnik. Gre za najobsežnejšo posodobitev sistema od leta 2014, ki skupnosti EU na področju PNZ ponuja številne nove funkcije in možnosti iskanja za identifikacijo oseb ter predmetov.
- Agencija eu-LISA je **25. julija** zaključila **popolno vključitev Cipra v sistem SIS**, s čimer se je skupno število uporabnikov sistema SIS povečalo na 34.

Operativno upravljanje sistema SIS

V letu 2023 je bil glavni cilj zagotoviti učinkovito in neprekinjeno delovanje **centralnega sistema SIS** ter njegove biometrične funkcionalnosti AFIS, da se končnim uporabnikom sistema zagotovita neprekinjena razpoložljivost in kontinuiteta v skladu z ustreznimi predpisi ter sporazumi o ravni storitve. Agencija je države članice podpirala pri upravljanju njihovih nacionalnih sistemov, hkrati pa je zagotavljala potrebne nadgradnje in izboljšave.

Delovanje sistemov SIS in AFIS je ostalo v okviru zahtevanih ciljnih ravni storitev, pri čemer je bila **razpoložljivost 99,67 %, odzivni čas pa 99,99 %**, z izjemo treh kritičnih incidentov v centralnem sistemu SIS, zaradi katerih je skupna nerazpoložljivost znašala 13 ur in 46 minut.

Uporaba sistema ⁽³⁵⁾

Leta 2023 sta se v primerjavi z letom 2022 uporaba sistema in **skupno število razpisov ukrepov v SIS povečala**, kar poudarja njegovo vrednost za policijsko sodelovanje v celotnem schengenskem območju. Od začetka delovanja prenovljenega sistema SIS je večina držav članic uporabila skoraj vse nove kategorije razpisov ukrepov, pri čemer je večina vnesla razpise ukrepov za vrnitev in nekaj razpisov ukrepov za neznane iskane osebe. Aktivno so se uporabljale tudi druge nove funkcije, npr. spreminjanje razloga za zahtevo za razpis ukrepa in zahtevani ukrepi, ki jih je treba sprejeti. Praktično vse države članice so izvedle tudi iskanja v sistemu AFIS (za prstne odtise). Leta 2023 se je nadaljevalo povečanje števila avtomatiziranih iskanj (sistemi ANPR za samodejno prepoznavanje registrskih tablic avtomobilov in podobno), ki je bilo zaznано že v zadnjih letih.

³⁵ Primerjava s prejšnjimi leti je zapletena, saj je bil sistem marca 2023 prenovljen, uvedenih pa je bilo več sprememb, kot so dodatne kategorije razpisov ukrepov, spremenjene ali razširjene kategorije podatkov, razširjene pravice dostopa in obveznosti poročanja.

SHRANJENI PODATKI

90,5 milijona
skupaj shranjenih
razpisov ukrepov

- **5-odstotno povečanje** v primerjavi z letom 2022
- 98 % razpisov ukrepov za predmete, 1,5 % za osebe

OPERATIVNE DEJAVNOSTI

14,7 milijarde
skupaj izvedenih iskanj

- **16-odstotno povečanje** v primerjavi z letom 2022
- dnevno povprečje: več kot 40 milijonov
- iskanja v sistemu AFIS: 4 milijoni (približno 11 000 na dan)

357 013 zadetkov
skupno število zadetkov

- **36-odstotno povečanje** v primerjavi z letom 2022
- dnevno povprečje: več kot 970 zadetkov

Nadgradnja in razvoj sistema SIS

Z **uredbami o prenovitvi sistema SIS** so bile uvedene nove kategorije razpisov ukrepov in funkcije za policijsko in pravosodno sodelovanje, mejne kontrole ter vračanje ⁽³⁶⁾. Zaradi skupnih prizadevanj eu-LISA, držav članic in Komisije **je 7. marca 2023 začel delovati prenovljeni SIS** z novim sklopom funkcij in možnostmi iskanja za identifikacijo ljudi ter predmetov ⁽³⁷⁾. Agencija eu-LISA je v okviru nadgradnje zagotavljala tudi **nove biometrične funkcije**, npr. možnost shranjevanja in iskanja odtisov dlani in latentnih odtisov (odtisov na površinah). Agencija je hkrati posodobila sezname nacionalnih uradov SIS in uradov SIRENE ⁽³⁸⁾ ter seznam pristojnih organov, pooblaščenih za neposredno iskanje podatkov v sistemu SIS ⁽³⁹⁾.

Agencija eu-LISA je julija 2023 zaključila **popolno vključitev Cipra v sistem SIS** ⁽⁴⁰⁾. Agencija je hkrati še naprej podpirala agencijo Frontex pri razvoju tehničnih elementov, potrebnih za zagotovitev pripravljenosti za vključitev v sistem SIS.

Pripravljenost interoperabilnosti

Agencija eu-LISA se je leta 2023 osredotočila na izvajanje vmesnikov, potrebnih za zagotovitev pripravljenosti na interoperabilnost sistema SIS, s posebnim poudarkom na medomrežnem povezovanju sistema SIS in **Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve** (ETIAS) prek evropskega **iskalnega portala** (ESP), da bi olajšala biometrična in alfanumerična iskanja ter navzkrižno preverjanje v vseh informacijskih sistemih s področja PNZ. V letu 2023 je razvijala modul medomrežnega povezovanja in posodabljala osnovni modul SIS, da bi omogočila interoperabilnost s sistemom ETIAS ter povezave z drugimi sistemi in elementi.

Kar zadeva druge **elemente interoperabilnosti** (ESP, MID) in CRRS, je eu-LISA začela analizirati poslovne zahteve in zasnovo na visoki ravni za vzpostavitev povezav s SIS, hkrati pa je začela priprave na **migracijo funkcionalnosti SIS AFIS** na skupno storitev za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (skupna BMS).

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Razpoložljivost centralnega sistema SIS	≥ 99,99 %	delno doseženo: 99,67 % <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
Odzivni čas centralnega sistema SIS	≥ 99,50 %	doseženo: 99,99 % <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>

³⁶ Podrobnejši pregled je na voljo v [povzetku prenovljenih uredb SIS na spletišču EUR-Lex](#).

³⁷ Sporočilo za javnost Evropske komisije [ovarnostni uniji in začetku delovanja prenovljenega sistema SIS](#), 7.3.2023.

³⁸ Več informacij o uradih SIRENE je na voljo na namenskem spletnem mestu Komisije o [sodelovanju uradov SIRENE](#).

³⁹ Sezname pristojnih organov so bili objavljeni v [Uradnem listu Evropske unije](#), letnik 66, C 85, 7.3.2023.

⁴⁰ Več informacij je na voljo v sporočilu za javnost agencije eu-LISA o [popolni vključitvi Cipra v SIS](#), 25.7.2023.

Napredek glede na naloge in projekte ⁽⁴¹⁾

Projekt/neprojekt naloge	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno upravljanje sistema SIS	
Vzdrževanje SIS običajno poslovanje	Uresničeno: ■ korektivno, adaptivno, izpopolnjevalno in preventivno vzdrževanje; ■ izvajanje rednih preverjanj skladnosti podatkov, dokončanje izboljšanja obdelave oddajanja in razdelitev poročila o posnetkih.
Vzdrževanje SIS AFIS običajno poslovanje	Uresničeno: ■ korektivno, adaptivno, izpopolnjevalno in preventivno vzdrževanje.
Podpora državam članicam za SIS običajno poslovanje	Uresničeno: ■ uvedba nove različice 7. marca, vključno z nadgradnjami podatkovne zbirke in iskalnika; ■ popolna vključitev Cipra 25. julija; ■ priprave na vključitev agencije Frontex; ■ testiranje in poslovna podpora Europolu; ■ nadaljnja podpora testnim in kvalifikacijskim kampanjam s poudarkom na testih pripravljenosti ter skladnosti za funkcionalnosti prenovitve sistema SIS in druge faze sistema AFIS; ■ nova testna orodja za države članice.
Nadgradnja in razvoj sistema SIS	
Razširjena zmogljivost sistema SIS projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Uresničeno: ■ nadgradnja iskalnika, nadgradnja podatkovne zbirke s preходом na nov strežnik.
SIS: nov iskalnik in Oraclova nadgradnja projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – z zamudo: ■ nadgrajen iskalnik; ■ poteka nadgradnja osnovne podatkovne zbirke sistema SIS.
Nov informativni ukrep SIS ⁽⁴²⁾ projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2025: ■ na podlagi stabilnih izvedbenih aktov se je začela faza javnih naročil.
Migracija sistema SIS AFIS v skupno BMS projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2026: ■ končane priprave na pogodbene priprave v zvezi z migracijo sistema AFIS.
Pripravljenost na interoperabilnost sistema SIS	
Povezovanje centralnega sistema SIS z vsemi elementi interoperabilnosti (razen s storitvijo skupne BMS) projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2026: ■ projekt je bil odložen zaradi odvisnosti od drugih projektov SIS in programa interoperabilnosti; ■ začela se je faza analize in načrtovanja.
Osnovni splošni modul SIS za medomrežno povezovanje (vmesnik, ki bo omogočal povezovanje z drugimi sistemi in interoperabilnost s sistemom ETIAS) projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2025: ■ dokončanje analize in zasnove, odobritev poslovnih zahtev in zasnove na visoki ravni; ■ nadaljnje izvajanje ter priprava specifikacij in orodij za testiranje; ■ faza izgradnje se je začela z namestitvijo strojne opreme; ■ pripravljene popolne zahteve za ujemanje podatkov za odkrivanje več identitet ⁽⁴³⁾; ■ delo v teku: ocena učinka v zvezi z varstvom podatkov, dokument v zvezi z varnostjo, kontrolni dokument vmesnika ter podrobne tehnične specifikacije (ICD/DTS), ki pojasnjujejo vidike ujemanja podatkov.

⁴¹ V skladu z enotnim programskim dokumentom agencije eu-LISA za obdobje 2023–2025.

⁴² Uredba (EU) 2022/1190 glede vnosa informativnih ukrepov v sistem SIS za državljane tretjih držav v interesu Unije.

⁴³ Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/332 z dne 11. julija 2022 v zvezi z opredelitvijo primerov, v katerih se podatki o identiteti štejejo za enake ali podobne za namene odkrivanja več identitet (UL L 47, 15.2.2023, str. 6–16).

1.2. Vizumski informacijski sistem (VIS)

Sistem VIS kot eden od osnovnih elementov schengenske arhitekture povezuje mejne prehode na zunanjih mejah EU s konzulati držav članic v tretjih državah in je organom, pristojnim za izdajo vizumov, v pomoč pri upravljanju vizumov za kratkoročno bivanje državljanov tretjih držav, ki potujejo v schengensko območje ali ga prečkajo. Sistem vključuje **sistem za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (BMS)**, ki omogoča preverjanje identitete na mejah. Poleg vizumskih postopkov prispeva k boju proti goljufijam z vizumi s prepoznavanjem oseb, ki morda ne izpolnjujejo ali ne izpolnjujejo več pogojev za vstop v schengensko območje oziroma bivanje ali prebivanje v njem.

KLJUČNI POUDARKI

- 1. januarja 2023 je **Hrvaška postala 27. država, ki se je uradno polnopravno pridružila schengenskem območju**, kar je prva širitev po letu 2011, ko se je območju brez meja pridružil Lihtenštajn.

Operativno upravljanje sistema VIS

V letu 2023 je bil glavni cilj zagotoviti učinkovito in neprekinjeno delovanje centralnega sistema VIS, njegovega sistema za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (BMS) ter funkcionalnosti VIS Mail, da se končnim uporabnikom sistema zagotovita neprekinjena razpoložljivost in kontinuiteta v skladu z ustreznimi predpisi ter sporazumi o ravni storitve. Agencija je podpirala države članice pri upravljanju njihovih nacionalnih sistemov, hkrati pa je zagotavljala tudi potrebne nadgradnje in izboljšave. Poleg tega se je na podlagi rezultatov spremljanja in povratnih informacij držav članic znatno izboljšala kakovost podatkov VIS.

Delovanje osrednjega sistema VIS je ostalo v okviru zahtevanih ciljev, pri čemer je bila njegova **razpoložljivost 99,97 %, odzivni čas pa 99,98 %**, razen dveh primerov nerazpoložljivosti v skupnem trajanju 2 ur in 25 minut.

Agencija je 5. oktobra izvedla **vajo na področju varnosti in neprekinjenega poslovanja sistema VIS**, da bi testirala in izboljšala odpornost sistema. Vaja je bila osredotočena na sodelovanje in odzivanje na nepričakovane dogodke ter moteče incidente, npr. testiranje scenarijev za degradacijo sistema, posledice obsežnega hekerskega napada in hibridni napad.

Uporaba sistema

V letu 2023 se je uporaba VIS, tj. **število vlog za izdajo vizuma in mejnih operacij**, še naprej povečevala, vendar je bila še vedno pod ravno pred pandemijo. Hkrati je avtentikacija s prstnimi odtisi ostala pod pričakovanim pragom, pri čemer je bila tudi uporaba prstnih odtisov za mejne kontrole prve vrste precej pod pričakovani.

SHRANJENI PODATKI

51,3 milijona
vseh shranjenih
vlog za izdajo
vizuma

- **9,7-odstotno zmanjšanje** v primerjavi z letom 2022
- 51,2 milijona shranjenih podob obraza
- 46,8 milijona shranjenih kompletov prstnih odtisov

OPERATIVNE DEJAVNOSTI

211 milijonov
vseh dejavnosti

- **39-odstotno povečanje** v primerjavi z letom 2022
- **8,6 milijona vizumov, ki so jih izdale** države članice
- **operacije na mejah:** 1,6 milijona na mesec (1,2 milijona leta 2022)
- 21,6 milijona alfanumeričnih iskanj
- 7 milijonov biometričnih iskanj
- 6 milijonov biometričnih avtentikacij

Nadgradnja in razvoj sistema VIS

S sprejetjem revidirane uredbe o sistemu VIS julija 2021 sta se začela pomembna posodobitev centralnega sistema in preoblikovanje poslovnih procesov, da bi se vključili **vizumi za dolgoročno bivanje in dovoljenja za prebivanje** ⁽⁴⁴⁾. V letu 2023 je agencija eu-LISA nadaljevala izvajanje **projekta revidiranega sistema VIS**, pri čemer je zbirala zahteve, pripravljala primere poslovne uporabe in pripravljala osnutek kontrolnega dokumenta vmesnika. Agencija je Komisiji zagotavljala tudi tehnično podporo pri pripravi **sekundarne zakonodaje** o tehničnem izvajanju novih funkcij ⁽⁴⁵⁾. Ta postopek zaradi zapletenosti tehničnih zahtev traja bistveno dlje, kot je bilo sprva predvideno, kar je vplivalo na izvajanje načrtovanih dejavnosti projekta.

Pomemben mejnik je bil dosežen 1. januarja 2023, ko je **Hrvaška dobila popoln dostop do VIS** in postala 27. država, ki se je uradno polnopravno pridružila schengenskem območju, kar pomeni prvo širitev v več kot desetletju ⁽⁴⁶⁾. Agencija je z Bolgarijo in Romunijo, ki sta naslednji na vrsti, začela tehnične priprave, da bi jima omogočila popoln dostop do sistema VIS.

Pripravljenost na interoperabilnost

eu-LISA je nadaljevala s projektom **interoperabilnosti sistema VIS**, ki se je začel leta 2022, da bi racionalizirala učinkovitost mejnih kontrol, kot je predvideno v revidirani uredbi VIS. To bo vključevalo vzpostavitev povezav z elementi interoperabilnosti in **neposrednega komunikacijskega kanala s sistemom vstopa/izstopa** (SVI), ki je potreben za samodejno pridobivanje podatkov, povezanih z vizumi, iz sistema VIS (npr. preverjanje veljavnosti vizuma in identitete), hkrati pa bo vizumskim organom omogočal, da se pri obravnavi vlog obrnejo na sistem SVI. Čeprav so zamude, povezane s programom razvoja SVI, vplivale na izvajanje, se je eu-LISA osredotočila na konfiguracijo različnih okolij, da bi zagotovila nemoteno **testiranje od konca do konca** ⁽⁴⁷⁾.

Da bi omogočili sočasno iskanje v sistemu VIS in **Evropskem sistemu za potovalne informacije in odobritve** (ETIAS), je treba vzpostaviti interoperabilnostno povezavo med sistemom VIS in **evropskim iskalnim portalom** (ESP), kot je predvideno v posledičnih spremembah sistema ETIAS, sprejetih julija 2021 ⁽⁴⁸⁾. Agencija pripravlja novo pogodbeno ureditev za nadaljnjo razširitev projekta interoperabilnosti VIS.

Agencija se je leta 2023 začela pripravljati na migracijo **funkcionalnosti iskanja biometričnih podatkov v sistemu VIS na skupno storitev za zagotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (skupna BMS)**. Poleg tega je začela razvijati skupni vmesnik med VIS in **centralnim registrom za poročanje in statistične podatke** (CRRS).

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Razpoložljivost centralnega sistema VIS	≥ 99,99	delno doseženo: 99,97 % <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
Odzivni čas centralnega sistema VIS	100 %	delno doseženo: 99,98 % <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno vzdrževanje VIS	
Vzdrževanje VIS običajno poslovanje	Uresničeno: ■ korektivno, adaptivno, izpopolnjevalno in preventivno vzdrževanje; ■ dokončanje prehoda sistema VIS na okvir prečnega inženiringa in prečni operativni okvir (TEF/TOF).
Nadgradnja in razvoj sistema VIS	
VIS: vključitev Hrvaške projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Uresničeno: ■ Hrvaški je bil odobren popoln dostop do sistema VIS.

⁴⁴ Uredba (EU) 2021/1134 z dne 7. julija 2021 zaradi reforme Vizumskega informacijskega sistema (UL L 248, 13.7.2021, str. 11).

⁴⁵ Izvedbeni in delegirani akti o tehničnem izvajanju novih funkcionalnosti, ukrepov, potrebnih za razvoj centralnega sistema VIS, ter priložniku s postopki in pravili za proizvodnjo, preverjanja in ocene.

⁴⁶ Sklep Sveta (EU) 2022/2451 o uporabi vseh določb schengenskega pravnega reda v Republiki Hrvaški.

⁴⁷ Agencija je februarja 2024 dosegla ključen mejnik z uspešnim začetkom testiranja skladnosti držav članic.

⁴⁸ Uredba (EU) 2021/1152 o dostopu do drugih informacijskih sistemov EU za namene sistema ETIAS.

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Prenovitev sistema VIS (vključno z vzpostavitvijo aktivno-aktivne nastavitve) projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2026: ■ izpolnjevanje zahtev v teku in priprava osnutka zasnove na visoki ravni; ■ sodelovanje z državami članicami glede razpoložljivosti testnih okolij; ■ prispevek k dokončanju sekundarne zakonodaje.
Pripravljenost na interoperabilnost VIS	
Povezovanje sistema VIS z elementi interoperabilnosti projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2026: ■ izpolnjevanje zahtev v teku in priprava osnutka zasnove na visoki ravni; ■ dejavnost je bila združena z razvojem prenovitve sistema VIS.

1.3. Evropska zbirka azilnih daktiloskopskih podatkov (Eurodac)

Eurodac podpira uporabo **dublineske uredbe** ⁽⁴⁹⁾ kot enega od instrumentov za izvajanje **skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS)** ⁽⁵⁰⁾. Eurodac s primerjavo prstnih odtisov novih prosilcev s tistimi, ki so že vpisani v zbirko podatkov, pomaga državam članicam pri določanju države, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil. Sistem Eurodac se uporablja tudi za ugotavljanje identitete oseb, prijetih v zvezi z nezakonitimi prehodi meja, in oseb, za katere je bilo ugotovljeno, da nezakonito prebivajo v schengenskem območju. Nacionalnim organom kazenskega pregona in Europolu je bil pod strogimi pogoji in kot zadnja možnost za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih ali hudih kaznivih dejanj odobren dostop do sistema Eurodac.

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA je junija zaključila projekt povečanja zmogljivosti sistema Eurodac, s katerim se je največja **zmogljivost shranjevanja** sistema povečala s 7 na 9 milijonov zapisov, dnevna **zmogljivost prepustnosti** pa s 15 000 na 24 000 transakcij.

Operativno upravljanje Eurodaca

Glavni cilj agencije eu-LISA v letu 2023 je bil zagotoviti učinkovito in neprekinjeno delovanje centralnega sistema Eurodac skupaj z omrežjem **DubliNet** ⁽⁵¹⁾, da se končnim uporabnikom sistema zagotovita neprekinjena razpoložljivost in kontinuiteta v skladu z ustreznimi predpisi ter sporazumi o ravni storitve. Agencija je države članice podpirala pri upravljanju njihovih nacionalnih sistemov, hkrati pa je zagotavljala potrebne nadgradnje in izboljšave.

Eurodacova uspešnost je ostala nekoliko pod zahtevanimi cilji glede ravni storitev, pri čemer je bila njegova **razpoložljivost 99,47 %, odzivni čas pa 99,99 %**. DubliNet je deloval v okviru zahtevanih ciljev glede ravni storitev brez kakršnih koli izpadov. Na razpoložljivost sistema Eurodac je vplivalo več ključnih incidentov, pri čemer je skupna nerazpoložljivost znašala približno 35 ur, vključno z načrtovano nerazpoložljivostjo za izvajanje projekta.

Uporaba sistema

V letu 2023 se je obseg **evidenc, shranjenih** v podatkovni zbirki Eurodac, še naprej povečeval, promet (podatki, preneseni prek sistema Eurodac) pa je bil razmeroma velik zaradi trenutnih migracijskih tokov.

SHRANJENI

7,4 milijona

vseh
shranjenih kompletov
prstnih odtisov

■ **13-odstotno povečanje** v primerjavi z letom 2022

■ **prosilci za azil (kategorija 1):**

7 milijonov shranjenih prstnih odtisov,
11-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2022

■ **nezakoniti vstopi (kategorija 2):**

428 000 shranjenih prstnih odtisov,
57-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2022

⁴⁹ Uredba (EU) št. 604/2013 (UL L 180, 29.6.2013, str. 31–59).

⁵⁰ Več informacij je na voljo na strani GD za migracije in notranje zadeve, namenjeni **skupnemu evropskemu azilnemu sistemu (CEAS)**.

⁵¹ DubliNet je varno elektronsko omrežje za izmenjavo podatkov med nacionalnimi organi, ki obravnavajo prošnje za azil.

PODATKI ⁽⁵²⁾

OPERATIVNE DEJAVNOSTI

1,7 milijona
vseh posredovanih
podatkov

- **20-odstotno povečanje** v primerjavi z letom 2022
- **povečanje prometa po kategorijah:** kategorija 1 za 8 %/kategorija 2 za 57 %/kategorija 3 za 33 %/kategorija 4 za 7 %

Nadgradnja in razvoj sistema Eurodac

V pričakovanju prihodnjega sprejetja novega **pakta o migracijah in azilu** ⁽⁵³⁾, ki vključuje **prenovljeno uredbo Eurodac** ⁽⁵⁴⁾, je agencija eu-LISA še naprej izvajala ključne nadgradnje sistema Eurodac v podporo uporabi dublinske uredbe, ki je eden od osrednjih instrumentov za izvajanje skupnega evropskega azilnega sistema (CEAS). Agencija se je osredotočila na izvajanje dveh projektov nadgradnje sistema Eurodac, ki sta se začela že leta 2022, pri čemer je eden namenjen nadgradnji zmogljivosti, drugi pa zagotavljanju minimalnih nadgradenj.

- **Projekt nadgradnje zmogljivosti sistema Eurodac**, katerega cilj je največjo **zmogljivost shranjevanja** sistema povečati s 7 na 9 milijonov zapisov, dnevno **zmogljivost prepustnosti** pa s 15 000 na 24 000 transakcij, da bi se prilagodili hitro naraščajočemu obsegu zapisov, ki jih je treba shraniti. ⁵⁵ Agencija eu-LISA je leta 2023 nadgradila strojno opremo sistema in obstoječe datoteke prenesla na skupno platformo. Junija, ko je sistem dosegel omejitve zmogljivosti 7 milijonov zapisov, je bil po nekaj zamudah zaradi dolgotrajnih razprav o najboljši tehnični rešitvi zaključen začetek delovanja.
- **Projekt minimalne nadgradnje sistema Eurodac** s ciljem nadgradnje biometričnega iskalnika ujemanja, sistema za upravljanje podatkovne zbirke, mehanizma za sinhronizacijo med centralno in podporno centralno enoto ter zamenjave elementov strojne opreme, ki jim je potekla podpora dobavitelja; testiranje rešitve v predprodukcijskem okolju je bilo zaključeno novembra.

Pripravljenost na interoperabilnost

Spremenjeni predlog za prenovljeno uredbo Eurodac predvideva povezavo sistema Eurodac z elementi interoperabilnosti, da bi omogočili iskanje in navzkrižno preverjanje identitet v vseh informacijskih sistemih na področju PNZ, ki jih upravlja agencija eu-LISA. Povezovanje sistema Eurodac z elementi interoperabilnosti bo odvisno od napredka, doseženega v zvezi s sprejetjem prenovljene uredbe Eurodac.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Razpoložljivost centralnega sistema Eurodac	≥ 99,99 %	ni doseženo: 99,47 % Nekoliko pod ciljno vrednostjo zaradi incidentov, ki vplivajo na razpoložljivost, vključno z načrtovano nerazpoložljivostjo zaradi izvajanja projektov. <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
Odzivni čas centralnega sistema Eurodac	≥ 99,45 %	doseženo: 99,99 % <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>

⁵² **Nabori podatkov o prstnih odtisih**, shranjeni v sistemu Eurodac, so razvrščeni v pet glavnih kategorij: (1) prosilci za azil, (2) nezakoniti vstopi, (3) osebe, za katere je bilo ugotovljeno, da nezakonito prebivajo v schengenskem območju, (4) primerjalna iskanja, ki so jih opravili nacionalni organi kazenskega pregona, in (5) primerjalna iskanja, ki jih je opravil Europol.

⁵³ Novosprejeti zakonodajni sveženj bo znatno razširil področje uporabe sistema Eurodac in preoblikoval obstoječo podatkovno zbirko v polnopravno podatkovno zbirko o azilu in migracijah. Več informacij je na voljo na namenski strani Generalnega direktorata za notranje zadeve o novem **paktu o migracijah in azilu**.

⁵⁴ **Uredba (EU) 2024/1358** o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo biometričnih podatkov za učinkovito uporabo Uredb (EU) 2024/1351 in (EU) 2024/1350 ter Direktive Sveta 2001/55/ES in za ugotavljanje istovetnosti nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav ali oseb brez državljanstva ter o zahtevah organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj držav članic in Evropla za primerjavo podatkov (UL L, 22.5.2024).

⁵⁵ Agencija eu-LISA ocenjuje, da bo med letoma 2028 in 2029 morda dosežena nova zgornja meja zmogljivosti 9 milijonov zapisov.

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno vzdrževanje sistema Eurodac	
Vzdrževanje sistema Eurodac/omrežja Dublinet običajno poslovanje	Uresničeno: ■ korektivno, adaptivno, izpopolnjevalno in preventivno vzdrževanje; ■ Eurodac in certifikati Dublinet so bili obnovljeni, da bi zagotovili najvišjo skladnost z varnostnimi standardi, najboljšimi praksami in revizijskimi priporočili EDPS; ■ Eurodac je prešel na okvir prečnega inženiringa in prečni operativni okvir (TEF/TOF), prevzem pa je bil končan februarja 2024.
Nadgradnje in razvoj sistema Eurodac	
Prenova sistema Eurodac (vklj. z integracijo z elementi interoperabilnosti) projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Preloženo: ■ izvedba je odvisna od sprejetja prenovljene uredbe Eurodac. Poteka – nov datum uvedbe v letu 2024: ■ izvedba projekta minimalne nadgradnje sistema Eurodac je odložena zaradi odvisnosti od projekta nadgradnje zmogljivosti; vzpostavljeno je bilo predproduksijsko okolje, rekonfiguracija je bila končana, zaključeno je bilo testiranje skupne systemske rešitve v predproduksijskem okolju. Uresničeno: ■ projekt nadgradnje zmogljivosti Eurodaca: začetek delovanja (junij), zaključen novembra.

1.4. Referenčna programska oprema za izvajanje evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc

V skladu s pravom EU morajo nacionalna sodišča ob izrekanju kazni v kazenskih zadevah upoštevati prejšnje obsodbe, vzpostavljen pa je bil **evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS)** za lažjo izmenjavo informacij med evropskimi pravosodnimi organi. Referenčna programska oprema sistema ECRIS zagotavlja integracijski vmesnik, ki omogoča povezavo med nacionalnimi registri kazenskih evidenc za izmenjavo informacij o kazenskih evidencah ⁽⁵⁶⁾.

Operativno upravljanje referenčne programske opreme sistema ECRIS

Agencija je leta 2023 zagotovila učinkovito in neprekinjeno delovanje referenčne programske opreme sistema ECRIS ter končnim uporabnikom zagotovila neprekinjeno razpoložljivost in kontinuiteto v skladu z ustreznimi predpisi in sporazumi o ravni storitve, hkrati pa je izvedla tudi zahtevane nadgradnje.

Uspešnost referenčne programske opreme sistema ECRIS je ostala v okviru zahtevanih ciljev na ravni storitev, pri čemer so bili vsi zahtevki za podporo obravnavani v skladu z opredeljenimi cilji. Da bi agencija eu-LISA zagotovila bolj prilagojene storitve, je od držav članic zbrala posodobljene informacije o okolju referenčne programske opreme ECRIS.

Nadgradnja in razvoj referenčne programske opreme sistema ECRIS

Varnostna analiza referenčne programske opreme sistema ECRIS, izvedena leta 2022, je razkrila več varnostnih ranljivosti ⁽⁵⁷⁾. Agencija eu-LISA je z državami članicami delila varnostna priporočila ter začela razprave s Komisijo in zadevnimi deležniki o morebitni predelavi referenčne programske opreme ECRIS, da bi ublažila vsa preostala varnostna tveganja, ne da bi to vplivalo na začetek delovanja sistema ECRIS-TCN.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Skladnost s sporazumom o ravni storitve (SLA)	100-odstotna skladnost s ključnimi kazalniki uspešnosti, opredeljenimi v sporazumu o ravni storitve	doseženo <i>Vir: mesečna poročila o storitvah.</i>

⁵⁶ Večina držav EU je trenutno povezana s sistemom ECRIS prek referenčne programske opreme sistema ECRIS, ki jo vzdržuje eu-LISA, štiri države članice pa uporabljajo lastne nacionalne izvedbene rešitve.

⁵⁷ Komisija je ob upoštevanju mnenja Komisije in sklepa upravnega odbora eu-LISA z organi Združenega kraljestva delila poročilo o ranljivosti referenčne programske opreme sistema ECRIS, da bi jim pomagala pri pripravi varnostne analize programske opreme, ki se uporablja za izmenjavo v okviru sistema ECRIS.

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno vzdrževanje referenčne programske opreme sistema ECRIS	
Vzdrževanje referenčne programske opreme sistema ECRIS običajno poslovanje	Uresničeno: ■ korektivno vzdrževanje; ■ nadaljevanje prenosa vzdrževanja referenčne programske opreme sistema ECRIS na prečni operativni okvir; ■ stalne razprave z deležniki, vključno s Komisijo, o spremembah in nadgradnjah.

2. Izvajanje novih sistemov in inovacije

Naslednji razdelek vsebuje pregled dejavnosti agencije eu-LISA, povezanih z razvojem novih sistemov in krovno arhitekturo interoperabilnosti na področju pravosodja in notranjih zadev EU.

Razvoj teh novih sistemov, tj. sistema vstopa/izstopa (SVI) in Evropskega sistema za potovalne informacije in odobritve (ETIAS), je ena ključnih prednostnih nalog agencije od sprejetja njunih ustreznih ustanovnih uredb leta 2017 in 2018. Ta nova sistema bosta omogočila pametnejše upravljanje zunanjih meja EU z zagotavljanjem varnega in nemotenega dostopa do informacij o potnikih za vse pooblaščen osebe, npr. mejne policiste, organe kazenskega pregona, organe za izdajo vizumov in organe za priseljevanje.

Poleg tega agencija nadaljuje z novimi odgovornostmi na področju pravosodja EU in prispeva k razvoju novih digitalnih rešitev, ki spodbujajo tekočo posodobitev in digitalizacijo pravosodnih sistemov po vsej Evropi. Z razvojem evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc za državljane tretjih držav in osebe brez državljanstva (ECRIS-TCN) in prevzemom odgovornosti za operativno upravljanje sistema e-CODEX, elektronske komunikacijske platforme, ki omogoča čezmejne sodne postopke, je agencija začela krepiti svoj prispevek k digitalizaciji pravosodja, katere namen je izboljšati sodelovanje med evropskimi pravosodnimi organi ter zagotoviti boljši dostop do pravosodja za državljane in podjetja EU. Ko je junija 2023 začela veljati uredba o platformi za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin, se je agencija začela pripravljati z ustanavljanjem organov upravljanja in je začela izvajati projekt za potrebno razvojno delo.

Za lažjo izmenjavo informacij med novimi in obstoječimi informacijskimi sistemi bo eu-LISA razvila tudi krovno arhitekturo interoperabilnosti za področje PNZ. Ko bo interoperabilnost sistemov na področju PNZ začela delovati, bo podpirala integrirano upravljanje meja in notranjo varnost, kar bo pomemben prispevek k strategiji EU za varnostno unijo.

1.

2.1. Nova strategija reševanja

Agencija eu-LISA je maja 2023 sprejela nov pristop, interno imenovan **strategija reševanja 3R**, da bi prekinila dolgotrajen zastoj pri razvoju sistema vstopa/izstopa (SVI). Cilj je bil pospešiti razvoj sistema z ustvarjanjem stabilnejših pogojev, da bi države članice lahko nadaljevale priprave. Ta strategija temelji na naslednjih treh stebrih:

Remobilizacija ponudnikov storitev: ponovno vzpostaviti dialoge in sodelovati s ponudniki storitev na vseh ravneh, vključno z vsakodneвно interakcijo in spremljanjem napredka z rednim upravljanjem ter povečanjem števila in kakovosti virov, ki so na voljo za izvajanje.

Operativno reševanje: pragmatično rešiti kompleksnost sistemov in odpraviti najtežje tehnične izzive, da bi državam članicam čim prej ponudili nove funkcionalnosti za dokončanje priprav.

Reformiranje načinov dela: prevzeti najboljše prakse iz industrije z okrepljenim sodelovanjem med ekipami (oddelki), pri čemer se uporablja agilna metodologija za hitrejšo izvedbo ter krepiti sodelovanje osebja in izvajalcev na kraju samem pod eno streho.

Novi pristop je v razmeroma kratkem času bistveno **izboljšal upravljanje težav in komunikacijo** s konzorcijem, ki je bil zadolžen za razvoj novih sistemov. Agencija je vzpostavila tudi učinkovit skupni mehanizem upravljanja, ki ga sestavljajo njeni strokovnjaki in strokovnjaki konzorcija, da bi izboljšala spremljanje napredka tehničnih in pogodbenih vidikov. To je omogočilo učinkovitejšo uporabo popravilnih ukrepov za usmerjanje izvajanja in preprečevanje poslabšanja uspešnosti ter morebitnih novih pomembnih zamud.

Da bi s postopnim pristopom pospešila reševanje in skupna prizadevanja usmerila v prijemljive rezultate, je

opredelila elemente **minimalnega proizvoda** (MVP), tj. vmesne izdaje končnega proizvoda, ki se uporablja v stabilnem okolju in omogoča državam članicam, da izvajajo testne kampanje in nadaljujejo priprave ⁽⁵⁸⁾. Obseg vsake izdaje je oblikovala tako, da se je čim bolj približala končni različici, pri čemer je nenehno izboljševala kakovost in stabilnost ter tako izboljšala pogoje za pripravo držav članic na začetek delovanja.

Da bi se agencija eu-LISA pripravila na prihodnje izzive, je svoj pristop k vzpostavitvi arhitekture interoperabilnosti na področju pravosodja in notranjih zadev preoblikovala z uvedbo **pristopa po valovih**, ki se je začel leta 2024 in bo trajal do leta 2027. Ta novi pristop uvaja interoperabilnost sistemov PNZ v štirih valovih, pri čemer se vsak val osredotoča na tehnično pripravljenost enega ključnega sistema in nove storitve za uporabnike:

- **PRVI VAL: SVI** skupaj s **skupnimi spletnimi storitvami** (vključno z vmesnikom za prevoznike) in skupno storitvijo za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (**skupna BMS**);
- **DRUGI VAL: ETIAS** skupaj s spletnimi storitvami za državljane tretjih držav, dvema elementoma interoperabilnosti, tj. evropskim iskalnim portalom (**ESP**) in skupnim odložiščem podatkov o identiteti (**CIR**), ter centralnim registrom za poročanje in statistične podatke (**CRRS**);
- **TRETJI VAL: ECRIS-TCN** z elementi interoperabilnosti;
- **ČETRTI VAL:** dokončanje **arhitekture interoperabilnosti na področju PNZ** (vključno s končnim elementom interoperabilnosti, detektorjem več identitet (**MID**)) in **revidiranega sistema VIS**.

Svet za pravosodje in notranje zadeve je 19. oktobra 2023 potrdil predlog nove časovnice za uvedbo in interoperabilnost informacijskih sistemov na področju PNZ, tj. **novi časovni načrt interoperabilnosti** ⁽⁵⁹⁾.

Za uresničitev tega ambicioznega načrta je agencija ustanovila posebno **delovno skupino za „vrnitev na zeleno“ za izvajanje strategije reševanja 3R** (remobilizacija, reševanje in reformiranje), da bi delo opravila s pristopom ene ekipe pod eno streho, ki temelji na agilni metodologiji vodenja projektov. Zaradi zapletenosti razmer je bil model delovne skupine pozneje razširjen na dve skupini: ena skupina se je v celoti osredotočila na zagotavljanje sistema SVI, druga delovna skupina pa je bila namenjena usklajevanju zagotavljanja naslednjih faz, tj. sistema ETIAS, elementov interoperabilnosti, sistema ECRIS-TCN ter vzpostavitve povezav s sistemoma SIS in VIS.

Delovna skupina za „vrnitev na zeleno“ je doslej dosegla znaten napredek pri odpravljanju težav, ki so ovirale razvoj sistema SVI, zaradi česar se je zavlekel tudi razvoj vseh drugih novih sistemov in arhitekture interoperabilnosti. Novi pristop se je izkazal za uspešnega, o čemer priča znaten napredek, dosežen v razmeroma kratkem času.

2.2. Novi sistemi v razvoju

Agencija se je v letu 2023 osredotočila predvsem na to, da bo čim prej nadaljevala z izvajanjem novih sistemov. V tesnem sodelovanju z državami članicami in Komisijo si je po najboljših močeh prizadevala za oblikovanje ukrepov za blažitev učinka in iskanje rešitev, da bi se izognila dodatnim znatnim zamudam. Z **novi strategijo reševanja 3R** je agencija začela izvajati pristop postopne krepitve z varnejšim časovnim razporedom in agilnimi delovnimi metodami, s čimer je stabilizirala izvajanje novih sistemov, zlasti SVI, in dodala vrednost za končne uporabnike, da bi pospešila njihove priprave.

2.2.1. Sistem vstopa/izstopa (SVI)

Sistem SVI je eden od dveh informacijskih sistemov, s katerima bo z nadomestitvijo sedanje prakse ročnega žigosanja potnih listov z **elektronsko registracijo vseh državljanov tretjih držav**, ki vstopajo v schengensko območje in izstopajo iz njega, vključno s podatki v zvezi z zavrnitvijo vstopa, posodobljeno upravljanje zunanjih meja EU. Sistem SVI bo omogočal **spremljanje dovoljenih kratkoročnih bivanj** (za obiske, ki trajajo do 90 dni v katerem koli 180-dnevnem obdobju) s samodejnim izračunavanjem trajanja bivanja in izdajo razpisov ukrepov ob izteku. Kot tak podpira preprečevanje nezakonitega priseljevanja in krepitev notranje varnosti z zagotavljanjem pomoči v boju proti organiziranemu kriminalu in terorizmu. Ko bo posledična avtomatizacija mejnih kontrol začela delovati, bo državam članicam pomagala pri upravljanju vse večjih tokov potnikov, hkrati pa bo optimizirala število policistov na mejnih prehodih.

⁵⁸ **Minimalni proizvod** (MVP) je vmesni izdelek, ki državam članicam postopoma dodaja vrednost in ustvarja pogoje za boljšo pripravo na začetek delovanja. Postopoma so na voljo nove izdaje, ki državam članicam prinašajo večjo vrednost.

⁵⁹ Več informacij je na voljo na spletni strani [z glavnimi rezultati zasedanja Sveta za pravosodje in notranje zadeve 19. in 20. oktobra 2023](#).

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA je sprejela odločne ukrepe, da bi prekinila dolgotrajen zastoj pri razvoju sistema SVI, z uvedbo **strategije reševanja 3R** in novega pristopa za **postopno izvajanje novih sistemov**.
- **Revidirani časovni okvir**, ki ga je predlagala agencija eu-LISA, je **Svet PNZ potrdil** 19. oktobra 2023.
- Državam članicam so bile v skladu z načrtom posredovane tri nove izdaje, da bi lahko napredovale pri pripravah na nacionalni ravni.

Izvajanje

Razvoj in testiranje sistema SVI sta se nadaljevala leta 2023, pri čemer so se obravnavali notranja zapletenost funkcij sistema, soodvisnost elementov in zamude izvajalca. Agencija si je vse leto prizadevala, da bi odpravila zastoj, sprejela je nov strateški pristop in predlagala spremenjen časovni načrt za izvajanje. Kot dokaz **uspešnosti strategije** je agencija dosegla prve pozitivne rezultate s postopnim zagotavljanjem celotnega obsega uporabe s pomočjo dobro opredeljenih delov (minimalni proizvod ali MVP):

- **stabilna okolja**: agencija je v sodelovanju z izvajalcem odpravila tehnične težave, ki so ovirale napredek držav članic pri testiranju in pripravah nacionalnih sistemov;
- **nove različice z manj napakami**: po sprejetju novega pristopa so bile v testnih okoljih držav članic nameščene tri večje različice z znatno manjšim številom napak programske opreme, kar kaže na boljšo kakovost razvoja in testiranja ⁽⁶⁰⁾;
- **boljše spremljanje sistema**: vzpostavljen visoko učinkovit skupni mehanizem upravljanja je stalno spremljal napredek, izvajal popravne ukrepe za usmerjanje izvajanja in rešil večino odprtih pogodbenih vprašanj.

Pripravljenost na interoperabilnost

Za izboljšanje in racionalizacijo učinkovitosti mejnih kontrol je treba vzpostaviti interoperabilnostne povezave z VIS (da se omogoči samodejno pridobivanje podatkov, povezanih z vizumi) in tudi z evropskim iskalnim portalom (ESP) za hkratno poizvedovanje v sistemih SVI in ETIAS. Leta 2023 se je razvoj vmesnika z elementi interoperabilnosti nadaljeval z dejavnostmi testiranja. Agencija je z uporabo pravih sistemov testirala splošne sistemske funkcije posodobljenega **osrednjega sistema VIS ter sistemov SVI in skupne BMS** ter nadaljevala s testiranjem poslovnih funkcij in procesov držav članic. Hkrati je nadaljevala dejavnosti migracije podatkov iz sistema VIS v skupno BMS, da bi vajo od konca do konca zaključila v letu 2024.

Spletne storitve za SVI/ETIAS

Za omogočanje celovite in racionalizirane obravnave prihajajočih potnikov iz tretjih držav na schengenskih mejah bo imel sistem SVI skupno spletno storitev s sistemom ETIAS. Skupne spletne storitve bodo obsegale več modulov za javnost, vključno z namenskimi **spletnimi vmesniki ter mobilnimi aplikacijami za potnike in potniške prevoznike**, ki bodo omogočali preverjanje veljavnosti potovalne odobritve pred vkrcanjem.

Tako kot v zvezi s sistemom SVI je agencija eu-LISA sprejela postopen razvojni pristop, pri čemer bo prvi minimalni proizvod vključeval spletni portal in vmesnik za prevoznike za velike prevoznike (npr. letalske prevoznike), skupaj s sistemom SVI pa naj bi se začel izvajati leta 2024. Javno spletišče in mobilna aplikacija za prevoznike za državljane tretjih držav bosta skupaj s sistemom ETIAS vzpostavljena leta 2025. Agencija je nadaljevala z razvojem spletnega portala ⁽⁶¹⁾ ter se osredotočila na testiranje kakovosti in zahtev **vmesniške programske opreme za prevoznike** ⁽⁶²⁾ ter **mobilno aplikacijo**, tj. prvo lastno aplikacijo, ki jo je razvila sama.

Leta 2023 se je **registracija prevoznikov** nadaljevala, pri čemer je bilo registriranih 79 novih podjetij, vseh potniških prevoznikov pa je zdaj 1 056 (894 letalskih, 52 pomorskih in 110 kopenskih), od tega je približno 40 % iz EU. Ker je bilo število registracij manjše od pričakovanega, je agencija v sodelovanju s Komisijo in združenji potniških prevoznikov še naprej ozaveščala o pomenu zgodnje registracije, ker bi lahko tisti, ki bi se pridružili pozneje, imeli težave pri načrtovanju in izvajanju pogodb.

⁶⁰ Agencija je konec januarja 2024 dosegla še en pomemben mejnik, saj je državam članicam in Europolu v testiranje skladnosti posredovala polno različico sistema SVI brez zaviralnih napak.

⁶¹ Spletni portal za prevoznike je bil zagotovljen 11. aprila 2024.

⁶² Osrednja sistemska okolja za testiranje med sistemi za registrirane prevoznike so bila na voljo 17. januarja 2024, več ponudnikov storitev pa je svoje testne kampanje zaključilo do 9. februarja 2024.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Stroški projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Časovnica projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	ni doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Obseg projekta	brez odstopanja	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno vzdrževanje sistema SVI in spletnih storitev	
Vzdrževanje osnovnega sistema SVI običajno poslovanje	Preloženo: ni se začelo izvajati zaradi zamud pri začetku delovanja sistema SVI.
Vzdrževanje spletnih storitev običajno poslovanje	Preloženo: ni se začelo izvajati zaradi zamud pri začetku delovanja sistema SVI.
Izvajanje sistema SVI in spletnih storitev	
Izvedba osnovnega sistema SVI – končni prevzem sistema (FSA) projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe sredi leta 2025: prva izdaja minimalnega proizvoda je bila sprožena julija in je zagotovila testno okolje za države članice, kakovost testiranja se je izboljšala za naslednji izdaji avgusta in oktobra; - nadgradnja tehničnih okolij/osnovne infrastrukture (centralni sistem in nacionalni enotni vmesniki), da se zagotovi delovanje sistema na posodobljeni platformi; posodobljen kontrolni dokument vmesnika, vključno s popravki v okviru testa sistemske rešitve; podpora Komisiji pri spreminjanju sekundarne zakonodaje, ki vpliva na razvoj SVI, da se vključijo zahteve iz drugih predpisov, npr. iz revidirane uredbe o VIS; vaje za teste operativne pripravljenosti so se začele decembra; priprave na prehod na delovanje: tehnični sestanki z državami članicami, ustanovitev skupine za prehodne dejavnosti SVI in VIS, ki jo sestavljajo predstavniki eu-LISA in držav članic, da se zagotovi nemoten prehod, tj. dokončanje priročnika za upravljalce, načrtovanje vaj, vzpostavitev komunikacijskih kanalov z državami članicami.
Dokončanje izvedbe spletnih storitev projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe: spletni portal in vmesnik za prevoznike s SVI v letu 2024, javno spletišče in mobilna aplikacija za prevoznike za državljane tretjih držav s sistemom ETIAS v letu 2025: razvoj centralnega sistema, vključno z javnim spletiščem in spletnim portalom; tovarniški test sprejemljivosti za programsko opremo med sistemi je končan, za mobilno aplikacijo se še izvaja; dokončana vzpostavitev infrastrukture za testna okolja za prevoznike in testiranje uspešnosti; - redni usklajevalni sestanki s Frontexom in Komisijo; sestanki delovne skupine za prevoznike (razdeljeni na ločene sestanke za letalske prevoznike ter za kopenske in pomorske prevoznike);⁶³ - pogodbene priprave za razvoj spletne registracije prevoznikov, podporna orodja in storitve za podporo prevoznikom, prehod na delovanje ter podporo prevoznikom med testiranjem; - dokončanje standardnih operativnih postopkov za podporo prevoznikom.
Pripravljenost na interoperabilnost SVI	
Prilagoditve SVI za elemente interoperabilnosti projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe: SVI za sistem ETIAS sredi leta 2025, elementi interoperabilnosti v letu 2026:

⁶³ Več informacij je na voljo na namenski strani agencije eu-LISA za [delovno skupino za prevoznike](#).

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
	■ interoperabilnost SVI z VIS: skupno testiranje rešitve med posodobljenim centralnim sistemom VIS ter sistemoma SVI in skupne BMS z uporabo resničnih sistemov; nadaljevanje testiranja v državah članicah (testiranje pred skladnostjo, testiranje od konca do konca); dokončanje konfiguracije predprodukcijskega okolja na centralni ravni, začetek konfiguracije produkcijskega okolja; vaja migracije podatkov iz VIS v skupno BMS od konca do konca; ■ interoperabilnost sistema SVI s sistemom ETIAS: pogodbene razprave in priprave na prilagoditev sistema SVI sistemu ETIAS, da bi dokončali zasnovo spremembe programske opreme; ■ nadaljnje priprave za prilagoditev elementov interoperabilnosti; ■ posodobljene ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov za upoštevanje priporočil ENVP o testiranju natančnosti skupne BMS z uporabo pravih biometričnih podatkov (prstnih odtisov in podob obraza); ■ ocena učinka o kakovosti latentnih odtisov in odtisov dlani, ki obravnava vse operacije za sisteme SVI, VIS, ECRIS-TCN in SIS; ■ pripravljanje samostojne funkcionalnosti poročanja, ki bo pokrivala prvo obdobje delovanja sistema SVI pred morebitno vključitvijo v sistem CRRS.

2.2.2. Evropski sistem za potovalne informacije in odobritve (ETIAS)

S sistemom ETIAS, ki je spletni sistem za izdajo odobritve pred potovanjem za državljane tretjih držav, ki so izvzeti iz vizumske obveznosti, bo **potovalna odobritev uvedena kot nov pogoj za vstop v schengensko območje** za kratkoročno bivanje. Sistem ETIAS bo poleg racionalizacije postopkov prehajanja meja za državljane tretjih držav z olajšanjem **prepoznavanja morebitnih tveganj za varnost, migracije in javno zdravje** prispeval tudi k notranji varnosti EU. Letalski, pomorski in kopenski prevozniki bodo potovalne odobritve v sistemu ETIAS preverili pred vkrcanjem, pozneje pa jih bodo preverili tudi mejni policisti, ki bodo sprejeli končno odločitev o odobritvi ali zavrnitvi vstopa na zunanjih mejnih prehodih EU. Dostop do podatkovne zbirke sistema ETIAS bodo imeli tudi nacionalni organi kazenskega pregona in Europol za preprečevanje, odkrivanje ali preiskovanje terorističnih groženj ali hudih kaznivih dejanj.

Sistem je zasnovan tako, da dopolnjuje **sistem vstopa/izstopa (SVI)**, oba sistema pa bosta imela **skupne spletne storitve** s spletnimi vmesniki za prevoznike in potnike.

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija je zaključila proučevanje tehnoloških rešitev za „**beli seznam**“ **varnih avdio-video komunikacijskih orodij**, ki jih bodo nacionalne enote ETIAS uporabljale za razgovore s prosilci v primerih, ko konzularne storitve niso dosegljive.
- Novembra je agencija dokončala **platformo za testno okolje**.

Izvajanje

Agencija eu-LISA je leta 2023 nadaljevala **analizo in zasnovo** za razvoj sistema ETIAS. Zaradi zunanjih odvisnosti v zvezi s skupnimi elementi s sistemom SVI (npr. spletne storitve) in specifikacijami interoperabilnosti, ki preprečujejo dokončanje zasnove za njihovo vključitev v sistem ETIAS, se je agencija odločila za pristop postopnega izvajanja in revidiran časovni načrt izvedbe v skladu s časovnim načrtom interoperabilnosti, pri čemer je določila rok za tehnično pripravljenost sistema ETIAS do sredine leta 2025.

Da bi ublažila tveganje zakasnitve naslednjih faz po analizi in zasnovi, bo eu-LISA uporabila **iterativen pristop**, tako da bo vzporedno z zasnovo izvajala razvoj sistema ETIAS, pri čemer se bo osredotočila na stabilne elemente. Agencija je nadaljevala z dokončnim oblikovanjem **modelov programske opreme sistema ETIAS**, s Komisijo in agencijo Frontex je zaključila preostale točke, povezane s poslovanjem, ter zaključila osnovne zahteve za uporabniški vmesnik. **Vmesna različica** je bila državam članicam posredovana maja 2023.

Agencija je nadaljevala tudi priprave na testiranje skladnosti. Agencija eu-LISA je aprila prejela **omrežno in strojno opremo za testno okolje**, vključno z začasnim okoljem, kar je potrebno za začetek **testiranja sistemskih rešitev**. Novembra 2023 je bila dokončana platforma za testno okolje. Agencija se je decembra začela pripravljati na naslednji korak uvajanja aplikacij.

Agencija eu-LISA pri **spletnih storitvah** uporablja horizontalni pristop, da bi zagotovila učinkovito izvajanje. Elementi se izvajajo v okviru načrtovanega razvoja spletne storitve sistema SVI in bodo ponovno uporabljene v sistemu ETIAS, saj se bodo uporabljale za oba sistema (glej razdelek 2.2.1).

Poleg tega je eu-LISA zaključila proučevanje tehničnih rešitev za „**beli seznam**“ **varnih avdio-video komunikacijskih orodij**, ki bi jih nacionalne enote sistema ETIAS lahko uporabile za izvajanje razgovorov s

prosilci v primerih, ko konzularne službe niso dosegljive. Februarja 2023, po predstavitvenih srečanjih v živo, je bilo končno poročilo (vključno s priporočenimi orodji) posredovano državam članicam. Agencija je nadaljevala tudi z **izvajanjem nadzornega seznama ETIAS**, pri čemer je v zvezi z zahtevami glede avtentikacije sodelovala z državami članicami.

Pripravljenost na interoperabilnost

Agencija je začela v podporo navzkrižnemu preverjanju informacij v vseh sistemih na področju PNZ poleg tekočih pogodbenih razprav o **prilagoditvi sistema SVI sistemu ETIAS za hkratno poizvedovanje** pripravljati novo pogodbeno ureditev za izvajanje **interoperabilnosti sistemov VIS in ETIAS**. Poleg tega je začela s fazo analize in zasnove **medomrežnega povezovanja sistema ETIAS in SIS** v podporo poizvedbam ETIAS, tako pa bi omogočili tudi izmenjavo samodejnih obvestil prek evropskega iskalnega portala (ESP). Agencija je nadaljevala razprave s Komisijo o temah, povezanih s sistemom SIS, in sicer o ujemanju in hrambi podatkov ter ujemanjajočih se identifikatorjih.

Poleg tega je dosegla nadaljnji napredek pri vključevanju elementov interoperabilnosti (ESP, CIR in MID) v sistem ETIAS, pri čemer je decembra od izvajalca prejela prvo podizdajo sistema ETIAS.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Stroški projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Časovnica projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	ni doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Obseg projekta	brez odstopanja	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Izvedba ETIAS	
Dokončanje izvedbe ETIAS projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe sredi leta 2025 (vključno z elementi interoperabilnosti ESP, CIR in CRRS): ■ začetek namestitve infrastrukturne opreme za testno okolje; ■ vmesna izdaja modelov programske opreme ETIAS; ■ vmesne različice: končani tovarniški testi sprejemljivosti; ■ izdaje v razvoju; ■ posodobitev zahtev sistema ETIAS (vključno s primeri poslovne uporabe), zagotavljanje posodobljenih različic kontrolnega dokumenta vmesnika (vključno s posodobitvami standardnega podatkovnega modela CIR in podatkovnih vnosov nadzornega seznama ETIAS); ■ zaključek več nerešenih poslovnih odprtih točk in ocenjevanje dodatnih zahtev, ki prvotno niso bile del trenutnega obsega sistema ETIAS; ■ agencija eu-LISA je januarja 2023 državam članicam, Frontexu in Europolu posredovala posodobljeno oceno učinka v zvezi z varstvom podatkov sistema ETIAS, v kateri so bile upoštevane pripombe ENVP, ter nadaljevala z zaključevanjem preostalih odprtih točk; ■ zagotovljen seznam priporočenih audio/video orodij za razgovore; podpora Komisiji pri spreminjanju sekundarne zakonodaje o zahtevah in specifikacijah v skladu s posledičnimi spremembami sistema ETIAS ⁽⁶⁴⁾, pa tudi morebitni vpliv izvedbenega akta o revidiranem sistemu VIS na novi postopek preverjanja vizumov.
ETIAS – spremljanje najnovejše tehnologije običajno poslovanje EPD, datum uvedbe: 2026	Drugo: ■ preloženo; izvede se po začetku delovanja sistema ETIAS v okviru dejavnosti: dokončanje izvedbe sistema ETIAS.

2.2.3. Evropski informacijski sistem kazenskih evidenc državljanov tretjih držav (ECRIS-TCN)

ECRIS-TCN je centraliziran sistem „zadetek/ni zadetka“, ki evropski informacijski sistem kazenskih evidenc (ECRIS) dopolnjuje z informacijami o kazenskih evidencah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva, obsojenih v EU. Oba sistema skupaj (ECRIS in ECRIS-TCN) bosta sodnikom, tožilcem in drugim ustreznim organom omogočila, da pridobijo izčrpne informacije o predkaznovanosti državljanov tretje države ne glede

⁶⁴ Uredba (EU) 2021/1152 glede določitve pogojev za dostop do drugih informacijskih sistemov EU za namene ETIAS (UL L 249, 14.7.2021, str. 15–37).

na to, v kateri državi članici so bili obsojeni. Posledično bo sistem ECRIS-TCN prispeval tudi k izvajanju načela vzajemnega priznavanja sodnih kazni in odločb po vsej EU.

KLJUČNI POUDARKI

- Posredovanje dveh različic **integriranega simulatorja** ECRIS-TCN (ki združuje centralni sistem, vmesniško programsko opremo, dele referenčne programske opreme sistema ECRIS in simulator ESP) državam članicam za testiranje.

Izvajanje

Agencija eu-LISA je leta 2023 nadaljevala z izvajanjem sistema ECRIS-TCN, čeprav so **dejavnosti analize, zasnove in razvoja** zaradi odvisnosti od skupnih elementov s sistemom SVI napredovale počasneje, kot je bilo načrtovano. Agencija je določila nov časovni okvir za **začetek delovanja sistema ECRIS-TCN**, da bi tehnično pripravljenost dosegli do prvega četrtertja leta 2025, tj. da bi bil sistem pripravljen na prenos podatkov iz držav članic. V novem časovnem okviru so upoštevani čas in prizadevanja, potrebni za delno zmanjšanje odvisnosti od sistema SVI (tj. izvajanje novega arhitekturnega pristopa za zmanjšanje odvisnosti od zunanjih sistemov) in izvajanje ohlapno povezane arhitekture med referenčno programsko opremo sistema ECRIS in ECRIS-TCN (potrebno za preprečevanje širjenja varnostnih ranljivosti referenčne programske opreme ECRIS na ECRIS-TCN).

Agencija eu-LISA je leta 2023 zaključila posodobitev in **oceno funkcionalnih in nefunkcionalnih zahtev** ter začela posodabljanje zasnovo na visoki ravni. Obenem je dosegala stalen napredek pri **integriranem simulatorju** sistema ECRIS-TCN (ki združuje centralni sistem, vmesniško programsko opremo, dele sistema ECRIS RI in simulator ESP) ter državam članicam posredovala dve različici za testiranje.

Po začetku **priprav na dejavnosti testiranja** v maju je agencija konec leta z iterativnim pristopom začela vzpostavljati infrastrukturo za testiranje skladnosti (tj. vaja za določanje zmogljivosti za lažje vzpostavljanje okolij in pripravo postavitve oblaka za testno okolje).

Da bi čim bolj zmanjšali izpostavljenost sistema ECRIS-TCN **ranljivostim, ugotovljenim pri uporabi referenčne programske opreme sistema ECRIS** med varnostno analizo leta 2022, je eu-LISA predlagala tehnično rešitev (tj. ohlapno povezano arhitekturo), ki je bistvena v okviru poznejšega povezovanja referenčne programske opreme ECRIS in ECRIS-TCN (glej razdelek 1.4).

Pripravljenost interoperabilnosti

Kot del krovne arhitekture interoperabilnosti za področje PNZ bo sistem ECRIS-TCN povezan z elementi interoperabilnosti, kar bo drugim sistemom, zlasti ETIAS in VIS, omogočilo preverjanje državljanov tretjih držav, da bi ugotovili obstoj obsodb zaradi terorizma ali drugih hudih kaznivih dejanj. Agencija si je vse leto skupaj z državami članicami in Komisijo prizadevala najti rešitev za označene evidence za identifikacijo državljanov tretjih držav, obsojenih zaradi hudih kaznivih dejanj ali terorizma, kar je potrebno za začetek delovanja, saj bosta tako sistem ETIAS kot VIS poizvedovala po podatkih o državljanih tretjih držav v skupnem odložišču podatkov o identiteti (CIR).

Agencija je dosegla napredek tudi pri povezovanju z ustreznimi elementi interoperabilnosti, tj. s skupno BMS, ESP, CIR in CRRS. Da bi ublažila učinek nerazpoložljivosti zunanjih elementov, ki so v skupni rabi s sistemom SVI, si je prizadevala za **alternativen arhitekturni pristop**.

Redno bo morala spremljati **točnost biometričnih podatkov** v sistemu ECRIS-TCN, tj. stopnje napačne pozitivne/negativne identifikacije. Za vključitev funkcionalnosti uporabniškega programskega kompleta (USK) za preverjanje kakovosti prstnih odtisov je eu-LISA predlagala uvedbo pilotnega projekta uporabniškega programskega kompleta skupne BMS za sistem ECRIS-TCN, podobnega projektoma, ki sta se izvajala za sistema SVI in VIS, da se državam članicam zagotovijo vse potrebne funkcije, tj. za testiranje, potrjevanje mejnih vrednosti za kakovost prstnih odtisov ter optimizacijo funkcionalnosti. Vendar doslej še nobena država članica ni izrazila zanimanja za sodelovanje v tem pilotnem projektu.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Stroški projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	delno doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Časovnica projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	ni doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Obseg projekta	brez odstopanja	delno doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno vzdrževanje sistema ECRIS-TCN	
Vzdrževanje sistema ECRIS-TCN običajno poslovanje	Preloženo: ni se začelo izvajati predvsem zaradi zamud, povezanih s sistemom SVI in interoperabilnostjo.
Izvedba ECRIS-TCN	
Dokončanje izvedbe ECRIS-TCN projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2025 (vključno z elementi interoperabilnosti in CRRS): tehnični obseg je bil spremenjen za odpravo ugotovljenih ranljivosti in zmanjšanje odvisnosti od sistema SVI (glej zgoraj); - avgusta je bila podpisana nova posebna pogodba za razvoj novega čelnega dela sistema ECRIS, da bi se ublažilo širjenje ranljivosti referenčne programske opreme sistema ECRIS na sistem ECRIS-TCN; - izdani sta bili dve različici integriranega simulatorja ECRIS-TCN (junija in septembra), ki so ju države članice testirale, vključno s podporno dokumentacijo za lažji razvoj na ravni držav članic, pripravami na končno izdajo simulatorja; - posodobljen kontrolni dokument vmesnika, da bi odražal spremembe, ki jih je uvedel novi standardni podatkovni model CIR-MID, ESP in integrirani simulator; posodobljena zasnova arhitekture programske opreme; - posodobitev zasnove na visoki ravni, dokončanje varnostnih rezultatov; priprave na testiranje: opredelitev načrta testiranja in upravljanja kakovosti, priprava testne platforme, zaključek študije izvedljivosti avtomatizacije; podpora Komisiji pri spremembi sekundarne zakonodaje o tehničnem razvoju in izvajanju, npr. glede zahtev za uporabo podob obraza za potrditev identitete).

2.2.4. e-CODEX (sistem za obveščanje v okviru e-pravosodja prek spletne izmenjave podatkov)

Sistem e-CODEX zagotavlja digitalno infrastrukturo za varno in interoperabilno komunikacijo ter izmenjavo podatkov med evropskimi pravosodnimi organi in je ključno tehnološko sredstvo za posodobitev sodelovanja v čezmejnih civilnih in kazenskih postopkih ⁽⁶⁵⁾.

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA in konzorcij e-CODEX sta 8. decembra 2023 Komisiji predložila **skupno zahtevo za razglasitev uspešnega zaključka postopka predaje in prevzema** ⁽⁶⁶⁾.

Postopek prevzema

Leta 2023 je bil ključni cilj agencije **prevzeti operativno upravljanje sistema e-CODEX**. Uradni postopek predaje/prevzema se je začel decembra 2022 z oddajo osnutka skupnega dokumenta o predaji agenciji eu-LISA. 24. januarja 2023 je potekal uvodni sestanek med agencijo eu-LISA in konzorcijem Me-CODEX III (vzdrževanje sistema e-CODEX), ki ga je gostilo ministrstvo za pravosodje Severnega Porenja - Vestfalije v Düsseldorfu v Nemčiji.

Agencija je leta 2023 v tesnem sodelovanju s konzorcijem dokončala **skupni dokument o predaji** (pregled vseh sredstev in artefaktov, ki jih je treba predati) ter sodelovala pri **prenosu tehničnih elementov** in znanja z vrsto strokovnih predavanj. Poleg tega je pojasnila sklad tehnologij, ki se uporablja v sistemu e-CODEX, in tehnične specifikacije za **gostiteljsko okolje, dostopno po spletu**. Prenos vseh elementov je bil zaključen 30. novembra 2023, vključno z orodjem za zahtevke za podporo ITSM, orodjem za upravljanje konfiguracije, priključkom in prehodom. Predprodukcijsko okolje je bilo pripravljeno 8. decembra 2023, tj. po uspešnih testih s konzorcijem Me-CODEX III.

Agencija eu-LISA in konzorcij sta Komisiji 8. decembra 2023 predložila **skupno zahtevo za razglasitev uspešnega zaključka postopka predaje/prevzema**. Komisija je 7. maja 2024 uradno razglasila dokončanje postopka predaje in prevzema, eu-LISA pa je 3. junija 2024 prevzela odgovornost za sistem e-CODEX ⁽⁶⁷⁾.

Ključni kazalniki uspešnosti

⁶⁵ Več informacij je na voljo na namenskem [spletišču e-CODEX](#) na javnem spletišču agencije eu-LISA.

⁶⁶ Na podlagi uradne izjave Komisije iz maja 2024 bo agencija eu-LISA 3. junija 2024 uradno prevzela odgovornost za sistem e-CODEX.

⁶⁷ [Izvedbeni sklep Komisije \(EU\) 2024/1272](#) z dne 7. maja 2024 o razglasitvi dokončanja postopka predaje in prevzema sistema e-CODEX (UL L, 14.5.2024).

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Skladnost z zahtevami glede ravni storitev	100 %	drugo: prevzem ni bil dokončan <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Postopek prevzema sistema e-CODEX	
Predaja in poznejše vzdrževanje sistema e-CODEX običajno poslovanje EPD, datum uvedbe: 2023	Uresničeno: ■ dokončanje dejavnosti predaje/prevzema, vključno z dokončnim oblikovanjem skupnega dokumenta o predaji in časovnega načrta prevzema s Komisijo in konzorcijem me-CODEX; ■ strokovna predavanja za prenos znanja, izvedena v sodelovanju s konzorcijem me-CODEX, o arhitekturi podjetja in infrastrukture, varnosti sistema, prehodu, priključku, orodju za upravljanje konfiguracije in osrednji testni platformi ter zasnovi poslovnega sodelovanja; ■ delo v zvezi s postopkom za oblikovanje in upravljanje digitalnih postopkovnih standardov (DPS); ■ predložitev poročila o prevzemu: Komisiji je bilo predloženo 30. junija 2023, v njem pa so bile podrobno opisane dejavnosti, ki so se izvajale med postopkom prevzema ⁽⁶⁸⁾; ■ vzpostavitev okolja za gostovanje sistema e-CODEX; ■ zagotovitev razvojnih virov in delovanja storitev, vključno z izbiro osebja; ■ pripravljen osnutek priročnika za uporabo za uporabnike sistema e-CODEX; ■ ustanovljeni organi za upravljanje sistema e-CODEX: prvi sestanek svetovalne skupine je potekal 17. januarja 2023, sestanek odbora za upravljanje programov pa 18. januarja 2023.

2.3. Interoperabilnost

Učinkovito upravljanje evropske notranje varnosti in zunanjih meja je odvisno od zmožnosti informacijskih sistemov za izmenjavo podatkov in informacij. Da bi agencija eu-LISA olajšala sodelovanje med nacionalnimi organi po vsej Evropi, je zadolžena za razvoj arhitekture interoperabilnosti za sodelujoče informacijske sisteme EU, ki jih upravlja: tj. SIS, VIS, Eurodac, SVI, ETIAS in ECRIS-TCN. Ko bo arhitektura interoperabilnosti začela delovati, bo omogočila agilnejše in učinkovitejše zagotavljanje storitev skupnosti PNZ, hkrati pa bo okrepila notranjo varnost EU ⁽⁶⁹⁾.

Arhitektura interoperabilnosti bo zajemala naslednje elemente:

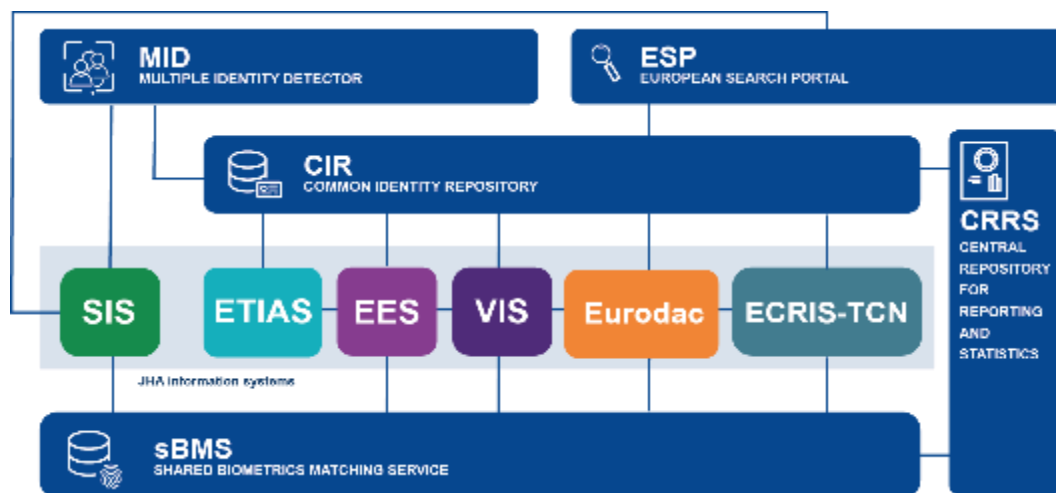
- **evropski iskalni portal (ESP)**, ki pooblaščenim uporabnikom omogoča, da z enkratnim iskanjem pridobijo rezultate iz vseh informacijskih sistemov na področju PNZ, za katere imajo pooblastilo za dostop;
- **skupno odložišče podatkov o identiteti (CIR)** zagotavlja skupno mesto za podatke o identiteti, podatke o potni listini in biometrične podatke oseb, registriranih v sistemih SVI, VIS, ETIAS, Eurodac in ECRIS-TCN;
- **detektor več identitet (MID)** ustvarja in shranjuje povezave med podatki v različnih informacijskih sistemih EU, da bi odkril več identitet, in sicer z dvojnimi namenoma olajšanja preverjanj identitete za dobroverne potnike in boja proti identitetnim prevaram;
- **skupna storitev za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (skupna BMS)** za preverjanje biometričnih podatkov posameznika v različnih sistemih;

Agencija poleg tega razvija **centralni register za poročanje in statistične podatke (CRRS)**, ki bo zagotavljal medsystemske statistične podatke in analitično poročanje o vseh informacijskih sistemih na področju PNZ za namene politike, operativne namene ter namene izboljšanja kakovosti podatkov.

⁶⁸ Posodobljena različica je bila poslana januarja 2024 na podlagi skupne zahteve in zahteve Komisije.

⁶⁹ Svet PNZ je 19. oktobra 2023 potrdil predlagano novo časovnico za uvedbo in interoperabilnost informacijskih sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev, tj. **novi časovni načrt interoperabilnosti**. Več informacij je na voljo na spletni strani [z glavnimi rezultati zasedanja Sveta za pravosodje in notranje zadeve 19. in 20. oktobra 2023](#).

Slika 2. Arhitektura interoperabilnosti za področje PNZ

2.3.1. Skupna storitev za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (skupna BMS)

Skupna storitev za ugotavljanje ujemanja biometričnih podatkov (skupna BMS), v kateri se shranjujejo biometrične predloge, pridobljene iz podatkov, shranjenih v skupnem odložišču podatkov o identiteti (CIR) in sistemu SIS, bo omogočila poizvedbe na podlagi biometričnih podatkov v različnih informacijskih sistemih na področju PNZ, s čimer bo postala eden največjih biometričnih sistemov na svetu. Kot taka predstavlja enega od temeljev sistema EU za notranjo varnost in upravljanje meja.

KLJUČNI POUDARKI

- Junija je bila zagotovljena izdaja skupne BMS v skladu z najnovejšo različico programske opreme in novo različico integracijskega sloja.

Izvajanje

Agencija je leta 2023 nadaljevala z razvojem sistema skupne BMS. Konec januarja je bila skupna BMS po težavah s stabilnostjo platforme za testiranje skladnosti nameščena v vseh **okoljih za testiranje skladnosti in začnih okoljih**, s čimer je postala na voljo vsem državam članicam. Agencija je nadaljevala z namestitvijo programskih rešitev za predprodukcijske in produkcijske platforme, da bi lahko leta 2024 nadaljevala preostale dejavnosti testiranja (vključno s testiranjem migracije podatkov VIS), ki so bile odložene zaradi nedostopnosti testnih okolij zaradi odvisnosti od skupnih elementov sistema SVI.

Junija je agencija zagotovila **izdajo skupne BMS v skladu z najnovejšo različico programske opreme** in novo različico integracijskega sloja. Ta izdaja je bila vključena v tok minimalnega proizvoda SVI. Vendar bo trenutna različica skupne BMS posodobljena v skladu z začetkom delovanja sistema SVI.

Vzporedno se je eu-LISA osredotočila na razvoj funkcij skupne BMS, povezanih z migracijami in prenovami sistemov, pri čemer je nadaljevala z **migracijo podatkov** iz različnih sistemov na področju PNZ, da bi omogočila meddomensko identifikacijo, ter z razširitvijo CIR in MID za področje pravosodja. Poleg tega se je pripravljala **na migracijo podatkov VIS v skupno BMS** in nadaljevala z izvajanjem orodij za migracijo podatkov VIS. Leta 2023 je začela z vajo od konca do konca, selitev v produkcijo pa je načrtovana za leto 2024.

Ker je za **testiranje natančnosti** skupne BMS potrebna uporaba pravih biometričnih podatkov, se je eu-LISA o uporabi pravih podatkov VIS posvetovala z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov (ENVP). Mnenje, ki ga je podal ENVP, agenciji eu-LISA omogoča, da nadaljuje s podsklopom podatkov o prstnih odtisih in podobi obraza v sistemu VIS.

Agencija je v sodelovanju s Švedsko zaključila **pilotni projekt uporabniškega programskega kompleta skupne BMS za sistem VIS**, ki obsega zbiranje ocene kakovosti, izračunane med vsakim poskusom zajema (za prstne odtise in podobe obraza) za vsako vlogo za izdajo vizuma, da bi ugotovila, ali dogovorjene mejne vrednosti kakovosti omogočajo nemoten postopek zajema na nacionalnih mejah, ne da bi povzročile neobvladljivo veliko število ponovnih zajemov, ter ocenila vpliv preverjanj kakovosti med postopkom zajema podatkov. Analiza je pokazala, da bi strategija kakovosti, ki se uporablja v uporabniškem programskem kompletu skupne BMS, izboljšala postopek zajemanja na delovnih postajah za vloge za izdajo vizuma, saj bi se osredotočila le na zapise VIS, ki jih je treba ponovno zajeti. Pilotni projekt je potrdil tudi splošno kakovost zbirk podatkov o kakovosti podobe obraza, hkrati pa je skrajšal čas zajema podobe obraza.

Razvoj biometričnega portfelja

Agencija eu-LISA je leta 2023 še naprej razvijala svoj portfelj biometričnih podatkov s spremljanjem raziskav ter vlaganjem v inovacijske dejavnosti in ciljne rešitve za povečanje kakovosti različnih vidikov biometričnih rešitev, hkrati pa je svojim deležnikom zagotavljala hitro in visokokakovostno podporo. V okviru stalnih prizadevanj za standardizacijo kakovosti podatkov v vseh sistemih PNZ je v tesnem sodelovanju s Skupnim raziskovalnim središčem Komisije **začela izvajati nov mednarodni standard kakovosti za sledi prstnih odtisov** (latentni prstni odtisi). Kot prvi te vrste je pomemben dosežek za izboljšanje interoperabilnosti sistemov PNZ.

Biometrija je za agencijo ključno prednostno področje, zato si prizadeva postati mednarodno priznan strokovnjak na področju biometrije in upravljanja identitete. V ta namen je dejavno prispevala k delu pododbora ISO za biometrijo ⁽⁷⁰⁾ in spremljala razvoj ustreznih standardov po vsem svetu. V tej vlogi je **predložila predlog za novo metriko kakovosti sledi prstnih odtisov** za spodbujanje standardizacije na mednarodni ravni in izboljšanje storitev, ki jih ponuja. Predlog, ki je pomemben tudi v okviru sistemov SIS in Prüm, je prejel znatno podporo in utrl pot novemu standardu ISO. To je pomemben dosežek za izboljšanje interoperabilnosti vseh sistemov na področju PNZ, ki jih upravlja agencija eu-LISA, pa tudi za preprečevanje vezanosti na dobavitelje in izboljšanje prenosljivosti biometričnih proizvodov med okvirnimi pogodbami/dobavitelji.

Poleg tega je agencija v sodelovanju z nemškim zveznim uradom za informacijsko varnost (BSI) predlagala standard za kakovost podobe obraza – odobritev standarda z odprtokodno knjižnico (tj. Open-Source Face Image Quality ali OFIQ) bo pomemben mejnik za biometrično skupnost, saj bo omogočila uporabo odprtokodnega, brezplačnega, poštenega in učinkovitega algoritma za izračun kakovosti podobe obraza.

V okviru svojega dejavnega prispevka k prizadevanjem ISO na področju biometrije je eu-LISA konec junija v Talinu gostila sestanke delovnih skupin pododbora. Delovne skupine so znatno napredovale pri več mednarodnih standardih, ki so zelo pomembni za agencijo, npr. skupni besednjak, ocenjevanje kakovosti, testiranje biometričnih lastnosti in biometrični identifikacijski sistemi.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Stroški projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Časovnica projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	ni doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Obseg projekta	brez odstopanja	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno vzdrževanje skupne BMS	
Vzdrževanje skupne BMS običajno poslovanje	Prelomno: ■ ni se začelo izvajati zaradi zamud pri začetku delovanja sistema SVI.
Biometrični podatki kot storitev (Baas) običajno poslovanje	Uresničeno: ■ izboljšanje kakovosti storitev, podpore deležnikov in mednarodnega ugleda; ■ usposabljanja za evropske partnerske agencije, npr. CEPOL.
Razvoj in izboljšave portfelja biometričnih podatkov običajno poslovanje	Uresničeno: ■ sodelovanje v fokusni razpravi Europolu o <i>biometriji na področju kazenskega pregona</i> v februarju, sodelovanje na biometričnem simpoziju v oktobru; ■ študija ustvarjanja reprezentativnih sintetičnih naborov podatkov o prstnih odtisih in podobah obraza (vključno s simulacijo parov iz istega vira) za zmanjšanje odvisnosti od resničnih biometričnih podatkov; ■ sodelovanje z ameriškim inštitutom za standarde in tehnologijo (National Institute of Standards and Technology – NIST); ■ delavnica o kakovosti podob obraza, organizirana v sodelovanju z NIST in Evropskim združenjem za biometrijo (v novembru); ■ načrtovanje na visoki ravni prihodnjega orodja za merjenje natančnosti med osnovnimi poslovnimi sistemi in znotraj njih samih.

⁷⁰ ISO/IEC JTC 1/SC 37 je pododbor za standardizacijo Mednarodne organizacije za standardizacijo (ISO), katerega naloga je standardizacija generičnih biometričnih tehnologij v podporo interoperabilnosti in izmenjavi podatkov med informacijskimi sistemi ter aplikacijami.

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Nadaljnje spremljanje in prispevek k prizadevanjem delovne skupine ISO SC37 običajno poslovanje	Uresničeno: ■ prireditve srečanja za standardizacijo biometrije v skladu s standardi ISO; ■ prispevanje k pripravi novega standarda kakovosti za latentne sledi prstnih odtisov (ISO/IEC 29794-12), oceno kakovosti prstnih odtisov (ISO/IEC 29794: prstni odtisi, podobe obraza in po novem tudi sledi prstnih odtisov) in podob obraza (ISO/IEC 29794-5), predstavitev (ISO/IEC 30107) in preobrazbo (ISO/IEC 20059), testiranje uspešnosti biometrične identifikacije in poročanje o njej (ISO/IEC 19795, vključno z razlikami med demografskimi skupinami za preprečevanje pristranskosti, kar je potrebno za pravičnost) in biometrične sisteme identifikacije (ISO/IEC 9868, subjekti pasivnega zajemanja); ■ sprotne analize in oblikovanje rešitev za izvajanje testiranja točnosti za biometrične operacije na področju interoperabilnosti ter kazenskega pregona.
Izvedba skupne BMS	
Dokončanje izvedbe BMS/skupne BMS za SVI projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2024: ■ odprava težav s stabilnostjo platforme za testiranje skladnosti; ■ dokončana namestitvev komponent strojne opreme; ■ namestitvev programskih rešitev za predprodukcijske in produkcijske platforme v teku; ■ priprave orodij in postopkov; ■ posodobljene ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov; ■ podpora Komisiji pri pripravi izvedbenih aktov in priročnika o interoperabilnosti.
Vzpostavitev biometričnih funkcij, uvedenih s prenovo sistema VIS, v skupni BMS projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Poteka: ■ priprave na izdajo in migracijo podatkov v teku; ■ odprava težav s stabilnostjo platforme za testiranje skladnosti; ■ dokončana namestitvev komponent strojne opreme; ■ namestitvev programskih rešitev za predprodukcijske in produkcijske platforme v teku; ■ priprava orodij in postopkov, začetek posodabljanja nabora migracijskih orodij.
Razvoj sistema ECRIS-TCN v skupni BMS projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2025: ■ testiranje do razpoložljivosti sistema ECRIS-TCN in skupnega odložišča podatkov o identiteti.
Funkcionalna integracija SIS in skupne BMS ter migracija biometričnih podatkov za interoperabilnost projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka: ■ izvajanje v teku, dokončanje zahtev in zasnove; ■ priprave na izvedbo naslednje izdaje.
Funkcionalna integracija sistema Eurodac in skupne BMS ter migracija podatkov projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2026: ■ dejavnost se še ni začela, saj se čaka na sprejetje prenovljene uredbe Eurodac.
Replikacija podatkovne zbirke prstnih odtisov Europol v skupno BMS (prva faza) projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Drugo: ■ po vrsti tehničnih in poslovnih razprav z Europolom je bil projekt ocenjen kot nepotreben ter vrnjen Europolu.
Učinek detektorja MID na skupno BMS projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2026: ■ sprotne analize učinka detektorja MID na sporazum o ravni storitve skupne BMS; ■ strategija za točnost postopkov biometrične identifikacije v okviru detektorja MID.

2.3.2. Elementi interoperabilnosti (ESP, CIR, MID) in CRRS

Poleg skupne BMS arhitekturo interoperabilnosti EU na področju PNZ sestavljajo še **evropski iskalni portal** (ESP), **skupno odložišče podatkov o identiteti** (CIR), **detektor več identitet** (MID) in **centralni repozitorij za poročanje in statistiko** (CRRS).

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA je novembra zaključila razvoj in tovarniško testiranje sprejemljivosti **prve večje izdaje minimalnega proizvoda za ESP, CIR in CRRS**, ki v celoti podpira potrebe sistema ETIAS.

Izvajanje

Leta 2023 je eu-LISA nadaljevala z izvajanjem elementov interoperabilnosti ESP, CIR in MID ter CRRS. Ker so na izvajanje vplivale zamude pri razvoju sistema SVI, je agencija spremenila časovnico in v skladu s časovnim načrtom interoperabilnosti določila, da bo arhitektura interoperabilnosti dokončana leta 2026, zadnje nadgradnje in spremembe pa so načrtovane za leto 2027.

Marca 2023 je bila podpisana prva pogodba, ki je zajemala **pripravo na testiranje**. Vzporedno se je začelo delo v zvezi s testnimi okolji, ki podpirajo notranje testiranje ESP, CIR in CRRS. Novembra je eu-LISA zaključila razvoj in tovarniško testiranje sprejemljivosti prve večje izdaje za ESP, CIR in CRRS, ki v celoti podpira potrebe sistema ETIAS. Agencija je napredovala tudi pri mehanizmu MID in se pripravlja na prvo izdajo minimalnega proizvoda proti koncu leta 2024. Do konca leta 2023 je eu-LISA podpisala pogodbi za testiranje interoperabilnosti v okviru drugega vala (funkcionalno in nefunkcionalno testiranje sistemskih rešitev za elemente interoperabilnosti) in podporo za testiranje sistema ETIAS (testiranje skupnih sistemskih rešitev).

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Stroški projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Časovnica projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	ni doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>
Obseg projekta	brez odstopanja	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o projektih.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projekt/neprojekt naloge	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Izvajanje elementov interoperabilnosti	
Izvajanje interoperabilnosti (podpora dejavnostim končnega prevzema sistema za ESP, CIR, MID in CRRS) projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – nov datum uvedbe: ESP, CIR in CRRS v letu 2025, MID v letu 2027: ■ dejavnosti vzdrževanja za zasnovo na visoki ravni, odložišče zahtev in rezultate na področju varnosti s poudarkom na ključnih elementih, tj. dokument o arhitekturi programske opreme, podrobne specifikacije zasnove; ■ posodobljeni kontrolni dokumenti vmesnika interoperabilnosti (ICD), vključno z najnovejšimi spremembami izvedbenih aktov o povezovanju podatkov in profilov ESP; ■ začetek zbiranja zahtev in ocenjevanja učinka centralnega orodja MID za reševanje rumenih povezav; ■ tovarniški testi sprejemljivosti so bili izvedeni za prve večje izdaje (ESP, CIR, CRRS); ■ nadaljevanje interakcije ESP, CIR, MID in CRRS s SIS, VIS, SVI, ETIAS in ECRIS-TCN v okviru priprav na četrti val; ■ podpora Komisiji pri pripravi izvedbenih/delegiranih aktov in priročnika o interoperabilnosti.

3. Raziskave in inovacije

V naslednjem razdelku je predstavljen pregled dejavnosti agencije eu-LISA na področju raziskav in inovacij za dodatno krepitev zmogljivosti za nadaljnji razvoj in nadgradnjo informacijskih sistemov.

3.1. Raziskave in inovacije

Agencija dejavno spremlja najnovejši raziskovalni in tehnološki razvoj, da bi dodatno izboljšala svojo operativno odličnost in učinkovitost informacijskih sistemov na področju PNZ v svoji pristojnosti, hkrati pa krepí strokovno znanje za nadaljnje zagotavljanje dodane vrednosti deležnikom.

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA je aprila na 11. mednarodni delavnici o biometriji in forenziki (IWBF) v Barceloni predstavila svoj **prvi znanstveni raziskovalni članek**, in sicer **obsežno študijo o kakovosti podatkov o prstnih odtisih**.
- Agencija je organizirala dve uspešni okrogli mizi o industriji, eno o **kibernetski odpornosti** in drugo s poudarkom na **digitalizaciji pravosodja**.

Spremljanje raziskav in tehnologije

Agencija je še naprej spremljala raziskave in tehnološke inovacije ter spodbujala standardizacijo, da bi zagotovila stalen razvoj informacijskih sistemov na področju PNZ. Usklajevala je tudi svoje dejavnosti ozaveščanja z industrijo in akademskimi krogi na področju digitalizacije ter inovacij.

Leta 2023 je začela pripravljati novo **raziskovalno strategijo**, da bi zagotovila bolj strukturiran pristop v skladu s svojimi strateškimi cilji. Strategija je bila skupaj s časovnim načrtom za obdobje 2024–2027 pripravljena v posvetovanju z različnimi deležniki in bo sprejeta leta 2024. Poleg tega je pripravila **poročilo o spremljanju raziskav in tehnologije v zvezi z upravljanjem identitete na področju potovanj in migracij**, ki bo objavljeno leta 2024.

V letu 2023 je še naprej spremljala izvajanje **časovnega načrta za standardizacijo za namene kakovosti podatkov** ter Delovni skupini Sveta za izmenjavo informacij na področju PNZ (IXIM) predložila 4. in 5. poročilo o napredku. Še posebej je bila dejavna pri **standardizaciji biometrije**, pri čemer je prispevala k delu pododbora Mednarodne organizacije za standardizacijo za biometrijo. Aprila je na 11. mednarodni delavnici o biometriji in forenziki (IWBF) v Barceloni predstavila svoj **prvi znanstveni raziskovalni članek**, in sicer **obsežno študijo o kakovosti podatkov o prstnih odtisih** ⁽⁷¹⁾.

Še naprej je prispevala tudi k **okvirnemu programu EU za raziskave in inovacije**, pri čemer je Komisijo in Izvajalsko agencijo za raziskave podpirala pri izvajanju okvirnega programa Obzorje Evropa z ocenjevanjem predlogov projektov o biometriji za mejne kontrole ⁽⁷²⁾. Poleg tega je sodelovala pri tekočih raziskovalnih in inovacijskih projektih, ki jih financira Komisija, s Skupnostjo za evropske raziskave in inovacije na področju varnosti (CERIS) ter tudi s širšo akademsko in strokovno skupnostjo s predstavitvami na konferencah in dogodkih, npr. na srečanju na področju varnostnih raziskav Security Research Event (SRE) za leto 2023 ⁽⁷³⁾.

Agencija eu-LISA je še naprej dejavno prispevala k **evropskemu inovacijskemu vozlišču za notranjo varnost** ⁽⁷⁴⁾, in sicer tako, da je v sekretariat vozlišča, ki ga gosti Europol, napotila uslužbenca. Sodelovala je pri več projektih vozlišča, prispevala k prvemu poročilu vozlišča o šifriranju in se strinjala, da bo predsedovala grozdu vozlišča o biometriji.

Za spodbujanje izmenjave mnenj ter predstavitev novih tehnologij, proizvodov in storitev je nadaljevala svoje dejavnosti ozaveščanja z organiziranjem **polletnih okroglih miz o industriji**, ki širši skupnosti zagotavljajo forum za razpravo o izzivih, vrzelih v zmogljivostih in možnih praktičnih rešitvah:

- prva okrogla miza v letu 2023 se je osredotočila na krepitev **kibernetske odpornosti informacijskih**

⁷¹ J. Galbally et al. (2023), *Fingerprint quality per individual finger type: A large-scale study on real operational data* (Kakovost prstnih odtisov po posameznih vrstah prstov: obsežna študija realnih operativnih podatkov), 11. mednarodna delavnica o biometriji in forenziki (IWBF), april 2023, str. 1–6.

⁷² Razpis za zbiranje predlogov „Beyond the state-of-the-art, biometrics on the move for border checks“ (Nove tehnologije za biometrično preverjanje v okviru mejnih kontrol, ki presegajo najsodobnejšo biometrijo na poti), (HORIZON-CL3-2023-BM-01-03).

⁷³ SRE 2023: *Societal transformation, digitalisation and climate change – a new paradigm for security research?* (Družbena preobrazba, digitalizacija in podnebne spremembe – nova paradigma za varnostne raziskave?), oktober 2023.

⁷⁴ Več informacij je na voljo na spletišču [evropskega inovacijskega vozlišča za notranjo varnost](#).

sistemov. Dogodek je potekal junija v Stockholmu na Švedskem, osebno se ga je udeležilo približno 100 udeležencev, prek spleta pa več kot 160 udeležencev iz več kot 30 držav sveta;⁷⁵

- druga okrogla miza o industriji, organizirana novembra v Madridu v Španiji v sodelovanju s španskim predsedstvom Sveta EU. To je bil **prvi dogodek eu-LISA, posvečen področju pravosodja**, ki je bil osredotočen na **digitalizacijo pravosodja** in je predstavil praktične rešitve za izzive, s katerimi se srečujejo pravosodni organi v državah članicah. Dogodka so se udeležili deležniki iz 30 držav po vsem svetu; več kot 110 udeležencev se je dogodka udeležilo osebno, skoraj 200 pa prek spleta (⁷⁶).

Poleg tega je agencija podprla Evropsko združenje za biometrijo (EAB) pri organizaciji njegove letne konference o raziskovalnih projektih, ki je bila osredotočena na upravljanje identitete in biometrične tehnologije na področju notranje varnosti (⁷⁷), pri čemer je imela izvršna direktorica Agnès Diallo na dogodku osrednji govor.

Agencija je še naprej razvijala tudi svoje zmogljivosti na področju **umetne inteligence**. Da bi izboljšala razpoložljivost infrastrukture in skrajšala čas izpadov, je zaključila projekt za potrditev koncepta za rešitev na podlagi umetne inteligence za napovedno analitiko za opredelitev napak ter obnovitev svoje informacijske infrastrukture in omrežij.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Vzpostavitev projektov za potrditev koncepta	vsaj en projekt za potrjevanje koncepta se je začel do sredine leta 2023, drugi pa se še načrtuje	doseženo Vir: delovna skupina za umetno inteligenco.

3.2. Krepitev zmogljivosti: poročanje in usposabljanje

Agencija eu-LISA zagotavlja redna usposabljanja o delovanju in uporabi informacijskih sistemov EU na področju PNZ, ki jih prilagaja določenim potrebam končnih uporabnikov in opredeljenim vrzelim v znanju. Poleg tega objavlja tudi poročila o tehnični učinkovitosti sistemov PNZ in zbirne statistične podatke o njihovi uporabi.

Statistični podatki in poročanje

Naloga agencije je pripraviti in objaviti poročila o uspešnosti ter združene statistične podatke o uporabi in tehničnem delovanju informacijskih sistemov na področju PNZ, ki so v njeni pristojnosti. Te informacije se uporabljajo tudi v **schengenskem barometru plus**, ki ga je Komisija razvila za boljše situacijsko zavedanje in zmogljivosti na področju napovedovanja na ravni EU.

Leta 2023 je eu-LISA objavila **letna statistična poročila** za SIS (⁷⁸) in Eurodac (⁷⁹), **letna poročila o uspešnosti** o delovanju Eurodaca (⁸⁰) in **SIS II**.⁸¹ Marca je objavila nov seznam **imenovanih organov** z dostopom do sistema SIS (vključno z uradi SIRENE) (⁸²), ki je bil dvakrat posodobljen (avgusta in novembra). Seznam organov v okviru Eurodaca je bil posodobljen in v maju objavljen na njenem spletišču (⁸³).

Da bi agencija eu-LISA izpolnila obveznosti poročanja, ki izhajajo iz prenovljenih uredb SIS, je od držav članic zbrala četrletne podatke ter julija in oktobra zadevnim deležnikom zagotovila **četrletne statistične podatke**.

Usposabljanje za države članice

Agencija je še naprej zagotavljala namensko usposabljanje za države članice o tehničnem delovanju sistemov na področju PNZ, ki jih je prilagajala potrebam in vrzelim v znanju, ki so jih opredelili končni uporabniki, ter ohranjala odlično raven zadovoljstva. Leta 2023 je **izvedla 41 dejavnosti usposabljanja** (v živo in na spletu), vključno s 17 dejavnostmi, ki prvotno niso bile načrtovane, vendar so bile organizirane kot odziv na nastajajoče

⁷⁵ *Looking Ahead. Ensuring the cyber resistance of the EU's IT systems against emerging threats* (Pogled v prihodnost: zagotavljanje kibernetске odpornosti informacijskih sistemov EU proti nastajajočim grožnjam), junij 2023, Stockholm, Švedska.

⁷⁶ *Digitalisation of Justice: Turning Challenges into Opportunities* (Digitalizacija pravosodja: spreminjanje izzivov v priložnosti), november 2023, Madrid, Španija.

⁷⁷ Sporočilo za javnost agencije eu-LISA o [soorganiziranju konference o raziskovalnih projektih združenja EAB za leto 2023](#), september 2023.

⁷⁸ [Letno statistično poročilo za sistem SIS II za leto 2022 in informativni list SIS II](#), februar 2023.

⁷⁹ [Letno statistično poročilo za sistem Eurodac za leto 2022 in informativni list Eurodac](#), maj 2023.

⁸⁰ [Letno poročilo za sistem Eurodac za leto 2022 in informativni list](#), avgust 2023.

⁸¹ [Tehnično poročilo o delovanju sistema SIS II za obdobje 2021–2022 in informativni list](#), december 2023.

⁸² Seznami pristojnih organov so bili objavljeni v [Uradnem listu Evropske unije](#), letnik 66, C 85, 7.3.2023.

⁸³ [Seznam imenovanih organov v sistemu Eurodac za leto 2023](#), maj 2023.

potrebe, ki so jih poudarile države članice.

V dejavnostih usposabljanja eu-LISA je leta 2023 sodelovalo skupaj več kot **4 110 oseb**, kar je največ doslej. Za dostop do spletnega sistema agencije za upravljanje učenja je bilo ustvarjenih več kot 780 novih računov in zabeleženih skoraj 3 000 novih vpisov v spletno usposabljanje. Agencija eu-LISA je v podporo **uvedbi prenovljenega sistema SIS** in ob pomoči lokalnih uradov SIRENE junija organizirala usposabljanja v živo v Sofiji (novi sistem SIS za SIRENE) in novembra v Vilni (novi sistem SIS AFIS za SIRENE). Agencija je uporabila nov pristop (z uporabo simulacijske vaje ob podpori države gostiteljice). Glede na odlične rezultate in povratne informacije, ki jih je prejela od udeležencev, namerava agencija nadaljevati s tem novim pristopom.

Čeprav se dejavnosti usposabljanja, ki se osredotočajo na več sistemov, v času priprav na prihajajočo interoperabilnost sistemov krepijo, so bila glavna prizadevanja za usposabljanje usmerjena v dokončanje sklopa spletnih tečajev z osnovnimi informacijami o vseh sistemih, ki jih upravlja ali razvija eu-LISA⁽⁸⁴⁾. Ti tečaji so na voljo vsem novozaposlenim, ki se želijo naučiti osnov o določenem sistemu. Agencija eu-LISA je leta 2023 posodobila osnovne tečaje za prenovljena sistema SIS in SIRENE.

Agencija je v letu 2023 redno posodabljala **letni načrt usposabljanja**, tako da je po potrebi dodajala nove dejavnosti usposabljanja, hkrati pa je na podlagi posodobljenih časovnih razporedov dobave novih sistemov prilagodila načrt usposabljanja. Izvedeni so bili trije sestanki z **nacionalnimi kontaktnimi točkami za usposabljanje**, in sicer marca prek spleta za predstavitev načrta usposabljanja za leto 2023, junija pa za predstavitev vmesnega poročila in letne analize potreb po usposabljanju. Na oktobrskem letnem srečanju v Talinu v Estoniji, ki je potekalo v hibridnem načinu s fizično udeležbo, so bile obravnavane dejavnosti za leto 2023 in osnutek načrta usposabljanja za leto 2024. Poleg tega sta nacionalni kontaktni točki iz Francije in Finske izmenjali prakse usposabljanja, pri čemer sta poudarili, kako dejavnosti ter vire agencije eu-LISA vključujeta v svoja nacionalna programa.

Za eu-LISA je bil pomemben mejnik **prenovljen sistem za upravljanje učenja**. Konec junija je bila predstavljena nova, lažje dostopna in uporabniku prijazna platforma za spletno učenje. Nova platforma ponuja spletne vire za usposabljanje, ki so posebej oblikovani za države članice, ter zagotavlja neprekinjen dostop do znanja in gradiva za usposabljanje. To je bistven element strategije usposabljanja, saj danes 96 % udeležencev usposabljanja eu-LISA obiskuje spletne tečaje.

Agencija je tesno sodelovala z agencijama CEPOL in Frontex pri zagotavljanju skupnih tečajev usposabljanja in izmenjavi strokovnega znanja na področjih skupnega interesa z 28 prispevki, zlasti s poudarkom na sistemih SVI in ETIAS.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Zadovoljstvo z usposabljanji	povprečna ocena nad 4 (na lestvici od 1 do 6)	doseženo: 5,34 <i>Vir: ocene usposabljanj.</i>

Schengenska ocenjevanja

Učinkovito delovanje schengenskega območja temelji na kompleksnem regulativnem in političnem okviru ter upravljanju. Da bi agencija eu-LISA zagotovila ustrezno izvajanje schengenskega pravnega reda, zagotavlja svoje strokovno znanje in izkušnje kot opazovalka pri **schengenskih ocenjevanjih**, ki se osredotočajo na sodelovanje SIS/SIRENE in skupno vizumsko politiko (vključno z VIS). Nato strokovnjaki eu-LISA prispevajo k naknadnim ocenjevalnim poročilom.

Leta 2023 je eu-LISA sodelovala pri petih schengenskih ocenjevanjih na kraju samem za SIS/SIRENE v Litvi (maja), na Finskem (junija), v Latviji in na Cipru (oktobra) ter v Estoniji (novembra). Za vsako od teh ocenjevanj je organizirala poseben spletni seminar za ocenjevalno skupino, ki je običajno potekal teden dni pred obiskom na kraju samem. Agencija se je oktobra udeležila tudi usposabljanja, ki ga je organiziral CEPOL na Češkem.

V zvezi z ocenjevanjem skupne vizumske politike (vključno s sistemom VIS) je agencija eu-LISA leta 2023 podprla štiri ocenjevanja na kraju samem v konzularnih uradih: v zvezi s Španijo (februarja v Ekvadorju in Santu Domingu), Finsko (junija v Združenih arabskih emiratih), Litvo (junija v Kazahstanu in Armeniji) ter Hrvaško (decembra v Turčiji in Južni Afriki). Poleg tega je podprla letno usposabljanje na področju vizumske politike, ki ga je oktobra v Turčiji organizirala Komisija.

Poleg tega je eu-LISA prispevala k tematskemu schengenskemu vrednotenju, ki je bilo osredotočeno na prihajajoči promet s prepovedanimi drogami, tako da je pomagala pri pripravi vprašalnika, analizirala prispevke držav članic ter pomagala pri obiskih na kraju samem v pristaniščih v Belgiji, Franciji in Nemčiji (oktobra).

⁸⁴ Posnetek agencije eu-LISA o [predstavitvi osnovnih tečajev](#).

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Spremljanje raziskav in tehnologije	
Spremljanje raziskav in tehnologije običajno poslovanje	Uresničeno: - spremljanje novih in razvijajočih se tehnologij (iz akademske sfere in industrije); - prvi akademski članek, predstavljen na aprilski konferenci IWBf 2023; - dve okrogli mizi o industriji: kibernetika odpornost (junij) in digitalizacija pravosodja (november); - priprava letnega poročila o spremljanju raziskav in tehnologije na področju upravljanja identitete; - priprava strategije raziskav (posvetovanja z GD za migracije in notranje zadeve, Europolom, centrom EMCDDA ter agencijama Frontex in FRA); - evropsko inovacijsko vozlišče za notranjo varnost: prispevki k skupnim projektom, npr. AP4AI⁽⁸⁵⁾; - Evropski podatkovni prostor na področju PNZ: razvoj novih primerov uporabe in usposabljanje.
Razvoj zmogljivosti umetne inteligence, vključno z ustanovitvijo centra odličnosti običajno poslovanje	Uresničeno: podpora izvajanju projekta za potrjevanje koncepta o umetni inteligenci za operativne dejavnosti.
Podpora pri izvajanju delov okvirnega programa EU za raziskave in inovacije običajno poslovanje	Uresničeno: - prispevanje k srečanju na področju varnostnih raziskav Security Research Event za leto 2023, ki ga je oktobra organiziral GD za migracije in notranje zadeve; - soorganiziranje konference o raziskovalnih projektih Evropskega združenja za biometrijo za leto 2023 v septembru; - prispevek k več dogodkom Skupnosti za evropske raziskave in inovacije na področju varnosti (CERIS), ki jih je organiziral GD za migracije in notranje zadeve⁽⁸⁶⁾; - sodelovanje pri ocenjevanju predlogov na področju notranje varnosti.
Vključevanje ugotovitev raziskav v življenjske cikle aplikacij običajno poslovanje	Uresničeno: - prispevanje k srečanjem delovne skupine agencije eu-LISA za biometrijo; - prispevanje k delu evropskega inovacijskega vozlišča za notranjo varnost: evidentiranje ustreznih projektov ter vrzeli v znanju in zmogljivostih na področju PNZ; časovni načrt za standardizacijo za namene kakovosti podatkov: 4. in 5. poročilo o napredku; - prispevanje k projektu razvoja metrike kakovosti obraza v tesnem sodelovanju s Skupnim raziskovalnim središčem Komisije (JRC).
Usposabljanje za države članice	
Usposabljanje za države članice običajno poslovanje	Uresničeno: - skupno 41 izvedenih dejavnosti usposabljanja (vključno s tečaji v živo in spletnimi tečaji); - posodobitev letnega načrta usposabljanja glede na nove potrebe in izvedba osebnega letnega srečanja z mrežo nacionalnih kontaktnih točk (oktobra); - uvedba prenovljene platforme eu-LISA za učenje in usposabljanje; - sodelovanje z agencijama CEPOL in Frontex pri zagotavljanju skupnih tečajev usposabljanja o uporabi sistemov PNZ in izmenjava strokovnega znanja na področjih skupnega interesa z 28 prispevki k njunim dejavnostim usposabljanja, zlasti s poudarkom na sistemih SVI in ETIAS.
Statistični podatki in poročanje	
Priprava poročil in zbirnih statističnih podatkov o informacijskih sistemih na področju pravosodja in notranjih zadev običajno poslovanje	Uresničeno: - objava zakonsko predpisanih statističnih in tehničnih poročil o delovanju sistemov Eurodac ter SIS II; - priprava in objava seznamov imenovanih organov za sistema SIS in Eurodac; - notranja politika o izmenjavi statističnih podatkov, ki bo predstavljena upravnemu odboru; - zbiranje podatkov za poročilo o tehnični uspešnosti sistema VIS za obdobje 2022–2023; - stalna podpora Komisiji pri pobudah mreže EU za pripravljenost na migracije in krizno upravljanje.
Schengenska ocenjevanja	
Prispevek k schengenskemu ocenjevalnemu mehanizmu	Uresničeno:

⁸⁵ Projekt **Načela odgovornosti za umetno inteligenco (AP4AI)** je eden od petih pilotnih projektov v okviru vozlišča, njegov cilj pa je razviti globalni okvir za odgovornost na področju umetne inteligence pri policijskem delu, varnosti in pravosodju. Več informacij je na voljo na [uradnem spletišču projekta AP4AI](#).

⁸⁶ Več informacij je na voljo na [uradnem spletišču sistema CERIS](#).

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
običajno poslovanje	■ obdelava zahtev Komisije v zvezi s schengenskimi ocenjevanji v določenih rokih; ■ sodelovanje pri petih schengenskih ocenjevalnih vajah za SIS/SIRENE v Litvi (maja), na Finskem (junija), Islandiji (avgusta) in Cipru ter v Latviji (oktobra); ■ sodelovanje pri ocenjevanju skupne vizumske politike (vključno s sistemom VIS), ki poteka v tretjih državah: v Španiji (februarja), na Finskem in v Litvi (junija) ter na Hrvaškem (decembra); ■ sodelovanje pri tematskem schengenskem ocenjevanju s poudarkom na prihajajočem prometu s prepovedanimi drogami s tremi obiski na kraju samem (Belgija, Nemčija in Francija) v oktobru; ■ sodelovanje pri vajah usposabljanja: v zvezi s SIS/SIRENE na Češkem (oktobra) in skupno vizumsko politiko (vključno s sistemom VIS) v Turčiji (oktobra).

4. Infrastruktura in omrežja

Naslednji razdelek vsebuje pregled dejavnosti agencije eu-LISA, povezanih z zagotavljanjem zanesljive infrastrukture za gostovanje vseh sistemov ter omogočanjem varne komunikacije in prenosa podatkov. Agencija mora zagotoviti visoko raven varnosti in neprekinjeno razpoložljivost vseh sistemov na področju PNZ za končne uporabnike na dveh tehničnih lokacijah, eni v Strasbourgu v Franciji in drugi v kraju Sankt Johann im Pongau v Avstriji, ter hkrati zagotavljati tehnične storitve, potrebne za delovanje sistemov, in 24-urno operativno podporo končnim uporabnikom.

4.1. Omrežja

Komunikacijska infrastruktura zagotavlja **varen in zanesljiv prenos podatkov** med sistemi na področju PNZ in njihovimi končnimi uporabniki, tj. državami članicami in ustreznimi agencijami EU. Poleg tega zagotavlja tudi povezavo od točke do točke med glavno tehnično lokacijo agencije v Strasbourgu (centralna enota (CU)) in podporno centralno enoto (BCU) v kraju Sankt Johann im Pongau v Avstriji.

Komunikacijska infrastruktura uporablja **omrežje TESTA-ng** (vseevropske telematske storitve med upravami – nova generacija), ki zagotavlja hrbtenično omrežje, ločeno od javnega interneta⁽⁸⁷⁾. Agencija eu-LISA v omrežju TESTA-ng uporablja tri domene za delovanje sistemov na področju PNZ: domeno SIS za sistema SIS in SIRENE Mail⁽⁸⁸⁾, domeno VIS za sisteme VIS (vključno z VIS Mail⁽⁸⁹⁾), SVI in ETIAS ter domeno EuroDomain za sisteme sistem Eurodac, omrežje DubliNet in sistem ECRIS-TCN⁽⁹⁰⁾. Končni uporabniki se povežejo z vsako domeno posebej (tudi fizično ločeno v prostorih uporabnikov), običajno prek dveh ločenih takoj uporabnih dostopovnih točk (TAP).

KLJUČNI POUDARKI

- Maja 2023 je bila eu-LISA **imenovana za lokalni internetni register** (LIR) in je postala članica regionalnega internetnega registra Evrope.

Operativno upravljanje komunikacijske infrastrukture

Ključni cilj za leto 2023 je bil delovanje komunikacijske infrastrukture v skladu z ustreznimi predpisi in sporazumi o ravni storitve, pri čemer naj bi razpoložljivost komunikacijske infrastrukture SIS in VIS dosegala **99,99 %**.

Za zagotovitev varnosti podatkov sistemov SIS in SIRENE Mail je agencija eu-LISA poleg šifriranja podatkov, ki ga zagotavlja ponudnik storitev TESTA-ng, upravljala drugo raven šifriranja za domeni SIS in VIS, pri čemer je bila njuna raven razpoložljivosti **100 %**.

Po vključitvi Cipra v sistem SIS in zagotovitvi polnega dostopa Hrvaške do sistema VIS je agencija **razširila dostop novih držav članic do sistemov SIRENE Mail in VIS Mail**.

Agencija eu-LISA je vse leto še naprej podpirala države članice z usklajevanjem in upravljanjem prenosa obstoječih takoj uporabnih dostopovnih točk na nove lokacije podatkovnih centrov, nameščanjem novih in razgradnjo starih takoj uporabnih dostopovnih točk. Zagotovila je upravljanje omrežnih storitev in dovodne spremembe, ki so potrebne za sestavne dele omrežja, da bi se vzdrževala in razvijala infrastruktura TESTA-ng ter zagotovila neprekinjeno delovanje. Agencija je zlasti **okrepila odpornost omrežja TESTA-ng** z izboljšanjem vstopnih linij na svojih operativnih lokacijah in v nekaterih državah članicah.

⁸⁷ Komisija upravlja pogodbo z zasebnim ponudnikom storitev, ki upravlja **omrežje TESTA-ng**. Komisija je leta 2018 začela priprave na nadgradnjo okvirne pogodbe za omrežje TESTA, kar bi moralo privedi do zasnove in vzpostavitve novih storitev komunikacijske infrastrukture v letu 2023. Vendar je aprila obvestila agencijo o preklicu postopka, saj je podpredsednik Sodišča odredil, naj Komisija ne podpiše pogodbe, saj je bilo ugotovljeno, da razmere resno in negativno vplivajo na program TESTA. Potekajo razprave s Komisijo za zagotovitev neprekinjenega poslovanja, dokler ne bo vzpostavljena nova infrastruktura omrežja TESTA.

⁸⁸ **SIRENE Mail** je komunikacijski mehanizem, ki ga nacionalni uradi SIRENE uporabljajo za dopolnilne podatke v zvezi z razpisi ukrepov v SIS.

⁸⁹ **VIS Mail** je mehanizem za izmenjavo informacij, ki ga nacionalni vizumski organi uporabljajo za vpogled v vloge za izdajo schengenskega vizuma.

⁹⁰ Agencija bo elemente interoperabilnosti uporabljala v okviru vseh treh domen.

Nadgradnja in razvoj komunikacijske infrastrukture

Maja 2023 je agencija eu-LISA dosegla pomemben mejnik, ko je bila **imenovana za lokalni internetni register** (LIR) in postala članica regionalnega internetnega registra Evrope. Agencija lahko zdaj naslove IP kot ponudnik storitev razdeli končnim uporabnikom ali jih uporabi za svojo infrastrukturo. V podporo tej dejavnosti je eu-LISA pridobila bistvene internetne vire (npr. številko avtonomnega sistema, naslovne bloke IPv6 in IPv4) za povezavo z internetom in zagotavljanje javnih storitev na področju PNZ, npr. spletnih storitev SVI/ETIAS.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Razpoložljivost prostranega omrežja (za sistema SIS in VIS) ⁽⁹¹⁾	≥ 99,99 %	doseženo: 99,99 % <i>Vir: sporazumi o ravni storitve in četrtletna poročila o uspešnosti omrežja TESTA.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno upravljanje komunikacijske infrastrukture	
Operativno upravljanje komunikacijske infrastrukture običajno poslovanje	Uresničeno: ■ upravljanje komunikacijske infrastrukture, obravnavanje zahtevkov in incidentov; ■ upravljanje sprememb komunikacijske infrastrukture, vključno z novimi takoj uporabnimi dostopovnimi točkami, premiki in nadgradnjo zmogljivosti teh točk ter raznolikostjo linij; ■ upravljanje rešitev druge ravni šifriranja za SIS in VIS, vključno z osvežitvijo rešitve druge ravni šifriranja za VIS; ■ Hrvaška je bila dodana v VIS Mail, Ciper pa v SIRENE Mail; potekajo priprave za dodajanje Frontexa; ■ načrtovanje elementov za nove sisteme in elementov interoperabilnosti; ■ nadzor in upravljanje pogodb ter proračunov za tekoči razvoj omrežja s strani ponudnika omrežja TESTA za SVI (vključno s spletnimi storitvami), skupno BMS in interoperabilnost VIS-SVI; ■ konfiguracije in namestitve za infrastrukturo osnovnega sistema SVI, VIS in skupno BMS, vključno z nacionalnimi enotnimi vmesniki in internetnim območjem; ■ povezovanje sistema SVI s komunikacijsko infrastrukturo sistema VIS za začetek testov z državami članicami.
Korektivno vzdrževanje in spremljanje centralizirane infrastrukture, ki gosti VIS Mail in SIRENE Mail običajno poslovanje	Uresničeno: ■ spremljanje infrastrukture sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev 24 ur na dan in 7 dni v tednu; ■ zagotavljanje manj obsežnega adaptivnega vzdrževanja; ■ podaljšanje licenc, vzdrževanje strojne opreme in komercialne standardne programske opreme.
Nadgradnja in razvoj komunikacijske infrastrukture	
Načrtovanje zmogljivosti omrežja in operativnih izboljšav projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka: ■ dokončanje zasnove na visoki ravni in popisa materiala (elementi, navodila, zahteve); ■ zahteva za ponudbe je bila poslana.

4.2. Podatkovna centra

Podatkovna centra agencije, centralna enota v Strasbourgu v Franciji in podporna centralna enota v kraju Sankt Johann im Pongau v Avstriji, predstavljata infrastrukturo, ki fizično gosti vse obsežne informacijske sisteme, ki jih upravlja eu-LISA, ter vse druge operativne in neoperativne sisteme, potrebne za razvoj ali testiranje. Kot taka predstavljata osnovna sredstva agencije in sta ključnega pomena za izvajanje njenega mandata.

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA je uvedla namensko **orodje za upravljanje infrastrukture podatkovnih centrov**, da bi povečala učinkovitost optimizacije infrastrukture in upravljanja z energijo.

⁹¹ Kazalnik uspešnosti domene EuroDomain je v pristojnosti Generalnega direktorata Komisije za digitalne storitve (DIGIT).

Operativno upravljanje podatkovnega centra

Leta 2023 je bil ključni cilj zagotoviti visoko razpoložljiv podatkovni center v skladu s sporazumom o ravni storitve. Agencija je sprejela vse potrebne ukrepe, da bi obe enoti še naprej delovali neprekinjeno, kar je prispevalo k visoki ravni delovanja sistema, zlasti k **razpoložljivosti 24 ur na dan in 7 dni v tednu** ⁽⁹²⁾. Agencija eu-LISA je na obeh lokacijah pregledno upravljala dostop do podatkovnega centra in dobave za vse deležnike prek namenske spletne storitve.

Agencija eu-LISA je v letu 2023 vzdrževala kritična sredstva, objekte in opremo v popolnem stanju ter izboljšala njihovo splošno storitveno zmogljivost in nadgradljivost. Zlasti je začela razgradnjo starejših sistemov, da bi zmanjšala odvisnost od fizičnega dostopa do podatkovnih centrov in olajšala dostop na daljavo. V ta namen sta bila vmesniška podpora storitvam in upravljanje postopkov postopoma dovoljena za vsa operativna okolja sistemov ter tehnične infrastrukture.

Agencija je za podporo operacijam in projektom še naprej razvijala in izvajala pristop storitev podatkovnega centra k centralizaciji operativnega upravljanja, spremljanja in načrtovanja zmogljivosti osnovne informacijske infrastrukture, ki jo uporabljajo sistemi na področju pravosodja in notranjih zadev. Da bi povečala svojo operativno učinkovitost, je eu-LISA uvedla namensko **orodje za upravljanje infrastrukture podatkovnih centrov**, ki vključuje več modulov, kot sta optimizacija infrastrukture in upravljanje energije.

Nadgradnja in razvoj podatkovnih centrov

Da bi dosegla dodatne ali začasne medpomnilniške zmogljivosti za prihodnje potrebe po zmogljivosti, je eu-LISA še naprej optimizirala in reorganizirala svoja podatkovna centra s strukturiranim ožičenjem in spreminjanjem razporeditve stoja za optimizacijo hlajenja. Da bi optimizirala prostor v podatkovnem centru v Strasbourgu, je agencija ocenila vse električne napeljave. Napredovala je tudi pri pripravi na **prihodnji modularni podatkovni center** v Strasbourgu, ki naj bi zagotovil dodatno medpomnilniško zmogljivost, potrebno za prihodnje posodobitve glavne razporeditve podatkovnega centra. Modularni podatkovni center bo zagotovil 50-odstotno povečanje zmogljivosti za gostovanje novih sistemov na področju PNZ.

Agencija je uvedla in izboljšala tudi spremljanje porabe električne energije, saj je omogočila individualno odčitavanje porabe električne energije in obremenitve opremljenih stoja. Dodatno je izpopolnila celotno nastavitve spletnega **sistema za nadzor okolja** z omrežjem brezžičnih senzorjev temperature, vlage in tlaka v podatkovnem centru. V podporni centralni enoti v kraju Sankt Johann im Pongau je v tesnem sodelovanju z avstrijskimi organi povečala razpoložljivo hladilno zmogljivost s prilagoditvijo hidravlike in črpalk ter drugimi posodobitvami.

Poleg tega je eu-LISA še naprej zagotavljala storitve gostovanja za podporne sisteme agencije Frontex in Agencije EU za azil (EUAA) v skladu z ustreznimi dvostranskimi sporazumi ter zagotovila podporo v 35 oziroma 20 primerih.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Razpoložljivost podporne centralne enote	podporna centralna enota deluje 24 ur na dan vse dni v tednu	delno doseženo <i>Vir: orodje za spremljanje SM9.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno upravljanje podatkovnega centra	
Operativni in tekoči stroški podporne centralne enote običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje stalnega vzdrževanja podporne centralne enote; ■ nadzor dostopa prek namenskih spletnih storitev, vključno s spremljanjem dobave in registracijo; ■ zagotavljanje podpore avstrijskim organom pri pravočasnem izvajanju tehnične/organizacijske rešitve za izpolnitev bistvenih zahtev glede zmogljivosti.
Utrditev fizične omrežne infrastrukture običajno poslovanje	Uresničeno:

⁹² Storitve se izvajajo. Zaradi postopnega uvajanja novih poslovnih sistemov se povečuje povpraševanje po zmogljivostih lokacij. Glede na potreben čas za izvedbo se trenutno še vedno izvajajo začasni ukrepi, sprejeti v skladu z upravljavskimi odločitvami.

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
	■ izboljšanje splošne kakovosti in uspešnosti storitev; ■ posodabljanje in izboljševanje kritične fizične infrastrukture ob ohranjanju njene neprekinjene razpoložljivosti, zlasti za produkcijsko okolje (PRD); ■ prenos starih instalacij na dobro dokumentirano strukturirano ožičenje, identifikacija in odstranitev velikega števila starih kablov in monofaznih odklopnikov, s čimer se omogoči prostor za nove projekte z večjimi zahtevami po moči; ■ novo orodje za upravljanje infrastrukture podatkovnih centrov: integracija podatkov, vključno s 3 025 sredstvi, vneseni leta 2023.
Nadgradnje in razvoj podatkovnega centra	
Operativne dejavnosti, razvoj in izboljšave centralne enote in podporne centralne enote običajno poslovanje	Uresničeno: ■ podpora deležnikom pri napovedovanju in načrtovanju vseh dejavnosti; ■ tehnični pregledi po izvedbi kot storitev za zagotavljanje skladnosti s standardi; ■ podpiranje projektov v zvezi s standardi ter zakonskimi in regulativnimi obveznostmi; ■ sodelovanje z upravljanjem sredstev pri ugotavljanju stroškov storitev; ■ namestitev infrastrukture za načrt neprekinjenega poslovanja končana oktobra 2023.

4.3. Skupna platforma (CSP) ⁽⁹³⁾

Skupna platforma je nadgradljiva, agilna in standardizirana infrastrukturna platforma, ki zagotavlja osnovne tehnične storitve, potrebne za delovanje vseh informacijskih sistemov, ki jih upravlja agencija eu-LISA ⁽⁹⁴⁾. Z uporabo najmodernejših tehnologij zagotavlja z viri gospodaren okvir, s katerim se racionalizirajo razvojne in operativne naloge (z uvajanjem, usmerjenim v razvoj in delovanje), hkrati pa ponuja visoko stopnjo avtomatizacije za upravljanje infrastrukture (infrastruktura kot koda).

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija je zagotovila neprekinjeno delovanje in zagotavljanje storitev **skupne platforme**.
- Vzpostavila je kontejnersko platformo na kraju samem, da bi z avtomatizacijo skrajšala čas dobave, ter vzpostavila cevovod CI/CD (neprekinjena integracija, dobava in uvedba), da bi izboljšala učinkovitost in čas uvedbe novih aplikacij.
- Agencija je uvedla **celovito platformo v oblaku** za testiranje in preverjanje tehnologij v oblaku za gostovanje ustreznih delovnih obremenitev.

Operativno upravljanje infrastrukture

Glavni cilj v letu 2023 je bil zagotoviti neprekinjeno delovanje omrežja in infrastrukture agencije z zagotavljanjem korektivnega vzdrževanja (vključno z vzdrževanjem izključno strojne opreme in podaljšanjem licenc za komercialno programsko opremo) ter upravljanjem dostopa do sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev prek varnega omrežja za upravljanje. Agencija eu-LISA je v letu 2023 uspešno **vzdrževala skupno platformo**, ki zagotavlja storitve vsem osnovnim poslovnim sistemom – skupna platforma je bila še naprej v celoti na voljo, vse težave pa so bile rešene v okviru ciljev, opredeljenih v ustreznih sporazumih o ravni storitve. Poleg tega je eu-LISA zagotavljala **adaptivno vzdrževanje v cikličnih izdajah**, pri čemer je vse sisteme posodabljala in natančno ocenila vse potrebne zamenjave.

Da bi se odzvala na potrebo po nadaljnji rasti ter učinkovitejši sestavi, zagotavljanju in delovanju gostovanja osnovnih poslovnih sistemov, je eu-LISA začela izvajati **pobudo za pametno gostovanje**, ki uvaja nove koncepte in tehnologije za gostovanje obsežnih informacijskih sistemov s poudarkom na načelih nadgradljivosti, trajnostnosti, stabilnosti, varnosti in suverenosti. To vključuje **vzpostavitev kontejnerske platforme na kraju samem**, da bi z avtomatizacijo znatno skrajšala čas dobave, ter **vzpostavitev cevovoda CI/CD** (neprekinjena integracija, dobava in uvedba), da bi izboljšala učinkovitost procesa uvedbe in skrajšala čas, potreben za uvedbo novih aplikacij. Agencija bo to uporabila za izgradnjo in uvedbo sistema ETIAS, elementov interoperabilnosti in prihodnjih sistemov.

Poleg tega je agencija eu-LISA sodelovala pri **celoviti platformi v oblaku** (CCP), da bi testirala in preverila uporabo tehnologij v oblaku za gostovanje ustreznih delovnih obremenitev. Oblikovala je tudi **cevovod za**

⁹³ Prej imenovana **skupna infrastruktura (CSI)**.

⁹⁴ Skupna platforma trenutno gosti več manjših sistemov (npr. SIRENE Mail in VIS Mail) ter vse nove sisteme (npr. VIS za SVI, skupno BMS).

V prihodnje bo gostila vse sisteme skupaj z vsemi drugimi platformami, ki so v pristojnosti agencije.

graditev za mobilne aplikacije, ki je potreben za ustvarjanje aplikacij za nove sisteme.

Agencija je nadaljevala tudi z izvajanjem nacionalnih enotnih vmesnikov SVI (NUI) v državah članicah ter internetnega območja za sisteme SVI, ETIAS in e-CODEX.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Čas potrditve incidenta	produkcijska okolja (CU/BCU): kritično/visoko: < 10 minut; zmerno/nizko < 30 minut druga okolja (CU/BCU): kritično/visoko < 15 minut; zmerno/nizko < 60 minut	doseženo Vir: orodje SM9.
Čas reševanja incidentov	produkcijska okolja : kritično < 4 ure, visoko < 8 ur, zmerno < 6 dni, nizko < 30 dni druga okolja : kritično < 4 ure, visoko < 8 ur, zmerno < 8 delovnih dni, nizko < 1 mesec	doseženo Vir: orodje SM9.
Razpoložljivost sistema/storitve	predprodukcijska okolja : 99,50 % produkcijska okolja : 99,99 %	doseženo Vir: orodje SM9.

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativno upravljanje	
Korektivno vzdrževanje in spremljanje komponent centralizirane skupne infrastrukture, ki gostijo osnovne poslovne sisteme običajno poslovanje	Uresničeno: - spremljanje systemske infrastrukture 24 ur na dan, 7 dni v tednu, vključno z manj obsežnim adaptivnim vzdrževanjem; - izvedena je bila migracija na novega izvajalca podpore pri vzdrževanju; - podaljševanje licenc, vzdrževanje strojne opreme in komercialne programske opreme.
Korektivno vzdrževanje in spremljanje centralizirane infrastrukture, ki gosti sistem e-CODEX običajno poslovanje	Poteka: - uvajanje testnega okolja; - skorajšnje uvajanje produkcijskega sistema.
Korektivno vzdrževanje in spremljanje centralizirane infrastrukture, ki gosti sistem ECRIS običajno poslovanje	Poteka: - načrtovanje infrastrukture v pripravi; - opredeljena infrastrukturna platforma.
Korektivno vzdrževanje in spremljanje centralizirane infrastrukture, ki gosti sistem SVI običajno poslovanje	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2024: - opredeljena infrastrukturna platforma; - uvajanje predprodukcijskih in testnih okolij v teku.
Korektivno vzdrževanje in spremljanje centralizirane infrastrukture, ki gosti sistem Eurodac običajno poslovanje	Uresničeno: - spremljanje infrastrukture 24 ur na dan in 7 dni v tednu; - manjše adaptivno vzdrževanje in osvežitev strežnika.
Korektivno vzdrževanje in spremljanje centralizirane infrastrukture, ki gosti skupno BMS običajno poslovanje	Poteka – nov datum uvedbe v letu 2024: - opredeljena zasnova infrastrukturne platforme; - uvajanje predprodukcijskega in produkcijskega okolja v teku.
Korektivno vzdrževanje in spremljanje centralizirane infrastrukture, ki gosti sistem VIS običajno poslovanje	Uresničeno: - spremljanje infrastrukture 24 ur na dan in 7 dni v tednu, zagotavljanje manj obsežnega adaptivnega vzdrževanja; - migracija na novega izvajalca vzdrževanja; - podaljševanje licenc, vzdrževanje strojne opreme in komercialne programske opreme.
Razvoj, osvežitev in adaptivno vzdrževanje centralizirane infrastrukture, ki gosti osnovne poslovne sisteme običajno poslovanje	Uresničeno: - spremljanje infrastrukture 24 ur na dan in 7 dni v tednu, zagotavljanje manj obsežnega adaptivnega vzdrževanja; - podaljševanje licenc, vzdrževanje strojne opreme in komercialne programske opreme.
Operativno upravljanje infrastrukture sistema za upravljanje konfiguracije običajno poslovanje	Uresničeno: - vzdrževanje in posodabljanje podatkovne zbirke za upravljanje konfiguracij (CMDB), vključno z vključitvijo novih popisov osnovnih poslovnih sistemov; - zagotavljanje poročil in statističnih podatkov o upravljanju konfiguracije; - zaključek več neizvedenih revizijskih priporočil.

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Upravljanje infrastrukturnih operacij v zvezi z dostopom do operativnih platform (storitve EUWS) običajno poslovanje	Uresničeno: ■ posodobljena infrastruktura za delovne postaje končnih uporabnikov; ■ zagotavljanje končnih točk delovnih postaj končnih uporabnikov in povezanih storitev; ■ uvajanje rešitve VNP (varen oddaljen dostop) v okviru SERENA.
Podaljšanje vzdrževanja Oraclevih licenc za osnovne poslovne sisteme (CBS) običajno poslovanje	Uresničeno: ■ ustrezno podaljšana licenca za vzdrževanje podatkovnih zbirk; ■ migracija sistema SIS na novo tehnologijo podatkovnih zbirk, pri čemer se izvaja nadaljnja nadgradnja; ■ zagotovljena skupna kontejnerska platforma za sistema ETIAS in ECRIS-TCN ter interoperabilnost.

5. Neposredna podpora operacijam

V naslednjem razdelku je podan pregled podpore, ki se zagotavlja za operativno upravljanje sistemov na področju PNZ. To vključuje zagotavljanje varnosti in neprekinjenega poslovanja ter zagotavljanje osnovnih informacijskih storitev, kot sta upravljanje poslovnih odnosov in prehod storitev. Te dejavnosti skupaj zagotavljajo zanesljive in stroškovno učinkovite rešitve in storitve za države članice ter druge uporabnike informacijskih sistemov EU na področju pravosodja in notranjih zadev.

5.1. Varnost in neprekinjeno poslovanje

Agencija stalno spremlja in upravlja varnostna tveganja ter zagotavlja, da so vzpostavljeni varnostni ukrepi za informacijske sisteme, ki jih upravlja, učinkoviti, ustrezno izvedeni in se upravljaajo, vključno s stalnim izboljševanjem ukrepov za kibernetško varnost.

KLJUČNI POUDARKI

- Oktobra 2023 je bila uspešno izvedena **vaja iz vnovične vzpostavitve delovanja sistema VIS po nepredvidljivih dogodkih**.
- Agencija je ustanovila **skupino za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti (CSIRT)**.

Leta 2023 je bil poudarek na zagotavljanju, da se pri vsakem informacijskem sistemu, vključno s poslovnimi sistemi, dostopnimi po spletu, uporablja pristop „**obrambe v globino**“ na podlagi ocene tveganja, v skladu s katerim agencija izvaja ravni varnostnih ukrepov za zagotavljanje odpornosti proti incidentom in kibernetiskim napadom.

Da bi zagotovili pravočasno prepoznavanje **kibernetiskih groženj** in odzivanje nanje, agencija eu-LISA upravlja in vzdržuje platformo za spremljanje varnosti, načrt za kibernetiske varnostne incidente, priročnike za odzivanje in ureditev 24-urnega dežurstva. Agencija za prepoznavanje kibernetiskih groženj za svoje informacijske sisteme in odzivanje nanje prav tako upravlja sistem za upravljanje varnostnih informacij in dogodkov v sodelovanju s CERT-EU (skupino za odzivanje na računalniške grožnje za EU). Na tem področju je bil zaradi vse pogostejših dejavnosti kibernetiskega vojskovanja nekaterih nacionalnih državnih akterjev glavni poudarek na krepitvi obrambne pripravljenosti agencije. Ob podpori in smernicah CERT-EU je agencija še naprej izboljševala svoj položaj na področju kibernetiske varnosti, krepila svojo kibernetško obrambo ter povečevala zmogljivosti za odkrivanje kibernetiskih operacij in hitro odzivanje nanje.

Agencija se je leta 2023 osredotočila tudi na krepitev in nadgradnjo **varnostnega okvira ter postopkov** za obsežne informacijske sisteme in komunikacijska omrežja, ki jih upravlja eu-LISA. V okviru **operativnega upravljanja** informacijskih sistemov na področju PNZ je stalno spremljala in upravljala varnostna tveganja ter preizkušala in krepila varnostne kontrole, da bi zagotovila **učinkovito varnostno stanje**. Glede na trenutno agresijo Rusije proti Ukrajini je zagotovila stalno spremljanje varnostnih groženj, pri čemer se je osredotočila zlasti na hibridne grožnje. Geopolitični položaj je bil skrbno proučen tudi zaradi geografske porazdelitve agencije eu-LISA v štirih državah članicah EU (Estonija, Francija, Avstrija in Belgija), pri čemer so bile stopnje ogroženosti zelo različne, predvsem fizične in kibernetiske. Agencija je hkrati še naprej izboljševala svoj sistem za upravljanje neprekinjenega poslovanja in organizacijsko odpornost, da bi ustrezno obravnavala morebitne moteče incidente ter zagotovila neprekinjenost storitev. V zvezi s tem je bil glavni poudarek na pripravah (cilji in scenariji) za vajo iz vnovične vzpostavitve delovanja sistema VIS po nepredvidljivih dogodkih, ki je bila organizirana oktobra 2023. V vaji je sodelovalo več kot 120 oseb (70 od njih kot igralcev), vključno z agencijo ENISA, šestimi državami članicami in ponudnikom storitev TESTA-ng (več informacij je na voljo v razdelku o Vizumskem informacijskem sistemu).

Sestavni del razvoja **novih informacijskih sistemov** je zagotavljanje, da je njihova varnost vgrajena in privzeta. Leta 2023 je bil poudarek na pridobivanju varnostnih zahtev, ki bodo vodile razvoj **krovne varnostne arhitekture** za informacijske sisteme na področju PNZ. Agencija eu-LISA se je ukvarjala tudi z referenčnim **modelom poslovne varnostne arhitekture** za sisteme na področju PNZ. Poleg tega je izvajala dejavnosti varnostnega testiranja v zvezi s SVI, VIS in skupno BMS, pri čemer je integrirala vse potrebne zmogljivosti varnostnega testiranja (orodja in zmogljivosti) v cevovodu agencije DevSecOps (razvoj, varnost in operacije).

Agencija je leta 2023 napredovala pri **izvajanju priporočil v zvezi z varnostjo** iz več revizij in ocen (npr. revizija IAS v zvezi z informacijsko varnostjo za leto 2020, inšpekcijski pregled ENVP v zvezi z Eurodacom) ter iz prejšnjih vaj na področju varnosti in neprekinjenega poslovanja, ki so potekale v sodelovanju z državami članicami.

Agencija eu-LISA je sprejela več standardov in smernic za izboljšanje svojega sistema **upravljanja informacijske varnosti**. V zvezi z obvladovanjem varnostnih tveganj je dokončala ocene tveganja, varnostne načrte in načrte neprekinjenega poslovanja za Eurodac, SVI in skupno BMS. Poleg notranjih strokovnjakov so te načrte pregledali tudi strokovnjaki za varnost iz Komisije, držav članic in agencije Frontex v okviru mreže varnostnih uradnikov (SON). Poleg tega je agencija eu-LISA Agenciji Evropske unije za azil (EUAA) zagotovila strokovno znanje in posebno tehnično podporo za pripravo vaje kriznega upravljanja mreže JHAAN v septembru 2023. To je bilo prvič, da so vse agencije na področju PNZ sodelovale v skupni vaji na področju kibernetске varnosti.

Agencija je z drugimi agencijami in institucijami EU še naprej izmenjevala znanje in najboljše prakse o zadevah, povezanih z neprekinjenim poslovanjem, zlasti v okviru ruske agresije proti Ukrajini. Da bi bila agencija eu-LISA na tekočem z najnovejšimi varnostnimi vprašanji, sodeluje v pobudah medinstitucionalne skupine za varnostno usposabljanje in ozaveščanje ter z mrežo varnostnih uradnikov (SON). Agencija je maja organizirala 17. srečanje mreže SON v Italiji, ki je bilo osredotočeno na vrste groženj EU, najnovejše izzive na področju kibernetске varnosti in regulativni razvoj, oktobra pa 18. srečanje v Talinu, ki je bilo osredotočeno na odpornost na področju kibernetске varnosti s poudarkom na trendih in grožnjah na področju umetne inteligence. Poleg tega se je delovna skupina agencije za varnost IT v skladu z varnostnimi predpisi eu-LISA o zaščiti komunikacijskih in informacijskih sistemov sestala vsaka dva meseca, da bi izmenjala najnovejše informacije o zadevah, povezanih z varnostjo.

V skladu s sklepi Komisije o postopku sodelovanja za zagotavljanje interoperabilnosti sistemov na področju PNZ je agencija ustanovila **skupino za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti** (CSIRT) ⁽⁹⁵⁾. Da bi še bolj okrepila svoje zmogljivosti za obvladovanje varnostnih incidentov, se je eu-LISA dejavno posvetovala tudi s svetovalno skupino za interoperabilnost ter zagotovila predsedovanje in sopredsedovanje skupini za sodelovanje v okviru NIS 2 v procesu oblikovanja svojega postopka za sodelovanje pri varnostnih incidentih in smernic za izvajanje. V zvezi s tem agencija je eu-LISA dejavno prispevala k **dvema zakonodajnim predlogoma**, ki ju je Komisija predložila marca 2022 za izboljšanje **informacijske varnosti** ⁽⁹⁶⁾ in **kibernetске varnosti** ⁽⁹⁷⁾ v institucijah, organih, uradih ter agencijah EU.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
% izvedenih zakonsko določenih varnostnih ciljev	100 %	doseženo <i>Vir: pregledna plošča za zagotavljanje varnosti, poročila o izvajanju.</i>
Odstotek ocen varnostnih tveganj, opravljenih glede sistemov (zasnova, razvoj, produkcija)	100 %	doseženo <i>Vir: pregledna plošča za zagotavljanje varnosti.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Varnost in neprekinjeno poslovanje	
Upravljanje storitve informacijske varnosti običajno poslovanje	Uresničeno: ■ upravljanje zahtevkov, ukrepov, težav, dogodkov, opozoril, incidentov in s tem povezanih nadaljnjih ukrepov; ■ spremljanje ranljivosti in varnostnega stanja infrastrukture; ■ izvajanje ocen ranljivosti.
Zagotavljanje neprekinjenega operativnega poslovanja običajno poslovanje	Uresničeno: ■ model poslovne varnostne arhitekture za sisteme na področju PNZ; ■ skupina za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti (CSIRT); ■ prispevki k mreži varnostnih uradnikov (SON), mreži varnostnih uradnikov na področju PNZ (JHASON), delovni skupini za informacijsko varnost, pilotnemu projektu agencije ENISA o uredbi o kibernetски varnosti; ■ zagotavljanje strokovnega znanja agenciji EUAA (predsedovanje mreži JHAAN v letu 2023) za izvedbo vaje kriznega upravljanja 2023 v septembru.

⁹⁵ Izvedbena sklepa Komisije [C(2021) 6663 in C(2021) 6664 z dne 16. septembra 2021] o določitvi specifikacij postopka sodelovanja v zvezi z varnostnimi incidenti, ki vplivajo ali bi lahko vplivali na delovanje elementov interoperabilnosti ali na razpoložljivost, celovitost in zaupnost podatkov, v skladu s členom 43(5) Uredbe (EU) 2019/817 in členom 43(5) Uredbe (EU) 2019/818.

⁹⁶ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o **informacijski varnosti** v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije (COM(2022) 119 final).

⁹⁷ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi ukrepov za **visoko skupno raven kibernetске varnosti** v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije (COM(2022) 122 final).

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativne storitve na področju informacijske varnosti, zanesljivosti in kibernetske varnosti običajno poslovanje	Uresničeno: Zagotavljanje informacijske varnosti: ■ izvajanje ustreznih priporočil Službe za notranjo revizijo in ENVP; ■ opredelitev varnostnih zahtev za arhitekturo interoperabilnosti; ■ testiranje varnostnih zahtev glede na nove sisteme na področju PNZ; ■ izvajanje načrtovanih ocen tveganja; ■ izboljšanje varnostnega okvira agencije eu-LISA. Varnostne operacije in odziv: ■ zagotavljanje varnosti za vse sisteme na področju PNZ, ki jih upravlja eu-LISA; ■ razvoj procesov/mehanizmov: za spremljanje varnosti, upravljanje incidentov, varno konfiguracijo in utrjevanje, stalno upravljanje ranljivosti in popravkov; ■ izvajanje ugotovitev in priporočil v okviru zunanjih revizij ter inšpekcijskih pregledov. Kibernetska varnost: ■ upravljanje kibernetske varnosti za ublažitev kibernetskih groženj; ■ povečanje stopnje zrelosti kibernetske varnosti v skladu s smernicami CERT-EU, mednarodnimi standardi in dobro prakso; ■ skupina za odzivanje na incidente na področju računalniške varnosti (CSIRT); ■ priprave na akreditacijo zmogljivosti za spremljanje kibernetske varnosti, odzivanje na varnostne incidente in sodelovanje skupine CIRT v skladu s postopkom TF-Introducer; ■ redne teoretične vaje za kibernetsko varnost z modro in rdečo skupino ter za odzivanje na incidente; ■ nov varnostni pristop na podlagi praks DevSecOps za zaščito tehnologij, ki temeljijo na računalništvu v oblaku; ■ upravljanje varnostnih informacij in dogodkov (SIEM).
Skupna vaja iz vnovične vzpostavitve delovanja po nepredvidljivih dogodkih za sistema VIS in SVI projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Uresničeno: ■ dejavnost v zvezi s sistemom VIS v oktobru 2023 (področje uporabe se je nanašalo samo na sistem VIS, saj sistem SVI še ni operativen).

5.2. Sistemske operacije

Agencija za zagotavljanje stalne razpoložljivosti informacijskih sistemov na področju PNZ, ki so v njeni pristojnosti, vsem končnim uporabnikom sistemov zagotavlja podporne storitve prek službe eu-LISA za pomoč uporabnikom, ki deluje 24 ur na dan in vse dni v tednu. Služba za pomoč uporabnikom je odgovorna za obravnavo zahtevkov za storitev (standardni postopki) ter usklajevanje reševanja incidentov (prekinitve storitev) in težav (preiskava temeljnih vzrokov). Za učinkovite operativne dejavnosti agencija vzdržuje tudi **orodja za upravljanje informacijskih storitev (ITSM)**.

KLJUČNI POUDARKI

- Ankete o zadovoljstvu strank so dosledno kazale pozitiven trend na področju kakovosti storitev in leta 2023 dosegle skupno oceno zadovoljstva **97,3 %**.
- Agencija je zagotavljala celovito nenehno podporo za vse produkcijske sisteme, s čimer je zagotovila stabilnost in neprekinjeno delovanje skozi vse leto.

Operativna podpora

Glavni cilj v letu 2023 je bil zagotoviti **stalno in visokokakovostno podporo na prvi in drugi ravni za končne uporabnike sistema**. V poročevalskem obdobju je služba eu-LISA za pomoč uporabnikom obravnavala 1 404 zahtevke za storitev in 2 336 incidentov v zvezi z vsemi delujočimi sistemi na področju PNZ. Končni uporabniki sistema so predložili skupno 1 019 zahtevkov za podporo, dodatnih 2 681 zahtevkov za podporo pa je bilo predloženih interno, bodisi med rutinskim spremljanjem sistemov bodisi s strani izvajalcev na kraju samem.

Preglednica 1. Število incidentov in zahtevkov za storitev, obravnavanih v letu 2023.

	SIS	VIS	Eurodac	Skupaj
Incidenti ⁽⁹⁸⁾	1230	403	703	2336
Odprti s strani držav članic	184	83	308	575
Odprti interno	1 046	320	395	1 721
Zahtevki za storitev	864	206	334	1 404
Odprti s strani držav članic	172	75	197	444
Odprti interno	692	131	137	960

Preglednica 2. Razčlenitev incidentov po prednostnih stopnjah obravnave in sistemih.

Prednostna stopnja obravnave ⁽⁹⁹⁾	SIS	VIS	Eurodac	Skupaj
Nizka	149	120	91	360
Zmerna	902	255	552	1 709
Visoka	170	28	53	251
Kritična	9	0	7	16
Skupaj	1 230	403	703	2 336

V poročevalskem obdobju je bil SIS med lokacijami zamenjan štirikrat, VIS trikrat, Eurodac pa dvakrat. Kljub nekaj kritičnim incidentom so zanesljivi procesi in učinkovito sodelovanje med podpornimi ekipami agencije in drugimi operativnimi ekipami ter zunanjimi izvajalci zagotovili dobro raven razpoložljivosti sistemov za skupnost na področju pravosodja in notranjih zadev. Operativna podpora je poleg tega sodelovala pri pripravi zapletenih novih izdaj (npr. prenovljenega sistema SIS) in začela usposabljanje za nove sisteme (npr. SVI, skupna BMS).

Orodja za operativne storitve

Drugi cilj za leto 2023 je bil zagotoviti **učinkovito spremljanje sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev**, ki jih upravlja agencija eu-LISA. V ta namen se je agencija osredotočila na nadaljnji razvoj potrebnih orodij za izboljšanje odzivnosti in kakovosti podpore na prvi in drugi ravni, in sicer orodja za upravljanje informacijskih storitev (ITSM), e-priročnika za upravljalce (eOPM) ter sistema za upravljanje dogodkov.

Orodje ITSM je bilo dodatno okrepljeno z izvajanjem novih zahtev končnih uporabnikov in novih delovnih postopkov v skladu s prečnim operativnim modelom. V pričakovanju konca življenjske dobe sedanjega orodja (SM9) je agencija začela izvajati nov **sistem za upravljanje dogodkov**, ki bo zagotavljal celovit poenostavljen pregled nad informacijsko krajino eu-LISA, pri čemer bo z uporabo algoritmov umetne inteligence in strojnega učenja omogočil opazovanje celotnega sklada.

Kar zadeva **orodje eOPM**, je agencija eu-LISA zaključila študijo za nadomestitev „doma izdelanega“ orodja, ki nima zagotovljene podpore in ga služba eu-LISA za pomoč uporabnikom trenutno uporablja za komuniciranje z državami članicami SIS. Novo rešitev je mogoče zlahka razširiti na vse sisteme na področju pravosodja in notranjih zadev, ki jih agencija upravlja zdaj in tudi v prihodnje.

Po prevzemu odgovornosti za vzdrževanje **statističnega orodja SIS**, ki pripravlja in oblikuje javna poročila sistema, je agencija izdala novo različico, ki je skladna z zahtevami v okviru prenovljene uredbe SIS in vključitvijo Cipra v SIS.

Agencija je dokončala uvajanje **enotne integrirane rešitve za spremljanje (SIMS)**. Služba za pomoč uporabnikom je tako dobila nov mobilni nadzorni zid in dodatna delovna mesta, pripravljena za izvajanje dejavnosti, povezanih z novimi sistemi ter interoperabilnostjo. Agencija je zaključila oceno uvedbe sistema SIMS v podporno centralno enoto in začela uvajati rešitev za lahko spremljanje. Hkrati razmišlja o uporabi infrastrukture VDI, ki jo je uvedla SERENA, da bi zmanjšala fizični obseg delovnih postaj SIMS ter izboljšala upravljanje in uporabniško izkušnjo.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Uspešnost službe eu-LISA za pomoč uporabnikom	≥ 75 %	doseženo: 100 % Vir: poročilo o uspešnosti službe za pomoč uporabnikom.
Zadovoljstvo strank	≥ 80 %	doseženo: 97,33 % SIS: 97 %, VIS: 96 %, Eurodac: 99 % Vir: letna anketa o zadovoljstvu strank.
% držav članic zadovoljnih/ zelo zadovoljnih z opravljeno storitvijo		

Napredek glede na naloge in projekte

⁹⁸ Incident je posamezen nenačrtovan dogodek, ki povzroči motnjo v delovanju storitev; težava je temeljni vzrok enega ali več incidentov.

⁹⁹ Prednostna stopnja obravnave incidenta je določena na podlagi poslovnega vpliva na prizadeto storitev in nujnosti reševanja incidenta.

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Operativna podpora	
Primarna podpora za operativno upravljanje sistemov 24 ur na dan in vse dni v tednu – služba agencije eu-LISA za pomoč uporabnikom običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje primarne podpore končnim uporabnikom sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev 24 ur na dan in vse dni v tednu, vključno z zanesljivo komunikacijo s strankami ter deležniki; ■ aktivno sodelovanje pri pripravi priročnika za upravljavce in standardnega operativnega postopka za SVI (vključno s spletnimi storitvami); ■ usklajevanje priročnikov za upravljavce v vseh naših sistemih za standardizacijo postopkov, zmanjšanje zmede in zagotavljanje visokokakovostne podpore, vključno z določanjem standardov za nove sisteme; ■ prispevek k tehničnemu usposabljanju z državami članicami.
Podpora na drugi ravni za aplikacije za operativno upravljanje osnovnih poslovnih sistemov 24 ur na dan in vse dni v tednu običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje tehnične podpore za delujoče sisteme na področju pravosodja in notranjih zadev 24 ur na dan in vse dni v tednu; ■ sodelovanje pri postavljanju izdaj ter aktivno spremljanje incidentov in težav, povezanih s produkcijskimi okolji; ■ prispevek k pregledu novih sistemov (skupna BMS, SVI, ETIAS, ECRIS, e-CODEX); ■ podpora za uvedbo prenovljenega sistema SIS, vključitev Cipra v SIS in povezava Hrvaške z VIS; ■ selitev obstoječih sistemov na platformo skupne infrastrukture; ■ pregled kakovosti orodja ITSM.
Exadata in Zero Data Loss Recovery Appliance običajno poslovanje	Uresničeno: ■ prehod strojne opreme z X6 na X8: dokončano delo v neprodukcijskih okoljih, produkcija naslednje leto; ■ na ravni programske opreme doseči najnovejšo različico, ki je na voljo za to platformo; ■ začetek migracije podatkovne zbirke SIS AFIS na platformo Exadata; ■ začetek migracije podatkovne zbirke Eurodac na platformo Exadata, zaključek v prihodnjih mesecih.
Orodja za operativne storitve	
Običajno poslovanje običajno poslovanje	Uresničeno: ■ upravljanje virov, tehnično upravljanje orodij, podpora končnim uporabnikom, usposabljanje.
Zamenjava orodja eOPM projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka: ■ nakup in uvedba nove rešitve (Jira podjetja Atlassian) na podlagi rezultatov študije; ■ migracija trenutnega delovnega toka SIS.
Organiziranje dogodkov (nabava, izvajanje in vzdrževanje osnovnega sistema) projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Poteka – z zamudo: izvajanje sistema za upravljanje dogodkov se je začelo konec leta 2023. Zamuda zaradi dolgotrajnega postopka zaposlovanja vodje projekta. ■ Julij 2023: študija o upravljanju dogodkov je zaključena, izvajanje se je začelo; ■ nakup in uvedba sistema za upravljanje dogodkov; ■ podpora zaporednemu vključevanju obstoječih sistemov na področju pravosodja in notranjih zadev.
Operativno poročanje – usposabljanje končnih uporabnikov običajno poslovanje	Preloženo: ■ dejavnost je odvisna od začetka delovanja centralnega registra za poročanje in statistične podatke (CRRS) (z zamudo).
Prehod orodja SM9 na SMAX – potrditev koncepta običajno poslovanje	Uresničeno: ■ študija za izbiro nadomestne rešitve za orodje ITSM.
Prehod orodja SM9 na SMAX – izvedba običajno poslovanje	Preloženo na leto 2024: ■ nakup in uvedba novega orodja ITSM; ■ prehod obstoječih procesov ITSM na novi produkt.
Podpora dobaviteljev pri korektivni adaptivni in razvojni vzdrževanju običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje podpore dobavitelja vsem skrbnikom orodja SM9 pri uvajanju korektivnih, adaptivnih in razvojnih sprememb.

5.3. Prehod storitev

V okviru stalnega razvoja sistemov EU na področju pravosodja in notranjih zadev je ena od ključnih nalog agencije eu-LISA nadzor kakovosti, ki se izvaja z upravljanjem operativnih sprememb, testiranjem, upravljanjem življenjskega cikla aplikacij ter upravljanjem izdajanja in uvajanja.

KLJUČNI POUDARKI

- Agencija eu-LISA je začela izvajati **nabor orodij za analizo poslovnih zahtev**, da bi z avtomatizacijo delovno intenzivnih nalog izboljšala učinkovitost in točnost analize zahtev ter potrjevanja testnih primerov.
- Agencija je sistem VIS4EES (VIS za SVI) uvedla v predproduksijsko okolje z uporabo procesa notranje avtomatizacije agencije eu-LISA na podlagi **cevovodov DevSecOps** (za gradnjo in uvedbo), s čimer je zmanjšala svojo odvisnost od izvajalcev in izboljšala operativno stabilnost.

Glavni cilji v letu 2023 so bili še naprej zagotavljati podporo in vzdrževanje za vse sisteme na področju pravosodja in notranjih zadev in njihovo komunikacijsko infrastrukturo ter za centralizirano infrastrukturo, ki gosti sisteme, skupaj s platformo za upravljanje življenjskega cikla aplikacij. To vključuje nadgradnje sistemov in kritične prenovle ter zagotavljanje stalne operativne podpore državam članicam. Agencija je konsolidirala notranja orodja in procese ter obravnavala izzive, povezane s sprejetjem agilnega pristopa k upravljanju izdaj, sprememb in testov/kvalifikacij. V okviru projekta življenjskega cikla razvoja sistema (SDLC) je eu-LISA dokončala zbiranje zahtev in potrditev koncepta za **nabor orodij za analizo poslovnih zahtev** ter začela z izvajanjem, kar bo izboljšalo sledenje zahtevam in potrjevanje testnih primerov.

Zaradi eksponentne rasti projektov in novih tehnologij ter hkratnih prizadevanj za zmanjšanje odvisnosti od izvajalcev je agencija eu-LISA prilagodila način dela, kar je privedlo do **prvega pomembnega mejnika brez podpore izvajalca**, tj. uvedbe sistema VIS4EES (VIS za SVI) v predproduksijsko okolje z uporabo procesa notranje avtomatizacije agencije eu-LISA na podlagi cevovodov DevSecOps (za gradnjo in uvedbo).

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
% testnih kampanj, zaključenih v skladu s časovnim načrtom	> 90 %	doseženo: obstoječi sistemi: 100 %; novi sistemi: ni na voljo. <i>Vir: načrti testov in zbirna poročila o testih.</i>
Popolna izpolnitev zahtev	> 95 %	doseženo: novi sistemi: 100 %; obstoječi sistemi: ni na voljo (zahteve niso v celoti opredeljene) <i>Vir: notranja poročila.</i>
% uspešno izvedenih operativnih sprememb med letom (tj. niso bile opuščene ali preklicane)	> 75 %	doseženo <i>Vir: notranja poročila.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Prehod storitev	
Storitve upravljanja aplikacij običajno poslovanje	Uresničeno: ■ tehnični nasveti in pregledi dokumentov za zagotovitev kakovosti zasnove; ■ redno posodabljanje tehnološkega kataloga informacijske tehnologije agencije.
Upravljanje operativnih sprememb običajno poslovanje	Uresničeno: ■ spremembe operativnih sistemov: kvalifikacije, izvajanje, pregled po izvedbi; ■ tekoče priprave na nove sisteme: SVI, ETIAS, skupna BMS; ■ vodstvu agencije eu-LISA je bil predstavljen agilnejši pristop k sistemom v izgradnji; ■ ozaveščanje o upravljanju operativnih sprememb (interno in pri izvajalcih).
Upravljanje izdaj in postavljanja ter prehod na delovanje običajno poslovanje	Uresničeno: ■ izvajanje izdaj (tj. najnovejših funkcionalnosti in popravkov) v skladu z načrtovanimi načrti izdaj za operativne sisteme, npr. VIS in Eurodac; ■ uvedba prenovljene različice SIS marca 2023; ■ izvajanje bolj agilnega in avtomatiziranega pristopa k upravljanju izdaj; ■ prehod sistemov SVI/VIS/skupna BMS v operativne načrte/dejavnosti (notranji/zunanji deležniki).
Podpora platformi za upravljanje življenjskega cikla aplikacij in z njo povezanim orodjem	Uresničeno:

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
(cegovod za graditev, orodja za testiranje) običajno poslovanje	■ cegovod za graditev: SVI, skupna BMS in VIS-SVI so bili vključeni v cevovod za graditev (kot del verige orodij za neprekinjeno integracijo na platformi ALM); ■ postavitveni cevovod: uspešna uvedba SVI, skupne BMS in VIS-SVI v PPE CU z uporabo verige orodij za neprekinjeno uvajanje, ki je integrirana v projekt SVI; ■ testna orodja: zagotovljena podpora pri tehničnih zadevah, da se zagotovi njihova razpoložljivost; ■ priprave na vključitev sistemov ETIAS, ECRIS-TCN in elementov interoperabilnosti v cevovod za graditev in postavitveni cevovod.
Upravljanje testov običajno poslovanje	Uresničeno: ■ upravljanje testov: VIS, SIS, Eurodac, SVI, skupna BMS, ETIAS, ECRIS-TCN, interoperabilnost; ■ usklajitev politik in postopkov testiranja z operativnimi dejavnostmi, redni usklajevalni sestanki, vključno z več sestanki strokovne skupine za testiranje za teste SVI/VIS in ETIAS; ■ podpora in nadgradnja za testna orodja, vključno z orodji v oblaku za racionalizacijo poročanja ter obravnavanje napak in težav, povezanih s testi, kar bo prispevalo k večji uporabi orodij in centralizaciji poročil ter razširitvi podpornih orodij držav članic za testiranje za sistema SIS in Eurodac.

5.4. Podpora Evropski komisiji in državam članicam

Kot je določeno v uredbi o ustanovitvi agencije eu-LISA, je ta pripravljena podpreti države članice, Komisijo in druge ustrezne agencije EU pri pripravi, razvoju ali operativnem upravljanju informacijskih sistemov na področju PNZ, ki jih upravlja.

Agencija je v poročevalskem obdobju še naprej upravljala in nadalje razvijala obsežne informacijske sisteme EU, za katere je pristojna, ter opravljala naloge in storitve, določene v ustreznih uredbah.

5.5. Operativna zunanja podpora in svetovanje

Da bi agencija zagotovila neprekinjeno delovanje in učinkovito upravljanje, sklepa za storitve zunanje podpore ali svetovanja na področjih, na katerih so potrebne bolj specializirane zmogljivosti ali poslovne izkušnje, pogodbe z zunanjimi izvajalci.

Glavni cilj v letu 2023 je bil zagotoviti stalno razpoložljivost inženirskih in operativnih storitev za informacijske sisteme, oddanih v zunanje izvajanje. V ta namen se je agencija osredotočila na opredelitev in upravljanje izvajanja sprejetega načrta javnih naročil ter postopkov za prenos odgovornosti in znanja s sedanjih izvajalcev na njihove naslednike prek mehanizma predaje/prezema.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Stroški projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	doseženo <i>Vir: poročila o projektih.</i>
Časovnica projekta	skupno odstopanje ≤ 5 %	doseženo <i>Vir: poročila o projektih.</i>
Obseg projekta	brez odstopanja	doseženo <i>Vir: poročila o projektih.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Prehod na področju inženirskih in operativnih storitev, oddanih v zunanje izvajanje, v skladu z okvirom prečnega inženiringa in prečnim operativnim okvirom (TEF/TOF) projekt: EPD, datum uvedbe: 2026	Uresničeno: ■ strategija javnih naročil in model storitev, prilagojen prvi sklop sistemov na področju PNZ (SIS, VIS, Eurodac, referenčna programska oprema sistema ECRIS) v okviru dejavnosti prehoda na nove storitve; ■ opredelitev operativnega modela ob upoštevanju prečnega modela naročanja storitev na podlagi okvira prečnega inženiringa/prečnega operativnega okvira (TEF/TOF); ■ priprava in izvedba prehoda storitev na okvir TEF/TOF za izstopajoče sisteme. Poteka: ■ prilagoditev časovnega načrta prehoda na novi pristop v valovih za sisteme v razvoju.

5.6. Operativno usposabljanje osebja

Da bi agencija eu-LISA ohranila najvišjo raven strokovnega znanja med svojim osebjem, redno zagotavlja različne tečaje tehničnega usposabljanja o informacijskih sistemih na področju PNZ, ki so v njeni pristojnosti. Za nadaljnje izboljšanje uspešnosti osebja in kakovosti storitev redno izvaja analizo potreb po usposabljanju, predvsem s spremljanjem dejavnosti usposabljanja in poročanjem o rezultatih.

Leta 2023 je bil glavni cilj podpreti osnovne poslovne storitve agencije eu-LISA z razvojem potrebnih strokovnih kompetenc z internimi tečaji usposabljanja osebja. V prvi polovici leta je bil opredeljen **letni načrt usposabljanja** in za osebje so bila izvedena ustrezna usposabljanja.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Stopnja zadovoljstva (z dejavnostmi usposabljanja/razvoja)	> 85 %	ni doseženo (82 %): stopnja odzivnosti je prenizka za oblikovanje zaključkov Vir: iLearn.

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Dejavnosti za razvoj kompetenc običajno poslovanje	Uresničeno: ■ priprava letnega načrta usposabljanja, objava kataloga učenja na portalu iLearn; ■ informativni sestanki za osebje (vključno s prilagojenimi za enote/sektorje); ■ izvedba osnovnega usposabljanja: Prince2, Lean IT, ITIL, DevOps.

5.7. Svetovalne skupine in upravljanje poslovnih odnosov

Agencija podpira ter usklajuje delo notranjih in zunanjih deležnikov, da bi uskladila razprave o poslovnih potrebah in zahtevah ter tako zagotovila, da eu-LISA razume potrebe deležnikov. To vključuje organizacijo in vodenje sestankov različnih organov upravljanja agencije eu-LISA, tj. svetovalnih skupin, odborov za upravljanje programov in različnih drugih delovnih skupin.

Upravljanje poslovnih odnosov

Funkcija agencije za upravljanje poslovnih odnosov služi kot vmesnik med eu-LISA in njenimi deležniki, tj. državami članicami, drugimi agencijami EU in industrijo. Ta dejavnost zajema storitve upravljanja za vse sisteme na področju PNZ, ki jih upravlja agencija eu-LISA, ter podporo in smernice za deležnike pri upravljanju zahtev, izvajanju poslovne analize in usklajevanju ocenjevanja poslovnih zahtev v agenciji ⁽¹⁰⁰⁾.

Odbori za upravljanje programov, svetovalne skupine in delovne skupine

Agencija eu-LISA je v poročevalskem obdobju še naprej zagotavljala visokokakovostno upravno in logistično podporo svojim svetovalnim skupinam, odborom za upravljanje programov in različnim delovnim skupinam. Leta 2023 so bili ustanovljeni organi upravljanja za dva nova sistema, tj. sistem e-CODEX in platformo za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Sestanki izvedeni v skladu z načrti (glede na letni koledar)	sestanki so bili organizirani v skladu z načrti	doseženo: vsi sestanki (106) so bili izvedeni v skladu načrti Vir: koledar sestankov v letu 2023.
Stopnja zadovoljstva deležnikov (anketa o zadovoljstvu)	> 70 % (zadovoljstvo z zagotovljeno organizacijsko in administrativno podporo)	doseženo: 99,3 % Vir: anketa med deležniki.

¹⁰⁰ Agencija je ustanovila **pobudo za upravljanje povpraševanja**, da bi bolje ocenila učinek vseh zahtev deležnikov, zagotovila nadzor nad obsegom in zaščitila izvajanje pristopa v valovih, vključno z zagotavljanjem ocen virov za vse nove zakonodajne predloge ali pobude, kot jih zahteva Komisija ali države članice.

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Upravljanje poslovnih odnosov	
Upravljanje poslovnih odnosov, zahtev in povpraševanja običajno poslovanje	Uresničeno: ■ predsedovanje 37 svetovalnim skupinam, vključno z različnimi delovnimi in strokovnimi skupinami ter podskupinami; ■ usklajevanje dejavnosti deležnikov in poročanje na vseh ravneh upravljanja (svetovalne skupine, odbori za upravljanje programov, upravni odbor agencije eu-LISA) in na ravni institucij EU (63 poročil); ■ zagotavljanje celovite poslovne analize za podporo odločanju; ■ obravnavanje poslovnih potreb/zahtev zunanjih deležnikov, zagotavljanje večje učinkovitosti, kakovosti in časa za vstop na trg, vključno z delovno skupino za pobudo za upravljanje povpraševanja; ■ vzpostavitev in vzdrževanje učinkovitih in produktivnih poslovnih odnosov z upravljanjem sodelovanja prek strukturiranega pristopa in kontroliranega sodelovanja z deležniki, pri čemer se zagotovi, da agencija eu-LISA razume pričakovanja in zagotavlja potrebne storitve, deležniki pa razumejo splošne omejitve, vključno z izvedljivostjo sprememb, načrtovanjem, časovnim načrtom izvedbe in potrebnimi viri (človeškimi/finančnimi); ■ stalno izboljševanje storitev/procesov za upravljanje številnih povpraševanj.
Svetovalne skupine	
Upravna podpora svetovalnim skupinam običajno poslovanje	Uresničeno: ■ 106 sestankov: 59 sestankov svetovalnih skupin, vključno z izrednim skupnim sestankom svetovalnih skupin SVI-ETIAS in VIS za razpravo o časovnem načrtu SVI-VIS4EES ter izrednim sestankom svetovalne skupine e-CODEX za razpravo o procesu oblikovanja primerov uporabe; ■ 47 sej odborov za upravljanje programov, vključno z dvema izrednima sejama: seja odbora za upravljanje programa SVI za oceno stanja in seja odbora za upravljanje programa e-CODEX za razpravo o napredku pri predaji/prevzemu; ■ podpora skupini za sodelovanje za varnostne incidente interoperabilnosti, delovnim skupinam eu-LISA za prevoznike in za biometrijo, neformalnim strokovnim skupinam za testiranje (TEG) za ETIAS ter skupni strokovni skupini za testiranje za VIS in SVI, forumoma za upravljanje programov VIS in SIS, delovni skupini eu-LISA za umetno inteligenco; ■ organiziranje sestankov delovnih skupin (v okviru pooblastil ustreznih svetovalnih skupin) in tehničnih delavnic ter različnih priložnostnih dogodkov na zahtevo deležnikov.
Upravna podpora za druge sestanke in službena potovanja običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje učinkovite administrativne podpore v zvezi s službenimi potovanji osebja eu-LISA, vključno s konferencami, dogodki, informativnimi sestanki deležnikov, rednimi in <i>ad hoc</i> sestanki, po potrebi.

6. Poslovne dejavnosti

V naslednjem razdelku je predstavljen pregled poslovnih dejavnosti agencije, ki podpirajo učinkovito in stroškovno učinkovito organizacijsko upravljanje, hkrati pa krepijo zmožnost agencije eu-LISA, da se odzove na vse večje zahteve deležnikov in spremembe političnih prednostnih nalog na področju pravosodja in notranjih zadev v EU.

6.1. Upravljanje

Glavni cilj agencije je zagotoviti učinkovito upravljanje in stroškovno učinkovito vodenje. Agencija eu-LISA v ta namen izvaja zanesljiv sistem poslovnega upravljanja, ki zagotavlja pregledno in odgovorno delovanje na podlagi odločanja, ki temelji na podatkih, ter uvaja izboljšave na podlagi revizijskih priporočil. To področje vključuje strateško in operativno načrtovanje, spremljanje uspešnosti in poročanje, varstvo podatkov ter vsakodnevno upravljanje, splošno podporo in pravočasno obveščanje o dejavnostih agencije eu-LISA.

KLJUČNI POUDARKI

- Maja je eu-LISA prejela oznako „uspešna uporabnica skupnega ocenjevalnega okvira“, s čimer je bila v času priprave tega poročila edina agencija EU z veljavnim certifikatom CAF.
- Agencija je dosegla znaten napredek pri zaključevanju neizvedenih revizijskih priporočil, saj je do 31. decembra 2023 dosegla 87-odstotno stopnjo izvajanja.

6.1.1. Upravljanje, načrtovanje, standardi in upravljanje storitev IT

Da bi agencija dosegla svoje letne in večletne cilje ter izpolnjevala zahteve in pričakovanja svojih deležnikov, redno usklajuje svoje vire in zmogljivosti, izboljšuje svoje storitve in postopke, krepi svoj okvir upravljanja ter spodbuja odločanje, ki temelji na podatkih. Agencija je v letu 2023 s krepitvijo zmogljivosti strateškega upravljanja zagotavljala sistematično skladnost z regulativnim okvirom EU in dobrimi praksami upravljanja, hkrati pa zagotavljala uspešnost in skladnost z upravljanjem kakovosti ter delujočimi notranjimi kontrolami. Leta 2023 so bili vsi zakonsko predpisani dokumenti dostavljeni pravočasno. Agencija je uvedla **ново orodje za načrtovanje** Anaplan, da bi olajšala notranje usklajevanje prizadevanj za načrtovanje in zagotovila enoten vir podatkov o dodeljevanju virov v celotni organizaciji.

Agencija eu-LISA je nadaljevala z izvajanjem **skupnega ocenjevalnega okvira (CAF)** za organizacije javnega sektorja in prestala temeljito zunanjo oceno, na podlagi katere je maja prejela oznako „**uspešna uporabnica skupnega ocenjevalnega okvira**“, s čimer je bila v času priprave tega poročila **edina agencija EU z veljavnim certifikatom CAF**. Oznaka ni le priznanje za opravljeno delo, temveč tudi skupna zaveza vodstva in osebja, da si bodo še naprej prizadevali za kakovost ter odličnost. Delo se nadaljuje na podlagi **načrta za izboljšanje okvira CAF**, ki vsebuje seznam ukrepov za izboljšanje, s katerimi se podpirajo nadaljnji organizacijski razvoj ter izboljšujeta uspešnost in kakovost upravljanja na vseh ravneh. Odbor agencije eu-LISA za kakovost bo razpravljal o četrletnih poročilih o napredku, da bi zagotovil odgovornost, okreplil zaveze in po potrebi zagotovil podporo.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Predložitev zakonsko predpisanih načrtov in poročil	v skladu z zakonskimi zahtevami in roki	doseženo: upravni odbor je sprejel predpisane programske dokumente in poročila brez večjih sprememb, v skladu z regulativnimi zahtevami in v ustreznih rokih <i>Vir: sklepi upravnega odbora.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Upravljanje	
Poslovno upravljanje, načrtovanje, poročanje in ocenjevanje običajno poslovanje	Uresničeno: ■ usklajevanje postopkov letnega/večletnega načrtovanja in poročanja, priprava zakonsko predpisanih dokumentov o načrtovanju (enotni programski dokument (EPD) za obdobje 2024–2026, EPD za obdobje 2025–2027, konsolidirano letno poročilo o dejavnostih za leto 2022, vmesno poročilo 2023), vključno z izvajanjem novega orodja za načrtovanje (Anaplan) za izboljšanje dodeljevanja sredstev; ■ spremljanje in usklajevanje v zvezi z okvirom notranjih kontrol (ICF); ■ izvajanje skupnega okvira za upravljanje kakovosti – skupnega ocenjevalnega okvira (CAF), sledenje načrtu za izboljšanje okvira CAF, pridobitev oznake „uspešna uporabnica skupnega ocenjevalnega okvira“; ■ ocenjevanje učinkovitosti okvira notranjih kontrol, vključno z namenski znatnimi viri in prizadevanji za spremljanje, obravnavanje in odpravo vseh pomanjkljivosti, ugotovljenih med letnim ocenjevanjem okvira notranjih kontrol; ■ priprava osnutka strategije notranje kontrole za zagotavljanje izvajanja zakonskih pooblastil in izpolnjevanje potreb deležnikov v skladu z zakonskimi zahtevami, uporaba učinkovitega sistema upravljanja tveganj in uspešnega sistema notranjih kontrol; ■ vodenje registra izjem in primerov neskladnosti, zagotavljanje podpore in smernic za poročanje, nadaljnje spremljanje popravilnih in preventivnih ukrepov ter priprava osnutka dveh poročil (vključno z informacijami o nadaljnjih dejavnostih); ■ kartiranje struktur notranjega in zunanjskega upravljanja ter opredelitev krovnega hierarhičnega okvira dokumentov upravljanja agencije; ■ nadaljevanje projekta primerjalne analize v podporo zunanji oceni eu-LISA (tj. operativni model in dodeljevanje človeških virov, vključno s pregledom poslovnih ključnih kazalnikov uspešnosti za izboljšanje merjenja vpliva agencije na izvajanje ustreznih politik EU); ■ dokončanje statuten za podenote agencije eu-LISA, tj. oddelke, enote in sektorje.
Upravljanje, načrtovanje in poročanje oddelka za operativne dejavnosti običajno poslovanje	Uresničeno: ■ prispevanje k postopkom letnega/večletnega načrtovanja in poročanja, vključno z izvajanjem novega orodja za načrtovanje (Anaplan), usklajevanjem operativnih dejavnosti z novim pristopom po valovih; ■ usklajevanje prispevka agencije eu-LISA k novim pravnim pobudam Komisije, vključno z uredbo o predhodnih informacijah o potnikih, digitalnih potovalnih dokumentih, prenovljeno uredbo Eurodac, uredbo o preverjanju ter uredbo Prüm in uredbo o elektronskih vizumih, pregled obstoječega postopka; ■ pregled dejavnosti oddelka za operativne dejavnosti v strateškem časovnem načrtu za obdobje 2021–2027; ■ nadaljevanje s projektom primerjalne analize, osredotočenim na dejavnosti oddelka za operativne dejavnosti v podporo pripravi zunanje ocene agencije eu-LISA.
Okvir storitev in procesov agencije eu-LISA običajno poslovanje	Uresničeno: ■ upravljanje kataloga proizvodov in storitev (PSCAT), ki zagotavlja posodobljen seznam vseh njenih proizvodov in storitev, ki jih ponuja deležnikom; ■ ključni kazalniki uspešnosti procesov: redno spremljanje, julija je bilo sprejeto poročilo za leto 2022, spremljanje akcijskega načrta; ■ okrepljen proces upravljanja znanja eu-LISA; projekt orodja Knowledge navigator je bil zaključen, orodje pa je začelo delovati oktobra 2023; ■ register skupne infrastrukture: izvajanje izboljšane funkcionalnosti, vključno z načrtom za izboljšanje skupnega ocenjevalnega okvira.
Stalno izboljševanje storitev in postopkov agencije eu-LISA, obravnavanje zahtev novih sistemov na področju PNZ projekt: datum uvedbe: 2023	Uresničeno: ■ pregled in posodobitev storitvenih in procesnih modelov (dvoletni cikel) agencije eu-LISA, ki so bili dokončani avgusta 2023 z 69 postopki (operativnimi in poslovnimi), vključno z revidiranimi ključnimi kazalniki uspešnosti procesov; ■ katalog proizvodov in storitev agencije eu-LISA je posodobljen z 20 proizvodi in 80 storitvami; ■ posodobljen okvir storitev in procesov agencije eu-LISA, ki ga je upravni odbor sprejel oktobra 2023.
Kontinuiteta poslovne arhitekture običajno poslovanje	Uresničeno: ■ nadaljnje izvajanje podjetniške arhitekture s poudarkom na optimalnem usklajevanju pobud za arhitekturo, oblikovanje in razvoj z glavnimi cilji agencije eu-LISA; ■ pripravljen je bil osnutek vizije arhitekture, ki vključuje cilje za interoperabilnost in neprekinjeno razpoložljivost ter je dopolnjena s posodobljeno tehnološko strategijo agencije eu-LISA (potrjeno februarja 2024); ■ sistematično posodabljanje tehnološkega kataloga eu-LISA; ■ stalna opredelitev procesa in storitev poslovne arhitekture (neprekinjena faza podjetniške arhitekture).

6.1.2. Upravljanje deležnikov in komuniciranje z njimi

Da bi agencija eu-LISA ohranila in okrepila svojo prepoznavnost ter podobo zaupanja vrednega in zanesljivega partnerja na svojih strokovnih področjih, še naprej izboljšuje izmenjavo informacij in spodbuja tesne delovne odnose z deležniki na področju PNZ v EU, zlasti z državami članicami, institucijami EU in agencijami EU (na dvostranski ravni in prek mrež), predvsem na področju pravosodja in notranjih zadev (PNZ) v EU. V tem okviru agencija eu-LISA zagotavlja informacije in strokovno znanje o ustreznih zakonodajnih pobudah, hkrati pa pripravlja strokovna mnenja o tehničnih zadevah. Za boljšo podporo upravljanju odnosov z deležniki in spodbujanje tesnega sodelovanja je posodobila svojo **strategijo upravljanja deležnikov za obdobje 2023–2027** in jo predložila Komisiji v posvetovanje.

Partnerstva z državami članicami in institucijami EU

Agencija je še naprej spodbujala tesna in konstruktivna partnerstva z institucijami EU in državami članicami. Stiki, vključno s vljudnostnimi in predstavitvenimi obiski, s ključnimi deležniki agencije so se okrepili, potem ko je sredi marca 2023 funkcijo prevzela **nova izvršna direktorica** eu-LISA Agnès Diallo.

Agencija je še naprej tesno sodelovala z **Evropsko komisijo** pri pripravi sekundarne zakonodaje in zakonodajnih pobud, ki bodo vplivale na mandat agencije in njene prihodnje dejavnosti. Tesno sodelovanje agencije s Komisijo je bilo razvidno tudi iz dvostranskih srečanj z Generalnim direktoratom za migracije in notranje zadeve ter Generalnim direktoratom za pravosodje in potrošnike.

Kar zadeva **Svet Evropske unije**, je agencija še naprej prispevala k strateškim razpravam v okviru ustreznih delovnih skupin in na sejah Sveta PNZ. To je vključevalo tesne delovne odnose z državami članicami, ki predsedujejo Svetu EU po načelu rotacije. Agencija je še naprej pozorno spremljala tudi dejavnosti različnih **odborov Evropskega parlamenta**. Najpomembneje je, da se je izvršna direktorica agencije eu-LISA 28. junija udeležila sestanka Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE), na katerem je obravnaval izvajanje nove arhitekture interoperabilnosti za področje pravosodja in notranjih zadev EU.

Partnerstva z drugimi agencijami EU

Agencija eu-LISA je leta 2023 nadaljevala sodelovanje z drugimi **agencijami EU**, in sicer na dvostranski ravni in prek mrež, kot sta **mreža agencij PNZ** (JHAAN) in **mreža agencij EU** (EUAN).

V okviru mreže **JHAAN** je eu-LISA sodelovala z agencijama CEPOL in EUAA kot del **trojčka predsedstev** z oblikovanjem prednostnih nalog in pripravo skupnih pobud. Poleg tega je agencija eu-LISA leta 2023 dejavno podpirala prednostne naloge mreže JHAAN in prispevala strokovno znanje k medagencijskim vajam na področju kibernetске varnosti. Najpomembneje je, da je skupnost mreže za pravosodje in notranje zadeve še naprej tesno sodelovala pri zagotavljanju pomoči državam članicam EU v okviru ruske vojne agresije proti Ukrajini, vključno s skupnim dokumentom o solidarnosti EU z Ukrajino ⁽¹⁰¹⁾.

Kar zadeva njen prispevek k mreži **EUAN**, se je agencija eu-LISA udeležila vseh rednih srečanj na visoki ravni in sodelovala v številnih delovnih skupinah, da bi delila svoje strokovno znanje ter razpravljala o morebitnem sodelovanju za povečanje učinkovitosti in sinergij med agencijami EU. Poleg tega je eu-LISA redno prispevala k prošnjam za informacije in najboljšim praksam drugih agencij EU, ki jih je usklajeval skupni podporni urad EUAN.

Kar zadeva **dvostransko medagencijsko sodelovanje**, je agencija eu-LISA še naprej delila svoje strokovno znanje z **Agencijo EU za azil** (EUAA) in podpirala delo dublinske mreže, ki jo vodi agencija EUAA, zlasti s postopkom podaljševanja varnostnih potrdil za omrežje DubliNet in zagotavljanjem podpore pri drugih tehničnih zadevah.

Tesno sodelovanje se je nadaljevalo tudi s **Frontexom** in **Europolom**, s poudarkom na izvajanju novih sistemov na področju PNZ: SVI, ETIAS in arhitekture interoperabilnosti. Sodelovanje z Europolom se je nadaljevalo tudi v okviru SIS in Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (**EMPACT**).

Kar zadeva sodelovanje z drugimi agencijami na področju pravosodja in notranjih zadev, je agencija eu-LISA še naprej sodelovala z **Eurojustom**, zlasti pri sistemih ECRIS-TCN in e-CODEX ter pripravi na platformo za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin. Agencija je prispevala k usposabljanjem Agencije EU za usposabljanje na področju preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj (**CEPOL**) o SIRENE in umetni inteligenci. Sodelovanje z Agencijo EU za kibernetско varnost (**ENISA**) se je nadaljevalo s podporo, ki jo je ENISA zagotavljala v okviru varnostnih vaj agencije eu-LISA (sporazum o ravni storitve je bil podaljšán junija).

¹⁰¹ Skupni dokument JHAAN, *JHA agencies contribution to EU solidarity with Ukraine* (Prispevek agencij na področju PNZ k solidarnosti EU z Ukrajino), 31.3.2023.

V skladu z dobro prakso sta Agencija Evropske unije za temeljne pravice (**FRA**) in agencija eu-LISA nadaljevali posvetovanje o ustreznih poročilih. Agencija eu-LISA sodeluje tudi z Evropskim inštitutom za enakost spolov (**EIGE**) pri vprašanih kibernetске varnosti, odpornosti in neprekinjenega poslovanja.

Zunanje in notranje komuniciranje

Zunanje komuniciranje agencije je bilo osredotočeno na zagotavljanje preglednih, objektivnih, zanesljivih in jasnih informacij za povečanje splošne prepoznavnosti ter ozaveščenosti javnosti o njenih dejavnostih. Agencija eu-LISA je z uporabo spletnih in nespletnih medijev ter informacijskih platform promovirala svojo vlogo in dosežke pri upravljanju ter **zagovarjanju informacijske tehnologije kot ključnega dejavnika za izvajanje politik EU na področju PNZ**. Dodatna prizadevanja so bila usmerjena v znamčenje delodajalcev, da bi pritegnili nove talente, in tudi za povečanje ozaveščenosti javnosti o tem, kako agencija služi interesom državljanov EU. Agencija eu-LISA je v letu 2023 prispevala k skupnim komunikacijskim kampanjam na področju pravosodja in notranjih zadev s poudarjanjem skupnih stališč in širjenjem svojega dosega.

Februarja sta prizadevanja agencije eu-LISA za prepoznavnost prepoznala mesto Talin in estonski kongresni urad z **nagrado Conference Award Prize**, ki je priznanje za vodilne dogodke agencije v okviru praznovanja 10. obletnice njenega delovanja v letu 2022.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Učinek zunanje komunikacije eu-LISA	spletišče: ohranjanje izhodiščne vrednosti družbena omrežja: + 200 sledilcev na platformo	delno doseženo: LinkedIn: + 4 013, Twitter: + 404, Facebook: + 403, YouTube: + 89 YouTube zaostaja zaradi objavljenih vsebin v oblikah, ki so prilagojene Twitterju/LinkedInu/Facebooku. <i>Vir: spletna analitika.</i>
	dogodki za sodelovanje: ▪ zadovoljstvo > 90 % ▪ udeležba na dogodkih: > 95 %	drugo: letna konferenca leta 2023 ni potekala Drugo: letna konferenca leta 2023 ni potekala
Učinek notranje komunikacije eu-LISA	stopnja udeležbe osebja v anketi: > 51 % zadovoljstvo z notranjimi komunikacijskimi kanali in ukrepi: > 70 %	doseženo: 58 % <i>Vir: letna anketa o zadovoljstvu.</i> doseženo: 89 % <i>Vir: letna anketa o zadovoljstvu.</i>
Izvajanje letnih akcijskih načrtov za notranje in zunanje komuniciranje	v skladu s cilji, mejniki in roki	doseženo <i>Vir: polletno poročilo o izvajanju.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Upravljanje deležnikov	
Upravljanje deležnikov in usklajevanje politik običajno poslovanje	Uresničeno: ▪ spremljanje Uradnega lista, institucionalne komunikacije in študij (vključno s prihodnjo zakonodajo/pobudami EU, ki bi lahko vplivale na pristojnosti in dejavnosti agencije eu-LISA) ter izvajanje notranje analize (analiza politik, zakonodaje, učinka) za seznanjanje vodstva in deležnikov agencije eu-LISA (urad za zvezo je interno delil 90 ustreznih političnih gradiv); ▪ zastopanje agencije eu-LISA v odborih in strokovnih skupinah v okviru Komisije, Parlamenta in Sveta ter drugih ustreznih deležnikov, poročanje o srečanjih in nadaljnjih ukrepih; ▪ usklajevanje z institucijami, agencijami, državami članicami, akademskim svetom, možganskimi trusti, industrijo in drugimi ustreznimi deležniki EU o zadevah skupnega interesa; ▪ delovni odnosi z državama članicama, ki sta predsedovali Svetu EU po načelu rotacije, tj. Švedsko in Španijo, vključno s srečanji, obiski in tematskimi delavnicami, ki se osredotočajo na njihove programe/prednostne naloge ter proučujejo možnosti za sodelovanje; ▪ usklajevanje in prispevanje k analizi učinka, stališčem ali mnenjem agencije eu-LISA v zvezi z razvojem zakonodaje ali politik; ▪ prireditev obiskov na ravni vodstva in strokovnjakov na sedežu v Talinu, v Strasbourgu ter uradu za zvezo v Bruslju, npr. Generalnega direktorata Komisije za migracije in notranje zadeve, direktorja Natovega Centra odličnosti za sodelovanje pri kibernetiski obrambi ter pravosodnih organov in organov kazenskega pregona OVSE.
Upravna podpora upravnemu odboru običajno poslovanje	Uresničeno: ▪ zagotavljanje upravne podpore, ▪ organiziranje srečanj: eno srečanje upravnega odbora, dve srečanja odbora za revizije, skladnost in finance (vključno z enim izrednim).

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Upravljanje institucionalnih odnosov in usklajevanje politik običajno poslovanje	Uresničeno: ■ aktiven prispevek k mreži JHAAN, tudi v okviru trojčka predsedstev; priprave na prihodnje predsedovanje eu-LISA mreži JHAAN leta 2024; ■ prispevek k mreži EUAN: delavnice na visoki ravni o prihodnjem upravljanju EUAN, redna srečanja na visoki ravni (februarja in oktobra 2023) in delovne skupine EUAN; ■ revidirani delovni dogovor z agencijo Frontex, ki je bil predložen Komisiji v posvetovanje; ■ dokončan načrt sodelovanja z mrežo EUAN za obdobje 2023–2025; načrta za agencijo FRA in Europol sta v pripravi; ■ strategija upravljanja deležnikov za obdobje 2023–2027 je bila predložena Komisiji; ■ povezovanje z institucijami, agencijami, državami članicami, akademskim svetom, možganskimi trusti, industrijo in drugimi ustreznimi deležniki EU; ■ prispevek k dokumentom in analizam, ki jih pripravljajo institucije ter agencije EU, vključno s predstavitvami na ustreznih forumih (vključno z delovnimi skupinami, odbori, strokovnimi skupinami).
Komunikacija	
Notranja komunikacija običajno poslovanje	Uresničeno: ■ spodbujanje notranje komunikacije, vključno s kampanjami za ozaveščanje po vsej EU, 20 informativnimi srečanji in 45 bilteni; ■ organiziranje srečanj zaposlenih in posebnih notranjih informativnih sestankov ⁽¹⁰²⁾; ■ notranja promocija socialnih kampanj na ravni EU (npr. dan Evrope, dan digitalnega čiščenja, mesec raznolikosti in vključevanja, mesec kibernetске varnosti itd.); ■ komunikacijski načrti in načrti gostovanja za predsedovanje mreži JHAAN v letu 2024; ■ skoraj 250 zunanjih zahtev po informacijah in poizvedb.
Zunanja komunikacija običajno poslovanje	Uresničeno: ■ okrepitev odnosov z državami gostiteljicami in povečanje prisotnosti na spletu (spletni in družbeni mediji); ■ glavni dogodki za prepoznavnost: okrogla miza o industriji v novembru (povečanje števila spletnih sledilcev); ■ prispevek k komunikacijskim kampanjam Komisije za sistema SVI in ETIAS ⁽¹⁰³⁾; ■ sporočila o blagovni znamki podjetja, npr. novi videoposnetek „Mi smo eu-LISA“; ■ priprava in razširjanje informacij o prispevkih agencije eu-LISA na dogodkih; ■ prednostne naloge in načrti na področju komuniciranja za predsedovanje mreži JHAAN v letu 2024; ■ poteka razvoj novega spletišča.
Korporativna upravna podpora običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje podpore upravnemu upravljanju in usklajevanju različnih srečanj.

6.1.3. Skladnost (vključno z varstvom podatkov, notranjo revizijo in računovodstvom)

Agencija se je zavezala, da bo zagotovila najvišjo skladnost z veljavnimi načeli računovodstva, notranje revizije in varstva podatkov, da bi zagotovila dobro, pregledno in odgovorno upravljanje, hkrati pa okrepila prizadevanja za izvajanje revizijskih priporočil.

Varstvo podatkov

Agencija je še naprej zagotavljala najvišjo raven varstva podatkov z rednim spremljanjem skladnosti z vsemi veljavnimi zahtevami glede varstva podatkov in notranjega nadzora v skladu z zakonodajo EU o varstvu podatkov ⁽¹⁰⁴⁾, vključno s posebnimi določbami za vsak sistem na področju PNZ, ki ga upravlja agencija eu-LISA. V ta namen je agencija eu-LISA vodila **dva registra obdelave podatkov**: enega za postopke obdelave podatkov, za katere je odgovorna, drugega pa za dejavnosti obdelave podatkov, ki se izvajajo v imenu upravljavca.

Marca je bilo upravnemu odboru agencije eu-LISA predstavljeno **letno delovno poročilo pooblaščenih oseb za varstvo podatkov za leto 2022**, ki vsebuje pregled dejavnosti agencije na področju varstva podatkov in skladnosti z njimi ⁽¹⁰⁵⁾.

¹⁰² Spletne seje, na katerih enote eu-LISA predstavijo svojo ekipo in naloge preostalim enotam agencije.

¹⁰³ Agencija je delovala kot multiplikator dejavnosti GD za migracije in notranje zadeve na družbenih medijih z deljenjem in ponovnim objavljanjem vsebin, specifičnih za sistem ETIAS, npr. serije videoposnetkov [o mitih o sistemu ETIAS](#), prispevanjem k četrtletnemu glasilu ETIAS ter rednim promoviranjem uradnih spletišč sistemov SVI in ETIAS.

¹⁰⁴ [Uredba \(EU\) 2018/1725](#) o varstvu posameznikov pri **obdelavi osebnih podatkov** v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prestopu takih podatkov.

¹⁰⁵ [Letno delovno poročilo pooblaščenih oseb agencije eu-LISA za varstvo podatkov za leto 2022](#), marec 2023.

Agencija eu-LISA je v letu 2023 zagotavljala nemoteno usklajevanje **inšpekcijskega pregleda Evropskega nadzornika za varstvo podatkov v zvezi s sistemom SIS**, ki je bil opravljen decembra, hkrati pa je spremljala tudi neizpolnjena priporočila in podpirala njihovo izvajanje. Do konca leta 2023 so bila izvedena vsa prejšnja priporočila ENVP, vsa druga pa so bila v skladu z načrti ali pa naj bi bila zaključena v roku, ki ga je določil ENVP.

Agencija se je še naprej osredotočala na glavne izzive na področju varstva podatkov, tj. na uporabo tehnologij biometričnega ujemanja in ukrepov za zmanjševanje tveganja, pri čemer si je prizadevala za učinkovite in skladne rešitve za zagotavljanje spoštovanja zasebnosti in osebnih podatkov. Poleg tega je agencija eu-LISA spremenila svojo metodologijo ocene učinka na varstvo podatkov.

Skupina za notranjo revizijo

Agencija eu-LISA s svojo **skupino za notranjo revizijo (IAC)** krepí svoj okvir upravljanja, izboljšuje sistem notranjih kontrol in zagotavlja, da deležniki ustrezno razumejo preostala tveganja.

Skupina agencije eu-LISA za notranjo revizijo je na podlagi načrta notranje revizije za leto 2023 pregledala upravljanje pravic dostopa do ABAC, pripravila zahtevana poročila o spremljanju in nadaljnjem ukrepanju na podlagi revizijskih priporočil ter usklajevala dejavnosti, povezane z revizijo letnega zaključnega računa za leto 2022 s strani Evropskega računskega sodišča (ERS).

Glede na revizijski načrt je skupina za notranjo revizijo zamujala s pregledom projekta ETIAS na področju razvoja rešitev (50-odstotni napredek) in z letno oceno revizijskega tveganja skupine za notranjo revizijo (10-odstotni napredek). Zamude so predvsem posledica obsežnih prizadevanj, potrebnih za usklajevanje revizije letnih računovodskih izkazov, ki jo je opravilo Evropsko računsko sodišče, in dodatnih ukrepov, ki jih je sprejelo vodstvo za zagotovitev hitrega izvajanja neizvedenih revizijskih priporočil. Vodja skupine za notranjo revizijo pregleduje revizijski načrt, da bi ugotovil, kako napredovati pri odloženih temah.

Februarja in maja je vodja skupine za notranjo revizijo poročal odboru upravnega odbora za revizijo, skladnost in finance (ACFC) o temah, povezanih z revizijo. Upravni odbor je marca sprejel letno poročilo o dejavnostih skupine za notranjo revizijo za leto 2022, junija pa se je seznanil s poročilom skupine za notranjo revizijo o stanju izvajanja neizvedenih revizijskih priporočil.

Računovodstvo

Agencija je zagotovila ustrezno vzdrževanje zanesljivega sistema računovodskega nadzora in ustrezno predstavitev svojega finančnega položaja. Upravni odbor je junija sprejel letni zaključni račun agencije eu-LISA za leto 2022.

Primerjalna analiza

Agencija je nadaljevala z neodvisno primerjalno analizo, ki se je začela izvajati leta 2023, da bi se pripravila na prihodnjo oceno s strani Evropske komisije, kot je določeno v členu 39 uredbe o ustanovitvi. Zunanji izvajalec je ocenil splošno operativno uspešnost agencije eu-LISA ter ustreznost dodeljevanja in uporabe človeških virov, skupaj z njenim prispevkom k ciljem politik na področju pravosodja in notranjih zadev. Da bi zagotovili celovit vpogled v možno razvojno pot in prihodnji razvoj eu-LISA, je agencija naročila izvajalcu, naj pripravi več strateških priporočil za srednjeročne izboljšave. Zaradi razširjenega obsega naloge je bilo končno poročilo dokončano januarja 2024.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Računovodstvo: pravočasna predložitev začasnih, konsolidiranih in končnih zaključnih računov proračunskemu organu in ERS	začasni zaključni računi: 1. marec končni zaključni računi: 1. julij	doseženo: začasni zaključni račun je bil predložen do 1. marca, končni zaključni račun pa do 30. junija
Notranja revizija: število in starost neizvedenih priporočil	manj kot šest mesecev: ≤ 4 od šest mesecev do enega leta: ≤ 2 več kot eno leto: ≤ 1	<i>Vir: poročilo o dejavnostih vodje skupine za notranjo revizijo za leto 2023.</i> doseženo: 0 doseženo: 2 ni doseženo: 3; eu-LISA je znatno napredovala pri doseganju cilja, pri čemer je leta 2023 zabeležila najboljše izboljšanje v zadnjih letih
% revizijskih priporočil, izvedenih v postavljenih rokih	kritična priporočila: 100 % zelo pomembna priporočila: ≥ 90 % pomembna priporočila: ≥ 80 %	doseženo: 100 % (3 od 3)

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
% procesov, pri katerih zagotovljeni rezultat dosega cilj znotraj dovoljenih odstopanj	najmanj 80 % pregledanih operativnih postopkov izpolnjuje cilje znotraj dovoljenih odstopanj	ni doseženo: 80 % (16 od 20); eu-LISA je znatno napredovala pri doseganju cilja, pri čemer je leta 2023 zabeležila najboljše izboljšanje v zadnjih letih doseženo: 93 % (14 od 15) drugo: skupina za notranjo revizijo tega kazalnika ne more izmeriti; novi kazalniki bodo uvedeni leta 2024 ⁽¹⁰⁶⁾
% neodvisno revidiranih procesov	letno se pregleda vsaj 30 % operativnih postopkov agencije	drugo: glej zgoraj
Varstvo podatkov: število izpolnjenih zahtev za svetovanje s strani POVP, prejetih od lastnikov podjetij	80 % zahtev je predloženih v zgodnji fazi projekta 60 % zahtev je izpolnjenih 60 % prejetih zahtev je izpolnjenih v dogovorjenem roku	doseženo: 80 % zahtev je predloženih v zgodnji fazi projekta; 60 % zahtev je izpolnjenih; 60 % zahtev je izpolnjenih pravočasno

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Varstvo podatkov običajno poslovanje	Uresničeno: ■ spremljanje neizvedenih priporočil in podpiranje njihovega izvajanja, vključno s poročanjem o stanju izvajanja, ter formalno sprejetje pripomb na osnutek revizijskega poročila ENVP za leto 2022; ■ podpora revizijam: usklajevanje revizije SIS za leto 2023, ki jo izvaja ENVP (5. in 6. december 2023), vključno s svetovanjem glede tekočega predhodnega posvetovanja z ENVP o SVI, skupni BMS in meritvah natančnosti; ■ izpolnjena zahteva ENVP za informacije o sistemu C.SIS in kritičnem nameščanju popravkov; ■ posodabljanje registrov varstva podatkov: kršitve varstva podatkov, upravljaavec/obdelovalec podatkov; ■ ocenjevanje kršitev varnosti podatkov, vključno s potrebnimi poročili; ■ podprt začetek delovanja sistema SIS marca 2023 (vgrajeno in privzeto varstvo podatkov); ■ svetovanje upravljavcem/obdelovalcem podatkov, vključno z notranjimi upravljavci, na katere vplivajo mednarodni prenosi; ■ revidirana metodologija izvajanja ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov, vključno s posebnim usposabljanjem in praktičnimi delavnicami; ■ izpolnjenih je bilo 568 zahtev za spremembe v zvezi s sistemi na področju PNZ ter delovanjem in upravljanjem agencije eu-LISA; ■ sestanki v okviru mreže (ENVP in pooblaščen osebja za varstvo podatkov, pooblaščen osebja za varstvo podatkov na področju PNZ), na katerih se razpravlja o interesnih področjih, npr. o mednarodnih prenosi, najnovejši sodni praksi na področju zasebnosti in varstva podatkov, predstavitvi storitve NextCloud; ■ usklajevalne skupine za nadzor (Eurodac, VIS, SIS), usklajevalni odbor za nadzor (SIS); ■ ozaveščanje o varstvu podatkov, vključno z usposabljanji osebja, kviz o varstvu podatkov 2023, 23 člankov, posodobitve intraneta.
Računovodstvo običajno poslovanje	Uresničeno: ■ vzdrževanje sistema za nadzor kakovosti računovodstva; ■ predložitev začasnega letnega zaključnega računa agencije za leto 2023 in končnega zaključnega računa za leto 2022; ■ zagotavljanje notranjih smernic o upravljanju sredstev; ■ sodelovanje z zunanjimi revizorji in ERS.
Notranja revizija običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje natančnih informacij o revizijskih sklepih in priporočilih, vključno z rednimi, natančnimi in pravočasnimi informacijami o stanju izvajanja revizijskih priporočil; ■ spremljanje akcijskih načrtov za izvajanje revizijskih priporočil; ■ ocenjevanje procesov notranje kontrole in kontrol poslovnih procesov.
Ocenjevanje uspešnosti agencije (člen 39 uredbe o ustanovitvi) običajno poslovanje	Poteka – z zamudo: ■ primerjalna analiza: področje uporabe je bilo razširjeno z odobritvijo Komisije; ■ poglobljena analiza naj bi bila končana v drugi polovici leta 2023.

6.1.4. Vodenje poslovnih programov in projektov

¹⁰⁶ Merila RACER: ustreznost, sprejemljivost, verodostojnost, preprostost in zanesljivost.

Agencija eu-LISA mora imeti v skladu z ustanovno uredbo ustrezno strukturo za vodenje projektov in orodja, da lahko učinkovito upravlja vse svoje projekte, hkrati pa še naprej izboljšuje svoje zmogljivosti vodenja projektov. Da bi zagotovili doseganje ciljev in stroškovno učinkovito upravljanje virov, eu-LISA še naprej spodbuja najboljše prakse, pri čemer se osredotoča na standardizacijo procesov in metodologije vodenja projektov/upravljanja portfeljev.

Leta 2023 je eu-LISA začela ocenjevati, kako bi dosegla večjo agilnost svojih procesov projektnega vodenja, in proučila **razširjen agilni okvir (SAFe)**, da bi podprla nov način dela v skladu s strategijo reševanja 3R. Prehod od kaskadnega vodenja projektov in metod izvedbe k novim agilnim načinom dela je omogočil osredotočenost na skupne prednostne naloge, saj je omogočil prečnost in hitrejše sprejemanje odločitev.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Ponovno ocenjevanje na podlagi integriranega zmožnostno zrelostnega modela (CMMI)	ponovljena ocena na podlagi CMMI	drugo: ocena CMMI je bila nadomeščena z oceno agilne pripravljenosti za projekte iz prvega vala
Ocena dokončanja in napredka projektov glede na (znova) opredeljene izhodiščne parametre kakovosti/stroškov/časa in dovoljena odstopanja za projekte	< 10 %	doseženo: 9,83 % 4 projekti (vključno s 3 notranjimi) so bili zaključeni leta 2023
Ocena skladnosti dokončanih projektov z metodologijo agencije eu-LISA za vodenje projektov v njihovem življenjskem ciklu	majhni projekti: > 75 % srednje veliki projekti: > 80 % veliki projekti: > 85 %	ni relevantno: v letu 2023 ni bilo zaključenih manjših projektov ni doseženo: 76 % ni doseženo: 75 %

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Zmogljivost upravljanja programov in projektov, strategija zagotavljanja virov in obvladovanje poslovnih tveganj običajno poslovanje	Uresničeno: ■ usklajevanje prispevkov za mesečna poročila odborov za upravljanje programov in polletna poročila o napredku, predložena Evropskemu parlamentu in Svetu; ■ mesečni sestanki korporativnega usmerjevalnega odbora (CSC) in odbora za upravljanje pogodb o zunanji podpori; ■ nadgradnja orodja za upravljanje zahtevkov za zunanje pridobivanje virov; ■ razvoj in vzdrževanje metodologije za upravljanje portfelja projektov, vključno z letnim pregledom skladnosti v zvezi z ustrezno uporabo metodologije za upravljanje portfelja projektov; ■ izboljšanje uporabe orodij za upravljanje portfelja projektov (Planview Portfolios in ProjectPlace) in kakovosti podatkov, zbranih s tema orodjema; ■ ustanovitev in vzdrževanje skupin za izvajanje in vodenje projektov v skladu s prenovljenim načinom dela; ■ obvladovanje poslovnih tveganj se spremlja vse leto, stanje pa se redno predstavlja upravljalnemu odboru, nazadnje julija; ■ predhodno ocenjevanje: letna predhodna ocena priložnosti za projekte, načrtovane za leto 2025.
Uradno ocenjevanje prakse vodenja projektov na podlagi modela CMMI projekt: EPD, datum uvedbe: 2023	Drugo: ■ ocenjevanje CMMI se nadomesti z notranjim ocenjevanjem agilne pripravljenosti.

6.2. Korporativna podpora

Agencija se bo še naprej razvijala kot učinkovita in agilna organizacija, da bi zagotovila operativno odličnost ter izpolnjevala svoje poslanstvo in letne cilje popolnoma v skladu z regulativnim okvirom EU. Podporne funkcije, ki omogočajo delovanje na visoki ravni, vključujejo upravljanje človeških in finančnih virov, pravne storitve ter učinkovito notranjo podporo deležnikom.

KLJUČNI POUDARKI

- Dosežena je bila odlična raven izvrševanja proračuna za obveznosti in plačila, in sicer skoraj 100 %.
- Agencija je dosegla občutno povečanje stopnje zasedenosti delovnih mest.

6.2.1. Korporativna varnost in neprekinjeno poslovanje

Agencija še naprej vzdržuje in izboljšuje visoko raven fizične varnosti v svojih objektih ter njihovi okolici zaradi spreminjajočih se poslovnih potreb. To vključuje spremljanje in izboljšanje strategije za **upravljanje neprekinjenega poslovanja**, ki vključuje temeljito preskušene politike, postopke in ureditve upravljanja za odzivanje na varnostne incidente ali druge motnje v delovanju, njihovo preiskovanje in okrevanje po njih. V poročevalskem obdobju so bili vsi zaposleni na področju neprekinjenega poslovanja deležni usposabljanja, da bi zagotovili, da imajo potrebno znanje in izkušnje o organizacijski odpornosti v primeru motenj.

V letu 2023 so glavni cilji **zagotavljanje varnosti in neprekinjenega poslovanja** lokacij, sredstev in osebja agencije eu-LISA ter vseh povezanih horizontalnih elementov (tj. strategije in politike so v skladu z ustreznimi predpisi) ter nadaljnje izboljševanje procesov neprekinjenega poslovanja in varnosti na podlagi priporočil iz vaj, pregledov in revizij.

V smislu **zaščitne in fizične varnosti** je eu-LISA okrepila svojo varnostno in zaščitno držo v vseh prostorih in pri osebju, ki upravlja sisteme, 24 ur na dan in vse dni v tednu. Da bi zagotovila ustrezno upravljanje fizične varnosti, je maja sprejela posodobljeno različico politike dostopa za fizični dostop, ki zajema vse osebe ali vozila, ki potrebujejo dostop do lokacij agencije eu-LISA. Agencija je izvedla tudi specializirano usposabljanje za svoje osebe in osebe služb, ki prve priskočijo na pomoč, da bi povečala pripravljenost na izredne razmere.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Število vaj za ravnanje v izrednih razmerah/vaj iz varnosti in neprekinjenega poslovanja na leto	2 vaji na leto	doseženo: ena vaja na področju neprekinjenega poslovanja in dve požarni vaji (ena v Talinu in ena v Strasbourgu) <i>Vir: pregledna plošča za zagotavljanje varnosti.</i>
Kontrole neprekinjenega poslovanja zajemajo vsa poslovna področja agencije eu-LISA	sistem za upravljanje neprekinjenega poslovanja pokriva 100 % poslovnih področij agencije eu-LISA	doseženo: načrti neprekinjenega poslovanja so vzpostavljeni, sprejeti in posodobljeni za vsa poslovna področja <i>Vir: pregledna plošča za zagotavljanje varnosti.</i>
Načrti neprekinjenega poslovanja so preskušeni in njihova učinkovitost potrjena	izvede se vsaj ena vaja za poslovno odpornost	doseženo <i>Vir: pregledna plošča za zagotavljanje varnosti.</i>
% priporočil izvedenih v skladu z akcijskimi načrti	85 %	doseženo: izvedenih je bilo > 85 % priporočil iz preteklih vaj in urjenj <i>Vir: poročila o izvajanju.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Izvajanje priporočil glede varnosti in neprekinjenega poslovanja običajno poslovanje	Uresničeno: ■ adaptivne izboljšave infrastrukture za spremljanje varnosti; ■ osredotočenost na ključne dejavnosti upravljanja kibernetske varnosti kot odziv na povečano grožnjo. Vsa priporočila iz preteklih revizij in inšpekcijskih pregledov so bila zaključena.
Varnostna politika in upravljanje neprekinjenega poslovanja običajno poslovanje	Uresničeno: ■ letna usposabljanja osebja, vključno z varovanjem, zdravjem in varnostjo; ■ organiziranje dogodkov za ozaveščanje deležnikov.
Upravljanje neprekinjenega poslovanja običajno poslovanje	Uresničeno: ■ vzdrževanje korporativnega sistema eu-LISA za upravljanje neprekinjenega poslovanja, vključno z izvajanjem načrta za izboljšanje; ■ preizkušanje načrtov neprekinjenega poslovanja glede učinkovitosti vzpostavljenih kontrol, vključno z letno vajo na področju neprekinjenega poslovanja.
Zaščitna varnost običajno poslovanje	Uresničeno:

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
	■ upravljanje varnostnih sistemov (vključno z dovoljenji) in zagotavljanje zaščitne varnosti v vseh prostorih eu-LISA 24 ur na dan in vse dni v tednu, vključno z varnostnim nadzorom začasnih prostorov; ■ zagotavljanje varnostnih zahtev za razširitev delovnih mest in prostorov podatkovnega centra z modularnimi rešitvami; ■ spremljanje varnostnega okolja in prilagajanje ustreznih varnostnih ukrepov trenutnemu razvoju geopolitičnega položaja; ■ izvajanje varnostnih ukrepov za vzpostavitev registra tajnih podatkov EU (EUCI) in skupnega inšpekcijskega pregleda s strani Evropske komisije, Sveta EU in ESZD; ■ varnostni ukrepi in zahteve glede na dodatne prostore za podatkovne centre v Strasbourgu (MDC1, 2, ASPIRE); ■ sprejetje posodobljene različice politike o fizičnem dostopu.

6.2.2. Upravljanje človeških virov

Agencija je še naprej zagotavljala stalno izboljševanje svojih zmogljivosti za strokovni razvoj, pri čemer se je osredotočila na pridobivanje in uvajanje talentov, ciljno usmerjen strokovni razvoj ter ohranjanje raznolikega osebja z ustreznimi znanji, spretnostmi in izkušnjami. Agencija je nenehno izboljševala svojo upravno učinkovitost in z digitalizacijo svojih procesov prešla na upravljanje človeških virov, ki temelji na kompetencah.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Razmerje (v %) upravnih virov oziroma razmerje (v %) operativnih virov glede na vse človeške vire (zaposleni in NNS)	upravni: 20 % operativni: 70 %	delno doseženo: 16,5 % <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i> delno doseženo: 74,1 % <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i>
Stopnja absenzizma	povprečno število dni bolniškega dopusta na zaposlenega: < 15 dni na zaposlenega delež zaposlenih na dolgotrajnem bolniškem dopustu: < 10 % delež zaposlenih, ki niso izkoristili bolniškega dopusta: > 15 %	delno doseženo: 9,7 dneva <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i> doseženo: 5,3 % <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i> doseženo: 42,7 % <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i>
Letna fluktuacija zaposlenih (v %)	≤ 5 %	doseženo: 4,09 % <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i>
Nezadovoljive ocene osebja (v %)	med 1 % in 5 %	doseženo: 1,8 <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i>
Stopnja zavzetosti uslužbencev	≥ 6,3	doseženo: 7,4
Letna stopnja zasedenosti (v %)	> 94 %	doseženo: 94,2 % <i>Število vključuje dane ponudbe za zaposlitev; brez danih ponudb za zaposlitev je stopnja zasedenosti 85,7 %.</i> <i>Vir: kadrovska podatkovna zbirka, poročila SYSPER.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Upravljanje in načrtovanje človeških virov običajno poslovanje	Uresničeno: ■ upravljanje rutinskih kadrovskih operacij in postopkov od izbire in uvajanja osebja do prenehanja pogodb o zaposlitvi (vključno z ocenjevanjem osebja, podaljševanjem pogodb, pravicami, letnim dopustom itd.); ■ nadgradnja kadrovskih procesov (vključno z digitalizacijo, izbirnimi moduli SYSPER, iLearn), izboljšanje postopka zaposlovanja, načrtovanja kadrov, upravljanja uspešnosti in ponudbe usposabljanja; ■ izvedba redne ankete o izkušnjah zaposlenih in priprava akcijskega načrta za odpravo pomanjkljivosti.
Prehod na upravljanje človeških virov na podlagi kompetenc običajno poslovanje	Uresničeno: ■ izvajanje pristopa k upravljanju človeških virov, ki temelji na kompetencah; revizija okvira kompetenc, da se zagotovijo celovite smernice, orodja in postopki; ■ organiziranje notranjih usposabljanj in projektov za dobro počutje zaposlenih; ■ uvedba novega programa za e-uvajanje; ■ nadaljevanje programa notranje mobilnosti za izkoriščanje kompetenc obstoječih zaposlenih in spodbujanje poklicne rasti.

Upravljanje talentov običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zaposlovanje novega osebja, nadaljnja prizadevanja za pritegnitev raznoliškega nabora kandidatov, npr. v okviru dogodka CloudFest 2023 v Nemčiji, dejavnosti znamčenja delodajalcev prek namenskih kampanj in uporaba družbenih medijev kot orodja za iskanje talentov; ■ posodobitev programa delovne prakse; ■ ozaveščanje o ponudbi vrednosti za zaposlene agencije eu-LISA in krepitev prepoznavnosti kariernih priložnosti za doseganje novega občinstva; ■ izboljšanje razvoja vodenja, upravljanja uspešnosti, pridobivanja talentov, odnosov z zaposlenimi, učenja in razvoja, analitike ljudi, vključno z izvajanjem novih pobud za nagrajevanje in priznavanje, kot je nagrada Talent Spotlight; ■ izvajanje dejavnosti, povezanih s krepitevijo organizacijske kulture in vrednot, vključno z <u>listino o raznolikosti in vključevanju mreže agencij EU (EUAN)</u>, sprejeto maja, skupaj z akcijskim načrtom ⁽¹⁰⁷⁾; ■ uvajanje in uporaba zbirke orodij MS Power BI za spletni dostop do ključnih kazalnikov uspešnosti in drugih statističnih podatkov o človeških virih za vodstvo.
--	---

6.2.3. Upravljanje proračuna, financ in javnih naročil

Agencija je še naprej krepila in izpopolnjevala svoje notranje finančne postopke in postopke javnih naročil, vključno z izboljševanjem svojih zmogljivosti za poročanje in analize, da bi podprla strateško odločanje ter zagotovila pregledno, uspešno in učinkovito upravljanje finančnih virov v skladu z ustreznimi regulativnimi instrumenti in obveznostmi ter splošnimi zahtevami glede upravljanja.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Upravljanje javnih naročil	> 60 % projektov javnih naročil v skladu s časovnim načrtom	doseženo: 80 % <i>Vir: poročilo o javnih naročilih.</i>
Učinkovitost postopka javnega naročanja	< 25 %	doseženo: 16,7 % <i>Vir: poročilo o javnih naročilih.</i>
Stopnja razveljavljenih odobritev plačil	< 5 %	delno doseženo: 5,8 % čeprav je še vedno nekoliko nad ciljno vrednostjo, je bilo zmanjšanje <i>Vir: podatkovno skladišče sistema ABAC.</i>
Stopnja izvedenih proračunskih obveznosti	95 % do 99 %	doseženo: 99,9 % <i>Vir: podatkovno skladišče sistema ABAC.</i>
Stopnja izvrševanja plačil	> 95 %	doseženo: 99,9 % <i>Vir: podatkovno skladišče sistema ABAC.</i>
Razmerje plačil, izvedenih v zakonskih rokih	90 % do 100 %	doseženo: 96,4 % <i>Vir: podatkovno skladišče sistema ABAC.</i>

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Upravljanje proračuna, sredstev in financ običajno poslovanje	Uresničeno: ■ ustrezno upravljanje izvrševanje proračuna in zagotavljanje storitev v skladu z opredeljenimi standardi; ■ podpiranje sprejemanja strateških odločitev in zagotavljanje potrebnih finančnih poročil; ■ nenehne izboljšave analitičnih zmogljivosti, npr. napovedovanje in načrtovanje proračuna, zagotavljanje visokokakovostnega spremljanja izvrševanja proračuna za finančne operacije; ■ izboljšanje notranjih finančnih procesov in postopkov, tj. določitev zahtev za napredno večletno in letno načrtovanje proračuna za celostno načrtovanje, da se izboljša načrtovanje proračuna na podlagi dejavnosti.
Upravljanje javnih naročil in nabave običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotovljene storitve javnih naročil in nabave v skladu z zakonskimi obveznostmi ter v okviru načrtovanega proračunskega okvira.
Notranja finančna kontrola in spremljanje revizijskih priporočil običajno poslovanje	Uresničeno: ■ vzdrževani kontrolni sezname in delovni tokovi za finančne transakcije v skladu s finančnimi pravili agencije eu-LISA; ■ revizija kontrol in postopkov ob upoštevanju ugotovitev Evropskega računskega sodišča.

¹⁰⁷ Listina EUAN o raznolikosti in vključevanju, delovna skupina EUAN za raznolikost in vključevanje, marec 2023.

6.2.4. Pravne storitve

Pravne službe agencije zagotavljajo, da eu-LISA deluje v skladu z veljavnim regulativnim okvirom. To dosejajo s pravočasnim zagotavljanjem pravnega svetovanja, mnenj in priporočil v zvezi z dobro prakso ter po potrebi zastopanjem agencije na sodiščih EU in nacionalnih sodiščih. Agencija eu-LISA je v letu 2023 spoštovala najvišjo raven dobrega upravnega ravnanja, izpolnjevala vse pravne zahteve in ostala zavezana zagotavljanju preglednosti svojih dejavnosti, postopkov in odločanja, vključno z dostopom javnosti do svojih dokumentov.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj	Stanje
Pravni nasveti, mnenja in storitve zastopanja	pravne storitve, zagotovljene v zahtevanih rokih	doseženo

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Pravne storitve običajno poslovanje	Uresničeno: ■ 351 zahtevkov za notranje pravno svetovanje, ki se niso nadaljevali v fazi predsodnega ali sodnega postopka; ■ 8 predsodnih zadev, obravnavanih v zakonskih rokih (1 je prešla v sodni postopek), sodne zadeve: 3 zadeve pred sodišči EU (kot tožena stranka) so bile zaključene leta 2023, 2 zadevi sta še v obravnavi, v 1 zadevi eu-LISA deluje kot intervenient; ■ 9 pritožb v skladu s členom 90(2) kadrovskih predpisov, dve upravni preiskavi, ena preiskava je bila končana v letu 2023; ■ dostop javnosti do dokumentov: specializirano usposabljanje in informativno srečanje, odgovor v zakonsko določenem roku (23 začetnih prošelj in 13 posvetovanj). Ena od začetnih prošelj je napredovala v potrdilno prošnjo, ena potrdilna prošnja je bila zaključena; ■ preloženo: specializirano usposabljanje in informativno srečanje o dostopu javnosti do dokumentov (premajhno število osebja).

6.2.5. Korporativne podporne storitve (upravljanje stavbne infrastrukture in korporativne informacijske storitve)

Korporativne podporne storitve agencije se osredotočajo na razvoj optimiziranega in prožnega delovnega okolja na vseh lokacijah z varno, učinkovito in funkcionalno infrastrukturo, ki je v celoti usklajena s poslovnimi potrebami agencije eu-LISA in zavezo, da bo postala okoljsko trajnostna organizacija.

Program za povečanje zmogljivosti

Po razširitvi mandata eu-LISA leta 2018 je morala agencija razširiti zmogljivosti svojega tehničnega sedeža v Strasbourgu, da bi zadostila operativnim potrebam novih sistemov, predvsem v smislu povečanja zmogljivosti podatkovnih centrov in zagotovitve dodatnih pisarniških prostorov za osebje. Projekt **druge razširitve lokacije v Strasbourgu** se je začel februarja 2020, dokončan pa naj bi bil leta 2028. Junija 2021 sta bila dodana še dva projekta: **modularni podatkovni center** (MDC) ter tudi **nadgradnja napajanja in hlajenja** za zadovoljitev nujnih poslovnih potreb pred dokončanjem druge razširitve.

Za zagotovitev uspešnega vodenja in izvajanja projektov so ti trije medsebojno povezani infrastrukturni projekti upravljeni v okviru krovnega „programa za povečanje zmogljivosti“:

- **druga razširitev operativne lokacije v Strasbourgu.** Projekt se osredotoča na gradnjo novih pisarniških prostorov v trenutnih prostorih. Vendar je projekt zaradi proračunskih omejitev trenutno prestavljen na naslednje obdobje večletnega finančnega okvira;
- **modularni podatkovni center 2.** Projekt predvideva namestitve kontejnerskega modularnega podatkovnega centra, tj. prilagodljive in nadgradljive rešitve, ki ne zahteva nobenih gradbenih dejavnosti. Agencija je leta 2023 izvedla raziskavo o možnostih na trgu in izbrala najprimernejšega ponudnika. Projekt je v fazi načrtovanja, notranji deležniki pa si prizadevajo opredeliti končno zasnovo, varnostne zahteve ter potrebna gradbena in električna dela, da bi bil prvi sklop modulov izveden v drugi polovici leta 2024;
- **nadgradnja infrastrukture za napajanje in hlajenje.** Cilj je pokriti kratko- in dolgoročne potrebe operativne lokacije v Strasbourgu po energiji in hlajenju. Rezultati predhodne študije izvedljivosti za optimizacijo zmogljivosti hlajenja so bili znani junija. Izbrana sta bila dva scenarija, pri čemer prvi omogoča kratkoročno učinkovitejšo uporabo trenutne hladilne infrastrukture, drugi pa je srednjeročna rešitev, ki temelji na geotermalnem pristopu za zmanjšanje ogljičnega odtisa. Z izvajanjem teh dveh scenarijev se bo splošna učinkovitost porabe energije (PUE) izboljšala, da bi se zagotovila skladnost z **instrumenti EU za izboljšanje energijske učinkovitosti podatkovnih centrov**.¹⁰⁸

Korporativne storitve

Korporativne storitve racionalizirajo notranje informacijske storitve in upravljanje informacij agencije za zagotavljanje organizacijske učinkovitosti ter agilnosti, hkrati pa z razpoložljivimi viri, procesi in zmogljivostmi omogočajo lažje doseganje poslovnih ciljev. Agencija eu-LISA vzdržuje vse svoje lokacije in objekte, da bi zagotovila varno, učinkovito ter funkcionalno **stavbno infrastrukturo**.

Agencija sprejema ukrepe za **zmanjšanje svojega vpliva na okolje**. Leta 2023 je eu-LISA začela izvajati svojo okoljsko politiko, sprejeto leta 2022, in se pripravlja na prijavo za pridobitev certifikata sistema EU za okoljsko ravnanje in presojo (**EMAS**), ki je predviden za leto 2024.

Ključni kazalniki uspešnosti

Kazalniki uspešnosti	Cilj glede uspešnosti	Stanje kazalnika uspešnosti
Razpoložljivost korporativnih informacijskih storitev	> 90 % (čas delovanja aplikacij)	doseženo
Zadovoljstvo poslovnih končnih uporabnikov/zaposlenih z informacijskimi storitvami	> 90 %	doseženo
Druga razširitev operativnih prostorov agencije eu-LISA v Strasbourgu	stroški: skupno odstopanje ≤ 10 % časovni načrt: skupno odstopanje ≤ 10 % obseg: brez odstopanja	drugo: projekt je bil odložen zaradi proračunskih omejitev
Okoljski kazalnik: ogljični odtis	3 491 ton ekvivalenta CO ₂ za leto 2022 3 506 ton ekvivalenta CO ₂ za leto 2023	drugo: kot izhodišče bo uporabljeno leto 2023, ker prejšnji rezultati zaradi omejitev v zvezi s pandemijo covid-19 niso reprezentativni; emisije toplogrednih plinov so bile izračunane z novim orodjem, pri čemer so bili upoštevani trije obsegi emisij v skladu s priporočili GIME in protokolom o toplogrednih plinih

Napredek glede na naloge in projekte

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Program za povečanje zmogljivosti	
Podatkovni center Strasbourg – projekt povečanja zmogljivosti napajanja in hlajenja projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Poteka: ▪ izvajanje kratkoročnih ukrepov za posodobitev napajanja in hlajenja; ▪ projekt modularnega podatkovnega centra 2 (MDC2) v fazi načrtovanja; odobrena zasnova namenskih kontejnerskih prostorov za energetiko; ▪ ključni dosežek: dokončanje raziskave o virih za MDC2 in študije o optimizaciji hladilne zmogljivosti ter študije izvedljivosti za gradbena in električna dela v okviru MDC2.

¹⁰⁸ Za več informacij obiščite posebno stran Komisije o [zelenem oblaku in zelenih podatkovnih centrih](#). Za podrobnejše informacije si oglejte [okoljsko primerno zasnovo strežnikov in izdelkov za shranjevanje podatkov](#), [evropski kodeks ravnanja za energijsko učinkovitost v podatkovnih centrih](#) ter [zelena merila za javno naročanje za podatkovne centre, strežniške sobe in storitve v oblaku](#).

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Druga razširitev operativnih prostorov agencije eu-LISA v Strasbourg projekt: EPD, datum uvedbe: 2028	Preloženo: zaradi proračunskih omejitev je projekt preložen na naslednje obdobje večletnega finančnega okvira; v tem času se bo eu-LISA osredotočila na postavitve modularnega podatkovnega centra ter nadgradnjo podporne energetske in hladilne infrastrukture.
Splošna podpora	
Horizontalne korporativne podporne storitve (službena potovanja, infrastruktura, logistika in pisarniški material) običajno poslovanje	Uresničeno: - zagotavljanje storitev v zvezi s prostori za podporo operativnim dejavnostim, vključno s stalnim izboljševanjem storitev s spremljanjem zahtevkov za podporo in odzivnega časa do zaključka; - izboljšanje stavbne infrastrukture, osnovnih poslovnih dejavnosti in dobrega počutja zaposlenih.
Upravljanje zdravja in varnosti običajno poslovanje	Uresničeno: - izvedba časovnega načrta za sistem upravljanja varnosti in zdravja pri delu (OHS); - sprejeta politika varnosti in zdravja pri delu za spodbujanje ter ohranjanje varnega in zdravega delovnega okolja; - ocenjevanje tveganj, prepoznavanje morebitnih nevarnosti in usposabljanje, če je potrebno.
Pametno upravljanje prostorov projekt: EPD, datum uvedbe: 2024	Poteka: - izboljšanje produktivnosti in učinkovite rabe pisarniških prostorov z izvajanjem politike dela, ki temelji na dejavnostih, ter souporabe miz za večjo učinkovitost in prihrank stroškov, vključno z uvedbo nove programske rešitve za zagotavljanje učinkovitejšega upravljanja pisarniških prostorov, tj. upravljanja miz, sejnih sob, dodeljevanja prostora, analize delovnega mesta itd.; - ključni dosežek: dokončana študija za proučitev možnosti za ustrezen model dela, ki temelji na dejavnostih; priporočila se bodo začela izvajati naslednje leto.
Upravljanje okoljskih storitev običajno poslovanje	Uresničeno: - izvajanje časovnega načrta certificiranja za sistem EMAS; - izveden in vzdrževan je bil načrt preudarnosti na področju energije, vključno z zeleno električno energijo; - okoljska analiza (neposredni/posredni vplivi dejavnosti eu-LISA na okolje); - začetek projekta z zeleno ekipo; - izračun emisij toplogrednih plinov v skladu s protokolom o toplogrednih plinih.
Upravljanje poslovnih vsebin projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Poteka: - izvajanje projekta v teku: sistem za upravljanje dokumentov (DMS) in nova sodobna spletna stran, vključno z javnim registrom dokumentov; - priprava projekta intranet/ekstranet (ki začne delovati leta 2024); - izvajanje projekta sistema za upravljanje dokumentov v teku (uvedba do konca leta 2024).
Upravna podpora uradu izvršnega direktorja običajno poslovanje	Uresničeno: zagotavljanje upravne in vodstvene podpore, vključno s korespondenco, upravljanjem koledarja, organizacijo potovanj, načrtovanjem dogodkov in poročanjem.

Projektna/neprojektna naloga	Ključni dosežki v poročevalskem obdobju
Korporativne storitve IKT	
Upravljanje, vzdrževanje in podpora korporativni infrastrukturi in aplikacijam IKT običajno poslovanje	Uresničeno: ■ zagotavljanje korektivnega, preventivnega, razvojnega in adaptivnega vzdrževanja ter podpore za korporativno infrastrukturo in aplikacije IKT, vključno z razvojem novih orodij za osebje; ■ naročila programske in strojne opreme, opreme, storitev in licenc (vključno s pravočasnim podaljšanjem) s področja IKT, podpisane/spremenjene pogodbe o priključitvi na računalniško omrežje/mobilno telefonsko omrežje; ■ zagotavljanje podpore končnim uporabnikom, vključno z uvedbo novega portala za poslovne zahteve za podporo, in izvajanje novega pristopa k zagotavljanju poslovnih storitev IKT s poudarkom na kazalnikih uspešnosti za spremljanje kakovosti storitev; ■ izvedena nova rešitev za storitev dostopa IKT na daljavo, tudi za mobilne naprave; ■ projekt SERENA (varen dostop do omrežja): nova povezljivost za poslovno omrežno infrastrukturo in sisteme na področju PNZ za zagotavljanje internetnih storitev in dostopa do sistema SERENA; ■ projekt posodobitve omrežij in varnosti.
Migracija v oblak in virtualna namizna infrastruktura v oblaku projekt: EPD, datum uvedbe: 2026	Poteka: ■ projekt prehoda v oblak, ki je v teku, v podporo digitalizaciji poslovnih storitev; ■ rešitev ID IKT v oblaku, rešitev za komunikacijo in sodelovanje za skupine, podporna rešitev IKT v oblaku in alternativna rešitev IKT v oblaku za skupine; ■ ključni dosežek: izvajanje elementov v oblaku, vključno z najemniki Azure, v okviru sistema za upravljanje dokumentov.
Knjižnica infrastrukture informacijske tehnologije (ITIL) projekt: EPD, datum uvedbe: 2025	Poteka: ■ izvajanje praks ITIL za upravljanje storitev in sredstev; ■ analiza „obstoječega“ procesa in opredelitev „prihodnjega“ procesa ter naknadno evidentiranje procesov (iterativni pristop): opredelitev vmesnikov, kontrol in podrobne zasnove; ■ portal agencije eu-LISA za zahteve za podporo: analiza in opredelitev postopkov; ■ ocena nove aplikacije ITSM.

II

UPRAVLJANJE

Upravljanje

7.

7.1. Upravni odbor

Agencija je še naprej tesno, konstruktivno in pregledno sodelovala z upravnim odborom agencije eu-LISA. Upravni odbor je bil poleg izvajanja svojih zakonsko določenih nalog redno obveščen o vseh ugotovljenih pomembnih tveganjih in težavah, vključno z izvedenimi blažilnimi ukrepi, stanjem delujočih sistemov, napredkom pri razvoju novih sistemov, najnovejšimi informacijami o kadrovskih razmerah in programu za povečanje zmogljivosti.

Januarja 2023 je ugotovil, da začetek delovanja sistema vstopa/izstopa maja 2023 ni več izvedljiv. Najpomembneje je, da je upravni odbor večkrat potrdil svojo trdno zavezanost izvajanju arhitekture interoperabilnosti kot najpomembnejše prednostne naloge in je redno prejemal najnovejše informacije o napredku, doseženem pri reviziji časovnega okvira za njeno izvajanje.

Agencija je leta 2023 uvedla novo strategijo **3R** (Remobilizacija, Reševanje, Reformiranje), da bi odpravila težave, s čimer je omogočila revizijo in posodobitev časovnega načrta interoperabilnosti s postopnim izvajanjem v štirih valovih med letoma 2024 in 2027. Novi časovni načrt interoperabilnosti je potrdil upravni odbor, Svet PNZ pa ga je odobril 19. oktobra 2023. Na dan sprejetja tega poročila je eu-LISA na dobri poti, da zagotovi arhitekturo interoperabilnosti v skladu z novim časovnim načrtom.

V poročevalskem obdobju je upravni odbor sprejel več pomembnih odločitev, ki zagotavljajo neprekinjeno poslovanje agencije:

- imenovanje nove izvršne direktorice;
- imenovanje novega računovodje;
- sprejetje zakonsko predpisanih načrtov in poročil: enotnega programskega dokumenta za obdobje 2024–2026 in računovodskega izkaza prihodkov in odhodkov za proračunsko leto 2024, konsolidiranega letnega poročila o dejavnostih za leto 2022, letnega poročila skupine za notranjo revizijo in letnega zaključnega računa za leto 2022, spremembe načrta notranje revizije za leto 2023 in načrta notranje revizije za leto 2024;
- potrditev posodobljene strategije agencije za izvajanje sistema SVI, ki temelji na strategiji reševanja 3R, tj. remobilizaciji ponudnikov storitev, reševanju tehničnih težav in reformiranju načinov dela;
- odobritev revidiranega časovnega okvira za načrt interoperabilnosti in
- sprejetje revidiranih načrtov varnosti in neprekinjenega poslovanja za Eurodac.

Drugi pomembni sklepi upravnega odbora so bili sprejeti s pisnimi postopki, med drugim vmesno poročilo za leto 2023, poročila o napredku, nesamodejni prenos odobritev za prevzem obveznosti iz proračunskega leta 2022 v leto 2023, seznam organov Eurodac, letno poročilo Eurodac za leto 2021, načrt eu-LISA za komuniciranje in razširjanje informacij za leto 2024, vzorčni sklep o delovnem času in hibridnem delu, revidirani poslovniški odborovi za upravljanje programov SVI, ETIAS in interoperabilnosti, pravila eu-LISA o nasprotju interesov, revidirani mandat ACFC.

Odbor za revizijo, skladnost in finance (ACFC) upravnega odbora je spremljal obvladovanje tveganja in notranjo kontrolo agencije. Upravni odbor ter odbor za revizijo, skladnost in finance sta bila redno obveščana o stanju proračunskih pogajanj in finančnega poslovanja ter o napredku pri izvajanju revizijskih priporočil.

Ob upoštevanju ugotovitev, ki izhajajo iz notranjih in zunanjih revizij, še vedno obstajajo preostala tveganja in

pomanjkljivosti kontrol pri pridobivanju človeških virov, nadzoru javnih naročil ter dejavnostih upravljanja pogodb v okviru operativnih programov in projektov, kar bi lahko vplivalo na pravilnost transakcij, izvedenih v proračunskem letu 2023.

Agencija se trenutno ukvarja s temi vprašanji, da bi jih čim prej rešila. Upravni odbor redno pregleduje napredek pri izvajanju odprtih revizijskih priporočil.

V poročevalskem obdobju je agencija eu-LISA organizirala sedem sej upravnega odbora, vključno z eno izredno sejo, na kateri so razpravljali o začetku delovanja prenovljenega sistema SIS in vzpostavitvi arhitekture interoperabilnosti. Odbor ACFC je imel štiri seje, vključno z eno izredno sejo, na kateri je razpravjal o ravni tekočega izvajanja, proračunski napovedi za leto 2023 in stanju neizvedenih revizijskih priporočil. Tehnična horizontalna strokovna delovna skupina upravnega odbora se je na zahtevo enkrat sestala. Da bi dodatno izboljšala preglednost in prispevala k ozaveščanju javnosti o svojih dejavnostih, je agencija na svojem spletišču še naprej objavljala povzetke rednih sej upravnega odbora.

7.2. Pomembni dogodki

7.2.1. Novi predpisi, ki vplivajo na delo agencije eu-LISA

Novembra 2023 sta Svet in Evropski parlament sprejela dve revidirani uredbi o spremembi, ki bosta utrla pot **digitalizaciji vizumskega postopka** ⁽¹⁰⁹⁾, kar bo pomenilo novo nalogo za agencijo eu-LISA, tj. razvoj in naknadno upravljanje **skupne platforme za pridobitev vizuma** ⁽¹¹⁰⁾. Komisija je vse leto pozivala agencijo eu-LISA, naj prispeva k pripravi več zakonodajnih pobud, ki bodo vplivale na njene pristojnosti in prihodnje dejavnosti.

Poleg tega bo eu-LISA še naprej krepila svoj prispevek k digitalizaciji področja pravosodja v EU v skladu s **svežnjem o digitalnem pravosodju**, ki je bil sprejet decembra 2023 ⁽¹¹¹⁾. Agencija eu-LISA je zlasti začela priprave na razvoj platforme za sodelovanje **skupnih preiskovalnih skupin** ⁽¹¹²⁾.

7.2.2. Revidirani/spremenjeni predpisi

Svet in Parlament sta leta 2022 vzpostavila pogajalska mandata za prenovljeno uredbo Eurodac za dokončanje **reform sistema Eurodac** ⁽¹¹³⁾. Ko bo sprejeta, bo to zadnji pomemben gradnik, ki bo vključen v okvir interoperabilnosti na področju PNZ. Uredba bo služila kot pravna podlaga za nadgradnjo sistema Eurodac, ki jo bo izvedla agencija.

7.2.3. Nove pobude Komisije

Agencija je zagotovila tehnični prispevek za zakonodajni finančni izkaz za prihodnji **usmerjevalnik Prüm II** za uredbo o policijskem sodelovanju ⁽¹¹⁴⁾ in **usmerjevalnik API (predhodne informacije o potnikih)** glede zbiranja in posredovanja predhodnih informacij o potnikih ⁽¹¹⁵⁾. Poleg tega je agencija na zahtevo Komisije zagotovila svoje strokovno znanje v zvezi z uredbami o preverjanju ⁽¹¹⁶⁾ ter pobudo za digitalizacijo potnih listin

¹⁰⁹ Uredba (EU) 2023/2667 z dne 22. novembra 2023 v zvezi s **platformo EU za pridobitev vizuma** in Uredba (EU) 2023/2685 z dne 22. novembra 2023 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 1683/95 v zvezi z digitalizacijo vizumskega postopka.

¹¹⁰ *Communication on the Development of a prototype for an EU Online Visa Application Platform* (Sporočilo Komisije o razvoju prototipa spletne platforme EU za pridobitev vizuma), 27.4.2022.

¹¹¹ Uredba (EU) 2023/2844 o **digitalizaciji pravosodnega sodelovanja** in dostopa do sodnega varstva v čezmejnih civilnih, gospodarskih in kazenskih zadevah ter Direktiva (EU) 2023/2843 glede digitalizacije pravosodnega sodelovanja.

¹¹² Uredba (EU) 2023/969 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. maja 2023 o vzpostavitvi platforme za sodelovanje za podporo delovanju skupnih preiskovalnih skupin in o spremembi Uredbe (EU) 2018/1726 (UL L 132, 17.5.2023, str. 132).

¹¹³ Evropski parlament, Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (LIBE), „Eurodac: MEPs updated their position in view of upcoming negotiations with the Council“ (Eurodac: poslanci Evropskega parlamenta so posodobili svoje stališče ob upoštevanju prihajajočih pogajanj s Svetom) (sporočilo za javnost, 13.12.2022).

¹¹⁴ Uredba Prüm II je bila sprejeta 13. marca 2024, glej Uredbo (EU) 2024/982 (UL L, 5.4. 2024).

¹¹⁵ Predlog uredbe o **zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih (API)** za izboljšanje in olajšanje nadzora zunanjih meja ter predlog uredbe o zbiranju in prenosu predhodnih informacij o potnikih za preprečevanje, odkrivanje, preiskovanje in pregon **terorističnih in hudih kaznivih dejanj** ter o spremembi Uredbe (EU) 2019/818.

¹¹⁶ Predlog uredbe o spremembi Uredbe (EU) 2019/816 o vzpostavitvi centraliziranega sistema za določitev držav članic, ki imajo informacije o obsodbah državljanov tretjih držav in oseb brez državljanstva (sistem ECRIS-TCN), z namenom dopolnitve evropskega informacijskega sistema kazenskih evidenc ter Uredbe (EU) 2019/818 o vzpostavitvi okvira za interoperabilnost informacijskih sistemov EU na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, azila ter migracij in spremembi uredb (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 in (EU) 2019/816 za **uredbo preverjanja državljanov tretjih držav na zunanjih mejah** (COM(2021) 96 final).

in poenostavitev potovanj (digitalne potne listine) ⁽¹¹⁷⁾.

Agencija je pripravila predhodno oceno, ki se osredotoča na morebiten vpliv prihodnjega akta EU o umetni inteligenci na obstoječe in prihodnje informacijske sisteme, ki jih upravlja eu-LISA.

7.2.4. Ruska vojna agresija proti Ukrajini

Od začetka ruske invazije na Ukraino 24. februarja 2022 agencija dejavno podpira države članice in zagotavlja neprekinjeno razpoložljivost sistemov EU za upravljanje meja.

Agencija eu-LISA je še naprej prispevala k srečanjem **mreže EU za pripravljenost na migracije in krizno upravljanje** ⁽¹¹⁸⁾. V podporo izvajanju direktive o začasni zaščiti ⁽¹¹⁹⁾ je agencija zagotovila strokovno podporo Komisiji pri razvoju **platforme za začasno zaščito** za registracijo oseb, ki bežijo pred rusko vojno agresijo proti Ukrajini. Agencija eu-LISA je prispevala tudi k delovni skupini **za enotno ureditev za politično odzivanje na krize** (IPCR) ⁽¹²⁰⁾, predvsem s podporo Svetu pri zadevah, povezanih z obsežnimi informacijskimi sistemi na področju PNZ, in zagotavljanjem rednih poročil za obveščanje Komisije o uporabi sistemov PNZ in stopnjah kibernetске ogroženosti.

Agencija eu-LISA je ves čas vzdrževala redne stike z drugimi agencijami EU v državah gostiteljicah, ki si delijo meje z Ukraino in Rusijo (tj. Urad BEREC, EIGE, Frontex, CEPOL in ECHA), da bi analizirala stopnje ogroženosti, povezane s kibernetско varnostjo in neprekinjenim poslovanjem. Poleg tega je agencija okrepila spremljanje mogočih tveganj in groženj za obsežne informacijske sisteme in poslovno infrastrukturo, ki so v njeni pristojnosti, ter zadevnim stranem sporoča ustrezne informacije. Na ravni osebja je bilo v okviru eu-LISA začeti več pobud za podporo beguncem prek dobrodelnih ukrepov.

7.2.5. Zamenjava izvršnega direktorja

Leta 2022 se je iztekel mandat Kruma Garkova, ki je bil izvršni direktor eu-LISA od ustanovitve agencije. Upravni odbor je 31. oktobra 2022 imenoval namestnika izvršnega direktorja agencije eu-LISA Luca Tagliarettija za začasnega izvršnega direktorja do dneva, ko bo funkcijo prevzel novi izvršni direktor. V tej funkciji je Luca Tagliaretti prevzel tudi naloge odredbodajalca, ki je odgovoren za izvajanje notranjih kontrol eu-LISA. Da bi preprečili nasprotje interesov z njegovo predhodno dodeljeno vlogo vodje obvladovanja tveganj in notranje kontrole za namene izvajanja okvira notranjih kontrol, je bila vloga navedenega vodje do imenovanja naslednjega izvršnega direktorja prenesena na vodjo enote za upravljanje in zmogljivosti.

Upravni odbor je 12. januarja 2023 po strogem izbirnem postopku, ki ga je organizirala Komisija, in po tem, ko je Evropski parlament zaslišal tri kandidate, uvrščene na ožji seznam, za izvršno direktorico agencije eu-LISA imenoval Agnès Diallo, in sicer za obdobje petih let. Agnès Diallo je funkcijo prevzela 16. marca 2023.

7.3. Upravljanje proračuna in finančno poslovanje

7.3.1. Finančno poslovanje

V skladu s členom 46(3) uredbe o ustanovitvi se je proračun eu-LISA za proračunsko leto 2023 financiral s sredstvi iz različnih virov, pri čemer so glavni prihodek predstavljale letne subvencije iz splošnega proračuna EU ⁽¹²¹⁾. Dodatni prispevki prihajajo iz pridruženih schengenskih držav, in sicer kot delno povračilo odhodkov, ki jih je imela agencija.

¹¹⁷ Več informacij je na voljo na namenski strani Komisije: [Potovanje – digitalizacija potnih listin za lažje potovanje](#).

¹¹⁸ [Načrt za pripravljenost na migracije in migracijske krize](#), mehanizem EU za **pripravljenost na krize v zvezi z migracijami in upravljanje takšnih kriz**, vzpostavljen s [Priporočilom Komisije \(EU\) 2020/1366 z dne 23. septembra 2020](#).

¹¹⁹ [Direktiva Sveta 2001/55/ES](#) z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev **začasne zaščite** v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb ter [Izvedbeni sklep Sveta \(EU\) 2022/382](#) z dne 4. marca 2022 o ugotovitvi obstoja množičnega prihoda razseljenih oseb iz Ukrajine v smislu člena 5 Direktive 2001/55/ES in z učinkom uvedbe začasne zaščite (UL L 71, 4.3.2022, str. 1–6).

¹²⁰ Podrobnejši pregled o tem, **kako Svet usklajuje odzivanje EU na krize**, je na voljo na namenski strani o [enotni ureditvi za politično odzivanje na krize \(IPCR\)](#).

¹²¹ Glej oddelek III, naslov 11, poglavje 10 „Upravljanje meja – decentralizirane agencije“, kot ga je sprejel proračunski organ, tj. Evropski parlament in Svet Evropske unije. Prispevek EU se nanaša na odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil C1 (izglasovane proračunske odobritve za tekoče proračunsko leto); več informacij je na voljo v členu 45(5) in členu 46(3) uredbe o ustanovitvi agencije eu-LISA.

Najpomembneje je, da agencija eu-LISA dokončuje svojo **strategijo notranje kontrole**, ki bo zagotavljala informacije o stroških in koristih kontrol, ki jih izvaja, tj. popolne informacije o njihovi učinkovitosti, uspešnosti in gospodarnosti. Pri pripravi vzorčnih dokumentov so bile uporabljene najboljše prakse in smernice mreže EUAN za povečevanje uspešnosti (PDN).

7.3.2. Izvrševanje proračuna

Upravni odbor je v skladu s členom 45(7) uredbe o ustanovitvi agencije eu-LISA sprejel končni izkaz prihodkov in odhodkov za leto 2023. Agencija je do konca leta 2023 dosegla visoko stopnjo izvrševanja proračuna, kar dokazuje kakovost finančnega načrtovanja in sposobnost izvrševanja:

- 99,9 % za odobritve za prevzem obveznosti;
- 99,9 % za odobritve plačil, vključno s prenosom upravnih odhodkov v leto 2024.

Prva sprememba proračuna

Upravni odbor je odobril eno spremembo proračuna, in sicer vračilo 32,80 milijona EUR v odobritvah plačil ⁽¹²²⁾.

Preglednica 3. Razčlenitev spremembe proračuna za leto 2023 (v milijonih EUR).

Proračunski naslov	Sistem/naloga	Sprememba proračuna Odobritve plačil
B03 Odhodki iz poslovanja		
od tega	skupna infrastruktura sistemov	–20,00
	interoperabilnost	–12,80
Skupaj		–32,80

Izvrševanje odobritev za prevzem obveznosti

Leta 2023 je agencija upravljala proračun v višini 262,23 milijona EUR v odobritvah za prevzem obveznosti (C1 ⁽¹²³⁾), ki je bil med različne naslove razdeljen na naslednji način:

- 11 % (27,77 milijona EUR) za infrastrukturo in odhodke iz poslovanja (naslov 2),
- 16 % (41,67 milijona EUR) za izdatke za zaposlene (naslov 1),
- 73 % (192,79 milijona EUR) za operativni proračun (naslov 3).

V naslovu 3 so bile zaradi večletne narave pogodb, na katerih temeljijo glavne operativne dejavnosti, odprte odobritve za prevzem obveznosti v višini 189,74 milijona EUR, predvidene za leto 2023, samodejno prenesene, da se bodo uporabile leta 2024 in v naslednjih letih. Podrobna razčlenitev je na voljo v Prilogi II.

Konec proračunskega leta je bila stopnja izvrševanja 100 % za naslov 1 in 98,8 % za naslov 2.

Operativni proračun v višini 192,79 milijona EUR je bil izvršen 100-odstotno.

Agencija je leta 2023 razveljavila odobritve za prevzem obveznosti v višini 10,45 milijona EUR, prenesene iz prejšnjih let, kar ustreza 2,8 % vseh prenesenih odobritev iz naslova 3 – Odhodki iz poslovanja. Sprostitve prevzetih obveznosti so povzete v spodnji preglednici po letu nastanka povezane pravne obveznosti.

¹²² Sklep upravnega odbora agencije eu-LISA št. 2023-333 z dne 16. novembra 2023.

¹²³ Odobritve za leto (tj. začetni proračun + sprememba proračuna ± prerazporeditve). To so „nedavne“ odobritve, vnesene v proračun na začetku proračunskega leta, ki jih je mogoče prenesti ali dopolniti z odobritvami iz spremembe proračuna.

Preglednica 4. Sprostitve proračunskih obveznosti za leto 2023 po letu nastanka (v milijonih EUR)

Proračunsko poglavje	Proračunski člen	2017	2019	2020	2021	2022	Skupaj
Infrastruktura	skupna infrastruktura sistemov			-0,02	-0,28	-0,02	-0,33
	omrežja			-0,00	-0,00		-0,00
Notranje zadeve	SIS II		-0,39		-1,50	-0,03	-1,92
	VIS/BMS			-1,86			-1,86
	SVI	-2,92		-1,06	-0,00	-0,14	-4,12
	ETIAS			-0,01	-0,41		-0,41
	Eurodac	-0,05	-0,12		-0,70		-0,87
	interoperabilnost					-0,77	-0,77
Pravosodje	ECRIS				-0,05		-0,05
Dejavnosti operativne podpore	operativna podpora					-0,12	-0,12
Skupaj		-2,97	-0,51	-2,95	-2,94	-1,08	-10,45

V okviru operativne podpore se znesek 0,12 milijona EUR nanaša na razveljavitve proračunskih odobritev za prevzem obveznosti, glede katerih je bil dosežen datum izteka pogodbe in pogodbeno predvidene rezervacije niso bile potrebne, npr. sprostitve obveznosti v zvezi s pogodbami o zunanji podpori, vključno z dodatnimi stroški za nadurno delo, sprostitve obveznosti v zvezi s preostalimi sestanki svetovalnih skupin in dejavnostmi usposabljanj za države članice.

Izvrševanje odobritev plačil

Skupni izglasovani končni proračun agencije za odobritve plačil je znašal 294,18 milijona EUR. Konec leta 2023 je izvrševanje odobritev plačil za proračunske odobritve C1 doseglo 99,9 %, vključno s prenosom upravnih odhodkov v leto 2024. V naslovu 1 je bila stopnja izvrševanja odobritev 97,9 %, 2,1 % pa je bilo samodejno prenesenih v naslednje obdobje. V naslovu 2 je stopnja izvrševanja proračuna dosegla 54,4 %, pri čemer je bilo 1,2 % razveljavljenih, preostalih 44,4 % pa je bilo samodejno prenesenih v leto 2024. V naslovu 3 je bilo izvršenih 100 % odobritev plačil. Na področju upravnih odhodkov je agencija eu-LISA izvršila 94,2 % odobritev plačil, prenesenih iz leta 2022 v leto 2023.

Odobritve za prevzem obveznosti v naslovu 1 (odhodki za osebje) ⁽¹²⁴⁾ v višini 0,88 milijona EUR in naslovu 2 (infrastruktura in odhodki iz poslovanja) v višini 12,34 milijona EUR, ki leta 2023 še niso bile plačane in za katere obstajajo veljavne pravne obveznosti, so bile v skladu s členom 12(6) finančnih pravil eu-LISA skupaj z ustreznimi odobritvami plačil prenesene v leto 2024. V naslovu 3 je bil največji delež odobritev plačil porabljen za skupno infrastrukturo sistemov, ETIAS, SVI in interoperabilnost. Na naslednjih straneh je prikazana razčlenitev izvršenih odobritev plačil za proračun za poslovanje.

Kazalnik uspešnosti: čas do plačila

Leta 2023 je eu-LISA izvedla skupaj 3 447 plačilnih transakcij s plačilnim rokom, kar je za 19,19 % več kot leta 2022, vključuje pa:

- 3 329 transakcij s plačilnim rokom največ 30 dni;
- 58 transakcij s plačilnim rokom največ 45 dni;
- 60 transakcij s plačilnim rokom največ 60 dni.

Povprečni čas do plačila za vse vrste plačil je bil še naprej bistveno krajši od določenih rokov: 16,6 dneva za plačila s 30-dnevnim rokom in 27,7 dneva za plačila s 60-dnevnim rokom. Pravočasno poplačilo upnikov kaže na učinkovitost finančne uspešnosti agencije eu-LISA.

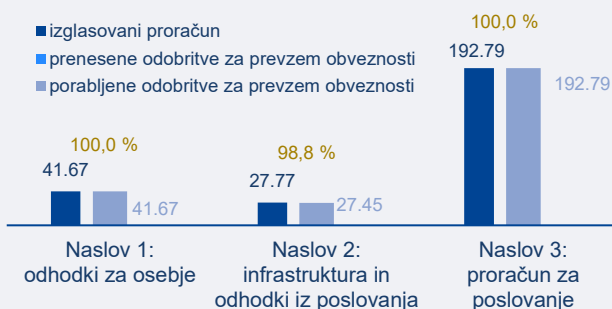
Na splošno je bilo 96,4 % vseh transakcij plačanih v pogodbenem roku. Skupaj je bilo zamujenih 125 plačil, pri čemer so bile pri desetih plačilih zaračunane zamudne obresti, zaradi česar je bilo treba upnikom plačati 12 920,87 EUR.

¹²⁴ Odobritve za prevzem obveznosti in odobritve plačil, povezane s prejemki, niso bile prenesene.

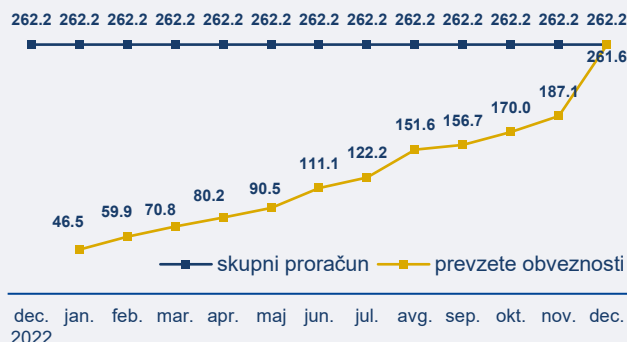
Izvrševanje proračuna leta 2023

Agencija v okviru letnega poročanja objavlja stopnje izvrševanja proračuna in kazalnike uspešnosti.

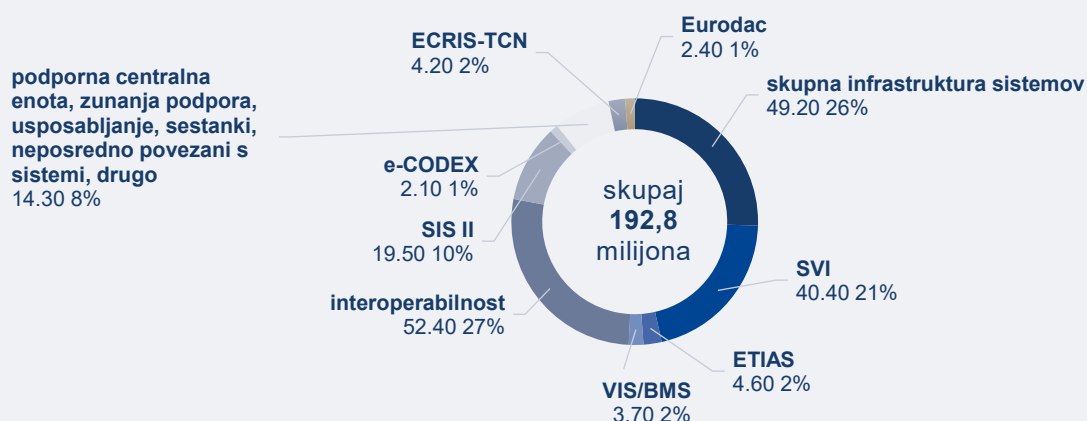
Slika 3. Poraba odobritev za prevzem obveznosti C1 (v milijonih EUR).

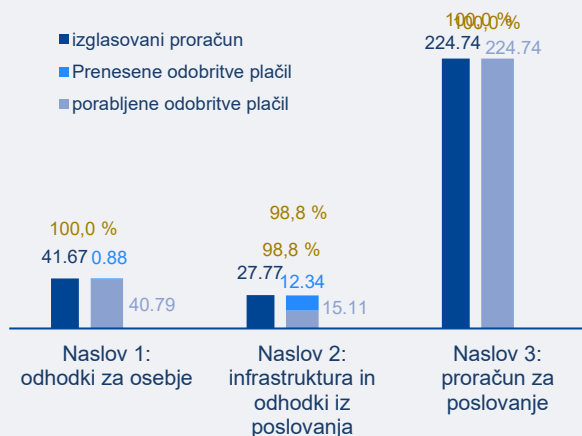
Slika 4. Trendi porabe sredstev, za katera so bile prevzete obveznosti in ki so bila vključena v proračun leta 2023 (v milijonih EUR).

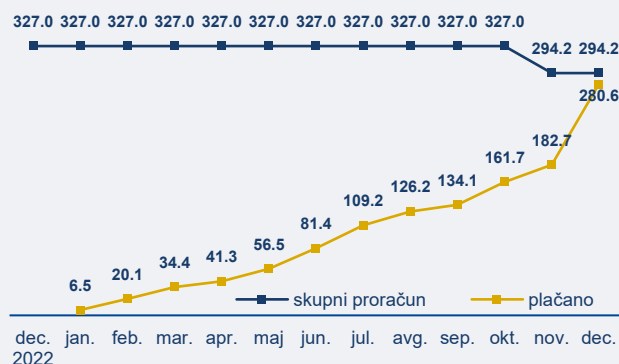
Slika 5. Izvršene odobritve za prevzem obveznosti iz naslova 3 (v milijonih EUR).

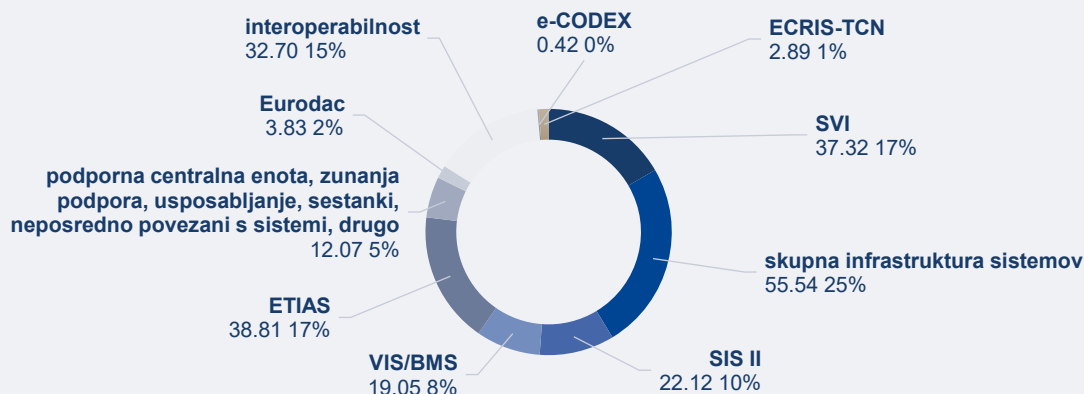
Slika 6. Poraba odobritev plačil C1 (v milijonih EUR).

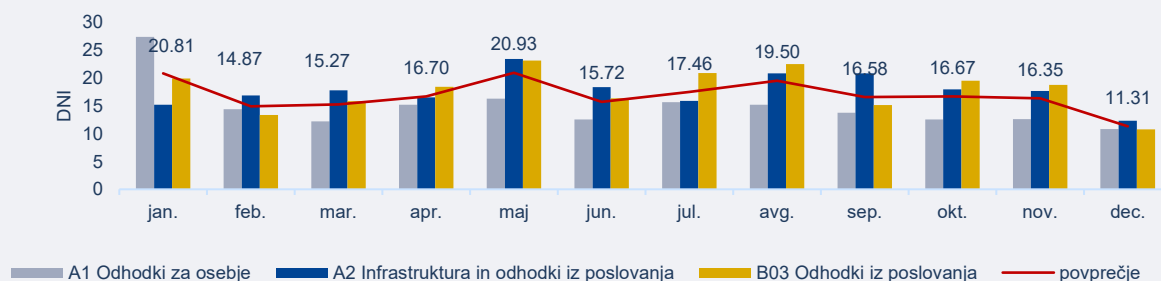
Slika 7. Trendi porabe sredstev, ki so bila izplačana in vključena v proračun leta 2023 (v milijonih EUR).

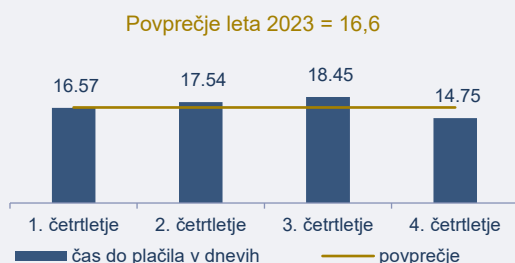
Slika 8. Izvršene odobritve plačil iz naslova 3 (v milijonih EUR).

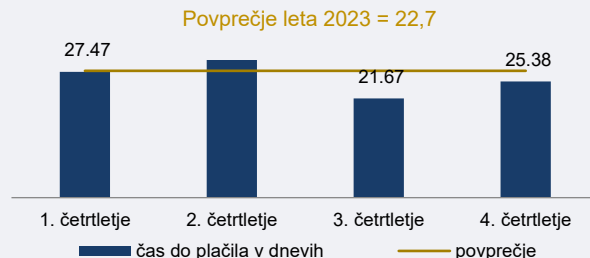
Slika 9. Mesečni razvoj skupnega časa do plačila.

Slika 10. Plačila s 30-dnevnim rokom.

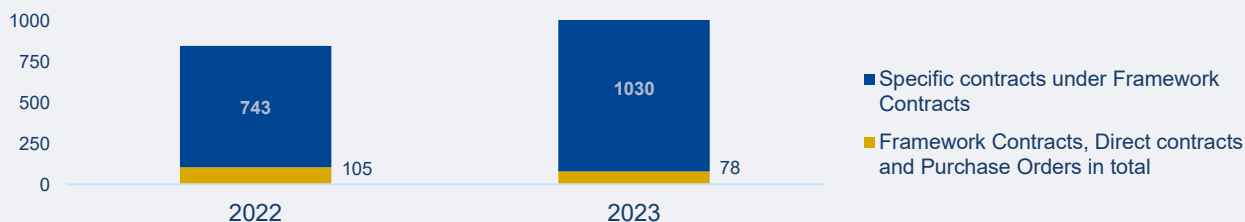
Slika 11. Plačila s 60-dnevnim rokom.

7.3.3. Postopki za oddajo javnega naročila

V letu 2023 so se obseg transakcij (tj. pogodb) in splošne dejavnosti javnega naročanja še naprej povečevali. Med letom je bilo skupaj **podpisanih 1 108 pogodb**, kar pomeni **31-odstotno povečanje** v primerjavi z 848 pogodbami leta 2022. Najpogostejše uporabljeni postopek za oddajo javnega naročila v letu 2023 je bil postopek s pogajanjem za naročila zelo nizke vrednosti.

Slika 12. Pogodbe in spremembe pogodb, podpisane v letih 2022 in 2023.

Specific contrats under Framework Contracts

Framework Contracts, Direct contracts and Purchase Orders in total

Posebne pogodbe v okviru okvirnih pogodb

Okvirne pogodbe, neposredne pogodbe in naročilnice skupaj

Preglednica 5. Delež uporabljenih postopkov za oddajo javnega naročila po vrstah v letu 2023.

Vrsta postopka/pravna podlaga	Delež	Število postopkov	Dodeljeni znesek (v EUR)
Postopek s pogajanjem za naročilo srednje vrednosti	2,94 %	1	140 000,00
Postopek s pogajanjem za naročilo zelo nizke vrednosti	82,35 %	28	256 684,20
Postopek s pogajanjem brez predhodne objave	5,88 %	2	860 000,00
Odprti postopek (finančna pravila 164(1)(a))	8,82 %	3	77 553 898,00
Skupaj		34	78 810 582,20

Agencija je leta 2023 v skladu s točko 11.1(g) Priloge I k finančni uredbi EU podpisala naslednjo pogodbo:

Številka postopka	Naslov	Izvajalec	Znesek (v EUR)	Pravna podlaga
LISA-2022-NP-08	Najem prostorov za urad agencije eu LISA za zvezo v Bruslju v Belgiji	Conseil Central de l'Économie	110 000,00	Priloga 1 – 11.1(g) – Gradbene pogodbe ⁽¹²⁵⁾

7.4. Prenos in nadaljnji prenos pooblastil za izvrševanje proračuna na zaposlene

V skladu s finančnimi pravili eu-LISA, zlasti členoma 41 in 46, odredbodajalec prenese pooblastila za izvrševanje proračuna na imenovane odredbodajalce, predvsem na ravni vodij enote/oddelka. Imenovani odredbodajalec izvaja prenos pooblastil v skladu z listino o odredbodajalcih na podlagi prenosa pooblastil, ki določa njihove naloge in odgovornosti. Ti prenosi se uporabljajo na podlagi matrike odgovornosti za proračun, ki je bila v agenciji eu-LISA vzpostavljena za dodelitev pristojnosti in odgovornosti imenovanim uslužbencem glede na njihovo vodstveno vlogo v organizaciji v zvezi z dejavnostmi, kot so načrtovanje, izvrševanje in spremljanje proračunskih sredstev znotraj vseh finančnih tokov. Prenos pooblastil je na ravni proračunske vrstice za vse vire sredstev. Izvaja ga osebje, ki je za to vlogo uradno imenovano s sklepom izvršnega direktorja za določen znesek (tj. finančna zgornja meja). Izvršni direktor redno pregleduje prenos pooblastil.

7.5. Upravljanje človeških virov

Razvoj kadrovske politike in sprejeta izvedbena pravila

Agencija eu-LISA je uvedla nova pravila o delovnem času in hibridnem delu, da bi svoj pravni okvir prilagodila spreminjajočemu se okolju agencij EU in povečala prožnost delovnih ureditev. Novembra 2023 je sprejela sklep o delovnem času in hibridnem delu ⁽¹²⁶⁾, s katerim je nadomestila dva predhodna dokumenta s smernicami o delovnem času in delu na daljavo.

Nova pravila uvajajo kombinacijo dela na daljavo in dela v pisarni kot enakovredna načina dela, hkrati pa navajajo možna tedenska razmerja za prisotnost v pisarni in delo na daljavo. Poleg tega so bile uvedene nove opredelitve pojmov, da bi zagotovili podlago za skupno razumevanje izrazov, smernice za delovne dogovore in obravnavanje posebnih primerov. Za lažje izvajanje novih pravil od 1. januarja 2024 je bilo za vodstvene delavce in osebje organiziranih več informativnih srečanj.

Kadrovski načrt in število zaposlenih

V kadrovskem načrtu agencije za leto 2023 so odobrena delovna mesta vključevala 222 začasnih uslužbencev (ZU), 166 pogodbenih uslužbencev (PU) in 11 napotenih nacionalnih strokovnjakov (NNS), skupaj 399 odobrenih delovnih mest. V primerjavi z letom 2022 se je število delovnih mest povečalo za 6, pri čemer so bila vsa delovna mesta začasne uslužbenke dodeljena v okviru pogajanj o proračunu EU za leto 2023, da bi obravnavali vse večje grožnje kibernetiki varnosti. Število mest za pogodbenne uslužbenke in napotene nacionalne strokovnjake se v tem obdobju ni spremenilo.

Stopnja zasedenosti delovnih mest je znašala 89,2 % glede na kadrovski načrt oziroma 92,3 %, če se upoštevajo dane ponudbe za zaposlitev, kar je rahlo povečanje v primerjavi z letom 2022 (+ 0,2 %). Skupna stopnja zasedenosti za vse vrste delovnih mest je bila 85,7 % oziroma 94,2 %, če se upoštevajo dane ponudbe za zaposlitev.

Skupno število zaposlenih je konec leta 2023 doseglo 342 članov osebja, in sicer 246,9 ekvivalenta polnega

¹²⁵ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije.

¹²⁶ Sklep upravnega odbora agencije eu-LISA št. 2023-333 z dne 16. novembra 2023.

delovnega časa (74,1 % osebja), zaposlenega v operativnih dejavnostih, 31,1 ekvivalenta polnega delovnega časa (9,3 % osebja) v povezanih finančnih dejavnostih in dejavnostih javnega naročanja ter 55 ekvivalentov polnega delovnega časa (16,5 % osebja) v horizontalnih dejavnostih (splošno usklajevanje in upravna podpora). V primerjavi s koncem leta 2022 (tj. 324 uslužbencev) je bilo leta 2023 zaposlenih več uslužbencev.

Leta 2023 je eu-LISA uspešno zaposlila veliko število dodatnih uslužbencev. Skupno je bilo danih 90 ponudb za delo, medtem ko jih je bilo leta 2022 85. Ker so bili obstoječi rezervni sezname v celoti izčrpani, je agencija začela nove izbirne postopke, kar je vplivalo na trajanje postopka zaposlovanja. Glede na pričakovano povečanje števila zaposlenih je agencija uspešno izvedla pilotni projekt prvega obsežnega zaposlovanja iz nabora talentov (na ravni FS IV), da bi oblikovala večje notranje rezervne sezname za osnovne funkcije informacijske tehnologije in podporno osebje.

Več uspešnih kandidatov je bilo notranjih, kar je imelo nevtralen vpliv na skupno število zaposlenih. Razmere so se dodatno zapletle, ker je 26 od 90 kandidatov (tj. 28 %) zavrnilo ponudbo za zaposlitev, predvsem zaradi sprejetja drugih ponudb (27 %), nezanimanja za selitev v kraj zaposlitve (23 %), osebnih razlogov (23 %) ali večjih pričakovanj glede plače (15 %).

Agencija je leta 2023 objavila devet novih izbirnih postopkov (brez razpisov za pripravništvo), na podlagi katerih je skupaj prispelo 2 127 prijav. Skupno je bilo zaposlenih 62 novih uslužbencev (sprejete ponudbe za zaposlitev do 31. decembra 2023), od katerih je 13 uslužbencev dobilo nove priložnosti za poklicno rast v agenciji eu-LISA. Povprečno število prijav na postopek je bilo 152, kar pomeni povečanje v primerjavi s 107 prijavami leta 2022. Največje število kandidatov za zaprti izbirni postopek je bilo 535, najmanjše pa 68.

Poleg tega je eu-LISA začela izvajati program notranje mobilnosti, da bi izkoristila kompetence obstoječega osebja in spodbudila stalno poklicno rast v agenciji. Objavljen je bil razpis za izbiro novega vodje sektorja orodij za operativne storitve v enoti za operativne dejavnosti sistemov, ki se je zaključil z imenovanjem enega uslužbenca na to delovno mesto. V letu 2023 je poskusno dobo uspešno zaključilo 32 uslužbencev, dve osebi pa sta v času poskusne dobe odšli. V poskusnem obdobju ni bilo ocen z negativnim izidom. Ocene poskusne dobe so bile do konca leta 2023 v celoti digitalizirane s sistemom agencije eu-LISA za e-učenje.

Konec leta 2023 je bilo v agenciji eu-LISA za polni delovni čas zaposlenih 342 oseb: 198 začasnih uslužbencev, 135 pogodbenih uslužbencev in devet napotenih nacionalnih strokovnjakov. Poleg tega je bilo 12 pripravnikov povabljenih, da v agenciji opravijo strokovno pripravništvo. V primerjavi z letom 2022 ni pomembnih sprememb glede porazdelitve osebja med tremi lokacijami agencije eu-LISA – sedežem v Talinu v Estoniji, operativno lokacijo v Strasbourgu v Franciji in uradom za zvezo v Bruslju v Belgiji. Na sedežu agencije v Talinu je bila zaposlena skoraj tretjina osebja (26 %), 73 % jih je bilo zaposlenih na operativni lokaciji v Strasbourgu, na uradu za zvezo v Bruslju pa 1 %. Agencija na podporni tehnični lokaciji v kraju Sankt Johann im Pongau v Avstriji nima stalno zaposlenega osebja.

Zaposleni v agenciji imajo 25 različnih državljanstev: prihajajo iz 23 držav članic EU, Norveške in Združenega kraljestva. V primerjavi z letom 2022 se je izboljšala zastopanost spolov (+ 2,7 %), saj so ženske predstavljale 34,2 % zaposlenih (117 oseb), moški pa 65,8 % (225 oseb).

Kazalniki uspešnosti na kadrovskem področju

Stopnja absentizma je bila merjena s tremi kazalniki:

- povprečno število dni odsotnosti z dela zaradi bolezni na zaposlenega je znašalo 9,7 dneva (cilj: < 15 dni na zaposlenega);
- delež uslužbencev, ki so dolgotrajno odsotni z dela zaradi bolezni, je znašal 5,3 % (cilj: < 10 %);
- delež uslužbencev, ki niso izkoristili odsotnosti z dela zaradi bolezni, je znašal 42,7 % (cilj: > 15 % vseh zaposlenih).

Vsi ti deleži so bili v skladu s ciljem, čeprav je bilo mogoče opaziti rahlo povečanje odsotnosti v primerjavi z deleži, sporočenimi leta 2022.

Fluktuacija zaradi odhoda osebja je znašala 4,09 %, kar pomeni, da je ostala pod ciljno vrednostjo 5 % (razen za osebje konec leta 2023, ko je bila s 5,6 % nekoliko nad ciljno vrednostjo). Na sedežu v Talinu je fluktuacija znašala 7,45 %, na operativni lokaciji v Strasbourgu pa 2,82 %.

Delež uslužbencev, ki so pravočasno predložili **izjavo o interesih**, je znašal 91 % (cilj: > 80 %), kar je rahlo izboljšanje v primerjavi z letom 2022, ko je ta kazalnik znašal 90 %.

Po prehodu na kvalitativno metodo ocenjevanja je bil leta 2023 KKV indeks zadržanja talentov nadomeščen s KKV **delež nezadovoljivih ocen osebja**. Pri tem ključnem kazalniku uspešnosti je agencija leta 2023 dosegla 1,8 % (cilj: med 1 % in 5 %).

Leta 2023 je eu-LISA **uvredila 39 novozaposlenih**, pri čemer jim je pomagala pri selitvi in jim po potrebi nudila podporo.

V letu 2023 je **poskusno dobo** uspešno zaključilo 32 članov osebja, dva člana osebja pa sta agencijo eu-LISA zapustila med poskusno dobo. V poskusni dobi ni bilo ocen z negativnim izidom.

Agencija je izvajala **letni učni načrt** ter številne dejavnosti na ravni skupin in posameznikov:

- organizirala je 67 usposabljanj v skupnem trajanju 124 dni in s 1 149 udeleženci;
- organizirala je 22 dogodkov zunanjega usposabljanja s skupaj 107 udeleženci;
- dosegla je 82-odstotno splošno stopnjo zadovoljstva s svojimi notranjimi usposabljanji;
- obdelala je 224 individualnih zahtevkov za usposabljanje;
- jezikovnih tečajev se je udeležilo 59 uslužbencev.

Agencija eu-LISA je v letu 2023 z različnimi pobudami še naprej izboljševala izkušnje in dobro počutje svojih uslužbencev. Junija se je začela izvajati **anketa o zavzetosti osebja**, katere namen je bil ugotoviti zadovoljstvo zaposlenih in opredeliti področja, ki jih je treba izboljšati. Kot odziv na dejavnike z najnižjim številom točk, opredeljene v anketi, so bile ustanovljene delovne skupine za izvajanje ciljno usmerjenih ukrepov, usmerjenih v obravnavanje teh pomislekov in spodbujanje zavzetosti. Skozi vse leto so bile organizirane številne družabne dejavnosti, ki so spodbujale kohezijo ekipe in ustvarjale priložnosti za smiselne socialne stike med osebjem.

Ker se agencija eu-LISA zaveda pomena duševnega zdravja, je organizirala pet spletnih seminarjev **o duševnem zdravju in dobrem počutju**, ki so pritegnili 312 udeležencev. Poleg tega je 19 oseb izkoristilo 106 posameznih svetovalnih srečanj, 142 oseb pa je uporabljalo aplikacijo za dobro počutje, ki jo je ponudila agencija. V prostorih agencije je bil prisoten tudi strokovnjak za vadbo, ki je zagotavljal smernice in podporo za izboljšanje vsakdanje ravni telesne dejavnosti v pisarniškem okolju. Organizirane so bile tudi **pobude, povezane z zdravjem**, kot so kolesarski dnevi za spodbujanje kulture dobrega počutja in izbire zdravega življenjskega sloga. Vse te pobude poudarjajo stalno zavezanost agencije eu-LISA k dajanju prednosti celostnemu dobremu počutju svojih zaposlenih.

Usposobljeni in imenovani so bili novi **zaupni svetovalci**. Poročali so jim o devetih primerih, organizirani pa so bili redni nadzorni sestanki. Kadrovska služba je izvedla tri predhodne ocene in začela tri formalne upravne preiskave.

Primerjalna analiza zaposlenih

Agencija eu-LISA je v skladu z zahtevami okvirne finančne uredbe in metodologijo, ki so jo sprejeli vodje uprav agencij EU, opravila letno primerjalno analizo, da bi ocenila razmerje med upravnim in operativnim osebjem. V splošnem velja, da bi morala biti optimalna razporejenost delovnih mest in uslužbencev približno 70 % za operativne dejavnosti, 20 % za upravno podporo in naloge usklajevanja ter 10 % za nevtralne (finančne) dejavnosti. Rezultati primerjalne analize za leto 2023 so pokazali, da je razporejenost osebja agencije naslednja: **73,1 % jih opravlja operativne naloge, 17,5 % upravne naloge in naloge usklajevanja, 9,4 % delovnih mest pa je nevtralnih**. Podrobnejši pregled rezultatov primerjalne analize za leto 2023 je na voljo v Prilogi IV.

7.6. Strategija za večjo učinkovitost

Agencija eu-LISA si je v letu 2023 še naprej prizadevala za **razvoj v agilno in učinkovito organizacijo**, ki svojim deležnikom zagotavlja odlične rezultate. Da bi izboljšala svoj prispevek k izvajanju politik EU na področju PNZ, je proučila **optimizacijo** svojega upravljanja, načrtovanja virov in upravljanja proračuna, da bi še izboljšala svojo operativno učinkovitost ter izrabo virov. Najpomembneje je, da se bo po uspešni izvedbi **agilne metodologije projektnega vodenja**, s katero se je rešil zastoj pri razvoju sistema SVI, agilni pristop postopoma razširil na razvoj vseh drugih sistemov.

Agencija je redno preverjala, ali bi lahko optimizirala notranje strukture upravljanja in organizacijske strukture. Za učinkovitejše sodelovanje med skupinami je **evidentirala in dokumentirala vse svoje procese**, skupaj 69 operativnih in korporativnih procesov, ki so bili nato pregledani ter posodobljeni, da bi dosegli nadaljnjo optimizacijo in večje sinergije.

Da bi zagotovila odlične rezultate in dosegla cilje svoje politike, je **analizirala proračunske omejitve in človeške vire**, ki so na voljo za izvajanje dodeljenih nalog. Pri tem je upoštevala tudi naslednje vidike: morebitne dolgoročne negativne finančne učinke, ki bi jih povzročila pospešena stopnja inflacije zaradi povečanega povpraševanja zaradi gospodarskega okrevanja, nadaljnje motnje v vrednostnih verigah in pritisk zaradi naraščajočih stroškov energije.

Agencija eu-LISA proučuje **posodobitev svojega operativnega modela**, da bi zmanjšala odvisnost od zunanjih izvajalcev. Veliko prizadevanj je namenila izvajanju **agilnega pristopa k projektnemu vodenju**, ki krepí prečnost z združevanjem različnih skupin v začasne oddelke za izvedbo zastalih razvojnih projektov. Poleg tega proučuje, kako bi bilo mogoče v prihodnje zmanjšati infrastrukturne stroške z uporabo **rešitev v oblaku** in dodatno standardizacijo upravljanja vzdrževanja sistema.

Sodelovala je v rednih razpravah in uvedla blažilne ukrepe za odpravo **pomanjkanja osebja**. V novi strategiji za pridobivanje virov, sprejeti leta 2022, so bile pojasnjene zmogljivosti, potrebne za zagotavljanje pooblaščenih storitev, in navedene najboljše metode pridobivanja virov, tj. katera vrsta človeških virov se lahko uporabi za opravljanje posebnih nalog, npr. uporaba statutarних uslužbencev za ključne storitve, ki jih ni mogoče oddati v zunanje izvajanje, in zunanjih izvajalcev za druge storitve ali uporaba mešanega modela. Ker je strategija za pridobivanje virov pomembno vodilo pri načrtovanju človeških virov in ugotavljanju potreb po dodatnih virih, ki jih ni mogoče oddati v zunanje izvajanje, jo agencija še naprej prilagaja spreminjajočim se potrebam.

Hkrati je sklenila novo okvirno pogodbo za zagotavljanje **zunanje podpore**, tj. za zunanje izvajanje nalog, za katere ji ni bilo dodeljeno zadostno število delovnih mest (za doseganje kratkoročnih ciljev). Poleg tega je izvajala celovito krepitev zmogljivosti, vključno z razvijanjem potrebnih spretnosti in znanj med osebjem, kar je povezala z izvajanjem svoje kadrovske strategije.

Pri zaposlovanju osebja je močno izboljšala uporabo notranjih **rezervnih seznamov** iz predhodnih izbirnih postopkov. Z združevanjem profilov in daljšimi rezervnimi seznamami za več delovnih mest v okviru enega postopka zaposlovanja je agenciji na primer uspelo zapolniti večje število razpoložljivih delovnih mest z manjšim številom razpisov prostih delovnih mest. Na tem področju je bila učinkovitost dosežena tudi z združevanjem prizadevanj z drugimi agencijami EU za skupno naročanje objave razpisov prostih delovnih mest in deljenje pripravljenih rezervnih seznamov uspešnih kandidatov. Agencija na podlagi teh izkušenj dejavno proučuje druge možnosti za ustvarjanje sinergij z drugimi agencijami EU, da bi dosegla večjo učinkovitost.

Zaradi pandemije covid-19 od leta 2020 preusmerja izvajanje dejavnosti usposabljanja z osebnih srečanj na **spletne tečaje**. Leta 2023 je bilo 80 % novih dejavnosti usposabljanja izvedenih na spletu (v primerjavi s 36 % leta 2019), udeležba na spletu pa je dosegla 94 %. Zato se je skupna udeležba povečala za šestkrat, in sicer s 623 v letu 2019 na 4 112 v letu 2023. Poleg tega se večina spletnega gradiva za usposabljanje lahko ponovno uporabi, kar zmanjšuje delovno obremenitev in stroške za agencijo eu-LISA ter za udeležence.

Podobno je tudi uporaba **videokonferenčnih** zmogljivosti za notranje in medagencijske sestanke (vključno s Komisijo) prinesla znatne proračunske prihranke.

Agencija eu-LISA je leta 2023 uvedla **ново digitalno orodje za načrtovanje** (Anaplan), da bi izboljšala učinkovitost poslovnega načrtovanja in dodeljevanja virov. Novo orodje omogoča racionalizacijo načrtovanja v celotni agenciji z uporabo skupnega nabora podatkov kot en vir podatkov. Uporabljeno je bilo v podporo pri pripravi letnega delovnega programa za leto 2023 (vključno z dodeljevanjem proračuna in človeških virov) in bilo razširjeno v podporo spremljanju izvajanja delovnega programa, vključno z razvojem zmogljivosti Power BI.

Vse te dejavnosti bodo podprte z nadaljnjo digitalizacijo notranjih delovnih tokov ter uporabo različnih informacijskih orodij za poenostavitev in racionalizacijo procesov. Agencija je začela proučevati tudi možne primere **uporabe umetne inteligence**, zlasti generativne umetne inteligence, da bi dosegla večjo učinkovitost, zlasti za optimizacijo ponavljajočih se nalog ali nalog z nizko vrednostjo, da bi se osebje lahko osredotočilo na dejavnosti z višjo vrednostjo.

7.7. Ocena rezultatov revizije in naknadnega ocenjevanja

V tem razdelku je predstavljen povzetek revizij, ki sta jih izvedli Služba Evropske komisije za notranjo revizijo (IAS) in skupina eu-LISA za notranjo revizijo, vključno z revizijami, ki jih je opravil Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP), in mnenji Evropskega računskega sodišča (ERS) o zanesljivosti in pravilnosti z zaključnim računom povezanih transakcij, ter njihove ustrezne ugotovitve.

7.7.1. Služba Komisije za notranjo revizijo in skupina eu-LISA za notranjo revizijo

Novembra 2022 je upravni odbor eu-LISA sprejel ⁽¹²⁷⁾ načrt notranje revizije za leto 2023 ⁽¹²⁸⁾, ki je bil spremenjen novembra 2023 ⁽¹²⁹⁾. Skupina za notranjo revizijo je leta 2023 še naprej delovala kot kontaktna točka za Službo Evropske komisije za notranjo revizijo (IAS), Evropsko računsko sodišče (ERS) in Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF). Ta vloga je pomembna za zagotavljanje kar največjega zmanjšanja motenj pri rednih dejavnostih agencije in preprečevanje podvajanja prizadevanj. Rezultati načrta notranje revizije za leto 2023 so bili formalizirani v podrobnem poročilu o dejavnostih, ki sta ga analizirala in obravnavala izvršni direktor in odbor ACFC (sestaneč z dne 21. februarja 2024), upravni odbor pa ga je potrdil 21. marca 2024 ⁽¹³⁰⁾.

Preglednica 6. Povzetek tem notranje revizije, obravnavanih v letu 2023.

Revizor	Revizijska tema, obravnavana leta 2023 (po vrsti)	Tematika in rezultati
IAC	Letni pregled upravljanja pravic dostopa do ABAC (zagotovilo) ⁽¹³¹⁾	Dajanje (ponovnega) zagotovila glede upravljanja pravic dostopa do ABAC. Revizija je bila osredotočena na izvedbo/posodobitev ocene tveganja v zvezi z odobrenimi pravicami dostopa; izvajanje rednega potrjevanja pravic dostopa (tj. delovni tok, računovodstvo in poročanje) glede na odgovornosti, poverjene uporabnikom v skladu s standardnim postopkom. Na podlagi revizije so bili sprejeti sklep in dve priporočili ⁽¹³²⁾ . V odgovor na to je bil vzpostavljen akcijski načrt.
IAC	Revizija procesa upravljanja konfiguracij (zagotovilo)	Dajanje (ponovnega) zagotovila glede uspešnosti in učinkovitosti notranjih kontrol, vzpostavljenih za proces upravljanja konfiguracij (operacije). Revizija se je osredotočila na celovitost konfiguracyjskega repozitorija. Na podlagi revizije so bili sprejeti revizijski sklep in štiri revizijska priporočila ⁽¹³³⁾ . V odgovor na revizijo je vodstvo agencije vzpostavilo akcijski načrt.
IAC	Spremljanje izvajanja strategije eu-LISA za boj proti goljufijam (usklajevanje/zagotovilo)	Pomoč v boju proti goljufijam z zmanjševanjem priložnosti za storilce. Strategija eu-LISA za boj proti goljufijam za obdobje 2022–2024 določa tri cilje: ■ doseči popolno skladnost z načeli boja proti goljufijam; ■ vzpostaviti in ohranjati visoko raven etičnosti v skladu z dejavnostmi eu-LISA; ■ razviti ter uporabljati zbiranje in analizo podatkov. Skupina za notranjo revizijo je predložila letno poročilo o spremljanju, v katerem je bila razkrita 75-odstotna stopnja izvajanja akcijskega načrta strategije za boj proti goljufijam ⁽¹³⁴⁾ .
IAC	Spremljanje izvajanja revizijskih priporočil, ki so jih izdali IAS, skupina za notranjo revizijo, ERS in OLAF (usklajevanje)	Pomoč pri zagotavljanju, da se ugotovljene težave rešijo in izvedejo izboljšave. Skupina za notranjo revizijo je leta 2023 pripravila štiri poročila o spremljanju.
IAC IAS	Nadaljnje spremljanje revizijskih priporočil (zagotovilo)	Neodvisna potrditev, da se ugotovljene težave rešijo in izvedejo izboljšave. Skupina za notranjo revizijo in IAS sta spremljali priporočila, ki naj bi bila „izvedena“ (pripravljena za pregled), in zaključili 19 priporočil.
IAS	Revizija več subjektov v zvezi z usklajevanjem med GD za migracije in notranje zadeve ter decentraliziranimi agencijami EU eu-LISA, EUAA, Europol, CEPOL in EMCDDA	Končno revizijsko poročilo je bilo objavljeno maja 2023, pri čemer je Služba za notranjo revizijo (IAS) menila, da je akcijski načrt agencije eu-LISA za obe revizijski priporočili ustrezen ⁽¹³⁵⁾ .

¹²⁷ Točka B15.d sklepov upravnega odbora, referenčni dokument upravnega odbora 2022-382.

¹²⁸ Načrt notranje revizije za leto 2023, referenčni dokument upravnega odbora 2022-387, sklic Ares(2022)8560364, 9.12.2022.

¹²⁹ Točka B18.c sklepov upravnega odbora, referenčni dokument upravnega odbora 2023-333.

¹³⁰ Točka B15.a sklepov 48. seje upravnega odbora agencije eu-LISA, referenčni dokument 2024-046, 21.3.2024.

¹³¹ ABAC (računovodski sistem na podlagi nastanka poslovnega dogodka): poslovni sistem za izvajanje in spremljanje proračunskih in računovodskih operacij, ki ga je razvila Komisija, vključno s funkcijami za zagotovitev skladnosti s finančno uredbo in izvedbenimi pravili.

¹³² Poročilo skupine za notranjo revizijo, sklic Ares(2023)5187136, 26.7.2023.

¹³³ Poročilo skupine za notranjo revizijo, sklic Ares(2024)1056607, 12.2.2024.

¹³⁴ Poročilo skupine za notranjo revizijo o izvajanju akcijskega načrta strategije za boj proti goljufijam za leto 2023, sklic Ares(2024)1056755, 12.2.2024.

¹³⁵ Poročilo Službe za notranjo revizijo, sklic Ares(2023)3266879, 10.5.2023.

7.7.2. Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP)

Zagotavljanje visoke ravni varstva podatkov je eden glavnih ciljev agencije. Zunanje revizije skladnosti na področju varstva podatkov prispevajo k spodbujanju tega cilja in so del načrta eu-LISA za nenehno izboljševanje operativnega upravljanja informacijskih sistemov na področju PNZ. Agencija eu-LISA je leta 2023 še naprej spremljala napredek pri **izvajanju priporočil**, opredeljenih v revizijah ENVP v zvezi s sistemi SIS, VIS in Eurodac:

- revizija SIS in VIS je bila opravljena novembra 2018 in se je zaključila s končnim poročilom, ki ga je agencija prejela aprila 2023, vključno s 43 priporočili (agencija je zaključila vsa);
- revizija Eurodaca je bila opravljena decembra 2019 in se je zaključila s končnim poročilom, ki ga je agencija prejela aprila 2023 ter je vsebovalo 29 priporočil (pri čemer jih je agencija zaključila 23).

Septembra je eu-LISA zaključila vsa priporočila iz revizij Evropskega nadzornika za varstvo podatkov za obdobje 2017–2019 v zvezi s sistemoma SIS in VIS.

Upravni odbor je po reviziji SIS, VIS in Eurodaca leta 2022, ki jo je opravil ENVP, 15. junija sprejel končne pripombe k osnutku poročila o inšpekcijskem pregledu, eu-LISA pa je svoje pripombe ENVP poslala 26. junija, torej v celoti v skladu z rokom. Agencija je septembra 2023 prejela končno poročilo o reviziji, ki je vsebovalo 37 priporočil. Zadnja revizija ENVP na kraju samem je bila opravljena decembra 2023 v zvezi s sistemom SIS.

Agencija je v vseh primerih pripravila ustrezne akcijske načrte, v katere je vključila priporočila ENVP, hkrati pa je ENVP predložila četrtletna poročila, upravnemu odboru in njegovemu odboru za revizijo, skladnost in finance (ACFC) pa poročila o stanju neizvedenih priporočil.

7.7.3. Evropsko računsko sodišče (ERS)

Evropsko računsko sodišče (ERS) je leta 2023 izvedlo revizijo zaključnega računa agencije eu-LISA za proračunsko leto 2022 ⁽¹³⁶⁾. Revidiralo je:

- računovodske izkaze agencije, ki vključujejo finančne izkaze ⁽¹³⁷⁾ in poročila o izvrševanju proračuna ⁽¹³⁸⁾ za proračunsko leto, ki se je končalo 31. decembra 2022;
- zakonitost in pravilnost transakcij, povezanih s tem zaključnim računom.

Po mnenju ERS zaključni račun agencije eu-LISA za leto 2022 v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njen finančni položaj na dan 31. decembra 2022 (poslovni izid, denarne tokove in gibanje kapitala) v skladu z njeno finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor. Vendar ERS v zvezi z naslovom o poudarjeni zadevi opozarja na opombo 2.1.5.3 k zaključnemu računu za leto 2022, v kateri so opisane zamude pri izvajanju sistema vstopa/izstopa in njegov vpliv na operativne dejavnosti agencije eu-LISA.

ERS meni, da so plačila, povezana z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2022, v vseh pomembnih pogledih zakonita in pravilna. V zvezi s plačili je ERS odkrilo plačila v skupnem znesku 17,8 milijona EUR, pri katerih je prišlo do neskladnosti, kar je 4,8 % odobritev plačil, ki so bila na voljo leta 2022, s čimer je bil presežen prag pomembnosti, določen za revizijo, zato je bilo podano mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti z zaključnim računom povezanih plačil. ERS je podalo tudi ugotovitve o upravljanju, kontrolnih sistemih in upravljanju proračuna, ki pa niso postavile pod vprašaj zgornjih mnenj. Agencija je pripravila akcijski načrt za obravnavo teh ugotovitev ⁽¹³⁹⁾.

7.8. Spremljanje revizijskih priporočil in z njimi povezanih akcijskih načrtov

V skladu s sklepom izvršnega direktorja eu-LISA je za spremljanje napredka pri izvajanju revizijskih priporočil odgovorna skupina eu-LISA za notranjo revizijo ⁽¹⁴⁰⁾. V ta namen skupina za notranjo revizijo od odgovornih oseb za ta priporočila zbira najnovejše informacije in pripravlja poročila o spremljanju, ki se predložijo izvršnemu direktorju in upravnemu odboru.

¹³⁶ Evropsko računsko sodišče (2023), Letno poročilo o agencijah EU za proračunsko leto 2022 (26.10.2023, str. 237–248).

¹³⁷ Ti zajemajo bilanco stanja in izkaz poslovnega izida, izkaz denarnih tokov, izkaz sprememb čistih sredstev ter povzetek pomembnih računovodskih usmeritev in druga pojasnila.

¹³⁸ Ti zajemajo poročila, ki združujejo vse proračunske operacije v pojasnilih.

¹³⁹ Akcijski načrt, sklic Ares(2024)2384688, 2.4.2024.

¹⁴⁰ Sklep izvršnega direktorja eu-LISA o sprejetju sistema obveznega poročanja izvršnemu direktorju in vodji skupine za notranjo revizijo o napredku na področju revizijskih priporočil in/ali ugotovitev, sklic Ares(2018)6152498, 30.11.2018.

Leta 2023 je stopnja izvajanja revizijskih priporočil znašala 87 %, pri čemer je bilo izvedenih 33 od 38 priporočil.
¹⁴¹ Stanje glede napredka pri izvajanju revizijskih priporočil s strani agencije eu-LISA na dan 31. decembra 2023 je povzeto v spodnji preglednici.

Preglednica 7. Revizijska priporočila: napredek pri izvajanju.

Priporočila IAS, skupine za notranjo revizijo, ERS in OLAF po pomembnosti	Vsa nezaključena za leto 2023	V izvajanju	Izvedena	Zapadla	Zaključena	Vsa nezaključena ob koncu leta 2023
ključna	3	-	3	-	3	-
zelo pomembna	20	-	16	4	8	12
pomembna	15	-	14	1	8	7
Skupaj	38	-	33	5	19	19

Legenda pojmov:

- **v izvajanju:** izvajanje poteka v skladu z načrtom ali novim rokom/akcijskim načrtom, dogovorjenim z revizorjem;
- **izvedeno:** potrdila odgovorna oseba za priporočilo, pripravljena so za revizorjevo preveritev;
- **zapadla:** izvajanje poteka, vendar ni bilo končano v dogovorjenem roku;
- **zaključeno:** revizor je zadevo uradno zaključil;
- **ključno:** temeljna pomanjkljivost v revidiranem procesu, škodljiva na ravni subjekta;
- **zelo pomembno:** temeljna pomanjkljivost, ki škoduje celotnemu procesu (s to oznako so označena vsa priporočila ERS);
- **pomembno:** pomembna pomanjkljivost v celotnem procesu ali temeljna pomanjkljivost znatnega dela revidiranega procesa.

Preglednica 8. Nezaključena revizijska priporočila, vključno s tistimi z velikimi zamudami (> 6 mesecev na dan 31. 12. 2023).

#	Revizor/naslov revizije/leto	Št./naslov priporočila	Stopnja pomembnosti	Prvotni rok	Zamuda > 6 mesecev	Ukrepi agencije
1	Poročilo IAS o kontrolah nad postopkom javnega naročanja/2017	3. Kontrole pred sklenitvijo posebnih pogodb	pomembno	31. 12. 2018	5 let in 1 mesec	Agencija je sprejela kontrolni postopek s predlogo. Novi postopek bo izveden do konca junija 2024.
2	Poročilo IAS o zaposlovanju in sodelovanju ponudnikov strukturnih storitev ter organizacijski etiki v eu-LISA/2020	1. Pridobivanje človeških virov mora temeljiti na dokumentirani in posodobljeni oceni	zelo pomembno	30. 9. 2020	4 leta in 4 mesece	Marca 2024 se je začela obsežna reorganizacija v podporo novim načinom dela, da bi zagotovili uspešno izvedbo časovnega načrta interoperabilnosti. Agencija eu-LISA bo do junija 2024 prejela rezultate zunanjega ocenjevanja. Ta dva elementa sta osnova za posodobitev strategije pridobivanja virov in metode dodeljevanja virov. Zato je agencija izpopolnila priporočeni izvedbeni načrt in predstavila ciljni datum na marec 2025.
3	Poročilo ERS o letnem zaključnem računu eu-LISA za proračunsko leto 2017/2018	eu-LISA upravlja tri ločene, neintegrirane obsežne informacijske sisteme (SIS, VIS in Eurodac), ki so vsi namenjeni obdelavi podatkov na področju PNZ v EU. Tak pristop bi lahko agenciji preprečil uresničitev ekonomij obsega in sinergij med sistemi.	zelo pomembno	31. 12. 2019	4 leta	Skupno javno naročilo SIS/VIS/Eurodac za sklop 1 prečnega operativnega okvira zagotavlja enoten pristop in ekonomijo obsega za operativno upravljanje (vzdrževanje/podporo) za vse tri sisteme. Agencija je zaključila prehod vzdrževanja infrastrukture za vse tri sisteme na model prečnega javnega naročanja (sklop 2 prečnega operativnega okvira).
4	Poročilo ERS o letnem zaključnem računu eu-LISA za proračunsko leto 2020/2021	Ponavljajoče se visoke stopnje prenosov so v nasprotju s proračunskim načelom enoletnosti in kažejo na strukturne probleme pri izvrševanju proračuna.	zelo pomembno	31. 12. 2022	1 leto	Izvedeno. Agencija eu-LISA je okrepila nadzor in kontrolo nad začetkom izvajanja obveznosti. Rok za predložitev novih zahtevkov za proračunske obveznosti je 30. september, kar zagotavlja boljšo usklajenost pogodbenih obdobj s proračunskim letom. Višje vodstvo naj zagotovi, da bo izjem čim manj, saj je njihov vpliv na prenose velik. Učinek novih ukrepov bo potrjen s stopnjo prenosov iz leta 2024 v leto 2025.
5	Poročilo ERS o letnem zaključnem računu eu-LISA za proračunsko leto 2021/2022	Agencija eu-LISA bi lahko čim prej uporabila pogodbi o okviru prečnega inženiringa in prečnem operativnem okviru,	zelo pomembno	31. 12. 2023	-	Skupno javno naročilo SIS/VIS/Eurodac za sklop 1 prečnega operativnega okvira zagotavlja enoten pristop in ekonomijo obsega za operativno upravljanje (vzdrževanje/podporo) za vse tri sisteme. Agencija je zaključila prehod vzdrževanja infrastrukture za vse tri sisteme na model

¹⁴¹ Poročilo IAC o stanju odprtih revizijskih priporočil na dan 31. decembra 2023, sklic Ares(2024)1713484, 5.3.2024.

namesto da bi
obstoječe pogodbe
spremenila za
najvišji znesek, ki ga
omogoča finančna
uredba.

prečnega javnega naročanja (sklop 2
prečnega operativnega okvira).

Agencija se zavzema za hitro in odločno ukrepanje za odpravo zamud pri izvajanju neizvedenih priporočil, vključno z revidiranjem ciljnih datumov. Agencija eu-LISA bo v prihodnje revizorje obveščala o napredku pri izvajanju.

Za potrditev zaključka priporočil, ki jih je eu-LISA opredelila kot „izvedena“ (postavke pod „zaključeno“), sta Služba za notranjo revizijo in skupina za notranjo revizijo izvedli letno spremljanje akcijskih načrtov, ki so bili razglašeni za „izvedene“, in zaključili 19 revizijskih priporočil ⁽¹⁴²⁾. ERS je spremljalo tudi izvajanje svojih revizijskih priporočil iz prejšnjih let ⁽¹⁴³⁾.

7.9. Nadaljnji ukrepi v zvezi s preiskavami, ki jih je izvedel urad OLAF ⁽¹⁴⁴⁾

Agencija je leta 2023 izvedla priporočila, ki so izhajala iz preiskav urada OLAF v zvezi s primerom OC/2017/1121/A2 in COM(2022)28974 (upravno priporočilo AR-2022-0031).

7.10. Spremljanje ugotovitev organa za podelitev razrešnice

Odbor Evropskega parlamenta za proračunski nadzor (odbor CONT) je leta 2023 začel letni postopek razrešnice za dejavnosti agencij in skupnih podjetij EU, ki so se izvajale v proračunskem letu 2022. Ta postopek zagotavlja skladnost z ustreznimi pravnimi in regulativnimi zahtevami ter uporabo načel dobrega finančnega poslovanja, in sicer načel gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti.

Aprila 2024 je Evropski parlament izvršni direktorici agencije eu-LISA podelil razrešnico glede izvrševanja proračuna za leto 2022, odobril zaključni račun agencije eu-LISA za proračunsko leto 2022 in podal svoje pripombe v resoluciji ⁽¹⁴⁵⁾.

Da bi poudarila ugotovljena področja za izboljšanje in obravnavala področja ključnega pomena, je agencija zlasti:

- sprejela potrebne ukrepe za okrepitev svojih notranjih kontrol in posodobitev notranjih procesov za postopke upravljanja pogodb, da bi ublažila pomanjkljivosti, ki so jih ugotovili revizorji, vključno z dokončanjem strategije notranje kontrole in izboljšanjem zmogljivosti za pripravo pogodb;
- ostala še naprej zavezana k takojšnjemu zaključku neizvedenih revizijskih priporočil in pravočasni izvedbi morebitnih novih revizijskih priporočil;
- uvedla nova orodja in metode za boljše načrtovanje in spremljanje izvrševanja proračuna;
- nadaljevala s preходом z vertikalnega na prečno naročanje za oblikovanje, razvoj in vzdrževanje osnovnih poslovnih sistemov;
- ponovno opredelila svojo strategijo zaposlovanja, da bi bolje obravnavala vprašanja v zvezi z zaposlovanjem in uravnoteženo zastopanostjo spolov;
- okrepila več elementov komponente ocene tveganja in nadaljevala spremljanje strateškega časovnega načrta, da bi bolje uskladila strateške in operativne cilje ter hkrati izboljšala splošno izvajanje dolgoročne strategije agencije.

Agencija je v odziv na opažanja Evropskega računskega sodišča o računovodskih izkazih agencije eu-LISA za leto 2022 pripravila akcijski načrt.

¹⁴² Spremljanje neizvedenih priporočil o upravljanju informacijske varnosti v agenciji eu-LISA – obvestilo IAS o revizijskih sklepih, sklic Ares(2023)4482, 28.6.2023, sklic Ares(2023)7132265, 1.12.2023; Rezultati spremljanja IAC za leto 2023, sklic Ares(2024)1549093, 12.2.2024.

¹⁴³ Letno poročilo ERS o agencijah EU za proračunsko leto 2022, str. 234 do 240.

¹⁴⁴ Člen 11 Uredbe (EU/Euratom) št. 883/2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF).

¹⁴⁵ Sklep Evropskega parlamenta z dne 11. aprila 2024 o razrešnici glede izvrševanja proračuna agencije eu-LISA za proračunsko leto 2022 (2023/2165(DEC)): akcijski načrt agencije eu-LISA, sklic Ares(2024)2384688, 2.4.2024.

V naslednji preglednici so navedene ugotovitve iz **poročila ERS o razrešnici za leto 2022** v zvezi z izvrševanjem proračuna agencije eu-LISA ter odziv agencije in ukrepi, sprejeti za obravnavanje teh vprašanj ⁽¹⁴⁶⁾.

Preglednica 9. Ugotovitve organa, odgovornega za razrešnico.

Ugotovitve organa, odgovornega za razrešnico	Odziv agencije eu-LISA in sprejeti ukrepi
Upravljanje proračuna in finančno poslovanje	
■ Ugotavlja, da je zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2022 stopnja izvrševanja sredstev za prevzem obveznosti v tekočem letu dosegla 91,13 %, kar je 8,87 % manj kot v letu 2021; ■ z zaskrbljenostjo ugotavlja tudi, da je stopnja izvrševanja sredstev za plačila znašala 86,71 %, kar je 7,94 % manj kot v letu 2021.	Izvedeno Agencija je uvedla nova orodja in metode za načrtovanje ter spremljanje izvrševanja proračuna. Stopnja izvrševanja proračuna za leto 2023 je bila 99,9-odstotna tako za odobritve za prevzem obveznosti kot za odobritve plačil, brez prenosa diferenciranih sredstev.
■ Z zaskrbljenostjo ugotavlja, da iz poročila ERS izhaja, da je agencija v leto 2023 prenesla 14,4 milijona EUR (23 %) razpoložljivih odobritev za prevzem obveznosti za leto 2022, pri čemer je ta znesek vključeval 13,7 milijona EUR (ali 95 %) odobritev iz naslova II, povezanih z upravnimi odhodki (97 % v letu 2021); ■ ugotavlja, da se ponavljajo prenosi odobrenih sredstev, zaradi česar ERS opozarja, da so ponavljajoče se visoke stopnje prenosov v nasprotju s proračunskim načelom enoletnosti in kažejo na strukturne težave pri izvrševanju proračuna ali slabo proračunsko načrtovanje; ■ v zvezi s tem ugotavlja, da je podpis nove okvirne pogodbe za zagotavljanje zunanjih podpornih storitev v četrtem četrtletju leta 2023 bistven za doseg navedenih ciljev; ■ pričakuje, da bo izvajanje tega akcijskega načrta privedlo do znatnega izboljšanja, in poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice poroča o napredku, doseženem v zvezi s tem.	Poteka Agencija se je seznanila z ugotovitvijo. Agencija je pripravila akcijski načrt, ki vključuje več ukrepov, ki se bodo izvajali od leta 2023, da bi se spoštovalo načelo enoletnosti in zmanjšala raven prenosov. Poleg tega je v skladu z načelom enoletnosti oblikovala nove postopke za zmanjšanje prenosov. Agencija eu-LISA je konec leta 2023 sklenila novo okvirno pogodbo za zunanje podpirne storitve (LISA/2022/OP/04). Storitve na podlagi te pogodbe se zagotavljajo od konca leta 2023 in se bodo nadaljevale do konca leta 2027.
Uspešnost	
■ Pričakuje pomemben prispevek agencije k digitalizaciji pravosodja, da bi se poglobilo sodelovanje med pravosodnimi organi Unije ter izboljšal dostop državljanov in podjetij Unije do sodnega varstva.	Poteka Agencija eu-LISA je pomembno prispevala k digitalizaciji pravosodja na ravni EU, da bi izboljšala sodelovanje med pravosodnimi organi ter državljanom in podjetjem zagotovila boljši dostop do pravosodja. K digitalizaciji pravosodja bo prispevala tudi s svojim delom na področju interoperabilnosti sistemov PNZ. V ta namen eu-LISA sodeluje z Eurojustom, Europolom in Evropskim javnim tožilstvom v zvezi s sistemoma e-CODEX in ECRIS-TCN ter pri pripravi platforme za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin. Agencija je nadaljevala izvajanje sistema ECRIS-TCN v skladu z novim časovnim načrtom interoperabilnosti, kar je s prvo izdajo sistema ECRIS-TCN maja 2024 že prineslo oprijemljive rezultate. Kar zadeva e-CODEX, so bile komponente v celoti prenesene v gostiteljsko okolje eu-LISA do 30. novembra 2023, agencija pa je začasno upravljanje prevzela 27. marca 2024. Uradni prevzem je bil končan junija 2024 v skladu z izjavo Komisije o uspešnem zaključku postopka predaje/prevzema. Agencija eu-LISA je začela tudi priprave na razvoj platforme za sodelovanje skupnih preiskovalnih skupin. Projekt se bo začel leta 2024, ker pa je bil maja s Komisijo podpisan sporazum o prispevku za razvoj, je agencija eu-LISA takoj nadaljevala uradno vzpostavitev projektne skupine in začela sklepanje pogodb.
■ Spodbuja agencijo, naj še naprej sodeluje z drugimi agencijami Unije.	Poteka Agencija se je seznanila z ugotovitvijo. Agencija eu-LISA je sklenila delovne dogovore, memorandume o soglasju in načrte sodelovanja z večino agencij na področju pravosodja in notranjih zadev, tj. z agencijami CEPOL, EUAA, Eurojust, Europol, FRA, Frontex in ENISA. Ti instrumenti določajo horizontalni okvir za dvostransko sodelovanje, katerega cilj je omogočiti učinkovitejše in celovitejše izvajanje predpisov EU. Dvostransko sodelovanje poteka tudi z organoma BEREC in EIGE kot sestrskima agencijama s sedežem v baltskih državah s skupnimi izzivi.

¹⁴⁶ Letno poročilo ERS o agencijah EU za proračunsko leto 2022 (C/2023/594, 27.10.2023).

Zaradi krepitve sodelovanja z drugimi agencijami EU in v okviru formata trojčka predsedstev se agencija eu-LISA pripravlja na prevzem predsedovanja mreži JHAAN leta 2024. Poleg tega eu-LISA dejavno sodeluje pri delu različnih skupin v okviru mreže agencij EU (EUAN).

Učinkovitost in izboljšave

- Poziva agencijo, naj še naprej sodeluje z drugimi agencijami Unije, da bo mogoče uporabiti vse razpoložljive vire.

Poteka

Agencija se je seznanila z ugotovitvijo.

Agencija eu-LISA je z več agencijami EU sklenila sporazume o ravni storitve za zagotavljanje podpore pri zadevah v zvezi z neprekinjenim poslovanjem ter povečanje učinkovitosti in sinergij na drugih področjih sodelovanja. Z agencijama Frontex in EUAA so sklenjeni sporazumi o gostovanju njunih lokacij za vnovično vzpostavitev delovanja po nepredvidljivih dogodkih. Agencija eu-LISA zagotavlja agenciji EUAA od leta 2016 in agenciji Frontex od leta 2019 storitve gostovanja podatkovnega centra na svoji operativni lokaciji v Strasbourgu v Franciji, vključno s podpornimi storitvami.

Z agencijo ENISA je bil sklenjen sporazum o izvajanju letnih vaj agencije eu-LISA na področju kibernetske varnosti; z Europolom je sklenjen sporazum o organizaciji skupnega varnostnega odbora.

- Poziva agencijo, naj si bolj prizadeva za celovito izvajanje orodja za upravljanje javnih naročil.

Izvedeno

Agencija eu-LISA je postopek uvajanja orodja za upravljanje javnih naročil PPMT zaključila 9. oktobra 2023, ko je pridobila dostop do produkcijskega okolja PPMT. Od 1. januarja 2024 se orodje PPMT uporablja za vse postopke javnih naročil v vrednosti nad 15 000 EUR.

Kadrovska politika

- Ugotavlja, da se je kljub prizadevanjem agencije fluktuacija osebja povečala s 5,5 % v letu 2021 na 7,1 % v letu 2022, stopnja zasedenosti pa se je znižala na 82 %, kar je pod ciljem agencije, ki znaša 94 %, zlasti zaradi številnih delovnih mest z zaposlitvijo za krajše obdobje in v nižjih razredih, ki jih ponuja agencija.

Poteka

Agencija se je seznanila z ugotovitvijo in si še naprej prizadeva za izboljšanje stopnje zasedenosti in zmanjšanje fluktuacije.

- Je zaskrbljen zaradi sestave višjega in srednjega vodstva agencije glede na spol, ki zajema 12 moških (86 %) in 2 ženske (14 %), upravnega odbora s 50 moškimi (82 %) in 11 ženskami (18 %) ter celotnega osebja z 209 moškimi (67 %) in 101 žensko (33 %);
- opozarja, kako pomembno je zagotoviti uravnoteženo zastopanost spolov, in poziva agencijo, naj si še naprej prizadeva doseči uravnoteženo zastopanost spolov na vseh ravneh s konkretnimi ukrepi, ki bodo ženske pritegnili k prijavi na delovna mesta v agenciji;
- poziva Komisijo in države članice, naj pri imenovanju članov upravnega odbora agencije upoštevajo pomen zagotavljanja uravnotežene zastopanosti spolov.

Poteka

Agencija se je seznanila z ugotovitvijo in si še naprej prizadeva za izboljšanje uravnotežene zastopanosti spolov med svojim osebjem. Agencija si močno prizadeva za povečanje števila kandidat, na primer z udeležbo na industrijskih sejmih in objavo razpisov prostih delovnih mest na namenskih forumih.

Leta 2022 je bila na pobudo vodje ženskega spola ustanovljena neformalna skupina, ki je razpravljala o možnostih za obravnavo vprašanja uravnotežene zastopanosti spolov na vodstveni in nevodstveni ravni.

Poleg tega se je agencija še naprej trudila pritegniti več kandidat, vključno z naslednjimi dejavnostmi:

- pregledom in revizijo besedišča razpisov prostih delovnih mest, da bodo bolj vključujoči, ter njihovo objavo na namenskih forumih za strokovnjakinje na področju IKT;
- navdihovanjem in motiviranjem osebja z organizacijo spletnih seminarjev z drugimi agencijami EU in Komisijo, pri čemer se osredotoča na pobude za izboljšanje uravnotežene zastopanosti spolov v javnih službah EU.

Poleg tega eu-LISA združuje sile z drugimi agencijami EU in Komisijo ter si izmenjuje izkušnje z njimi o pobudah za izboljšanje uravnotežene zastopanosti spolov v javnih službah EU. V letu 2023 so bila organizirana srečanja z organoma EIGE in ERS, da bi se učili iz njunih najboljših praks na področju raznolikosti in vključevanja. Agencija je sodelovala na spletnem svetovnem kariernem sejmu za ženske, ki je bil osredotočen na profile na področjih STEM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika), da bi privabila bolj raznolik nabor kandidatov.

Zastopanost članic in/ali nadomestnih članic v upravnem odboru agencije eu-LISA nenehno narašča, saj države članice in Komisija poudarjajo pomen uravnotežene zastopanosti spolov. Trenutno je v upravnem odboru deset članic in/ali nadomestnih članic od skupno 33 članov. Komisija, ki jo zastopata dva člana, je v upravnem odboru decembra 2023 imenovala članico.

Poteka/izvedeno

Agencija se je seznanila z ugotovitvijo in si bo še naprej prizadevala za spodbujanje spoštovanja in dostojanstva na delovnem mestu ter ničelno toleranco do nadlegovanja.

- Ugotavlja, da so bile leta 2022 izvedene in zaključene tri upravne preiskave v zvezi z nadlegovanjem, še ena zadeva pa je bila predložena sodišču;
- poziva agencijo, naj hitro ukrepa, da bodo odgovorni

Javna naročila

- Poudarja ugotovitve iz poročila ERS, na podlagi katerih je bilo izdano mnenje s pridržkom zaradi nepravilnosti več plačil v skupni vrednosti 17,8 milijona EUR, izvedenih leta 2022, v zvezi s sedmimi posebnimi pogodbami, kar predstavlja 4,8 % vseh odobritev plačil, ki so bila na voljo v letu 2022;
- ugotavlja, da je nepravilnost navedenih plačil večinoma povezana z odstopanji od ustreznih okvirnih pogodb;
- ugotavlja, da je iz odgovorov agencije na pisna vprašanja Parlamenta razvidno, da je nepravilnosti v zvezi s plačili, izvedenimi leta 2022, mogoče razvrstiti v tri kategorije, in sicer sprememba pogodb za določen čas (6,5 milijona EUR); podaljšanje posebnih pogodb po najdaljšem dovoljenem obdobju (3,7 milijona EUR); pomanjkanje podrobnosti o zahtevah v posebnih pogodbah (7,5 milijona EUR);
- ugotavlja, da se nekatera od teh nepravilnih plačil v skupnem znesku 10,5 milijona EUR nanašajo na tri posebne pogodbe, na podlagi katerih so bila tudi leta 2021 izvedena plačila, za katera je ERS v svojem letnem poročilu o agencijah Unije za navedeno leto ugotovilo, da so nepravilna;
- ugotavlja, da je izvršna direktorica agencije na seji Odbora Evropskega parlamenta za proračunski nadzor 29. novembra 2023 navedla (v nadaljnjem besedilu: izjave izvršne direktorice), da je šest od sedmih posebnih pogodb, navedenih v poročilu ERS, poteklo brez neporavnanih plačil;
- poudarja, da je to ponavljajoča se težava agencije;
- poziva agencijo, naj si še naprej prizadeva za celovito rešitev tega problema in naj o napredku poroča organu za podelitev razrešnice.

- Z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bilo leto 2022 tretje leto zapored, za katero je ERS izdalo mnenje s pridržkom glede področja javnih naročil in upravljanja pogodb agencije, pri čemer povečane stroške agencija nosi zaradi nepravilnosti, zamud in neustreznih razpisnih postopkov ter pomanjkanja skrbnosti, ki jo je pokazala v zvezi s pravili o javnih naročilih;
- je seznanjen z akcijskim načrtom agencije za poglobljen pregled njenih postopkov, da se ugotovi in odpravi temeljne vzroke za ponavljajoče se ugotovitve ERS na tem področju, kot je navedeno v odgovorih agencije na pisna vprašanja Parlamenta, poročilu o nadaljnjem ukrepanju agencije in izjavah izvršnega direktorja;
- zato pričakuje trajno izboljšanje na podlagi izvajanja tega akcijskega načrta, zlasti glede na to, da je šest od sedmih posebnih pogodb, ki jih je ERS štelo za nepravilne, poteklo brez neplačanih plačil;
- poziva agencijo, naj organu za podelitev razrešnice redno poroča o napredku, doseženem pri izvajanju akcijskega načrta, in o vseh sprejetih korektivnih ukrepih.

- Ugotavlja, da iz poročila ERS izhaja, da je agencija leta 2022, tako kot leta 2021, izvedla plačila na podlagi posebne pogodbe (v vrednosti 40 milijonov EUR), s katero se ni ustrezno izvajala povezana okvirna pogodba, saj v njej niso bile navedene podrobnosti o opravljenih storitvah (količina in datum izvedbe);
- ugotavlja, da je agencija na podlagi navedene pogodbe leta 2022 plačala 7,5 milijona EUR;
- je seznanjen, da iz pripomb agencije, vključenih v dopis z dne 13. novembra 2023 z naslovom *2022 Discharge - ECA findings on eu-LISA. Brief note for MEPs* (Razrešnica za leto 2022 – ugotovitve Evropskega računskega sodišča o agenciji eu-LISA: kratko obvestilo za poslance Evropskega parlamenta), izhaja, da je bil glavni vzrok za nedoločenost navedene pogodbe, podpisane konec leta 2018, ohranitev financiranja interoperabilnosti sistemov SVI-VIS, v zvezi s katero se je proračunsko načrtovanje, na katerega agencija nima vpliva, precej oddaljilo od dejanskega sprejetja ustrezne

Delno izvedeno

Agencija se je seznanila s temi ugotovitvami in se osredotoča na ustrezno izboljšanje priprave pogodb. Da bi preprečila podobne dogodke v prihodnje, je v nove razpise uvedla dodatne in bolj specifične klavzule, ki bolje odražajo operativne zahteve in lajšajo upravljanje sprememb.

Agencija eu-LISA je zavezana k izvajanju svojih nalog na popolnoma skladen način. Zato je pod novim vodstvom in ob upoštevanju pomembnih pripomb, ki jih je prejela od ERS, začela poglobljen pregled svojih postopkov, da bi ugotovila ter odpravila temeljne vzroke teh ugotovitev:

- krepitev zmogljivosti za javna naročila z organizacijsko konsolidacijo, pospeševanjem novih zaposlitev in določitvijo posebnih zunanjih svetovalcev, ki bodo zagotavljali neodvisno strokovno znanje v posebnih in zelo zapletenih primerih;
- izvedena je bila analiza temeljnih vzrokov za več kot 500 pogodb (od katerih je 160 še vedno aktivnih), da bi ugotovili osnovne težave in opredelili ukrepe za njihovo odpravo. Med opredeljenimi rešitvami: posebna usposabljanja, uvedba kontrolnih seznamov, boljša opredelitev vlog in izboljšanje notranje komunikacije o upravljanju pogodb;
- okrepitev nadzora z novimi kontrolnimi seznamami za dejavnosti upravljanja pogodb, da se zagotovi, da se okvirne pogodbe ne bodo bistveno spremenile;
- priprava osnutka strategije notranje kontrole, ki bo uradno sprejeta sredi leta 2024. To bo vključevalo: oceno tveganja, analizo stroškov in koristi, ukrepe za okrepitev organizacijskih zmogljivosti, število zaposlenih in intenzivnost kontrol;
- ustanovitev delovne skupine „za upravljanje pogodb brez napak“, ki jo nadzoruje izvršni direktor ter bo spremljala, nadzorovala in zagotavljala skladnost pri sklepanju pogodb, od opredelitve potreb do podpisa, vključno z vsemi spremembami.

Poteka

Kot je pojasnjeno v prejšnjih razdelkih, agencija nenehno izboljšuje svoje postopke in preglede, da bi podprla svoj kompleksni model pridobivanja virov.

Izvedeno

Agencija potrjuje, da je bil temeljni vzrok tega vprašanja potreba po zagotovitvi financiranja za projekte sistema SVI kljub zamudam pri informacijah, potrebnih za začetek razvojnih dejavnosti.

Z okrepitevjo notranje kontrole, kot je opisano v prejšnjih odstavkih, se znatno zmanjša možnost ponovitve stanja te pogodbe iz leta 2018, ki se je zdaj iztekla.

zakonodaje;

- ugotavlja, da bi bil brez te pogodbe izgubljen s tem povezan znesek, potreben za interoperabilnost;
- kot je navedeno v odgovoru agencije na ugotovitve ERS, je seznanjen, da je agencija sprejela popravne ukrepe s spremembo navedene pogodbe, tako da je dodala podrobnejši opis opravljenih storitev;
- ugotavlja, da agencija ni podaljšala navedene pogodbe, ki je nehala veljati leta 2022;
- v zvezi s tem opozarja, da so zamude pri sprejemanju in izvajanju ustreznih pravnih aktov ključni dejavniki, ki določajo raven podrobnosti in natančnosti, ki jo lahko agencija ponudi pri začetni pripravi okvirnih pogodb;
- je seznanjen s stališčem iz poročila agencije o nadaljnjem ukrepanju, da bi skrajšanje roka za pripravo izvedbenih aktov neposredno vplivalo na zmožnost agencije, da bolje načrtuje svoja javna naročila in omeji spremembe pogodb.

- Z zaskrbljenostjo ugotavlja, da iz poročila ERS izhaja, da je agencija za oddajo naročila uporabila postopek s pogajanjem brez predhodne objave obvestila o naročilu;
- ugotavlja, da je agencija to odločitev utemeljila z izredno nujnostjo v nasprotju z nasvetom služb agencije za javna naročila in pravnih služb;
- je seznanjen z razlogi ERS, zakaj uporaba navedenega postopka ni bila upravičena;
- upošteva odgovor agencije, da bi se tveganje večmesečnega zaostanka pri vzdrževanju uresničilo, ker so se roki za izvajanje programa SVI pozneje uradno spremenili in je bil skupni čas, potreben za oddajo naročila in prehod na novega izvajalca, ocenjen na najmanj osem mesecev;
- v zvezi s tem meni, da je bil pristop agencije smiseln;
- ugotavlja, da iz odgovora agencije izhaja, da se je pogodba o oddanem naročilu medtem iztekla.

- Je seznanjen z ugotovitvama v zvezi z upravljavskimi in kontrolnimi sistemi agencije iz poročila ERS;
- je seznanjen s prvo ugotovitvijo glede nakupa strojne opreme (27,7 milijona EUR), za katero niso bili pridobljeni ceniki prodajalcev strojne opreme in niso bila opravljena predhodna preverjanja;
- je seznanjen z drugo ugotovitvijo v zvezi z javnim naročilom okvirne pogodbe za horizontalne dejavnosti, katere ocenjena vrednost je 490 milijonov EUR, da se za šest sestančkov ocenjevalnega odbora ni vodil zapisnik, podpisano pa je bilo le končno poročilo;
- poziva agencijo, naj izboljša svoje sisteme notranje kontrole, da bi v prihodnje preprečila takšne pomanjkljivosti.

- Ugotavlja, da ima agencija osem ugotovitev iz poročila ERS za prejšnja leta (2017, 2018 in 2021) s statusom „odprto“;
- poziva agencijo, naj te ugotovitve nemudoma obravnava in organ za podelitev razrešnice obvesti o napredku, doseženem v zvezi s tem.

Notranja kontrola

- Ugotavlja, da že tretje leto zapored obstaja velika pomanjkljivost v zvezi z načelom 10 „izbira in razvoja kontrolne dejavnosti“ v okviru komponente „Kontrolne dejavnosti“;
- poziva agencijo, naj si še naprej prizadeva za zmanjšanje pomanjkljivosti na področju kontrolnih dejavnosti, da bi zmanjšala tveganja, povezana z doseganjem ciljev politik, delovanja in notranjih kontrol.

- Poziva agencijo, naj izvede neuresničena priporočila in organu za podelitev razrešnice poroča o doseženem napredku.

Izvedeno

Agencija je zadevno okvirno pogodbo prekinila. Zahtevane storitve, potrebne za vzdrževanje in interoperabilnost sistemov, so bile naročene na podlagi okvirne pogodbe po odprtih postopkih.

Poteka

Cene, plačane na podlagi pogodbe za nakup strojne opreme in njeno vzdrževanje, so bile naknadno usklajene z okvirnimi pogoji. Izboljšana je bila dokumentacija zapisnikov ocenjevalnega odbora. Agencija nenehno izboljšuje svoje postopke in preglede, da bi podprla svoj kompleksni model pridobivanja virov.

Izvedeno

Za vse še odprte ugotovitve so bili pripravljeni akcijski načrti za obravnavo in odpravo vseh ugotovitev do konca leta 2023/sredine leta 2024.

Delno izvedeno

V skladu s poročilom o okviru notranjih kontrol agencije eu-LISA iz leta 2024 v letu 2023 ni bilo večjih pomanjkljivosti, zlasti zaradi visoke stopnje izvajanja neizvedenih revizijskih priporočil in popravilnih ukrepov za odpravo pomanjkljivosti notranjih kontrol.

Poleg tega agencija pripravlja osnutek strategije notranje kontrole, ki naj bi ga dokončala do poletja 2024. Strategija bo oktobra 2024 predstavljena odboru upravnega odbora za revizijo, skladnost in finance (ACFC).

Izboljšanje skladnosti je ena od ključnih prednostnih nalog agencije, ki si bo še naprej dejavno prizadevala za zmanjšanje preostalih pomanjkljivosti.

Delno izvedeno

Agencija eu-LISA je konec leta 2023 izvedla in zaključila 14 od 16 neuresničenih revizijskih priporočil (87 %). Preostali dve priporočili, ki sta bolj zapleteni in odvisni od drugih izboljšav, bosta predvidoma

izvedeni do decembra 2024 oziroma marca 2025. Agencija se je v celoti zavezala, da bo brez nadaljnega odlašanja odpravila vsa preostala priporočila in pravočasno obravnavala vsa nova priporočila.

7.11. Okoljsko upravljanje

Agencija eu-LISA se je po potrditvi **okoljske politike** leta 2022 zavezala, da bo vzpostavila notranji sistem okoljskega upravljanja v skladu s **sistemom EU za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)**, poleg tega pa si prizadeva za pridobitev certifikata EMAS do leta 2024. To bo zagotovilo skladnost dejavnosti eu-LISA s pobudo **evropskega zelenega dogovora** za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov na vseh poslovnih področjih.

Agencija je leta 2023 objavila **prvo uradno poročilo o okoljski izjavi za leto 2022**, v katerem je podrobno opisala cilje, spremljanje in napredek ⁽¹⁴⁷⁾. Poročilo vključuje zbirno preglednico, v kateri so prikazani viri okoljskih vplivov, akcijski načrti in kazalniki uspešnosti za vse vidike, povezane z okoljem. Agencija je, da bi v dejavnosti v okviru EMAS vključila tudi svoje osebje, ustanovila notranjo delovno skupino prostovoljcev, interno imenovano **zelena ekipa**, ki sodeluje v namenskih delovnih skupinah.

7.12. Ocena vodstva

Vodstvo agencije je **upravičeno prepričano**, da so vzpostavljene ustrezne kontrole, ki delujejo, kot je bilo predvideno, da se tveganja ustrezno spremljajo in zmanjšujejo ter da se po potrebi uvajajo različne izboljšave in okrepitve. Agencija bo v prihodnje posebno pozornost namenila izboljšanju upravljanja, kontrolnih sistemov ter upravljanja proračuna, javnih naročil in pogodb.

Leta 2023 so bila glavna tveganja ugotovljena in obvladovana, kar dodatno potrjujejo rezultati notranjih in zunanjih revizij, izvedenih med letom. Agencija je pripravila potrebne akcijske načrte za obravnavo ugotovitev in zaključek nerešenih priporočil.

Poleg tega se njeno vodstvo zaveda, da je treba ohraniti učinkovitost okvira notranjih kontrol ter zagotoviti spremljanje in ocenjevanje njegovega izvajanja za doseganje ciljev agencije, kot so določeni v njeni ustanovni uredbi in dolgoročni strategiji.

7.13. Zunanja ocena

V skladu s členom 39 uredbe o ustanovitvi eu-LISA mora agencija vsakih pet let opraviti oceno uspešnosti, naslednjo oceno pa naj bi Evropska komisija predvidoma izvedla leta 2023. V oceni bo upoštevana uspešnost agencije glede na njene pristojnosti, cilje, lokacije in naloge. V okviru ocene bo ocenjeno tudi, kako uspešno agencija prispeva in dodaja vrednost k operativnemu upravljanju informacijskih sistemov EU na področju PNZ ter kako uspešna je pri vzpostavitvi usklajenega, stroškovno učinkovitega in povezanega informacijskega okolja za njihovo upravljanje in delovanje.

Agencija je na zahtevo Komisije izvedla **neodvisno primerjalno analizo**, da bi se pripravila na zunanjo oceno, ki jo bo izvedla Komisija. Zunanji izvajalec je ocenil splošno operativno uspešnost agencije eu-LISA, ustreznost porazdelitve in izrabe človeških virov ter njen prispevek k ciljem ustreznih politik EU na področju pravosodja in notranjih zadev. Da bi zagotovili celovitejši vpogled v možno razvojno pot in razvoj eu-LISA v prihodnjih letih, je agencija naročila izvajalcu, naj pripravi dodatna priporočila za srednjeročne strateške izboljšave. Zaradi razširjenega obsega naloge je bilo končno poročilo dokončano januarja 2024.

¹⁴⁷ [Okoljska izjava agencije eu-LISA za leto 2022](#), objavljena 10. oktobra 2023.

OCENA UČINKOVITOSTI OKVIRA NOTRANJNH KONTROL

Učinkovitost okvira notranjih kontrol in večja poslovna tveganja
v poročevalskem obdobju

Ocena učinkovitosti okvira notranjih kontrol

8.

8.1. Učinkovitost okvira notranjih kontrol

Sistemi notranjih kontrol so organizacijam v pomoč pri doseganju ciljev, hkrati pa ohranjajo operativno in finančno uspešnost v skladu z ustreznimi pravili ter predpisi. Dobro delujoč sistem notranjih kontrol podpira sprejemanje preudarnih odločitev in s stroškovno učinkovitimi kontrolami pomaga zmanjšati tveganja na sprejemljivo raven.

Leta 2019 je upravni odbor eu-LISA izvršnega direktorja zadolžil, da v skladu z načeli in značilnostmi, ki jih je sprejel upravni odbor, vzpostavi okvir notranjih kontrol.

Okvir notranjih kontrol agencije sestavlja naslednjih pet elementov: (1) kontrolno okolje, (2) ocena tveganja, (3) kontrolne dejavnosti, (4) obveščanje in komuniciranje ter (5) dejavnosti spremljanja. Za učinkovito notranjo kontrolo nad operativnimi dejavnostmi mora biti teh pet medsebojno povezanih elementov vzpostavljenih in dobro delujočih na vseh ravneh organizacije. Okvir notranjih kontrol tudi določa načela za vsak element in druge značilnosti vsakega načela, ki so opredeljene tako, da upoštevajo specifične strukture upravljanja v agenciji. Ta načela in značilnosti notranje kontrole predstavljajo minimalne standarde iz člena 45(2) finančnih pravil eu-LISA.

Izvršni direktor mora izvesti **letno oceno učinkovitosti okvira notranjih kontrol**. Namestnik izvršnega direktorja agencije deluje kot vodstveni delavec, odgovoren za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, za podporo pri vzpostavljanju, spremljanju, izvajanju in ocenjevanju okvira notranjih kontrol eu-LISA ter poročanju o njem.

V letu 2023 je naloge vodstvenega delavca, odgovornega za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, opravljal namestnik izvršnega direktorja od 16. marca 2023 do 31. decembra 2023. Od novembra 2022 do 16. marca 2023 je bil namestnik izvršnega direktorja imenovan za začasnega izvršnega direktorja. V tem obdobju so bile naloge vodstvenega delavca, odgovornega za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, prenesene na vodjo enote za upravljanje in zmogljivosti. Namestnik izvršnega direktorja je 16. januarja 2024 odstopil. Za zagotovitev neprekinjenega poslovanja in potrebnega ločevanja nalog med izvršnim direktorjem ter vodstvenim delavcem, odgovornim za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, je bila vloga vodstvenega delavca, odgovornega za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, s sklepom izvršnega direktorja ponovno začasno prenesena na vodjo enote za upravljanje in zmogljivosti Philippa Haranta. Prenos pooblastil velja do imenovanja novega namestnika izvršnega direktorja, prenesene odgovornosti pa vključujejo dokončanje te ocene okvira notranjih kontrol.

8.1.1. Metodologija

Letno ocenjevanje okvira notranjih kontrol vključuje naslednje korake: določitev meril za spremljanje za vsako načelo notranje kontrole, opredelitev prednosti in področij, na katerih so potrebne izboljšave, izvedbo ocene na ravni posameznih načel in elementov ter izvedbo splošne ocene⁽¹⁴⁸⁾. Vodstveni delavec, odgovoren za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, za izvedbo ocene zbere podatke in jih analizira na podlagi vnaprej opredeljenih meril za spremljanje iz različnih notranjih virov, vključno z anketo o zavzetosti osebja, evidenco izjem in primerov neskladnosti, poročili o notranji in zunanji reviziji ter drugo dokumentacijo o notranjih poslovnih procesih.

8.1.2. Rezultati ocenjevanja

Merila za spremljanje notranjih kontrol

Na podlagi samoocenjevanja, izvedenega v letu 2024, je bilo leta 2023 doseženih ali delno doseženih 88 % meril za spremljanje notranjih kontrol.

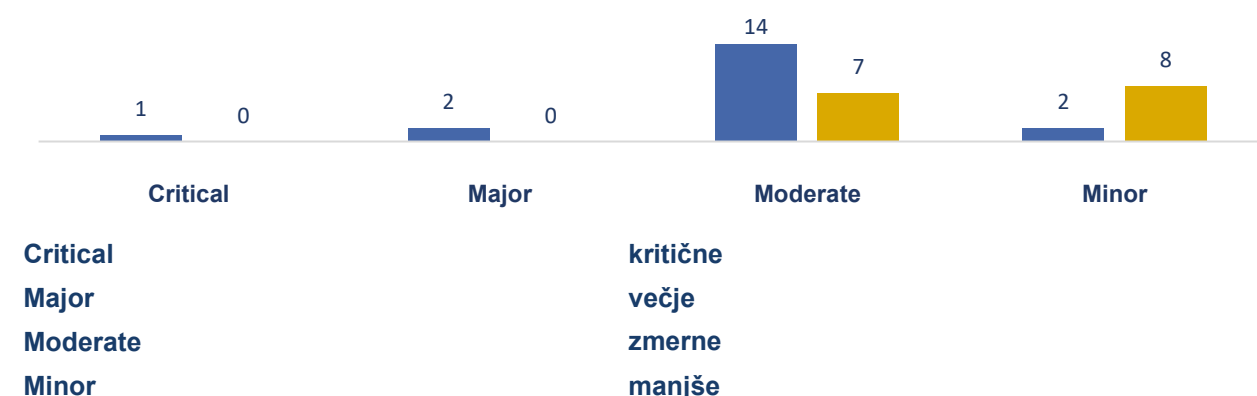
¹⁴⁸ Kazalniki za vsa načela okvira notranjih kontrol ter njihove izhodiščne in ciljne vrednosti so opredeljeni v Prilogi 2 k sklepu izvršnega direktorja o sprejetju meril za spremljanje notranjih kontrol in imenovanju vodstvenega delavca, odgovornega za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo.

Merila za spremljanje notranjih kontrol	2023	2024
Skupno število kazalnikov	79	79
■ doseženo	56 (71 %)	62 (78 %)
■ delno doseženo	8 (10 %)	8 (10 %)
■ ni doseženo	15 (19 %)	9 (10 %)
■ niso na voljo	0 (0 %)	1 (1 %)

Prednosti in pomanjkljivosti notranjih kontrol

Pri ocenjevanju v letu 2024 je bilo odpravljenih šest pomanjkljivosti, njihova resnost pa se je zmanjšala pri 12. Ugotovljeni sta bili ena nova zmerna in ena manjša pomanjkljivost, zaradi česar je bilo skupaj ugotovljenih 15 pomanjkljivosti notranjih kontrol, od tega 7 zmernih pomanjkljivosti in 8 manjših pomanjkljivosti. Na podlagi revizije in samoocene sta bili ugotovljeni dve novi pomanjkljivosti. Prvič po letu 2021 ni ostala odprta nobena kritična ali večja pomanjkljivost.

Slika 13. Ocena stanja pomanjkljivosti okvira notranjih kontrol v letih 2023 in 2024.

Agencija je leta 2023 izvajala različne dejavnosti v zvezi z izvajanjem načrtov popravnih ukrepov in odpravo pomanjkljivosti notranjih kontrol.

Rezultati ocene v letu 2024 na splošno kažejo, da je sistem notranjih kontrol v agenciji eu-LISA vzpostavljen, delujoč in učinkovit, čeprav je potrebnih nekaj izboljšav (kategorija 2).

Ocena elementov okvira notranjih kontrol

Elementi okvira notranjih kontrol	Prednosti	Pomanjkljivosti
I. Kontrolno okolje	- Nadzor upravljanja, upravnega odbora in njegovega odbora za revizije, skladnost in finance nad notranjimi kontrolami - Neprekinjeno poslovanje in ločevanje nalog	- Zagotavljanje sodelovanja/udeležbe v okviru zmogljivosti/usposabljanj za etiko in integriteto - Krepitev uveljavljanja odgovornosti in prenosa znanja
II. Ocena tveganja	- Sprejetje revidirane strategije za obvladovanje tveganj - Stopnja izvajanja popravnih ukrepov za revizijska priporočila je dosegla 87 % - Opredeljen postopek žvižgašstva in izvedenih 75 % akcijskega načrta strategije za boj proti goljufijam - Imenovanje novega računovodje agencije eu-LISA	- Izpolnjevanje in spremljanje registra tveganj in težav enot - Okrepitev notranjih kontrol z izvajanjem priporočil iz poročila o izvajanju strategije za boj proti goljufijam
III. Kontrolne dejavnosti	- Uspešno izvajanje načrtov popravnih ukrepov in zaključek kritičnih revizijskih priporočil - Sprejetje politike upravljanja sredstev - Zagotavljanje varnostnih ciljev, neprekinjenega poslovanja in pregledov ranljivosti delovanja	- Skladnost, zlasti na področju upravljanja in spremljanja pogodb - Boljše obvladovanje tveganj - Dokončanje strategije notranje kontrole

IV. Obveščanje in komuniciranje	■ Oblikovanje postopka žvižgaštva in revizija smernic za žvižgaštvo ■ Letna revizija imenovanja kontaktnih oseb za dostop javnosti do dokumentov ■ Vsa priporočila, ki izhajajo iz revizije ENVP, so bila zaključena („vrnitev na zeleno“) ■ Notranji in zunanji komunikacijski kanali so dobro uveljavljeni in delujejo	■ Vse pomanjkljivosti so odpravljene
V. Dejavnosti spremljanja	■ Redno spremljanje pomanjkljivosti in ukrepov za odpravo pomanjkljivosti	■ Dokončanje postopka za oceno pomembnosti morebitnih pomanjkljivosti in pridržkov

I Kontrolno okolje

Element kontrolnega okolja sestavlja sklop standardov ravnanja, procesov in struktur, ki so podlaga za dejavnosti notranjih kontrol po vsej organizaciji. Na ravni vodstva pa splošno naravnost glede pomena notranjih kontrol, vključno s pričakovanimi standardi ravnanja, določajo upravni odbor, izvršni direktor in preostali člani višjega vodstva.

Kontrolno okolje je v okviru notranjih kontrol vzpostavljeno in dobro deluje (**kategorija 1**).

Agencija eu-LISA ima dobro uveljavljeno kontrolno okolje, sestavljeno iz sklopa standardov ravnanja, procesov in struktur, ki so podlaga za izvajanje notranjih kontrol. Nenehno pregleduje in posodablja svoje kontrolno okolje, da bi povečala njegovo uspešnost in učinkovitost. Poskrbela je, da so bili njena struktura, linije poročanja, pooblastila in odgovornosti dobro določeni ter po potrebi pregledani. Kljub prizadevanjem agencije je stopnja fluktuacije osebja še vedno nad ciljno vrednostjo. Visoke delovne obremenitve negativno vplivajo na udeležbo na usposabljanjih in priložnostih za krepitev zmogljivosti na področju etike ter integritete. Individualna odgovornost za notranjo kontrolo in prenos znanja je opredeljena kot prednostna naloga agencije eu-LISA.

Načelo	Ocena
1. Izkazuje zavezanost integriteti in etičnim vrednotam.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
2. Izpolnjuje odgovornost za nadzor.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
3. Vzpostavi strukturo, pristojnost in odgovornost.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
4. Izkazuje zavezanost kompetentnosti.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
5. Uveljavlja sprejemanje odgovornosti.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).

II Ocena tveganja

Ocenjevanje tveganj je dinamičen in ponavljajoč se proces, pri katerem se ugotovijo in ocenijo tveganja, ki bi lahko vplivala na doseganje ciljev, ter se določi, kako je treba taka tveganja obvladati.

Ocenjevanje tveganj je v okviru notranjih kontrol vzpostavljeno in deluje, vendar so potrebne izboljšave (kategorija 2).

Agencija eu-LISA se še naprej zanaša na svojo strategijo za obvladovanje tveganj in procese ocenjevanja tveganj, da lahko učinkovito določi svoje cilje ter opredeli in analizira tveganja. Po sprejetju časovnega načrta za izvajanje strategije leta 2022 je bilo za leti 2021 in 2022 pripravljeno prvo poročilo o izvajanju v zvezi z uresničevanjem načrtovanih rezultatov (ki prispevajo k doseganju strateških ciljev in strateških nalog). Agencija je revidirala in sprejela svojo **ново strategijo za obvladovanje tveganj**. Strategija nadalje določa standardizirani pristop k uresnitvi tveganj in dopustnostjo tveganj ter zagotavlja smernice za njeno izvajanje v odborih za upravljanje programov. Izpolnjevanje in spremljanje registra tveganj in težav enot ostajata za agencijo stalna pomanjkljivost. Na področju preprečevanja in odkrivanja goljufij je bil opredeljen postopek žvižgaštva. Agenciji je uspelo izvesti 75 % akcijskega načrta strategije za boj proti goljufijam za obdobje 2022–2024. Z izvedbenimi priporočili iz poročila o strategiji za boj proti goljufijam se bodo leta 2024 dodatno okrepile notranje kontrole. Veliko prizadevanj je bilo namenjenih zaključku vseh odprtih revizijskih priporočil. Do konca leta 2023 je bila stopnja izvajanja popravni ukrepov za vsa revizijska priporočila 87-odstotna. Vendar je še vedno treba zaključiti 8 zelo pomembnih revizijskih priporočil v zvezi s finančnim poslovanjem. Računovodja agencije je bil imenovan januarja 2023, nova izvršna direktorica pa je 16. marca 2023 prevzela dolžnosti odredbodajalca.

Načelo	Ocena
6. Določi ustrezne cilje.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
7. Opredeli in analizira tveganje.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
8. Oцени tveganje goljufije.	Načelo je vzpostavljeno in deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave (kategorija 2).
9. Opredeli in analizira bistvene spremembe.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).

III Kontrolne dejavnosti

Kontrolne dejavnosti zmanjšujejo tveganja glede doseganja ciljev (ciljev politik in notranjih kontrol ter operativnih ciljev). Izvajajo se na vseh ravneh organizacije, v različnih fazah poslovnih procesov in v celotnem tehnološkem okolju. Lahko imajo vlogo preprečevanja ali odkrivanja ter zajemajo razne ročne in avtomatizirane dejavnosti, hkrati pa so dolžnosti ustrezno ločene

Kontrolne dejavnosti so v okviru notranjih kontrol vzpostavljene in delujejo, vendar so potrebne nekatere izboljšave (**kategorija 2**).

V oceni za leto 2024 je bilo ugotovljeno, da je element delno prisoten, deluje in je učinkovit, vendar so potrebne nekatere izboljšave: uvrščen je bil v kategorijo 2 (v primerjavi s kategorijo 3 v letu 2023). To je v veliki meri posledica uspešnega izvajanja načrta popravni ukrepov in zaključka „kritičnih“ (povezanih s sistemom SVI) in „večjih“ revizijskih priporočil ter prerazvrstitve drugih preostalih „večjih“ priporočil v „zmerna“. Prvič po letu 2021 ni ostala odprta nobena „kritična“ ali „večja“ pomanjkljivost.

Agencija je vložila veliko truda v najbolj kritična področja skladnosti, kot so upravljanje pogodb, javna naročila in nabava ter prehod na horizontalni model delovanja. Kot del popravni prizadevanj je eu-LISA kot preventivni kontrolni mehanizem sprejela **politiko upravljanja sredstev**. Dodatno je okrepila postopek poročanja o izjemah, zlasti z zagotavljanjem sistematičnega spremljanja popravni ukrepov. Z dokončanjem strategije notranje kontrole leta 2024 se bodo notranje kontrole dodatno opredelile in okrepile, z njenim izvajanjem pa se bo zagotovila skladnost projekta od konca do konca. Agencija je še naprej krepila nadzor nad tehnologijo in informacijsko varnostjo, kar je dalo dobre rezultate.

Načelo	Ocena
10. Izbere in razvija kontrolne dejavnosti.	Načelo je delno vzpostavljeno in deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave (kategorija 2).
11. Izbere in razvija splošni nadzor nad tehnologijo.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
12. Razporeja na podlagi politik in postopkov.	Načelo je vzpostavljeno in deluje, vendar so potrebne nekatere izboljšave (kategorija 2).

IV Obveščanje in komuniciranje

Širjenje informacij s komuniciranjem je za organizacijo potrebno, da bi lahko izvajala notranje kontrole in podprla doseganje ciljev. Notranje komuniciranje uslužbencem zagotavlja informacije, ki jih potrebujejo za uresničitev svojih ciljev in izvajanje vsakodnevnih kontrol, z zunanjim komuniciranjem pa se javnost in deležniki seznanjajo s cilji in ukrepi politike agencije.

Obveščanje in komuniciranje sta vzpostavljena ter delujeta dobro (**kategorija 1**).

Pri dejavnostih agencije za obveščanje in komuniciranje se upoštevajo uveljavljeni postopki ter procesi, ki podpirajo doseganje širših organizacijskih ciljev. V letu 2023 je bilo notranje in zunanje komuniciranje izvedeno v skladu z odobrenim letnim načrtom. eu-LISA je še naprej krepila nadzor nad upravljanjem informacij z vsakoletno revizijo imenovanja kontaktnih oseb za javni dostop do dokumentov (PAD) in z imenovanjem tovrstnih kontaktnih oseb po vsej agenciji. Prvič so bila uspešno zaključena vsa priporočila v zvezi z upravljanjem in varstvom podatkov, ki izhajajo iz revizije, ki jo je opravil Evropski nadzornik za varstvo podatkov (ENVP). Pripravljen je bilo srečanje za ozaveščanje o okviru notranjih kontrol (ki je bilo izvedeno februarja 2024), za osebje po vsej agenciji pa je bilo izvedenih šest usposabljanj o izjemah in neskladnostih.

Načelo	Ocena
13. Uporablja ustrezne informacije.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
14. Komunicira na notranji ravni.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
15. Komunicira na zunanji ravni.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).

V Dejavnosti spremljanja

Agencija uporablja stalno in posebno ocenjevanje za ugotavljanje, ali so vsi od petih elementov okvira notranjih kontrol vzpostavljeni in delujejo. Stalno ocenjevanje, ki je del procesov na različnih ravneh organizacije, zagotavlja pravočasne informacije o morebitnih pomanjkljivostih. Agencija redno ocenjuje vse ugotovitve ter takoj sporoča in odpravlja ugotovljene pomanjkljivosti.

Obveščanje in komuniciranje sta vzpostavljena ter delujeta dobro (**kategorija 1**).

Agencija je še naprej krepila spremljanje in ocenjevanje svojih notranjih kontrol, ki temeljijo na prispevku dejavnosti poročanja, notranjih in zunanjih revizijah, analizi izjem in dogodkov neskladnosti, registru poslovnih tveganj, izvajanju strategije za boj proti goljufijam ter samooceni zaposlenih v okviru njihovih področij odgovornosti.

Načelo	Ocena
16. Izvaja stalna in/ali ločena ocenjevanja.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).
17. Ocení pomanjkljivosti in jih sporoči.	Načelo je vzpostavljeno in dobro deluje (kategorija 1).

8.1.3. Večja poslovna tveganja

Agencija je še naprej stalno, proaktivno in standardizirano spremljala poslovna tveganja ter težave. Leta 2022 je vodstveni delavec, odgovoren za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, izpopolnil in potrdil merila vpliva ter verjetnosti, da bi se postavke standardizirale in samodejno kvalificirale na poslovni ravni. Za obravnavo ugotovitev ocenjevanja okvira notranjih kontrol za leto 2021 se na ravni enot vzdržujejo registri tveganj in težav.

Upravljalni odbor je oktobra 2023 potrdil **novi sveženj za obvladovanje tveganj**, ki vključuje politiko obvladovanja tveganj, merila za razvrščanje poslovnih tveganj in težav, opredelitev postopka obvladovanja tveganj, delovna navodila (izvajanje v portfeljih Planview) in sporazum o ključnih kazalnikih uspešnosti.

V letu 2023 je bilo stanje poslovnih tveganj in težav upravljalnemu odboru predstavljeno vsako četrtoletje, in sicer aprila, julija ter novembra. Poleg tega se zadnja posodobitev poslovnih tveganj in težav mesečno pošilja vsem članom osebja in ostaja dostopna na intranetu.

Agencija je med letom odpravila pet tveganj, dve znižala na raven enote in dodala štiri nove postavke (od katerih sta bili dve med letom prerazvrščeni v težavo).

V spodnji preglednici je prikazan seznam poslovnih tveganj v decembru 2023. Celotni register poslovnih tveganj poleg informacij, vključenih v nadaljevanju, zajema opis odziva na tveganja, skupaj s časovnim okvirom za ukrepanje, ki se redno pregleduje in posodablja.

Preglednica 10. Poslovna tveganja 31. decembra 2023.

ID tveganja	Naslov poslovnega tveganja	Verjetnost	Vpliv	Odgovorna oseba in drugi akterji
2017-01	Ciljno usmerjeni in uspešni kibernetški napadi na infrastrukturo eu-LISA.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za varnost
2018-01	Že sprejeti ukrepi morda ne bodo zadostovali za zagotovitev, da bo zmogljivost podatkovnega centra dovolj velika, da bo lahko eu-LISA v prihodnje gostila dodatne sisteme.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za upravljanje infrastrukture in vodja oddelka za korporativne storitve
2018-06	Kršitev zaupnosti: nenamerno javno razkritje občutljivih podatkov pri odgovarjanju na zahteve po informacijah javnega značaja.	2 – srednja	4 – zelo velik	vodja oddelka za korporativne storitve
2019-05	Pomanjkanje fizičnega prostora za pravočasno zadostitev ključnim potrebam agencije.	3 – velika	3 – velik	vodja oddelka za korporativne storitve in vodja enote za korporativne storitve ter vodja enote za človeške vire
2019-08	Model in zmogljivost tehnične podpore: ker funkcije agencije za tehnično podporo po začetku delovanja novih sistemov prejmejo znatno več zahtevkov, bi se lahko tehnična podpora za nove in obstoječe sisteme bistveno poslabšala.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za operativne dejavnosti vodja enote za varnost vodja enote za človeške vire
2020-01	Nezadostno pravno preverjanje.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja oddelka za korporativne storitve
2020-06	Izziv zaposliti vire, usklajene s potrebami agencije – tveganje za neuspešno iskanje „primerne kadr“ za eu-LISA.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za človeške vire
2020-08	Pogodbe o vzdrževanju v delujočem stanju niso dovolj učinkovite za strojno in programsko opremo ob koncu življenjskega cikla.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za načrtovanje in standarde ter vodja enote za upravljanje infrastrukture
2021-02	Natančna, popolna in posodobljena dokumentacija sistema se ne hrani v centralnem registru, ki ga upravlja agencija eu-LISA.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za načrtovanje in standarde vodja enote za izvajanje programov in projektov
2022-04	Nezadostni viri za upravljanje pogodb o zunanji podpori.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja oddelka za korporativne storitve
2022-07	Trenutni konflikt med Rusijo in Ukrajino je vplival na geopolitični položaj v Evropi, kar je povečalo tveganja za institucije, organe in agencije EU. To vpliva na agencijo eu-LISA z okrepljenimi kibernetскими dejavnostmi in potrebo po okreplitvi fizičnega varovanja lokacij/prostorov.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za varnost in izvršni direktor
2023-03	Tveganje nezadostnega proračuna za komunikacijsko infrastrukturo zaradi ponovnih pogajanj o okvirni pogodbi za omrežje TESTA-ng III.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja enote za upravljanje infrastrukture
2023-04	Pravno tveganje pri morebitni prekvalifikaciji nekaterih pogodb o zunanji podpori v delovna mesta za zaposlene.	3 – velika	4 – zelo velik	vodja oddelka za korporativne storitve

8.1.4. Izvajanje akcijskega načrta za boj proti goljufijam za leto 2023

Strategija agencije za boj proti goljufijam za obdobje 2022–2024 ima tri strateške cilje, in sicer:

- doseči popolno skladnost z načeli boja proti goljufijam;
- vzpostaviti in ohranjati visoko raven etičnosti v skladu z vsemi dejavnostmi eu-LISA;
- razviti ter uporabljati zbiranje in analizo podatkov.

Redno spremljanje stanja izvajanja akcijskega načrta strategije za boj proti goljufijam za obdobje 2022–2024 je pokazalo, da se leta 2023 nobeno od tveganj za goljufije ni uresničilo ⁽¹⁴⁹⁾. Akcijski načrt zajema 13 ukrepov, od katerih je vsak namenjen zmanjšanju enega ali več opredeljenih tveganj za goljufije. Decembra 2023 so rezultati spremljanja pokazali, da je agencija izvedla sedem od desetih zapadlih ukrepov (trije ukrepi „se izvajajo“ v roku), tako da je stopnja izvajanja znašala 75 %.

Splošno kvantitativno izvajanje akcijskega načrta za strategijo eu-LISA za boj proti goljufijam leta 2023 se zdi zadostno. Čeprav med tem izvajanjem ni bilo ugotovljenih nobenih primerov suma goljufije, so izpostavljene naslednje priložnosti za okrepitev notranjih kontrol:

- odgovorne osebe za ukrepe bi morale okrepiti prizadevanja, da bi v naslednjem letu dosegli polno izvajanje akcijskega načrta. Zaradi zapletenosti odloženih ukrepov so bili dogovorjeni spremenjeni roki za izvedbo;
- okrepiti bi bilo treba izvajanje izvedbenih pravil o priročniku za službena potovanja, ki jih je sprejela agencija;
- določiti je treba finančne zgornje meje in pravila za organizacijo družabnih dogodkov ter jih sporočiti ustreznim deležnikom.

8.2. Ugotovitve ocene učinkovitosti okvira notranjih kontrol

Rezultati ocene v splošnem kažejo, da je **sistem notranjih kontrol v agenciji vzpostavljen, delujoč in učinkovit, čeprav je potrebnih nekaj izboljšav (kategorija 2)**.

8.3. Izjava vodstvenega delavca, odgovornega za obvladovanje tveganja in notranjo kontrolo

Izjava vodstvenega delavca, odgovornega za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo

Podpisani,

vodstveni delavec, odgovoren za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo v Agenciji Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA),

kot vodstveni delavec, odgovoren za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo, izjavljam, da sem v skladu z okvirom notranjih kontrol eu-LISA izvršni direktorici sporočil nasvete in priporočila glede splošnega stanja notranje kontrole v agenciji.

Potrjujem, da so po moji najboljši vednosti informacije v tem konsolidiranem letnem poročilu o dejavnostih in v njegovih prilogah točne, zanesljive in popolne.

Philippe Harant

Začasni vodstveni delavec, odgovoren za obvladovanje tveganj in notranjo kontrolo

[kvalificirani elektronski podpis]

¹⁴⁹ Poročilo skupine za notranjo revizijo o izvajanju akcijskega načrta strategije za boj proti goljufijam za leto 2023, sklic Ares(2024)1056755, 12.2.2024.

IV

ZAGOTOVILO VODSTVA

Zagotovilo vodstva

9. Pregled elementov, na katerih temelji zagotovilo

Ta razdelek vsebuje pregled sestavnih elementov, na katerih temelji razumno zagotovilo, ki ga odredbodajalec da v izjavi o zanesljivosti letnega poročila o dejavnostih.

➤ Sestavni element 1: Ocena vodstva

Vodstvo agencije je upravičeno prepričano, da so na splošno vzpostavljene ustrezne kontrole, ki delujejo, kot je bilo predvideno, da se tveganja ustrezno spremljajo in zmanjšujejo ter da se uvajajo potrebne izboljšave in okrepitve. Poleg tega se vodstvo eu-LISA zaveda, da je treba ohraniti učinkovitost okvira notranjih kontrol ter zagotoviti spremljanje in ocenjevanje njegovega izvajanja za doseganje ciljev agencije, kot so določeni v njeni ustanovni uredbi in dolgoročni strategiji.

Agencija je leta 2013 vzpostavila uradni postopek za **evidentiranje izjem in primerov neskladnosti** z ustreznimi smernicami, pripravljenimi leta 2021. Postopek določa ustrezne ukrepe, da bodo vsi izjemni primeri neupoštevanja nadzora ali odstopanja od uveljavljenega regulativnega okvira dobro utemeljeni, evidentirani in sporočeni v skladu z načelom preglednosti. Vse izjeme in primere neskladnosti je treba pred sprejetjem kakršnega koli ukrepa dokumentirati, evidentirati in ustrezno odobriti. V skladu s smernicami eu-LISA je vodstvo zadolženo, da dvakrat na leto v posebnem analitičnem poročilu spremlja vse sporočene primere.

Leta 2023 je agencija evidentirala 21 izjem in 12 primerov neskladnosti. Vodstvo agencije je v tretjem četrtletju leta 2023 in prvem četrtletju leta 2024 analiziralo ter pregledalo vse evidentirane primere ter popravne in blažilne ukrepe, kar je privedlo do sprejetja akcijskega načrta, da bi se njihov nastanek in vpliv čim bolj zmanjšal. Te analize so bile uporabljene tudi za ugotavljanje pomanjkljivosti med oceno učinkovitosti okvira notranjih kontrol.

➤ Sestavni element 2: Rezultati zunanjih revizij

Evropsko računsko sodišče (ERS) je Evropskemu parlamentu in Svetu podalo naslednjo izjavo o zanesljivosti:

Mnenje o zanesljivosti zaključnega računa: po mnenju ERS zaključni račun eu-LISA za leto 2022 v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavlja njen finančni položaj na dan 31. decembra 2022 (poslovni izid, denarne tokove, gibanje kapitala) v skladu z njeno finančno uredbo in računovodskimi pravili, ki jih je sprejel računovodja Komisije. Ta pravila temeljijo na mednarodno sprejetih računovodskih standardih za javni sektor. Vendar ERS v zvezi z naslovom o poudarjeni zadevi opozarja na opombo 2.1.5.3 k letnemu zaključnemu računu za leto 2022, v kateri so opisane zamude pri izvajanju sistema vstopa/izstopa in njihov vpliv na operativne dejavnosti agencije eu-LISA.

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti prihodkov, povezanih z zaključnim računom: ERS meni, da so prihodki, povezani z zaključnim računom za leto, ki se je končalo 31. decembra 2022, v vseh pomembnih pogledih zakoniti in pravilni.

Mnenje o zakonitosti in pravilnosti plačil, povezanih z zaključnim računom: ERS je odkrilo plačila v skupnem znesku 17,8 milijona EUR, pri katerih je prišlo do neskladnosti, kar je 4,8 % odobritev plačil, ki so bila na voljo leta 2022, s čimer je bil presežen prag pomembnosti, določen za revizijo, zato je bilo podano mnenje s pridržkom o zakonitosti in pravilnosti z zaključnim računom povezanih plačil.

ERS je podalo tudi ugotovitve o upravljanju, kontrolnih sistemih in upravljanju proračuna, ki pa niso postavile pod vprašaj zgornjih mnenj. Agencija je pripravila akcijski načrt za obravnavo teh ugotovitev.

➤ **Sestavni element 3: Ukrepanje v zvezi s pridržki iz prejšnjih poročevalskih obdobj**

Izjava o zanesljivosti odredbodajalca v konsolidiranem letnem poročilu o dejavnostih za leto 2022 je vsebovala naslednje pridržke:

- začetek delovanja prenovljenega SIS je bil prestavljen z novembra 2022 na 7. marec 2023;
- ob upoštevanju ugotovitev, ki izhajajo iz notranjih in zunanjih revizij, obstajajo slabosti pri kontrolah v okviru operativnih programov in projektov, ki vplivajo na pravilnost dejavnosti javnega naročanja in upravljanja pogodb, izvedenih v proračunskem letu 2022. Da bi agencija obravnavala še nerešena revizijska priporočila v zvezi z javnih naročanjem in upravljanjem pogodb, je začela revidirati svoje smernice/postopke za javna naročila, sprejete leta 2021. Hkrati eu-LISA pripravlja nove smernice/postopke za upravljanje pogodb, ki naj bi jih sprejela do septembra 2024;
- pravedni postopek z gradbenim podjetjem (v zvezi s prvo razširitvijo tehnične lokacije eu-LISA v Strasbourgu v Franciji), ki se je nadaljeval pred drugostopenjskim sodiščem v Strasbourgu, je bil v začetku leta 2023 zaključen (z izvensodno mediacijo, sledi pa podpis dvostranskega sporazuma).

9.1. Sklepne ugotovitve

Na podlagi informacij iz poglavja 3 tega poročila je mogoče sprejeti sklepno ugotovitev, da v zvezi z notranjimi kontrolami niso bile ugotovljene pomembnejše pomanjkljivosti, ki bi lahko vplivale na izjavo o zanesljivosti. Vendar je ERS opozorilo na opombo 2.1.5.3 k letnemu zaključnemu računu za leto 2022, v kateri so opisane zamude pri izvajanju sistema vstopa/izstopa in njihov vpliv na operativne dejavnosti agencije eu-LISA.

Poleg tega je ERS podalo tudi ugotovitve o upravljanju, kontrolnih sistemih in upravljanju proračuna, ki pa niso postavile pod vprašaj zgornjih mnenj. Agencija je pripravila akcijski načrt za obravnavo teh ugotovitev.

Poleg tega je agencija za obravnavo nerešenih revizijskih priporočil v zvezi z javnimi naročili in upravljanjem pogodb začela revidirati svoje smernice/postopke za javna naročila, sprejete leta 2021, in obenem vzpostavila nove smernice/postopke za upravljanje pogodb.

9.2. Pridržki

Na podlagi navedenih informacij je odredbodajalec izdal naslednje pridržke v zvezi z izjavo vodstva o zanesljivosti za leto 2023:

- Upravni odbor eu-LISA je januarja 2023 ugotovil, da začetek delovanja sistema vstopa/izstopa maja 2023 ni več izvedljiv. Da bi agencija odpravila težave, je uvedla novo strategijo 3R (remobilizacija, reševanje, reformiranje). To je omogočilo pripravo zanesljivega časovnega načrta interoperabilnosti s postopnim izvajanjem v štirih valovih med letoma 2024 in 2026. Upravni odbor je časovni načrt potrdil, Svet PNZ pa ga je odobril 19. oktobra 2023. Na dan 1. maja 2024 je agencija na dobri poti, da doseže rezultate v skladu s časovnim načrtom. Po podatkih agencije vse strani sodelujejo v testnih kampanjah.
- Ob upoštevanju ugotovitev, ki izhajajo iz notranjih in zunanjih revizij, še vedno obstajajo preostala tveganja in pomanjkljivosti kontrol pri pridobivanju človeških virov, nadzoru javnih naročil in upravljanju pogodb v okviru operativnih programov in projektov, kar bi lahko vplivalo na pravilnost transakcij, izvedenih v proračunskem letu 2023. Agencija trenutno obravnava ta vprašanja, da bi jih čim prej rešila. Upravni odbor redno pregleduje napredek pri izvajanju odprtih revizijskih priporočil.

Poleg tega je agencija v zvezi z mnenjem s pridržkom Evropskega računskega sodišča o zakonitosti in pravilnosti plačil za leto 2022, povezanih z računovodskimi izkazi, pripravila akcijski načrt za obravnavo opažanj v zvezi z upravljanjem, kontrolnimi sistemi in proračunskim upravljanjem.

V

IZJAVA O ZANESLJIVOSTI

Izjava o zanesljivosti

Podpisana,

izvršna direktorica Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA),

kot odredbodajalka

izjavljam, da informacije v tem poročilu podajajo resnično in pošteno sliko.

Izjavljam tudi, da imam razumno zagotovilo, da so bila sredstva, ki so bila dodeljena dejavnostim, opisanim v tem poročilu, porabljena za predvideni namen in v skladu z načeli dobrega finančnega poslovanja ter da vzpostavljeni kontrolni postopki zagotavljajo potrebna jamstva glede zakonitosti in pravilnosti z izkazi povezanih transakcij.

To razumno zagotovilo temelji na moji presoji, posvetovanjih z odredbodajalci na podlagi prenosa pooblastil in informacijah, ki jih imam na voljo, kot so rezultati letne ocene učinkovitosti okvira notranjih kontrol, letni pregled izjem in primerov neskladnosti, letni pregled izvajanja revizijskih priporočil ter predhodno mnenje ERS o zakonitosti in pravilnosti transakcij, izvedenih v proračunskem letu 2023.

Potrjujem, da nisem seznanjena z nobenim dejstvom, ki ni vključeno v to poročilo in bi lahko škodilo interesom agencije ali njenih deležnikov.

Vendar je treba opozoriti na naslednje pridržke:

upravni odbor eu-LISA je januarja 2023 ugotovil, da začetek delovanja sistema vstopa/izstopa maja 2023 ni več izvedljiv. Agencija je leta 2023 uvedla novo strategijo (3R – remobilizacija, reševanje, reformiranje), da bi odpravila težave. To je omogočilo pripravo zanesljivega časovnega načrta interoperabilnosti s postopnim izvajanjem v štirih valovih med letoma 2024 in 2026. Časovni načrt je potrdil upravni odbor eu-LISA, 19. oktobra 2023 pa ga je odobril Svet za pravosodje in notranje zadeve. Na dan 1. maja 2024 je agencija na dobri poti, da doseže rezultate v skladu s časovnim načrtom. Po podatkih agencije vse strani sodelujejo v testnih kampanjah.

Ob upoštevanju ugotovitev, ki izhajajo iz notranjih in zunanjih revizij, še vedno obstajajo preostala tveganja in pomanjkljivosti kontrol pri pridobivanju človeških virov, nadzoru javnih naročil ter dejavnostih upravljanja pogodb v okviru operativnih programov in projektov, kar bi lahko vplivalo na pravilnost transakcij, izvedenih v proračunskem letu 2023. Agencija trenutno obravnava ta vprašanja, da bi jih čim prej rešila. Upravni odbor redno pregleduje napredek pri izvajanju odprtih revizijskih priporočil.

Poudariti moram tudi, da sem vlogo odredbodajalke eu-LISA prevzela 16. marca 2023.

Agnès Diallo

Izvršna direktorica

[kvalificirani elektronski podpis]

VI

PRILOGE

V prilogah je predstavljen podrobnejši pregled izrabe virov, obenem pa je zagotovljena dodatna preglednost v zvezi z delom in delovanjem agencije

Annex I. Statistika o osnovni dejavnosti

Namen poslovnih ključnih kazalnikov uspešnosti (KKU) ⁽¹⁵⁰⁾ je deležnikom agencije zagotoviti pregled uspešnosti eu-LISA na osnovnih poslovnih področjih. Upravni odbor agencije eu-LISA je 21. marca 2023 sprejel poročilo o poslovnih ključnih kazalnikih uspešnosti agencije za leto 2023.

Operativno upravljanje informacijskih sistemov na področju PNZ

Razpoložljivost sistemov

KKU	Ciljna vrednost	2020	2021	2022	2023	Stanje
3	Razpoložljivost centralnega sistema Eurodac					
	zelena ≥ 99,99 %	99,87 %	99,80 %	99,88 %	99,47 %	ni doseženo: nekoliko pod ciljno vrednostjo zaradi incidentov, vključno z načrtovano nerazpoložljivostjo zaradi izvajanja projektov. <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
	99,99 % > rumena ≥ 99,50 %					
	rdeča < 99,50 %					
6	Razpoložljivost centralnega sistema SIS					
	zelena ≥ 99,99 %	99,94 %	99,98 %	99,94 %	99,67 %	delno doseženo: zaradi incidentov, ki so vplivali na razpoložljivost <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
	99,99 % > rumena ≥ 99,50 %					
	rdeča < 99,50 %					
8	Razpoložljivost centralnega sistema VIS					
	zelena ≥ 99,99 %	99,93 %	99,98 %	99,69 %	99,97 %	delno doseženo: zaradi preklopa na podporno centralno enoto <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
	99,99 % > rumena ≥ 99,50 %					
	rdeča < 99,50 %					

Odzivni čas

Ključni kazalnik uspešnosti	Cilj	2020	2021	2022	2023	Stanje
4	Odzivni čas centralnega sistema Eurodac ⁽¹⁵¹⁾					
	zelena ≥ 99,45 %	99,95 %	100,00 %	99,99 %	99,98 %	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
	99,45 % > rumena ≥ 90 %					
	rdeča < 90 %					
7	Odzivni čas centralnega sistema SIS ⁽¹⁵²⁾					
	zelena ≥ 99,5 %	99,86 %	99,85 %	98,98 %	99,99 %	doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
	99,5 % > rumena ≥ 99 %					
	rdeča < 99 %					
9	Odzivni čas centralnega sistema VIS ⁽¹⁵³⁾					
	zelena = 100 %	99,98 %	99,90 %	99,70 %	99,98 %	delno doseženo <i>Vir: sporazum o ravni storitve in mesečna poročila o storitvah.</i>
	100 % > rumena ≥ 90 %					
	rdeča < 90 %					

Razpoložljivost komunikacijske infrastrukture

Ključni kazalnik uspešnosti	Cilj	2020	2021	2022	2023	Stanje
5	Razpoložljivost prostranega omrežja (WAN) (za SIS in VIS)					
	zelena ≥ 99,99 %	99,9931 %	99,9988 %	99,9984 %	99,9994 %	doseženo
	99,99 % > rumena ≥ 99,50 %					
	rdeča < 99,50 %					

¹⁵⁰ Upravni odbor je 9. aprila 2020 sprejel najnovejšo različico poslovnih ključnih kazalnikov uspešnosti za agencijo eu-LISA. Agencija je po pregledu februarja 2021 izvedla nekaj sprememb, ki jih je upravni odbor sprejel marca 2021.

¹⁵¹ Eurodacove kritične poslovne funkcije so razvrščene v dve kategoriji: a) prednostne transakcije (standardni odzivni čas 1 ura) in b) redne transakcije (24 ur). Kazalnik odzivnega časa (ključni kazalnik uspešnosti 4) je povprečje teh dveh kategorij: „zelena“, če je 99,45 % transakcij v standardnem odzivnem času, „oranžna“, če je transakcij med 90 in 99,45 %, in „rdeča“, če je transakcij manj kot 90 %.

¹⁵² Delež poizvedb kategorije 1 (natančen), na katere je odgovorjeno v eni sekundi.

¹⁵³ Delež skupnega odziva v pogodbenih mejah (kazalniki konic, kršitev in evidenc) za vsako poslovno skupino (azil, meje, konzularne zadeve, kazenski pregon in ozemlje).

Operativna podpora in usposabljanje

Ključni kazalnik uspešnosti	Cilj	2020	2021	2022	2023	Stanje
16	Usposabljanje za države članice glede sistemov na področju PNZ					
	stopnja zadovoljstva (na lestvici 1–6) povprečje > 4	4,5	5,4	5,4	5,26	doseženo
19	Zadovoljstvo strank: delež končnih uporabnikov, zadovoljnih ali zelo zadovoljnih s splošnim delovanjem sistemov na področju PNZ					
	≥ 80 %	95 %	95 %	97 %	97,33 %	doseženo
20	Uspešnost službe eu-LISA za pomoč uporabnikom					
	≥ 75 %	99,90 %	95,00 %	82,37 %	100 %	doseženo

Varnost

Ključni kazalnik uspešnosti	Ključni kazalnik uspešnosti	Cilj	2020	2021	2022	2023	Stanje
1	Delež izvedenih varnostnih ciljev (v skladu z zakonodajo)						
		100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	doseženo
2	Število vaj za ravnanje v izrednih razmerah, vaj v zvezi z varnostjo in neprekinjenim poslovanjem, izvedenih letno						
		2	2	2	3	3	doseženo: ena vaja na področju neprekinjenega poslovanja in dve požarni vaji (Talin in Strasbourg)

Upravljanje in skladnost

Ključni kazalnik uspešnosti	Cilj	2020	2021	2022	2023	Stanje
21	Ocenjevanje projektov: dokončanje je ocenjeno glede na izhodiščne opredeljene parametre kakovosti/stroškov/časa, pri čemer se upoštevajo projektna odstopanja					
	< 10 %	9,19 %	15,75 %	16,59 %	9,83 %	doseženo: v letu 2023 so bili končani štirje projekti (vključno s tremi notranjimi)
22	Projektno vodenje: ocenjevanje skladnosti zaključenih projektov z metodologijo eu-LISA za projektno vodenje v življenjskem ciklu projektov					
manjši projekti	> 75 %	n. r.	20 %	n. r.	n. r.	ni relevantno: v letu 2023 ni bilo manjših projektov
srednje veliki projekti	> 80 %	71 %	76,2 %	66 %	76 %	ni doseženo
veliki projekti	> 85 %	73,5 %	n. r.	74 %	75 %	ni doseženo
23	Revizija: (A) delež revizijskih priporočil, izvedenih v postavljenih rokih					
kritična	100 %	n. r.	n. r.	n. r.	100 %	doseženo (3 od 3)
zelo pomembna	≥ 90 %	67 %	72 %	63 %	80 %	ni doseženo (16 od 20): znaten napredek pri doseganju cilja, leta 2023 je bil dosežen najboljši napredek v zadnjih letih
pomembna	≥ 80 %	60 %	85 %	62 %	93 %	doseženo: 14 od 15
23	Revizija: (B) število in starost neizvedenih priporočil					
priporočila, ki čakajo na izvedbo manj kot 6 mesecev	≤ 4	2	3	4	0	doseženo
priporočila, ki čakajo na izvedbo od 6 mesecev do enega leta	≤ 2	1	0	0	2	doseženo
priporočila, ki čakajo na izvedbo več kot eno leto	≤ 1	10	6	8	3	ni doseženo: znaten napredek pri doseganju cilja, leta 2023 je bil dosežen najboljši napredek v zadnjih letih

Upravna in splošna podpora

Ključni kazalniki k uspešnosti	Cilj	2020	2021	2022	2023	Stanje
15	Okoljski kazalnik: ogljikni odtis					
	izhodišče ⁽¹⁵⁴⁾	341,04 tone	401 tona	570 ton ⁽¹⁵⁵⁾	3 506 ton ekvivalenta CO ₂ za leto 2023	drugo: emisije toplogrednih plinov, izračunane v skladu s priporočili GIME in protokolom o toplogrednih plinih
10	Stopnja razveljavitve odobritev plačil					
	< 5 %	13,60 %	7 %	10,6 %	5,8 %	delno doseženo: stopnja je znatno znižana
11	Stopnja izvršenih proračunskih obveznosti (v %)					
	95–99 %	99,1 %	100 %	99 % (vključno z nesamodejnim prenosom)	99,9 %	doseženo
12	Stopnja izvrševanja plačil (v %)					
	> 95 %	99 %	99 %	91,6 %	99,9 %	doseženo
13	Razmerje med upravnimi viri in operativnimi viri glede na vse človeške vire (zaposleni in NNS) (v %)					
	upravni 20 %	16,5 %	16,9 %	16,3 %	17,2 %	delno doseženo
	operativni 70 %	72,5 %	73,2 %	74,7 %	74 %	delno doseženo
14	Delež plačil, izvedenih v zakonskih rokih (v %)					
	> 87,5 %	95,9 %	99 %	90,1 %	96,4 %	doseženo
17	Učinkovitost postopka javnega naročanja					
	< 25 %	11 %	21,4 %	9,5 %	16,7 %	doseženo
18	Upravljanje nabave: pravočasno izvedeni projekti javnih naročil					
	> 60 %	163,6 %	80,1 %	140 %	80 %	doseženo
24	Letna stopnja absenzizma:					
a) povprečno število dni odsotnosti z dela zaradi bolezni zaposlene ga	< 15 dni	5,6 dneva	4,1 dneva	7,5 dneva	9,7 dneva	doseženo
b) delež zaposlenih, ki so dolgotrajno odsotni z dela zaradi bolezni	< 10 %	4,4 %	3,2 %	4,6 %	5,3 %	doseženo
c) delež zaposlenih, ki niso bili odsotni z dela zaradi bolezni	> 15 %	52,9 %	51,6 %	42 %	42,7 %	doseženo
25	Letna fluktuacija zaposlenih (v %)					
	≤ 5 %	3,70 %	5,48 %	7,1 %	4,09 %	doseženo
26	Letna stopnja zasedenosti (v %)					
	> 94 %	91 %	94,2 %	82 %	94,2 %	delno doseženo ⁽¹⁵⁶⁾ : nekoliko pod ciljno vrednostjo zaradi dveh delovnih mest, ki jih ni mogoče zapolniti (Eurodac)
27	Indeks zadržanja nadarjenega kadra					
	> 0	0,9	0,2	0,3	1,8	doseženo
28	Stopnja zavzetosti uslužbencev					
	≥ 6,3	7,4	7,3	7,3	7,4	doseženo
29	Učinek zunanje komunikacije eu-LISA					
a) družbena omrežja:	+ 200 sledilcev na platformo na leto	LinkedIn: + 1 888 Twitter: + 477 Facebook: + 332	LinkedIn: + 5 490 Twitter: + 602 Facebook: + 315 YouTube: + 389	LinkedIn: + 3 127 Twitter: + 405 Facebook: + 285 YouTube: + 99	LinkedIn: + 4 013 Twitter: + 404 Facebook: + 403 YouTube: + 89	delno doseženo: YouTube zaostaja zaradi prerazporeditve prednostnih nalog, tj. prednost imajo objave na Twitterju/LinkedInu/Facebooku
b) zadovoljstvo z dogodki	> 90 %	84 %	80 %	86,3 %	n. r.	drugo: letna konferenca v letu 2023 ni potekala

¹⁵⁴ Kot izhodišče bo uporabljeno leto 2023, ker prejšnji rezultati zaradi omejitev v zvezi s pandemijo covid-19 niso reprezentativni.

¹⁵⁵ Vključuje emisije CO₂ iz začasne pisarniške stavbe v Illkirchu v Strasbourgu v Franciji.

¹⁵⁶ Število vključuje dane ponudbe za zaposlitev; brez danih ponudb za zaposlitev je stopnja zasedenosti 85,7 %.

c) stopnja udeležbe > 95 % 105 % ⁽¹⁵⁷⁾ 95 % 95,3 % n. r. drugo: letna konferenca v letu 2023 ni potekala

30	Učinek notranje komunikacije agencije eu-LISA (anketa o zadovoljstvu)					
a) stopnja udeležbe	> 51 %	52 %	55 %	59 %	58 %	doseženo
b) stopnja zadovoljstva	> 70 %	93 %	93 %	91 %	89 %	doseženo

Annex II. Statistični podatki o finančnem poslovanju

Začetni proračun, prerazporeditve in spremembe proračuna

V spodnji preglednici so na ravni proračunskega poglavja povzete notranje prerazporeditve proračunskih sredstev, upravljane za sredstva C1 leta 2023.

Proračunsko poglavje		Odobritve za prevzem obveznosti (v mio. EUR)				Odobritve plačil (v mio. EUR)			
		Začetni proračun	Prerazporeditve	Sprememba proračuna	Končni proračun	Začetni proračun	Prerazporeditve	Sprememba proračuna	Končni proračun
A-11	Plače in nadomestila	43,51	–5,29		38,22	43,51	–5,29		38,22
A-12	Odhodki, povezani z zaposlitvijo in prerazporeditvijo osebja	0,49	–0,19		0,30	0,49	–0,19		0,30
A-13	Izdatki za službena potovanja	0,66	–0,07		0,59	0,66	–0,07		0,59
A-14	Socialno-zdravstvena infrastruktura	2,52	–0,98		1,54	2,52	–0,98		1,54
A-15	Usposabljanje	1,48	–0,45		1,03	1,48	–0,45		1,03
NASLOV 1 – ODHODKI ZA OSEBJE		48,66	–6,99		41,67	48,66	–6,99		41,67
A-20	Najem stavb in s tem povezani stroški	5,33	–0,67		4,65	5,33	–0,67		4,65
A-21	Informacijska in komunikacijska tehnologija organizacije	8,15	0,15		8,30	8,15	0,15		8,30
A-22	Premičnine in z njimi povezani stroški	0,58	–0,44		0,14	0,58	–0,44		0,14
A-23	Tekoči upravni odhodki	2,29	–0,79		1,51	2,29	–0,79		1,51
A-25	Seje upravnega odbora in drugi sestanki	0,62	–0,06		0,57	0,62	–0,06		0,57
A-26	Informacije, publikacije in multimedijske storitve	0,45	0,57		1,02	0,45	0,57		1,02
A-27	Zunanje storitve upravne podpore	7,33	–1,15		6,19	7,32	–1,15		6,19
A-28	Varnost	5,46	–0,05		5,40	5,46	–0,05		5,40
NASLOV 2 – INFRASTRUKTURA IN ODHODKI IZ POSLOVANJA		30,21	–2,44		27,77	30,21	–2,44		27,77
B3-0	Infrastruktura	43,27	6,87		50,13	74,28	2,15	–20,00	56,42
B3-1	Notranje zadeve	117,26	5,70		122,94	150,74	15,89	–12,80	153,83
B3-2	Pravosodje	2,52	3,76		6,29	9,55	–6,24		3,31
B3-8	Dejavnosti operativne podpore	20,32	–6,90		13,42	13,55	–2,37		11,18
NASLOV 3 – ODHODKI IZ POSLOVANJA		183,36	9,43		192,79	248,11	9,43	–32,80	224,74
SKUPAJ		262,23	0,00		262,23	326,98	0,00	–32,8	294,18

Izvrševanje proračuna eu-LISA za leto 2023 (vir sredstev C1)

Samo v zvezi s sredstvi za leto 2023 (vir sredstev C1 – subvencija EU za leto 2023).

Proračunski naslov	Obveznosti (C1, v mio. EUR)			Plačila (C1, v mio. EUR)		
	Odobreno v	Porabljen o	V %	Odobreno v	Porabljen o	V %

¹⁵⁷ Zaradi spremenjene oblike udeležbe je bila izhodiščna vrednost določena za osebno udeležbo, vendar je bilo treba zaradi omejitev covida-19 dogodek izvesti samo prek spleta, kar je znatno povečalo število udeležencev.

	proračunu			proračunu		
Naslov 1 – Odhodki za osebje	41,67	41,67	100,0 %	41,67	41,67	100,0 %
od tega izvršeno		41,67	100,0 %		40,79	97,9 %
od tega samodejno preneseno					0,88	2,1 %
Naslov 2 – Infrastruktura in odhodki iz poslovanja	27,77	27,45	98,8 %	27,77	27,45	98,8 %
od tega izvršeno		27,45	100,0 %		15,11	54,4 %
od tega samodejno preneseno					12,34	44,4 %
Naslov 3 – Odhodki iz poslovanja	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
od tega izvršeno		192,79	100,0 %		224,74	100,0 %
SKUPAJ	262,23	261,91	99,9 %	294,18	293,85	99,9 %
od tega izvršeno		261,91	99,9 %		280,64	95,4 %
od tega samodejno preneseno					13,22	4,5 %

Izvrševanje proračuna iz drugih virov financiranja

Agencija je poleg proračuna za zadevno leto (vir sredstev C1) izvršila odobritve:

- iz odobritev, ki so bile s sklepom upravnega odbora prenesene v leto 2023 (vir sredstev C3) ⁽¹⁵⁸⁾;
- iz notranjih namenskih prejemkov (vir sredstev C4) ⁽¹⁵⁹⁾;
- iz prenosa obveznosti (diferencirana sredstva v naslovu 3 in nediferencirana sredstva v naslovih 1 in 2) ter ustreznih odobritev plačil (le nediferencirana sredstva) iz predhodnih let (vir sredstev C8) ⁽¹⁶⁰⁾;
- iz zunanjih namenskih prejemkov, kot so prispevki pridruženih držav v skladu s členom 46(3)(b) uredbe o ustanovitvi eu-LISA (vir sredstev R0 ⁽¹⁶¹⁾, samo naslov 3).

Proračunski naslov		Vir sredstev	Obveznost			Plačilo		
			Odobreno v proračunu (v mio. EUR)	Porabljeno (v mio. EUR)	V %	Odobreno v proračunu (v mio. EUR)	Porabljeno (v mio. EUR)	V %
A-1	Odhodki za osebje	C1	41,67	41,67	100,0 %	41,67	40,79	97,9 %
		C8	0,67	0,56	83,5 %	0,67	0,56	83,5 %
		Vmesni seštevek	42,34	42,23	99,7 %	42,34	41,35	97,7 %
A-2	Infrastruktura in odhodki iz poslovanja	C1	27,77	27,45	98,8 %	27,77	15,11	54,4 %
		C4	0,02	0,02	100 %	0,02		0,0 %
		C8	13,73	13,00	94,7 %	13,73	13,00	94,7 %
		Vmesni seštevek	41,51	40,46	97,5 %	41,51	28,11	67,7 %
B0-3	Odhodki iz poslovanja	C1	192,79	192,79	100,0 %	224,74	224,74	100,0 %
		C3	25,15	25,15	100,0 %			
		C4	0,04	0,04	100,0 %	0,04	0,04	100,0 %
		C8	368,07	357,62	97,2 %			
		R0	79,82	7,42	9,3 %	79,82		0,0 %
		Vmesni seštevek	665,87	583,03	87,6 %	304,60	224,78	73,8 %
SKUPAJ			749,73	665,72	88,8 %	388,45	294,24	75,7 %

¹⁵⁸ Sklep upravnega odbora eu-LISA 2023-040 z dne 9. februarja 2023; [člen 12 finančnih pravil eu-LISA](#).

¹⁵⁹ Odobritve iz notranjih namenskih prejemkov za zadevno leto.

¹⁶⁰ Kadar se obveznosti prevzamejo z nediferenciranimi sredstvi in ustrezni zneski niso plačani v celoti, se ustrezne odobritve plačil samodejno prenesejo samo v naslednje proračunsko leto. V tem primeru se vir sredstev spremeni iz C1 v C8. Odobritve se prenesejo v naslednje leto, naprej pa se prenesejo tudi ustrezne obveznosti. V primeru diferenciranih sredstev, za katere zneski prevzetih obveznosti niso plačani, se obveznosti samodejno prenesejo naprej, prav tako kot ustrezne odobritve za prevzem obveznosti (vir sredstev C8). Po drugi strani pa se odobritve plačil ne prenesejo, za naslednje leto pa bo treba najti druge vire financiranja (vir sredstev C1).

¹⁶¹ Odobritve iz zunanjih namenskih prejemkov (za zadevno leto in prenesene).

Proračunske prerazporeditve, izvedene leta 2023

V letu 2023 so bile v skladu s členom 26 finančnih pravil agencije izvedene naslednje operacije notranje prerazporeditve za zagotovitev optimalne proračunske dodelitve odobritev za prevzem obveznosti in odobritev plačil. Skupaj je bilo izvedenih 11 prerazporeditev v skladu s členom 26(1), medtem ko jih v skladu s členom 26(2) ni bilo.

Proračunska prerazporeditev (162)	Proračunski naslov	Naslov 1 Odhodki za osebje		Naslov 2 Infrastruktura in odhodki iz poslovanja		Naslov 3 Odhodki iz poslovanja	
	Sklic	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil
1	LIS.5075						Prerazporeditev v okviru proračunske naslova
2	LIS.5086	-650 000	-650 000	650 000	650 000		Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova
3	LIS.5095						Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova
4	LIS.5117	-3 042 660	-3 042 660	Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova		3 042 660	3 042 660
5	LIS.5127	Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova		Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova		Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova	
6	LIS.5141	-1 172 500	-1 172 500	-772 500	-772 500	1 945 000	1 945 000
7	LIS.5161	-1 081 017	-1 081 017	-1 416 762	-1 416 762	2 497 779	2 497 779
8	LIS.5167	-1 001 074	-1 001 074	-896 309	-896 309	1 897 382	1 897 382
	LIS.5168						Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova
9	LIS.5204	-34 460	-34 460			34 460	34 460
	LIS.5207						Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova
	LIS.5208						Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova
10	LIS.5244						Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova
	LIS.5247	-10 657	-10 657			10 657	10 657
11	LIS.5253						Prerazporeditev v okviru proračunske naslova
	LIS.5254						Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova
	LIS.5261					Prerazporeditev v okviru proračunskega naslova	
SKUPAJ		-6 992 369	-6 992 369	-2 435 571	-2 435 571	9 427 940	9 427 940

¹⁶² Proračunske prerazporeditve med naslovi so navedene v celotni vrednosti v evrih.

Podroben seznam proračunskih prerazporeditev (vsi viri finančnih sredstev)

Št.	Sklic	Datum	Proračunska vrstica	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil
1	LIS.5075	23. 5. 2023	B03110 VIS	0,00	– 6 000 000,00
			B03111 SVI	0,00	6 000 000,00
			A01100 Plače in nadomestila začasnih uslužbencev	–820 000,00	–820 000,00
			A01120 Plače in nadomestila napotnih nacionalnih strokovnjakov in pripravnikov	120 000,00	120 000,00
			A01401 Dodatek za predšolske otroke	50 000,00	50 000,00
			A02000 Najem stavb in s tem povezani stroški	425 676,68	425 676,68
			A02200 Pisarniška oprema in logistične storitve	–425 676,68	–425 676,68
			A02600 Informacije, publikacije in multimedijske storitve	650 000,00	650 000,00
2	LIS.5086	24. 7. 2023	B03000 Skupna infrastruktura sistemov	0,00	– 3 000 000,00
			B03110 VIS	0,00	– 12 000 000,00
			B03111 SVI	0,00	15 000 000,00
			B03120 Eurodac	0,00	3 000 000,00
			B03130 Interoperabilnost	0,00	– 3 000 000,00
			B03000 Skupna infrastruktura sistemov	9 058 000,00	9 058 000,00
			B03100 SIS II	2 264 500,00	2 264 500,00
			B03110 VIS	– 2 264 500,00	– 2 264 500,00
			B03111 SVI	– 2 264 500,00	– 2 264 500,00
			B03120 Eurodac	– 2 264 500,00	– 2 264 500,00
3	LIS.5095	22. 9. 2023	A01100 Plače in nadomestila začasnih uslužbencev	–580 000,00	–580 000,00
			A01110 Plače in nadomestila pogodbenih uslužbencev	–825 000,00	–825 000,00
			A01200 Odhodki v zvezi z zaposlitvijo in prerazporeditvijo	–100 000,00	–100 000,00
			A01402 Evropska šola	– 1 212 660,30	– 1 212 660,30
			A01500 Usposabljanje	–325 000,00	–325 000,00
			A02100 Informacijska in komunikacijska tehnologija organizacije	220 000,00	220 000,00
			A02320 Pravni stroški	–220 000,00	–220 000,00
			A02500 Seje upravnega odbora	55 000,00	55 000,00
			A02510 Drugi sestanki	–55 000,00	–55 000,00
			B03000 Skupna infrastruktura sistemov	0,00	– 3 000 000,00
4	LIS.5117	28. 9. 2023	B03010 Prostrana omrežja	0,00	– 3 500 000,00
			B03100 SIS II	0,00	– 2 069 751,00
			B03110 VIS	0,00	– 9 000 000,00
			B03111 SVI	4 142 660,30	17 512 411,30
			B03112 ETIAS	0,00	11 300 000,00

Št.	Sklic	Datum	Proračunska vrstica	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil
5	LIS.5127	30. 10. 2023	B03130 Interoperabilnost	0,00	– 4 200 000,00
			B03200 ECRIS	906 964 39	– 4 000 000,00
			B03801 Testiranje in prehod	0,00	–500 000,00
			B03802 Usposabljanje za države članice	–600 000,00	–600 000,00
			B03810 Zunanja podpora	0,00	2 500 000,00
			B03811 Posvetovanja in študije	–656 964,39	–400 000,00
			B03820 Svetovalne skupine	–700 000,00	– 1 000 000,00
			B03821 Drugi sestanki in službena potovanja	–50 000,00	0,00
			A01110 Plače in nadomestila pogodbenih uslužbencev	–269 000,00	–269 000,00
			A01403 Družbene dejavnosti	269 000,00	269 000,00
			A02000 Najem stavb in s tem povezani stroški	–125 107,41	–125 107,41
			A02100 Informacijska in komunikacijska tehnologija organizacije	125 107,41	125 107,41
			A02330 Drugi tekoči odhodki	–7 804,61	–7 804,61
			A02331 Pristojbine in stroški na kadrovskem področju	7 804,61	7 804,61
			B03010 Prostrana omrežja	0,00	3 560 873,00
6	LIS.5141	13. 11. 2023	B03110 VIS	– 1 724 581,40	– 3 090 000,00
			B03201 e-CODEX	1 724 581,40	–470 873,00
			A01110 Plače in nadomestila pogodbenih uslužbencev	– 1 150 000,00	– 1 150 000,00
			A01500 Usposabljanje	–22 500,00	–22 500,00
			A02000 Najem stavb in s tem povezani stroški	–250 000,00	–250 000,00
			A02320 Pravni stroški	–150 000,00	–150 000,00
			A02330 Drugi tekoči odhodki	–150 000,00	–150 000,00
			A02600 Informacije, publikacije in multimedijske storitve	–25 000,00	–25 000,00
			A02700 Zunanje podporne storitve	–172 500,00	–172 500,00
			A02800 Varnost organizacije	–25 000,00	–25 000,00
			B03100 SIS II	–800 000,00	0,00
			B03110 VIS	– 18 000 000,00	– 0,00
			B03111 SVI	10 000 000,00	0,00
			B03112 ETIAS	– 6 000 000,00	– 0,00
			B03120 Eurodac	– 2 000 000,00	– 0,00
			B03130 Interoperabilnost	22 022 500,00	1 945 000,00
7	LIS.5161	1. 12. 2023	B03800 Sistemska varnost in neprekinjenost poslovanja	–200 000,00	0,00
			B03802 Usposabljanje za države članice	–576 000,00	0,00
			B03810 Zunanja podpora	– 1 290 000,00	– 0,00
			B03811 Posvetovanja in študije	–640 000,00	0,00
			B03820 Svetovalne skupine	–408 000,00	0,00
			B03821 Drugi sestanki in službena potovanja	–160 000,00	0,00
			B03822 Schengenska ocenjevanja	–3 500,00	0,00
			A01100 Plače in nadomestila začasnih uslužbencev	–931 000,00	–931 000,00
			A01200 Odhodki v zvezi z zaposlitvijo in preračunljivostjo	–71 541,30	–71 541,30

Št.	Sklic	Datum	Proračunska vrstica	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil
			A01400 Letni zdravniški pregled	-20 000,00	-20 000,00
			A01403 Družbene dejavnosti	-6 000,00	-6 000,00
			A01500 Usposabljanje	-52 475,80	-52 475,80
			A02000 Najem stavb in s tem povezani stroški	-529 599,80	-529 599,80
			A02100 Informacijska in komunikacijska tehnologija organizacije	-50 000,00	-50 000,00
			A02200 Pisarniška oprema in logistične storitve	-6 022,46	-6 022,46
			A02220 Odhodki za dokumentacijo in knjižnico	-1 396,57	-1 396,57
			A02320 Pravni stroški	-192 806,00	-192 806,00
			A02330 Drugi tekoči odhodki	-50 000,00	-50 000,00
			A02500 Seje upravnega odbora	-3 126,15	-3 126,15
			A02510 Drugi sestanki	-26 963,59	-26 963,59
			A02600 Informacije, publikacije in multimedijske storitve	-27 674,46	-27 674,46
			A02700 Zunanje podporne storitve	-500 000,00	-500 000,00
			A02800 Varnost organizacije	-29 173,24	-29 173,24
			B03000 Skupna infrastruktura sistemov	0,00	393 838,96
			B03010 Prostrana omrežja	2 497 779,37	3 075 137,21
			B03100 SIS II	2 329 739,70	4 130 765,19
			B03110 VIS	1 467 186,57	331 966,03
			B03112 ETIAS	0,00	744 445,72
			B03130 Interoperabilnost	0,00	3 141 666,67
			B03200 ECRIS	0,00	-577 702,57
			B03201 e-CODEX	0,00	-0,60
			B03800 Sistemska varnost in neprekinjenost poslovanja	0,00	-146 360,37
			B03801 Testiranje in prehod	274 062,05	283 062,48
			B03802 Usposabljanje za države članice	-122 864,09	-217 600,77
			B03810 Zunanja podpora	-941 413,82	-150 000,00
			B03811 Posvetovanja in študije	-13 555,85	160 091,80
			B03820 Svetovalne skupine	-50 000,00	-200 000,00
			B03821 Drugi sestanki in službena potovanja	-8 781,42	-210 000,00
			A01100 Plače in nadomestila začasnih uslužbencev	-464 581,92	-464 581,92
			A01110 Plače in nadomestila pogodbenih uslužbencev	-284 725,09	-284 725,09
			A01120 Plače in nadomestila napotenih nacionalnih strokovnjakov in pripravnikov	-89 047,74	-89 047,74
			A01200 Odhodki v zvezi z zaposlitvijo in prerazporeditvijo	-23 300,00	-23 300,00
			A01301 Odhodki za službena potovanja	-74 154,35	-74 154,35
			A01400 Letni zdravniški pregled	-5 295,61	-5 295,61
			A01403 Družbene dejavnosti	-39 325,19	-39 325,19
			A01500 Usposabljanje	-20 643,90	-20 643,90
			A02000 Najem stavb in s tem povezani stroški	-195 926,89	-195 926,89
			A02100 Informacijska in komunikacijska tehnologija organizacije	-144 931,97	-144 931,97
			A02200 Pisarniška oprema in logistične storitve	-6 421,78	-6 421,78
			A02330 Drugi tekoči odhodki	-24 792,92	-24 792,92
			A02510 Drugi sestanki	-25 114,82	-25 114,82
			A02600 Informacije, publikacije in multimedijske storitve	-25 000,00	-25 000,00
			A02700 Zunanje podporne storitve	-473 348,43	-473 348,43
			A02800 Varnost organizacije	-771,70	-771,70
8	LIS.5167	13. 12. 2023			

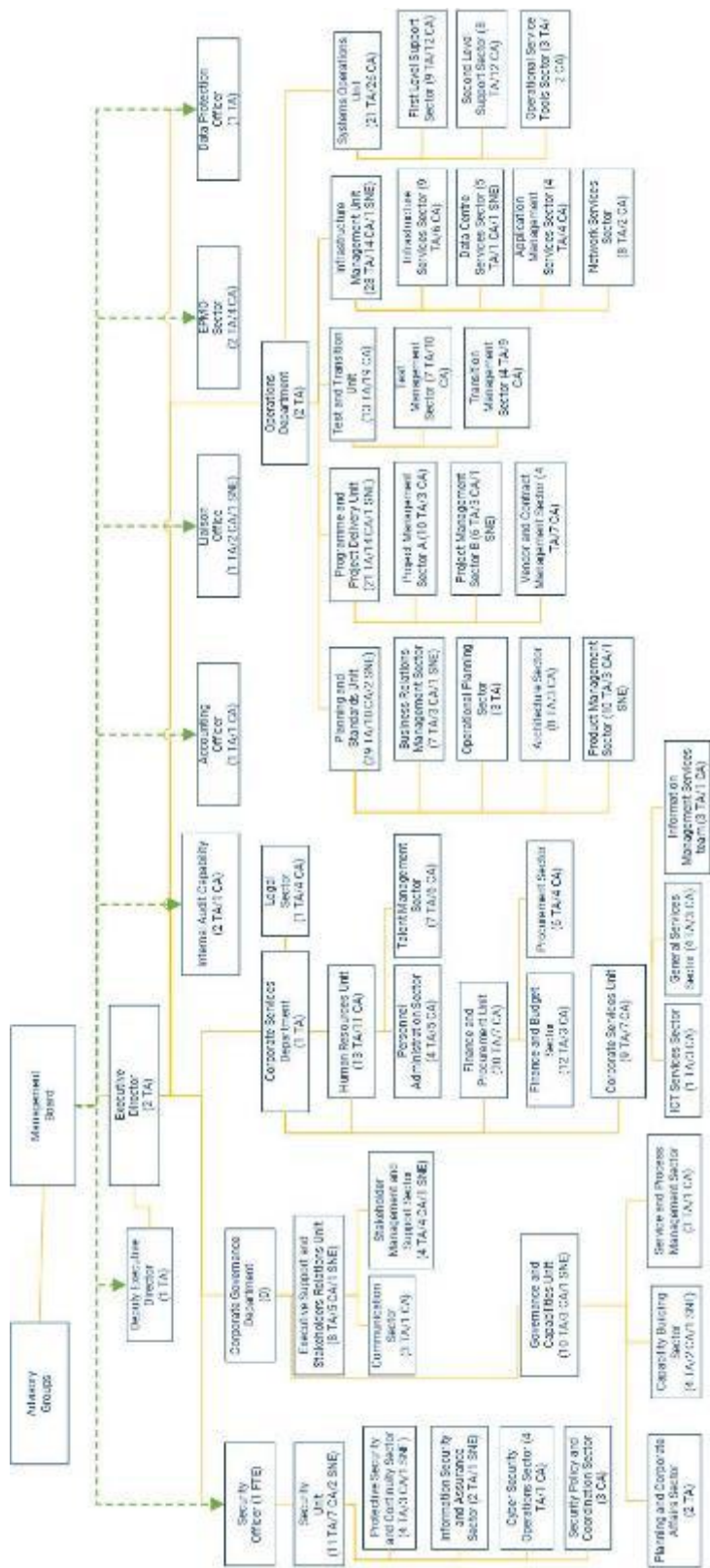
Št.	Sklic	Datum	Proračunska vrstica	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil
9	LIS.5168	19. 12. 2023	B03000 Skupna infrastruktura sistemov	7 354 247,50	4 168 534,56
			B03002 Podporni center – tekoči stroški	–214 752,00	–92 000,00
			B03010 Prostrana omrežja	–854 316,53	0,00
			B03100 SIS II	1 428 431,83	–
					2 148 497,39
			B03110 VIS	–	–
				17 084 985,35	2 271 152,25
			B03111 SVI	5 214 279,83	–
					1 670 867,65
			B03112 ETIAS	2 178 583,58	–718 907,01
			B03120 Eurodac	–	0,00
				1 328 190,43	
			B03130 Interoperabilnost	4 232 767,04	7 521 933,61
			B03200 ECRIS	1 629 398,86	–
					1 431 661,56
			B03201 e-CODEX	–495 042,14	4 425,65
			B03800 Sistemska varnost in neprekinjenost poslovanja	–6 073,68	–352 523,96
			B03801 Testiranje in prehod	–5 616,90	0,00
			B03802 Usposabljanje za države članice	–43 875,26	–113 035,95
			B03810 Zunanja podpora	–48 213,71	–
					1 016 747,69
			B03811 Posvetovanja in študije	0,00	30 475,00
			B03820 Svetovalne skupine	–58 923,36	0,00
			B03821 Drugi sestanki in službena potovanja	–243,92	–9 000,00
			B03822 Schengenska ocenjevanja	–93,05	–3 593,05
			B03000 Skupna infrastruktura sistemov	40 000,00	40 000,00
			B03810 Zunanja podpora	–40 000,00	–40 000,00
			A01400 Letni zdravniški pregled	–1 966,87	–1.966,87
			A01403 Družbene dejavnosti	–9 793,42	–9.793,42
			A01500 Usposabljanje	–22 700,00	–22 700,00
			B03000 Skupna infrastruktura sistemov	–	1 655 594,53
				1 917 691,86	
			B03002 Podporni center – tekoči stroški	0,00	–42 195,67
			B03010 Prostrana omrežja	0,00	–159 513,02
			B03100 SIS II	–766 621,98	–279 900,00
			B03110 VIS	0,00	50 223,00
			B03111 SVI	–	–
				1 215 977,33	3 190 558,51
			B03112 ETIAS	–	282 000,00
				1 660 862,19	
			B03130 Interoperabilnost	5 858 139,92	1 383 460,29
			B03200 ECRIS	–1 578,52	727 000,00
			B03201 e-CODEX	0,00	–4 425,65
			B03800 Sistemska varnost in neprekinjenost poslovanja	–1 537,85	–101 681,09
			B03801 Testiranje in prehod	0,00	97 249,23
			B03802 Usposabljanje za države članice	–56 560,73	–123 212,40
			B03810 Zunanja podpora	–135 778,92	–158 110,04
			B03820 Svetovalne skupine	–36 933,02	–59 522,87
			B03821 Drugi sestanki in službena potovanja	–30 137,23	–30 146,89
			B03822 Schengenska ocenjevanja	0,00	–11 800,62
			B03000 Skupna infrastruktura sistemov	–40 000,00	–40 000,00

Št.	Sklic	Datum	Proračunska vrstica	Odobritev za prevzem obveznosti	Odobritev plačil
1 0	LIS.5208	21. 12. 2023	B03130 Interoperabilnost	40 000,00	40 000,00
			B03100 SIS II	1 000 000,00	1 000 000,00
			B03110 VIS	1 000 000,00	1 000 000,00
			B03111 SVI	1 000 000,00	1 000 000,00
			B03112 ETIAS	1 000 000,00	1 000 000,00
			B03120 Eurodac	–536 358,78	–536 358,78
			B03130 Interoperabilnost	4 536 358,78	4 536 358,78
			B03000 Skupna infrastruktura sistemov	0,00	–911 129,68
	B03010 Prostrana omrežja		0,00	–2 771,60	
	B03100 SIS II		0,00	–31 479,62	
	B03110 VIS		0,00	–812 420,95	
	B03111 SVI		0,00	6 706 620,96	
	B03112 ETIAS		0,00	14 272 352,24	
	B03120 Eurodac		0,00	4 680 346,28	
	B03130 Interoperabilnost		0,00	–602 495,31	
	B03200 ECRIS		0,00	–491 140,17	
	B03810 Zunanja podpora		0,00	–21 854,00	
	B03820 Svetovalne skupine		0,00	–12 093,67	
	LIS.5247		A01401 Dodatek za predšolske otroke	–6 500,00	–6 500,00
			A01403 Družbene dejavnosti	–1 961,47	–1 961,47
			A01500 Usposabljanje	–2 196,00	–2 196,00
B03112 ETIAS		10 657,47	10 657,47		
LIS.5253	B03120 Eurodac	0,00	40 000,00		
	B03130 Interoperabilnost	0,00	–40 000,00		
1 1	LIS.5254	B03111 SVI	0,00	242 538,16	
		B03112 ETIAS	–10 657,47	–581 792,94	
		B03120 Eurodac	0,00	339 254,78	
		B03130 Interoperabilnost	336 685,96	0,00	
	LIS.5261	B03810 Zunanja podpora	–34 247,80	0,00	
		B03811 Posvetovanja in študije	–291 780,69	0,00	
		B03100 SIS II	–13 324,52	0,00	
		B03130 Interoperabilnost	13 324,52	0,00	

Annex III. Organizacijska shema

Leta 2023 je organizacijska struktura agencije ostala nespremenjena.

Slika. Organizacijska struktura (stanje decembra 2023).

Annex IV. Kadrovski načrt in dodatne informacije o upravljanju človeških virov

Kadrovski načrt eu-LISA za leto 2023

Kadrovski načrt za leto 2023 je vključeval **222 delovnih mest za začasne uslužbence**, od tega 169 za kategorijo AD in 53 za kategorijo AST.

Kategorija AD in razred	Začasni uslužbenci	Kategorija AST in razred	Začasni uslužbenci
AD 16	0	n. r.	n. r.
AD 15	1	AST 11	0
AD 14	1	AST 10	0
AD 13	3	AST 9	1
AD 12	4	AST 8	4
AD 11	11	AST 7	6
AD 10	12	AST 6	12
AD 9	22	AST 5	11
AD 8	38	AST 4	13
AD 7	11	AST 3	6
AD 6	46	AST 2	0
AD 5	20	AST 1	0
Skupaj AD	169	Skupaj AST	53

Informacije o začetni ravni za posamezno vrsto delovnega mesta (okvirna preglednica)

V spodnji preglednici so prikazane ravni zastopanosti ključnih funkcij, ki jih je navedla Komisija, v agenciji eu-LISA. V primeru razlik med terminologijo Komisije in eu-LISA so navedeni notranji nazivi delovnih mest. Začetni razredi, ki so višji od navedenih v členu 53 Pogojev za zaposlitev drugih uslužbencev Evropske unije, so posledica zaposlovanja na začetku delovanja agencije, ko so bili v kadrovskem načrtu agencije dodeljeni višji razredi. Če se katero koli od teh delovnih mest izprazni, se bo zaposlovanje začelo v skladu s sklepom upravnega odbora agencije eu-LISA št. 2019-32 z dne 26. junija 2019 o vrstah delovnih mest in nazivih delovnih mest v agenciji eu-LISA ⁽¹⁶³⁾.

Ključne funkcije	Vrsta pogodbe (uradnik, začasni ali pogodbeni uslužbenec)	Funkcionalna skupina, zaposlitveni razred	Upravna podpora ali operativna dejavnost
Vodja oddelka (raven 2)	ZU	AD 12	upravna/operativna
Vodja enote (raven 3)	ZU	AD 9	upravna/operativna
Vodja sektorja (raven 4) (brez vloge vodje subjekta)	ZU, PU	AD 5, AD 7	upravna/operativna
Višji uradnik	ZU	AD 7	upravna/operativna
Uradnik	ZU, PU	AD 5, AD 6, funkcionalna skupina IV	upravna/operativna
Vodja oddelka za korporativne storitve	ZU	AD 12	upravna
Vodja enote za človeške vire	ZU	AD 9	upravna
Vodja enote za finance in javna naročila ⁽¹⁶⁴⁾	ZU	AD 10	nevtralna
Vodja skupine za notranjo revizijo	ZU	AD 9	upravna/nevtralna
Računovodja	ZU	AD 9	nevtralna
Pooblaščen oseba za varstvo podatkov	ZU	AD 8	upravna
Osební pomočnik izvršnega direktorja ⁽¹⁶⁵⁾	ZU	AST 5	upravna

¹⁶³ Kot v dokumentu upravnega odbora, sklic 2019-149.

¹⁶⁴ Razred, naveden v preglednici, je višji od razreda, vključenega v sklep upravnega odbora št. 2019-32 z dne 26. junija 2019 o vrstah delovnih mest in nazivih delovnih mest v agenciji eu-LISA, kar pomeni, da je bila oseba zaposlena na začetku delovanja agencije eu-LISA, ko je bil ponujen višji začetni razred.

¹⁶⁵ Oseba je bila zaposlena na začetku delovanja agencije eu-LISA, ko je bil ponujen višji začetni razred.

Primerjalna analiza eu-LISA za leto 2023

Agencija je konec leta 2023 izvedla primerjalno analizo po metodologiji, ki so jo leta 2014 določili vodje uprav agencij EU. Metodologija je bila oblikovana s prilagoditvijo, izpopolnitvijo in dopolnitvijo metodologije Komisije za izvajanje analize. Z analizo se človeški viri razvrščajo glede na organizacijsko vlogo, ki se opravlja na posameznem delovnem mestu. Glavni cilj te analize je pridobiti podatke o številu delovnih mest za „upravno podporo in usklajevanje“ ter „operativnih“ in „nevtralnih“ delovnih mest v vseh organizacijskih enotah, da bi rezultate primerjali z rezultati iz prejšnjih let. Analiza je bila uporabljena za vsa delovna mesta v agenciji. Rezultati te analize so predstavljeni v spodnjih preglednicah.

Rezultati primerjalne analize za leto 2023 kažejo rahlo zmanjšanje (0,7 %) deleža operativnih delovnih mest (s 74,7 % na 74,0 %), pri čemer so se splošne operativne dejavnosti zmanjšale za 0,8 %, upravljanje programov za 0,4 %, usklajevanje na najvišji ravni pa se je povečalo za 0,6 %. Delež upravnih in usklajevalnih delovnih mest se je povečal, in sicer za 0,8 % s 16,3 % na 17,1 %. Število nevtralnih delovnih mest se je zmanjšalo za 0,1 %, in sicer z 9,0 % na 8,9 %.

Preglednica 11. Primerjalna analiza eu-LISA za leto 2023: delovna mesta zaposlenih.

(Pod)kategorija vrste zaposlitve	2020 (v %)	2021 (v %)	2022 (v %)	2023 (v %)
Upravna podpora in usklajevanje	16,5 %	16 %	16,3 %	17,1 %
Upravna podpora	12 %	11,1 %	11,3 %	12,1 %
Usklajevanje	4,5 %	4,9 %	5,0 %	5,0 %
Operativne dejavnosti	72,5 %	74,2 %	74,7 %	74,0 %
Operativno usklajevanje na najvišji ravni	7 %	5,3 %	5,1 %	5,7 %
Vodenje in izvajanje programov	4 %	3,5 %	3,9 %	3,5 %
Vrednotenje in ocena učinka	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %
Splošna operativna dejavnost	61,5 %	65,4 %	65,6 %	64,8 %
Nevtralna dejavnost	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
Finance/nadzor	11 %	9,8 %	9,0 %	8,9 %
Jezikoslovje	0 %	0 %	0,0 %	0,0 %

Agencija je analizirala delovna mesta, ki jih zasedajo zunanji izvajalci storitev (osebje izvajalcev na kraju samem), in dobila naslednje rezultate:

v primerjavi z zadnjima dvema letoma je bilo v zunanje izvajanje oddanih manj storitev za upravno podporo in usklajevanje, in sicer s 60,5 % na 53,5 %, medtem ko so se operativne dejavnosti povečale s 36,1 % na 43,3 %. Število nevtralnih delovnih mest, oddanih zunanjim izvajalcem, se je prav tako zmanjšalo s 3,4 % na 3,2 %.

Preglednica 12. Primerjalna analiza eu-LISA za leto 2023: zunanji ponudniki storitev (izvajalci na kraju samem).

(Pod)kategorija vrste zaposlitve	2020 (v %)	2021 (v %)	2022 (v %)	2023 (v %)
Upravna podpora in usklajevanje	52,2 %	55,8 %	60,5 %	53,5 %
Upravna podpora	40,2 %	37,5 %	33 %	36 %
Usklajevanje	12 %	18,3 %	28 %	17 %
Operativne dejavnosti	42,4 %	40,4 %	36,1 %	43,3 %
Operativno usklajevanje na najvišji ravni	2,2 %	1,9 %	0,0 %	0,6 %
Vodenje in izvajanje programov	2,2 %	1,5 %	12,3 %	10,2 %
Vrednotenje in ocena učinka	2,2 %	1,4 %	0,0 %	2,6 %

¹⁶⁶ Kadrovski načrt agencije ne vključuje delovnih mest tajnikov in referentov. Agencija se je v skladu s kadrovskimi predpisi, ki so začeli veljati 1. januarja 2014, odločila, da bo ohranila razrede, odobrene v kadrovskem načrtu, ter okrepila naloge zaposlenih v razredih AST 2 in 3 za delovna mesta strokovno-tehničnih uslužbencev. Po potrebi tajniška dela opravljajo tudi zunanji izvajalci storitev (na kraju samem).

¹⁶⁷ Oseba je bila zaposlena na začetku delovanja agencije eu-LISA, ko je bil ponujen višji začetni razred.

Splošna operativna dejavnost	35,8 %	35,6 %	23,8 %	29,9 %
Nevtralna dejavnost	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %
Finance/nadzor	5,4 %	3,8 %	3,4 %	3,2 %
Jezikoslovje	0 %	0 %	0 %	0 %

Kadrovska izvedbena pravila, sprejeta leta 2023

Agencija eu-LISA je zaprosila za odstopanje od pravil Komisije o delovnem času in hibridnem delu, da bi imela dovolj časa za prilagoditev posebnostim eu-LISA, zlasti tistim v zvezi z notranjo strukturo in dejavnostmi, ki zahtevajo drugačen delovni čas. Upravni odbor je novembra 2023 sprejel sklep o delovnem času in hibridnem delu v agenciji eu-LISA ⁽¹⁶⁸⁾, ki naj bi začel veljati 1. januarja 2024.

Sheme kompenzacijskega dopusta

V skladu s poročilom Evropskega parlamenta o razrešnici iz leta 2011 morajo vse agencije EU poročati, koliko dni dopusta na leto so odobrile posameznim razredom uslužbencev v shemah gibljivega delovnega časa in kompenzacije ⁽¹⁶⁹⁾.

Gibljivi delovni čas je oblika delovnega vzorca, ki se po analogiji uporablja v agenciji eu-LISA v skladu z novosprejetimi izvedbenimi predpisi o delovnem času in hibridnem delu. Naloga agencije je, da državam članicam neprekinjeno zagotavlja storitve (24 ur na dan in vse dni v tednu), kar pomeni, da del osebja dela v izmenah ali je v stalni pripravljenosti. Za intervencije v zvezi z informacijskimi sistemi, ki jih upravlja eu-LISA, je treba občasno opraviti delo zunaj rednega delovnega časa, tudi ponoči ali na praznik. Zato je nadomestilo za nadurno delo, opravljeno v okviru gibljivega delovnega časa, ali za delo, opravljeno med stalno pripravljenostjo, sestavni del vsakodnevnega delovanja agencije.

V spodnji preglednici je prikazano število dni kompenzacijskega dopusta, odobrenega za nadurno delo, razčlenjeno po funkcionalni skupini in razredu uslužbencev, in povprečno število dni kompenzacijskega dopusta. V primerjavi z letom 2022 se je število kompenzacijskih ur za delo, opravljeno v okviru gibljivega delovnega časa, in za nadurno delo rahlo povečalo, in sicer se je skupno povprečno število dni kompenzacijskega dopusta povečalo za 0,7 dneva (s 5,8 na 6,5). Pregled ne vključuje stalne pripravljenosti, saj so zaposleni deležni finančnega nadomestila. Vendar se napotenim nacionalnim strokovnjakom (NNS) nadomestilo izplača v obliki prostega časa, prožnega delovnega časa ali nadur, odvisno od števila ur ali dni, ki jih je treba nadomestiti za delo v pripravljenosti.

Preglednica 13. Nadomestilo za nadurno delo (po funkcionalni skupini).

Funkcionalna skupina	Vrsta kompenzacije	Skupno število uporabljenih dni	Število oseb	Povprečno število dni na osebo	Skupno povprečno število dni na osebo
ZU AD	nadurno delo	19	5	3,8	6,5
	prožni delovni čas	1 020	125	8,2	
ZU AST	nadurno delo	0	0	0,0	
	prožni delovni čas	186,5	36	5,2	
PU – funkcionalna skupina II	nadurno delo	0	0	0,0	
	prožni delovni čas	5,5	2	2,8	
PU – funkcionalna skupina III	nadurno delo	4	1	4,0	
	prožni delovni čas	123	26	4,7	
PU – funkcionalna skupina IV	nadurno delo	0	0	0,0	
	prožni delovni čas	386,5	72	5,4	
NNS	nadurno delo	3	1	3,0	
	prožni delovni čas	71,5	10	7,2	

¹⁶⁸ Sklep upravnega odbora agencije eu-LISA št. 2023-333 z dne 16. novembra 2023.

¹⁶⁹ [Resolucija Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2013](#) o razrešnici glede izvrševanja proračuna agencij Evropske unije za proračunsko leto 2011: uspešnost, finančno poslovanje in nadzor (2012/2214(DEC)).

Annex V. Človeški in finančni viri po dejavnostih

Človeški viri po dejavnostih

Leta 2023 je bilo od skupaj 342 delovnih mest 249,9 ekvivalenta polnega delovnega časa (EPDČ) (73,1 % zaposlenih) uporabljenega za operativne dejavnosti, 32,1 EPDČ (9,4 % zaposlenih) pa za povezane dejavnosti javnega naročanja in finančne dejavnosti. Za horizontalne dejavnosti (splošno usklajevanje in upravna podpora) je bilo uporabljenih 60 EPDČ (17,5 % zaposlenih).

V spodnji preglednici je predstavljen pregled osebja agencije eu-LISA po zakonodajnem predlogu v skladu z odobrenim proračunom in kadrovskim načrtom za leto 2023.

Preglednica 14. Človeški viri (po področjih dejavnosti).

Področje dejavnosti	Odobreno za leto 2023			Dejansko stanje leta 2023 ⁽¹⁷⁰⁾		
	ZU	PU	NNS	ZU	PU	NNS
Uredba o agenciji eu-LISA						
Izhodiščno število osebja (delovna mesta, odobrena v okviru proračuna za leto 2020)	113	30	9	109	34	8
Revidirana uredba o agenciji eu-LISA (dodatno osebje)	23	27	2	22	23	1
Uredbe za posamezne sisteme (sprejete)						
SVI	32			29		
ETIAS	7	35		6	27	
Podpora za prevoznike v zvezi s SVI-ETIAS ⁽¹⁷¹⁾		21			13	
ECRIS-TCN		5			5	
e-CODEX	2	3			1	
Interoperabilnost	31	34		26	22	
Prenovitev sistema SIS (vračanje in meje)		4			4	
Revidirani sistem VIS	6	7		6	6	
Varnostna delovna mesta, odobrena v letu 2023	6					
Zakonodajni predlogi v čakanju na sprejetje ⁽¹⁷²⁾						
Prenovljena uredba Eurodac	2			0		
Skupaj EPDČ	222	166	11	198	135	9

Odhodki glede na analizo stroškov po dejavnostih

Agencija eu-LISA je leta 2018 razvila metodologijo za analizo stroškov po dejavnostih, ki ji omogoča opredelitev skupnih stroškov posameznega sistema, ki ga upravlja. Skupni stroški posameznega sistema so:

- neposredni izdatki, ki pokrivajo stroške vzdrževanja in projekta;
- odhodki za omrežje;
- horizontalni odhodki, vključno z operativnimi stroški za skupno infrastrukturo, varnost sistema ter poslovnimi in horizontalnimi odhodki, zlasti za osebje in tekoče stroške.

Prerazporeditev poslovnih in operativnih horizontalnih odhodkov temelji na naslednjih vzrokih za stroške:

- neposredni odhodki za sistem;
- čas, dodeljen sistemom (stroški delovne sile).

Agencija je v poročevalskem letu izvršila proračun v višini 287,1 milijona EUR, od tega je:

- bilo 74 % porabljenih za operativne dejavnosti;
- 26 % odpadlo na poslovne horizontalne stroške, vključno z odhodki za omrežje/infrastrukturo in interoperabilnost, ki so se zaračunali za zadevne sisteme.

¹⁷⁰ Zaposleno osebje, brez danih ponudb za zaposlitev.

¹⁷¹ Ta delovna mesta so bila začasno razporejena iz agencije Frontex v agencijo eu-LISA za začetno triletno obdobje od leta 2022 do leta 2024. Ob koncu leta 2023 je bil sporazum podaljšán do leta 2027.

¹⁷² Navedene številke osebja so začasne in temeljijo na zakonodajnem finančnem izkazu, ki je bil sprejet v preteklosti.

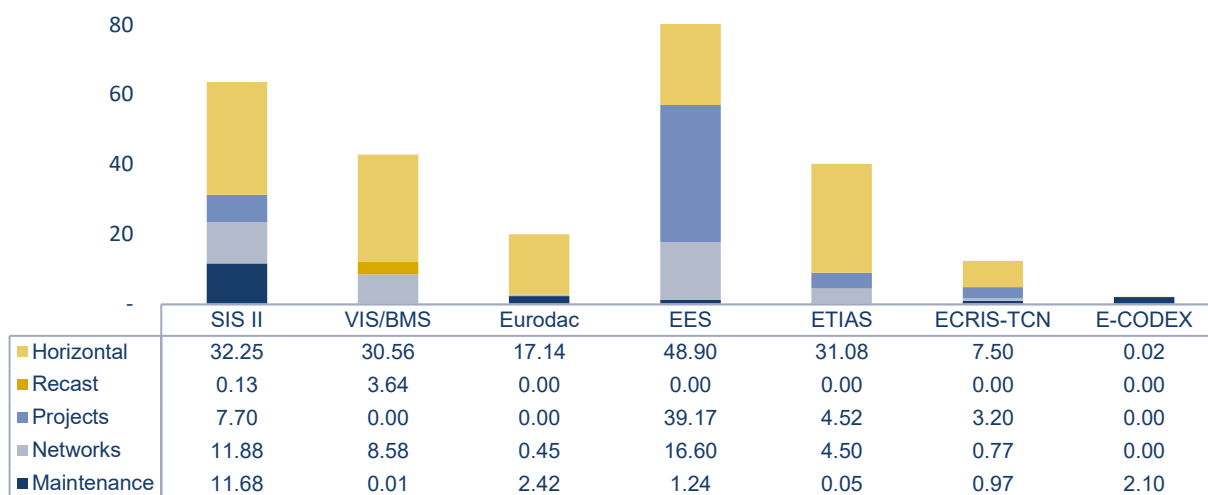
Preglednica 15. Stroški po dejavnostih za leto 2023 po sistemih (skupni stroški sistema).

Sistemi	Skupni stroški (v mio. EUR)	Delež skupnih stroškov (v %)
SIS	63,63	22 %
VIS/BMS	42,79	15 %
Eurodac	20,02	7 %
SVI	105,91	37 %
ETIAS	40,15	14 %
ECRIS-TCN	12,44	4 %
e-CODEX	2,12	1 %
SKUPAJ	287,06	100 %

Večina glavnih dejavnosti agencije se ne ponavlja, temveč temelji na projektih. Zato njihovih stroškov ni mogoče standardizirati, kot je to mogoče v standardnem poslovnem modelu, ki temelji na postopkih.

Naslednji grafi prikazujejo razčlenitev stroškov za vsak sistem (v milijonih EUR) in kot delež skupnih stroškov sistemov:

Slika 14. Razčlenitev stroškov po sistemih (v mio. EUR).

Odhodki, povezani z organizacijo na več lokacijah

Neposredni stroški, povezani z organizacijo agencije na več lokacijah, so povzeti v spodnji preglednici.

Slika 15. Delež neposrednih stroškov leta 2023, povezanih z organizacijo eu-LISA na več lokacijah (v mio. EUR).

Proračunski naslov	Izvršena plačila skupaj	Plačila, povezana z organizacijo eu-LISA na več lokacijah	Delež (v %)
A-1 Odhodki za osebe	40,79	0,19	0,5 %
A-2 Infrastruktura in odhodki iz poslovanja	15,11	n. r.	n. r.
B0-3 Odhodki iz poslovanja	224,74	0,05	0,0 %
SKUPAJ	280,64	0,24	0,1 %

Neposredni stroški, povezani z organizacijo agencije na več lokacijah, so izdatki za službena potovanja statutarnih uslužbencev, ki potujejo med sedežem agencije v estonskem Talinu in njeno operativno lokacijo v francoskem Strasbourg. Leta 2023 so predstavljali 0,1 % skupnih izvršenih plačil.

Annex VI. Sporazumi o prispevku, nepovratnih sredstvih in ravni storitve

V letu 2023 ni relevantno za agencijo eu-LISA.

Annex VII. Okoljsko upravljanje

Vpliv okoljskih zadev na uspešnost organizacije je vedno večji in se bo tudi v prihodnje povečeval. Agencija se je zavezala izboljšanju svoje okoljske uspešnosti ter si prizadeva za registracijo v sistem EU za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS) do leta 2024. Po sprejetju okoljske politike eu-LISA leta 2022 je agencija uvedla notranji sistem okoljskega ravnanja (EMS), ki temelji na načelih sistema EMAS in evropskega zelenega dogovora.

Sistem okoljskega ravnanja prispeva k strateškemu cilju agencije „*nadaljnji razvoj agencije eu-LISA v učinkovito, prilagodljivo in odporno organizacijo v regulativnem okviru EU*“ na podlagi naslednjih načel:

Učinkovita raba virov in trajnostnost:

- sistem okoljskega ravnanja prispeva k ciljem agencije eu-LISA glede učinkovite rabe virov v skladu s širšim ciljem učinkovite organizacije,
- strategije za zmanjšanje odpadkov, porabe energije ali drugih vplivov na okolje bi morale biti del prizadevanj za usklajevanje virov;

Skladnost z okoljskimi predpisi:

- v skladu z okoljsko politiko eu-LISA je agencija zavezana k izpolnjevanju ustreznih predpisov in zahtev deležnikov,
- prakse okoljskega ravnanja zagotavljajo, da organizacija izpolnjuje okoljske predpise in standarde;

Poslanstvo in vrednote:

- spodbujanje poslanstva in vrednot agencije bi moralo vključevati zavezanost okoljski trajnostnosti,
- izkazovanje odgovornega ravnanja z okoljem se ujema z vrednotami, povezanimi z družbeno odgovornostjo podjetij;

Učinek na ugled:

- dokazovanje okoljske odgovornosti lahko ob upoštevanju vse večjega pomena trajnostnosti za organizacijski ugled prispeva k rasti agencije kot ključne agencije EU.

Agencija eu-LISA je v zadnjih letih uvedla nove kazalnike za merjenje svoje okoljske uspešnosti. Odločeno je bilo, da se bodo **podatki za leto 2023 uporabili kot izhodiščna referenčna točka** za vse naknadne ocene, ker je politika dela na daljavo, ki jo je povzročil covid-19, veljala do tretjega četrtletja 2022. Prav tako uporaba števil iz leta 2019 kot izhodiščne vrednosti ne bi bila ustrezna zaradi večjega števila zaposlenih v prostorih.

Agencija eu-LISA mora v skladu z uredbo EMAS zagotoviti podatke za naslednje kazalnike uspešnosti:

- energijska učinkovitost v stavbah (poraba električne energije),
- energijska učinkovitost v podatkovnem centru (učinkovitost porabe energije, PUE),
- nastajanje odpadkov,
- poraba vode,
- poraba papirja,
- poslovna potovanja (število službenih potovanj),
- emisije toplogrednih plinov,
- biotska raznovrstnost ⁽¹⁷³⁾.

¹⁷³ Uredba (ES) št. 1221/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o prostovoljnem sodelovanju organizacij v Sistemu Skupnosti za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS), razveljavitvi Uredbe (ES) št. 761/2001 ter odločb Komisije 2001/681/ES in 2006/193/ES (UL L 342, 22.12.2009, str. 1–45).

Agencija eu-LISA je začela leta 2020 beležiti svoje emisije CO₂, vendar le na podlagi porabe električne energije in službenih potovanj. Od leta 2023 dalje ob podpori svetovalcev uporablja namensko platformo za **izračun emisij toplogrednih plinov**. Emisije toplogrednih plinov so bile izračunane z orodjem Aktio, ki uporablja protokol o toplogrednih plinih. O emisijah obsega 1 in 2 se poroča v celoti, medtem ko emisije obsega 3 temeljijo na priporočilih GIME (¹⁷⁴), kadar so podatki na voljo, in obsegajo:

- osnovna sredstva,
- nakupe izdelkov in storitev,
- odpadke,
- poslovna potovanja,
- prevoz na delo,
- druge posredne emisije.

Preglednica 16. Razvoj izračuna emisij toplogrednih plinov.

Vrste emisij	Leta 2020 v tonah CO ₂	Leta 2021 v tonah CO ₂	Leta 2022 v tonah CO ₂	Leta 2022 v tonah ekvivalenta CO ₂	Leta 2023 v tonah ekvivalenta CO ₂
Elektrika	296	355	425	831,2	883,2
Plin, nafta in druga goriva				7,1	7,1
Klimatizacija in hladilna sredstva				86,8	86,8
Goriva				17,3	17,3
Poslovna potovanja	45	56	143	143,7	294,0
Vožnja zaposlenih na delo in z dela				417,6	582,0
Kupljeno blago in storitve				2,7	35,9
Inventar IT				1 632,0	378,2
Druga osnovna sredstva				323,8	1190,1
Odpadki				28,2	31,5
Odpadna voda				0,6	0,7
SKUPAJ	341	411	568	3 491	3 507

Agencija je leta 2023 objavila **prvo uradno okoljsko izjavo za leto 2022**, v kateri je podrobno opisala cilje, spremljanje in napredek (¹⁷⁵). Poročilo vključuje zbirno preglednico, v kateri so prikazani viri okoljskih vplivov, akcijski načrti in kazalniki uspešnosti za vse vidike, povezane z okoljem.

V pripravi je **okoljska izjava za leto 2023**, ki bo poleg informacij, predstavljenih v poročilu za leto 2022, vključevala tudi seznam dejavnosti za obravnavo novih okoljskih ciljev za prihodnja leta:

- opredelitev okoljskih potreb in pričakovanj deležnikov agencije eu-LISA;
- opredelitev tveganj in priložnosti na podlagi analize PESTEL (¹⁷⁶),
- opredelitev okoljskih vidikov in vplivov agencije eu-LISA na podlagi okoljske analize,
- nova orodja za izračun emisij toplogrednih plinov.

Agencija je, da bi v dejavnosti v okviru EMAS vključila tudi svoje osebje, ustanovila notranjo delovno skupino prostovoljcev, interno imenovano **zelena ekipa**, ki sodeluje v namenskih delovnih skupinah.

¹⁷⁴ Medinstitucionalna skupina EU za okoljsko ravnanje (GIME), ki jo je Komisija ustanovila za izmenjavo najboljših okoljskih praks v skladu z **evropskim zelenim dogovorom**; priporočila GIME, sklic Ares(2017)6028470, 8.12.2017.

¹⁷⁵ **Okoljska izjava agencije eu-LISA za leto 2022**, objavljena 10. oktobra 2023.

¹⁷⁶ **PESTEL** je metoda organizacijske analize, ki se osredotoča na makrookolje in zajema naslednja področja: politično, gospodarsko, družbeno (ali družbeno-kulturno), tehnološko, okoljsko in pravno.

Annex VIII. Letni zaključni račun

BILANCA STANJA – LETO 2023 (v EUR)

Sredstva

NEKRATKOROČNA SREDSTVA	31. 12. 2023	31. 12. 2022	Razlika	Razlika v %
Računalniška programska oprema	47 211 505	43 427 266	3 784 239	9 %
Neopredmetena sredstva v izgradnji	63 861 190	66 969 819	(3 108 629)	(5 %)
Neopredmetena sredstva	111 072 695	110 397 085	675 610	1 %
Zemljišča in zgradbe	34 341 167	32 017 632	2 323 535	7 %
Naprave in oprema	71 312	87 067	(15 755)	(18 %)
Pohištvo in vozila	148 499	159 628	(11 129)	(7 %)
Računalniška strojna oprema	54 926 400	79 616 674	(24 690 274)	(31 %)
Druga vgrajena oprema in napeljave	1 301 144	1 020 658	280 486	27 %
Opredmetena osnovna sredstva	90 788 522	112 901 659	(22 113 137)	(20 %)
Nekratkoročno predhodno financiranje	-	2 546 822	(2 546 822)	(100 %)
Nekratkoročne terjatve iz menjalnih poslov	154 575	137 797	16 778	12 %
NEKRATKOROČNA SREDSTVA SKUPAJ	202 015 792	225 983 363	(23 967 571)	(11 %)

KRATKOROČNA SREDSTVA				
Terjatve do strank	476 995	-	476 995	
Odlogi	25 906 041	13 307 960	12 598 081	95 %
Druge terjatve iz menjalnih poslov	91 877 664	97 332 433	(5 454 769)	(6 %)
Kratkoročne terjatve iz menjalnih poslov	118 260 700	110 640 393	7 620 307	7 %
Terjatve iz naslova DDV	1 709 593	1 325 357	384 236	29 %
Prispevek pridruženih držav	9 962 171	6 343 406	3 618 765	57 %
Terjatve iz nemenjalnih poslov	11 671 764	7 668 763	4 003 001	52 %
KRATKOROČNA SREDSTVA SKUPAJ	129 932 464	118 309 155	11 623 308	10 %

SREDSTVA SKUPAJ	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)
------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	--------------

Obveznosti

ČISTA SREDSTVA	31. 12. 2023	31. 12. 2022	Razlika	Razlika v %
Akumulirani presežek	244 066 659	201 187 412	42 879 247	21 %
Poslovni izid leta (+ dobiček)	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85 %)
ČISTA SREDSTVA	250 672 571	244 066 659	6 605 913	3 %

KRATKOROČNE OBVEZNOSTI				
Kratkoročne rezervacije	49 000	-	49 000	
Kratkoročne rezervacije	49 000	-	49 000	
Kratkoročne obveznosti iz poslovanja	27 075 383	32 419 850	(5 344 467)	(16 %)
Obveznosti iz poslovanja s konsolidiranimi subjekti	1 107 604	26 281 667	(25 174 063)	(96 %)
Obveznosti iz poslovanja	28 182 987	58 701 517	(30 518 530)	(52 %)
Vnaprej vračunani stroški	53 043 698	41 524 343	11 519 355	28 %
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI SKUPAJ	81 275 685	100 225 859	(18 950 175)	(19 %)

OBVEZNOSTI SKUPAJ	331 948 256	344 292 518	(12 344 262)	(4 %)
--------------------------	--------------------	--------------------	---------------------	--------------

Izkaz finančne uspešnosti za leto 2023 (v EUR)

PRIHODKI	2023	2022	Razlika	Razlika v %
Prispevek EU	293 073 132	270 226 598	22 846 534	8 %
Prispevki držav Efte	24 982 568	16 474 672	8 507 896	52 %
Prihodki iz nemenjalnih poslov	318 055 700	286 701 270	31 354 430	11 %
Razni prihodki	532 370	8 613	523 757	6 081 %
Prihodki skupaj	318 588 070	286 709 883	31 878 187	11 %
ODHODKI				
Odhodki iz poslovanja	(184 569 703)	(127 063 564)	(57 506 139)	45 %
Odhodki za zaposlene	(39 194 301)	(36 101 247)	(3 093 054)	9 %
Finančni stroški za zamude pri plačilu	(12 921)	(9 048)	(3 873)	43 %
Upravni odhodki in odhodki za informacijsko tehnologijo	(10 670 587)	(8 988 906)	(1 681 681)	19 %
Drugi odhodki za zunanje izvajalce storitev	(7 463 280)	(6 360 820)	(1 102 460)	17 %
Odhodki iz poslovanja s konsolidiranimi subjekti	(2 320 682)	(2 807 104)	486 422	(7 %)
Odhodki v zvezi z osnovnimi sredstvi	(66 960 630)	(61 780 865)	(5 179 765)	8 %
Odhodki za poslovni najem	(741 050)	(713 280)	(27 770)	4 %
Pravne določbe	(49 000)	-	(49 000)	
Izgube zaradi tečajnih razlik	(5)	(5 803)	5 798	(100 %)
Odhodki splošnih služb	(127 412 455)	(116 767 072)	(10 645 383)	9 %
Skupni odhodki	(311 982 158)	(243 830 636)	(68 151 522)	28 %
POSLOVNI IZID ZA ZADEVNO LETO	6 605 912	42 879 247	(36 273 335)	(85 %)

Izkaz denarnih tokov 2023 (posredna metoda v EUR)

Denarni tokovi pri poslovanju	2023	2022
Poslovni izid za zadevno leto – dobiček/izguba	6 605 912	42 879 247
Amortizacija neopredmetenih osnovnih sredstev	21 276 299	21 480 761
Amortizacija in odpis opredmetenih osnovnih sredstev	39 220 794	35 073 305
Povečanje/(zmanjšanje) rezervacij	49 000	-
(Povečanje)/zmanjšanje predfinanciranja	2 546 822	-
(Povečanje)/zmanjšanje dolgoročnega predfinanciranja/depozitov	(16 778)	-
(Povečanje)/zmanjšanje kratkoročnih terjatev	(11 623 308)	(39 452 668)
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti in vnaprej vračunanih stroškov	6 174 888	(4 423 209)
Povečanje/(zmanjšanje) obveznosti v zvezi s konsolidiranimi subjekti EU	(25 174 063)	23 205 937
Čisti denarni tok iz poslovanja	39 059 566	78 763 373
Denarni tokovi iz naložbenih dejavnosti		
(Povečanje) opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev	(39 059 566)	(78 763 373)
Čisti denarni tok iz naložbenih dejavnosti	(39 059 566)	(78 763 373)
Čisto povečanje/(zmanjšanje) denarnih sredstev in denarnih ustreznikov		
Denarna sredstva in denarni ustrezniki na začetku obdobja	-	-
Denarna sredstva in denarni ustrezniki na koncu obdobja	-	-

Annex IX. Poročilo o dostopu javnosti do dokumentov

Da se zagotovi preglednost delovanja, mora agencija objaviti informacije o vseh svojih dejavnostih, pri čemer pa ne sme ogroziti doseganja ciljev svojega delovanja. Agencija je bila leta 2023 še naprej zavezana zagotavljanju preglednosti svojih dejavnosti, procesov in odločanja. Upoštevala je najvišjo raven dobrega upravnega ravnanja in izpolnjevala vse pravne zahteve.

Poročilo o prošnjah za dostop do dokumentov

Agencija si prizadeva zagotavljati preglednost vseh svojih dejavnosti, procesov in odločanja, vključno s postopkom za dostop javnosti do dokumentov ⁽¹⁷⁷⁾. Leta 2023 je upoštevala najvišjo raven dobre upravne prakse in spoštovala vse roke, določene v Uredbi (ES) št. 1049/2001.

Leta 2023 je prejela 23 prošenj za dostop do dokumentov, kar je več kot v preteklih letih. V treh (3) primerih je v skladu s členom 6(2) Uredbe (ES) št. 1049/2001 prosilce pozvala, naj pojasnijo obseg svojih prošenj.

Poleg tega se je sedem (7) prošenj za dostop javnosti do dokumentov nanašalo na dokumente, ki jih agencija ni imela in do katerih tako ni mogla odobriti (ali zavrniti) dostopa. Prosilci so bili o tem pravočasno obveščeni ter po možnosti napoteni na javno dostopne informacije in na druge ustrezne institucije. V letu 2023 je eu-LISA analizirala 77 dokumentov, od katerih jih je bilo prosilcem v celoti razkritih 25, 49 jih je bilo delno razkritih z redigiranimi deli, v le treh (3) primerih pa je bila prošnja za dostop zavrnjena. Ti dokumenti so imeli skupaj 1 660 strani – za 497 strani je bil dostop v celoti odobren, za 1 141 delno, za preostalih 22 strani pa je bil dostop zavrnjen.

Slika 16. Število analiziranih dokumentov leta 2023.

Slika 17. Število analiziranih strani leta 2023.

Agencija je delno redigirala dokumente in zavrnila dostop do dokumentov na podlagi izjem iz člena 4 Uredbe (ES) št. 1049/2001, zlasti zaradi varstva zasebnosti in integritete posameznika (v skladu z upoštevno zakonodajo EU o varstvu osebnih podatkov ⁽¹⁷⁸⁾), javnega interesa, kar zadeva javno varnost, tekočih postopkov odločanja in poslovnih interesov.

Opozoriti je treba, da so bili trije (3) dokumenti, v zvezi s katerimi je agencija prosilcem leta 2023 zavrnila dostop, povezani s tehničnimi vidiki obsežnih informacijskih sistemov, ki jih je razvila in ki jih upravlja agencija. Z objavo teh dokumentov bi se javnosti razkrile tehnične in občutljive informacije o sistemih. Zato je bilo treba razkritje zaprosenih dokumentov zavrniti na podlagi varstva javnega interesa zaradi javne varnosti.

Glede prvotnih sklepov agencije je bila ena (1) potrdilna prošnja. Sklepi agencije o dostopu javnosti do dokumentov niso bili izpodbijani pred sodišči EU. Poleg tega ni bila pri evropski varuhinji človekovih pravic vložena nobena pritožba glede postopka agencije pri obravnavi prošenj za dostop do dokumentov.

Leta 2023 so se drugi subjekti EU z agencijo 13-krat posvetovali glede dostopa do dokumentov v skladu s členom 4(4) Uredbe (ES) št. 1049/2001. To pomeni eksponentno povečanje v primerjavi s prejšnjim letom.

¹⁷⁷ V skladu s členom 17 sklepa upravnega odbora eu-LISA z dne 28. junija 2012, v katerem je izraženo besedilo člena 17 Uredbe (ES) št. 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije, in v skladu s členom 34 uredbe o ustanovitvi (Uredba (EU) 2018/1726) eu-LISA letnemu poročilu priloži poročilo o dostopu do dokumentov. To vsebuje število primerov, v katerih je institucija zavrnila dostop do dokumentov, in razloge za te zavrnitve.

¹⁷⁸ Uredba (EU) 2018/1725 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 295, 21.11.2018, str. 39–98).

Druge dejavnosti, povezane z dostopom do dokumentov

Agencija si stalno prizadeva zagotavljati popolno skladnost z zakonskimi zahtevami in izboljšati prakso obravnavanja zahtev za dostop javnosti do dokumentov. Pri tem je še naprej pregledovala praktične ureditve za dostop javnosti do dokumentov, da bi izboljšala zmogljivost in operativno učinkovitost procesa. Agencija je leta 2023 prav tako dosegla več mejnikov, kar bo zagotovilo nemoteno obdelavo prihodnjih prošenj za dostop javnosti do dokumentov.

Po sprejetju sklepa upravnega odbora eu-LISA o praktični ureditvi dostopa javnosti do dokumentov, ki jih hrani agencija, katerega končni namen je določiti praktično ureditev uporabe Uredbe (ES) št. 1049/2001, da se zagotovi spoštovanje dobre upravne prakse in visokih standardov dostopa javnosti do dokumentov ob upoštevanju posebne narave agencije in njenih pooblastil, se je pravni sektor agencije (imenovan za skupino agencije eu-LISA za dostop javnosti do dokumentov) še naprej ukvarjal s krepitvijo pravnega okvira za dostop javnosti do dokumentov ⁽¹⁷⁹⁾.

Izvršna direktorica agencije eu-LISA je 27. oktobra 2023 sprejela spremembo sklepa o imenovanju kontaktnih oseb za dostop javnosti do dokumentov in priloge k temu sklepu, ki bosta del medoddelčne mreže v okviru dela agencije, ki jo usklajuje pravni sektor v vlogi koordinatorja za dostop javnosti do dokumentov, pri čemer je glavni cilj obravnavati prošenj za dostop javnosti do dokumentov na tematskih področjih.

¹⁷⁹ Sklep upravnega odbora agencije eu-LISA št. 2022-090 z dne 24. marca 2022.

Annex X. Poročilo o trajnostnosti

Dandanes je obravnavanje vprašanj trajnostnosti ključnega pomena za vse organizacije, zlasti v okviru doseganja ciljev, določenih v evropskem zelenem dogovoru ⁽¹⁸⁰⁾. V ta namen se organizacije vključujejo v poročanje o trajnostnosti, tj. prostovoljno razkritje kazalnikov, ki odražajo njihovo okoljsko, socialno in gospodarsko uspešnost, da se zagotovi sistematičen pregled njihovega operativnega vpliva. Ta poročila kot proaktiven instrument vključujejo informacije o ustreznih akcijskih načrtih, blažilnih ukrepih in praksah za zmanjšanje negativnih vplivov ter posodobitev sistemov, ki so se izkazali za netrajnostne. To poročanje omogoča dolgoročno sistematično spremljanje izvajanja in sledenje napredku, da se opredelijo področja za nadaljnje izboljšave.

Agencije EU so bile pozvane, naj **služijo kot zgled s proaktivnim in preglednim** razkrivanjem svoje uspešnosti ter vpliva ne le na okolje, temveč tudi na družbo na splošno ⁽¹⁸¹⁾. Agencija eu-LISA se zaveda svoje vloge in obveznosti, ki jih ima kot javni subjekt, zato je zavezana k spodbujanju prizadevanj na področju trajnostnosti kot sestavnega dela svojih odgovornosti do družbe in prihodnjih generacij.

Okvir za poročanje o trajnostnosti

Agencija eu-LISA prvič razkriva informacije o trajnostnosti v okviru svojega letnega poročila o dejavnostih. Po proučitvi najpogostejše uporabljenih okvirov za poročanje o trajnostnosti se je odločila za uporabo standarda, ki ga je razvila organizacija Global Reporting Initiative (GRI) ⁽¹⁸²⁾. Standardi trajnostnosti GRI so bili izbrani, ker predstavljajo najboljšo globalno prakso in ker je to prednostna metodologija za javne institucije, ki jo priporoča mreža za povečevanje uspešnosti (PDN) **mreže agencij EU (EUAN)**.

Standardi GRI zagotavljajo okvir za javno poročanje organizacij o vplivih svojih dejavnosti na strukturiran in sistematičen način, ki je pregleden za deležnike, pri čemer je zagotovljen celovit pregled nad pomembnimi temami organizacije, njihovimi vplivi ter načinom njihovega upravljanja ⁽¹⁸³⁾.

Standardi GRI se lahko uporabljajo na dva načina:

- za poročanje v skladu s standardi GRI, tj. skladnost z vsemi zahtevami GRI in poročanje o vseh standardih GRI, ter
- poročanje s sklicevanjem na standarde GRI, tj. poročanje samo o izbranih standardih GRI ali njihovih delih.

Poročilo agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023

Trajnostno poročilo agencije za leto 2023 zajema obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2023. Ker je agencija eu-LISA šele začela s poročanjem o trajnostnosti, je njeno prvo poročilo o trajnostnosti predstavljeno **s sklicevanjem na standarde GRI** in osredotočeno na teme, za katere ima zanesljive podatke.

Podatki so predstavljeni v kazalu vsebine GRI, ki vsebuje kratek pregled dejavnosti agencije eu-LISA na tem določenem področju in sklicevanja na druge dokumente, v katerih je mogoče najti dodatne informacije. Ključna prizadevanja agencije na področju trajnostnosti so povzeta na naslednji strani, celotna različica **poročila agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023** pa je na voljo na spletišču agencije eu-LISA ⁽¹⁸⁴⁾.

¹⁸⁰ Za več informacij o **evropskem zelenem dogovoru** obiščite posebni spletišči [Evropske komisije](#) in [Sveta EU](#).

¹⁸¹ Evropsko računsko sodišče (2019), [Poročanje o trajnostnosti: pregled stanja v institucijah in agencijah EU](#).

¹⁸² Podrobnejši pregled **standardov organizacije Global Reporting Initiative (GRI)** je na voljo na spletišču www.globalreporting.org.

¹⁸³ V okviru GRI se **pomembne teme** nanašajo na najpomembnejše gospodarske, okoljske in družbene vplive organizacije.

¹⁸⁴ [Poročilo agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023](#).

Agencija eu-LISA je v zadnjih letih sprejela odločne ukrepe z izvajanjem različnih ukrepov za optimizacijo rabe virov in zmanjšanje negativnih učinkov, hkrati pa je izboljšala svojo finančno uspešnost in vključevanje deležnikov ter spodbujala raznolikost. V svojem prvem poročilu o trajnostnosti je poudarila naslednje dejavnosti:

- agencija eu-LISA je morebitna finančna in operativna tveganja, ki jih povzročajo podnebne spremembe, obravnavala z naložbami v **energijsko učinkovite in podnebno odporne rešitve** v skladu z zelenimi pobudami EU. To ponazarja njen zeleni sedež v Talinu in stalne nadgradnje infrastrukture, vključno z novimi prostori v Strasbourg v Franciji in Bruslju v Belgiji. *Več podrobnosti je na voljo v oddelku 201-2 o finančnih posledicah ter drugih tveganjih in priložnostih zaradi podnebnih sprememb Poročila agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023;*
- leta 2023 si je agencija še naprej prizadevala za registracijo **sistema EU za okoljsko ravnanje in presojo (EMAS)** ⁽¹⁸⁵⁾ z uvedbo sistema za okoljsko ravnanje, usklajenega s standardi EU, izračunom celovitih emisij toplogrednih plinov in objavo svoje **prve uradne okoljske izjave** ⁽¹⁸⁶⁾, pri čemer je vključila tudi svoje osebe z ustanovitvijo **posebne delovne skupine, t. i. zelene ekipe**. *Več podrobnosti je na voljo v poglavju o okoljskih temah (GRI 300) Poročila agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023;*
- agencija prispeva k **notranji varnosti EU** in omogoča **prosto gibanje** v schengenskem območju z nadziranjem ključnih informacijskih sistemov za **upravljanje zunanjih meja** in lajšanjem sodelovanja med organi kazenskega pregona (tj. SIS, VIS in Eurodac), hkrati pa razvija nove sisteme in krovno arhitekturo interoperabilnosti za področje PNZ. *Več podrobnosti je na voljo v oddelku 203-2 o pomembnih posrednih gospodarskih vplivih na trajnostnost Poročila agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023;*
- eu-LISA je sprejela **Listino EUAN o raznolikosti in vključevanju** ⁽¹⁸⁷⁾ skupaj z akcijskim načrtom za spodbujanje teh vrednot med osebjem ⁽¹⁸⁸⁾. V letu 2023 je gostila delavnice o raznolikosti in aktivno sodelovala v mesecu ponosa, zaradi česar je bila tudi omenjena na podelitvi nagrad mreže EUAN na področju raznolikosti in vključevanja za delo pri izvajanju pobud iz svojega **akcijskega načrta za raznolikost, enakost in vključevanje** za obdobje 2023–2024. *Več podrobnosti je na voljo v poglavju o socialnih temah (GRI 400) Poročila agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023;*
- agencija eu-LISA je leta 2023 uvedla **strukturiran pristop k vključevanju deležnikov**, pri čemer je uporabila nov model upravljanja poslovnih odnosov za povečanje odgovornosti, nadzora in medsebojnega razumevanja, hkrati pa je začela tudi s **prenovo svojega poslovnega spletišča** za boljše komuniciranje ter vključevanje družbenih medijev. *Več podrobnosti je na voljo v oddelku 2-29 o pristopu k vključevanju deležnikov;*
- eu-LISA je sprejela **celovit sistem za upravljanje varnosti in zdravja pri delu**, izvajala je redne dejavnosti za preprečevanje tveganj in izboljšala ergonomijo na delovnem mestu, hkrati pa je organizirala srečanja za ozaveščanje o varnosti in zdravju pri delu ter spletne seminarje o duševnem zdravju in uvedla nove pobude za dobro počutje osebja, vključno z individualnim svetovanjem ter spodbujanjem telesne dejavnosti, npr. kolesarjenja v službo. *Več podrobnosti je na voljo v poglavju o socialnih temah (GRI 400) Poročila agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023;*
- ob koncu leta 2023 je bila **stopnja zasedenosti delovnih mest** agencije zaradi sistematičnega pristopa k reševanju kadrovskih težav in učinkovite organizacije izbirnih postopkov 94-odstotna. Poleg tega je eu-LISA izvedla rekordno število skupinskih usposabljanj, povečala možnosti za pripravištvu ter razširila programe notranje mobilnosti in usposabljanja. *Več podrobnosti je na voljo v poglavju o socialnih temah (GRI 400) Poročila agencije eu-LISA o trajnostnosti za leto 2023.*

Naslednji koraki

Agencija namerava postopoma razširiti obseg razkritih informacij in se je začela pripravljati na zbiranje dodatnih podatkov, da bi v prihodnje predstavila celovitejši pregled. Kot je bilo že navedeno, to poročilo o trajnostnosti temelji na standardih GRI. Vendar bo eu-LISA zaradi novih evropskih standardov poročanja o

¹⁸⁵ Več informacij je na voljo na namenskem spletišču Komisije o [sistemu za okoljsko ravnanje in presojo \(EMAS\)](#).

¹⁸⁶ [Okoljska izjava agencije eu-LISA za leto 2022](#), objavljena 10. oktobra 2023.

¹⁸⁷ [Listina mreže agencij EU \(EUAN\) o raznolikosti in vključevanju](#), maj 2021.

¹⁸⁸ [Akcijski načrt agencije eu-LISA za raznolikost, enakost in vključevanje za obdobje 2023–2024](#).

trajnostnosti (ESRS), uvedenih v začetku leta 2024, izvedla celovito analizo, da bi ugotovila, ali naj še naprej uporablja standarde GRI ali naj preide na standarde ESRS, ki se začnejo uporabljati 1. januarja 2024 ⁽¹⁸⁹⁾.

¹⁸⁹ [Delegirana uredba Komisije \(EU\) 2023/2772](#) z dne 31. julija 2023 glede **standardov poročanja o trajnostnosti**.

Prva izdaja, dokončana junija 2024.

Niti agencija eu-LISA niti osebe, ki delujejo v njenem imenu, niso odgovorne za uporabo podatkov iz te publikacije.

© eu-LISA, 2023

Reprodukcija je dovoljena z navedbo vira.

Za vsako uporabo ali reprodukcijo elementov, ki niso v lasti eu-LISA, bo morda treba pridobiti dovoljenje neposredno od zadevnih imetnikov pravic.

